

555 911

ЛЕТОПИС НА СПОРТНА СЛАВА

ВОЕННО ИЗДАТЕЛСТВО

МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ОТБРАНА

ЛЕТОПИС
НА
СПОРТНА
СЛАВА

Професор ГЕОРГИ ХРИСТОВ,
АНДРЕЙ КАЦАРОВ,
АЛЕКСАНДЪР МАНОВ,

ЛЕТОПИС
НА
СПОРТНА
СЛАВА

1948-1988

ВОЕННО ИЗДАТЕЛСТВО
СОФИЯ — 1988

Това е второ, допълнено издание на книгата, излязла по случай тридесет и пет годишния юбилей на ЦСКА „Септемврийско знаме“. Показвани са структурата, дейността и постиженията на армейския клуб в областта на масовия спорт и високото спортно майсторство, изтъкнати са добродетелите на воините спортсти.

Чрез огромен фактически материал е показан приносът на армейските спортници в изпълнение на решенията на ЦК на БКП за развитието на националния спорт и за прослава на Народна република България по спортните подела на света.

На страниците на книгата са намерили място успехите на отделните секции, отбори, физкултурни деятели и състезатели. Отделна глава е посветена на футболния отбор и успехите му във вътрешните първенства и на международното поле.

© Георги Христов, Андрей Кацаров, Александър Манов, 1988
c/o Jusautor, Sofia

ПРЕДГОВОР

Съществуващата книга е първото издание на „Летопис на спортна слава 1948—1988“. Тя е създадена и издавана от Министерството на народната отбрана на България. Това е първото издание на този вид книга в България. Във второто издание са включени допълнения и поправки, които са направени по инициатива на авторите на първото издание. Тези допълнения и поправки са направени от авторите на първото издание и са включени във второто издание.

Когато една книга има вече второ, допълнено издание, това говори много за нея. Първото издание на „Летопис на спортна слава 1948—1983 година“ се прие добре от читателите и ръководството на Министерството на народната отбрана. Хубавите отзиви в средствата за масова информация също подчертават голямото ѝ достойнство.

Приятно впечатление във второто преработено и допълнено издание на „Летопис на спортна слава 1948—1988“ прави още по-голямата концентрация на успехите, постигнати от най-популярната спортна организация в нашата страна — ЦСКА „Септемврийско знаме“. Постиженията в областта на масовата физкултура, в спорта, на международното поле са най-добрата отпила за грижите, полагани от Министерството на народната отбрана, от комитетите на Българската комунистическа партия и от обществеността на бившите Ленински, Димитровски и Ботевски район на древната ни и вечно млада столица, която по достойнство е кандидат за домакин на Зимните олимпийски игри през 1994 г.

Ръководството на Министерството на народната отбрана и всички, които обичат армейския клуб, с голямо удоволствие чрез „Летопис на спортна слава 1948—1988“ ще популяризират и ще се запознаят с успехите, постигнати с голям труд и воинско дръзвновение през тези четиридесет години. Армейският клуб извървя труден, но славен път. Винаги е бил в крак с трудовия ни народ. Затова и предлаганата книга красноречиво показва успехите и завоеванията на армейските спортисти.

Когато читателят я прочете, изпитва законна гордост от постигнатото. Ние, воините от Българската народна армия, се

гордеем с успехите на спортистите с емблемата на армейския клуб. Няма съмнение, че и за в бъдеще те ще бъдат деснофлангови в българския спорт.

Това, което прави впечатление в „Летопис на спортна слава 1948—1988“, е непринудеността, с която авторите Георги Христов, Андрей Кацаров и Александър Манов повеждат читателя към успехите на ЦСКА. Без съмнение книгата ще се приеме много добре, така както се прие и първото издание, не само от специалисти, състезатели, ръководители, но и от цялата общественост, от всички, които уважават труда и победите на ЦСКА „Септемврийско знаме“.

Адмирал Иван Добрев, заместник-министр на народната отбрана

ОТ АВТОРИТЕ

Първата книга „Летопис на спортна слава 1944—1983“ бе посрещната добре от читателите. Отзовите, че „тя е едно прекрасноявление в нашия спортен живот...“ ни импулсираха и вдъхновиха. Благодарим на всички, които ни подтикнаха по случай 40-годишнината на ЦСКА „Септемврийско знаме“ да направим второ, допълнено и преработено издания на „Летопис на спортна слава 1948—1988 г.“

Както в първата книга, така и сега сме се стремили да покажем най-същественото, най-значимото в живота на армейския клуб, който в продължение на четиридесет години е вървял винаги в челните редици на българския спорт. Придържали сме се към първото издание и вярваме, че сме сполучили и че и едната, и другата книга ще оставят трайни следи в живота на армейските спортсти.

И сега книгата е разпределена на части според етапите на развитието на армейския клуб от неговите първи години досега, според организационната му структура, която в съответствие със съвременните тенденции на развитието на световния спорт непрекъснато се усъвършенствува.

Материалите, които са събиращи, дават пълна представа за живота и дейността на клуба.

Както първата книга, така и настоящата са предназначени за всички любители на спорта. Надяваме се, че и тя ще намери добър прием сред читателите. Съобразили сме се с някои изисквания на ръководството на ВИФ „Г. Димитров“ книгата да бъде и едно добро помагало за студентите и преподавателите в нашето единствено висше физкултурно учебно заведение.

Отсега обаче си поставяме още по-голяма цел. Във връзка с полувековния юбилей на клуба, който ще бъде отбелян през 1998 година, да бъде подгответа такава книга, която да остави най-трайни следи в живота на ЦСКА „Септемврийско знаме“. Разбира се, затова ще ни помогнат най-много летописците на ЦСКА — състезатели и състезателки, треньори и научни работници, лекари и деятели.

Авторите молят бележките и препоръките както за съдържанието, така и за художественото оформление на книгата да бъдат изпращани на адреса на Военното издателство, София, ул. „Ив. Вазов“ № 12.

Г. Христов, А. Кацаров, А. Манов

ПРИВЕТСТВИЕ
ОТ ЧЛЕНА НА ПОЛИТ БЮРО НА ЦК НА БКП
И МИНИСТЪР НА НАРОДНАТА ОТБРАНА
АРМЕЙСКИ ГЕНЕРАЛ ДОБРИ ДЖУРОВ
ДО СПОРТИСТИТЕ, ТРЕНЬОРИТЕ, ДЕЯТЕЛИТЕ
И РЪКОВОДИТЕЛИТЕ НА ЦСКА
„СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“ ВЪВ ВРЪЗКА
С 40-ГОДИШНИНАТА НА АРМЕЙСКИЯ КЛУБ

Драги спортсти, треньори, деятели и ръководители на ЦСКА „Септемврийско знаме“,

Приятно ми е най-сърдечно и топло да ви поздравя от името на ръководството на Министерството на народната отбрана и от свое име по случай четиридесетгодишнината на Централния спортен клуб на армията „Септемврийско знаме“.

Вече четири десетилетия вие упорито и дързновено защитавате армейската спортна слава, воювате за спортна прослава на прекрасната ни социалистическа родина. Върху здравите основи, поставени преди четиридесет години, беше изградена сегашната стройна организация на военните спортсти. Нашата страна още не бе възстановила раните от фашизма и войната, но бяха намерени възможности за създаването на Централен спортен клуб на армията. Ние не можем да не отбележим, че ЦСКА „Септемврийско знаме“ е рънба на народната власт.

Нас не може да не ни радва фактът, че почти всички най-големи успехи на родния спорт през изминалите четиридесет години са свързани с имената на армейски спортсти. Ние се гордеем с такива спортсти бойци като Борис Георгиев, първия българин, завоювал медал от олимпийски игри; Мария Гигова — първата българка, носителка на златен медал от световно първенство; Иван Лебанов, донесъл първия за страната ни медал от зимна олимпиада; с десетките световни рекорди, поставени от армейски състезатели.

В богатата колекция на ЦСКА „Септемврийско знаме“ сред множеството завоювани трофеи ярко блестят 11 златни медала от олимпийски игри и десетки отличия от световни и европейски първенства, балканиади, шампионати, турнири и др.

Възторг предизвикват отличията на волейболистките и волейболистите, които спечелиха всички възможни титли в турнирите

на Стария континент. На най-високо стъпало на почетната стълбичка в турнира за Купата на европейските шампиони се изкачиха и юночните армейски борци от двата стила. Футболистите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ двадесет и четири пъти са шампиони на страната, своеобразен рекорд в света, два пъти достигнаха до полуфинала в най-старото авторитетно клубно състезание в Европа.

Спортните на ЦСКА „Септемврийско знаме“ се представят успешно на всички третиенетървенства в страната. Едно от големите достойнства е и това, че те са ненизменни първенци в республиканските спартакиади, организирани в чест на кръгли годишни.

Символичната застава на ЦСКА заставаха и застават на старта такива изявени спортници като Велик Капсьзов, Ненчо Христов, Неделко Колев, Андон Николов, Здравка Йорданова и Светла Оцетова, Георги Райков, Таня Богоилова, Христо Марков, Асен Златев, Мануела и Катерина Малееви, Антонио Кръстев, Весела Лечева... Те са гордост не само за нашия, армейския клуб, но и за страната.

Големи са успехите, постигнати от ЦСКА „Септемврийско знаме“, в областа на масовата физическа култура и спорта. Все по-голям става броят на включилите се под знамето на клуба в похода за здраве, сила и висока трудоспособност. Изпълнява се партийната запътка — физическата култура и спорта да станат неотменна част от бита на трудещите се.

Все повече укрепват връзките на армейските спортници с воините от братските и дружеските армии, където заедно в шампионати и спартакиади на СКДА показват високо майсторство, жънат победи.

Всичко това е хубаво. Завоюваните успехи са достоен венец за четиридесетгодишнината на клуба. В интерес на истината обаче не може да не отбележим, че през тези четири десетилетия имаше и слабости, а защо да не кажем, и провали. Те също трябва да се имат предвид, особено сега, когато партията и народът са си поставили задача в обозримо бъдеще страната ни да бъде изградена като напреднала и културна социалистическа държава.

Очертаните от Тринадесетия партиен конгрес и последвалият го пленуми на ЦК на БКП цели и задачи изискват решително преустройство във всички сфери на обществения живот, в мисленето и действията на човешкия фактор, изискват смелост, новаторство, висока дисциплина, образцов ред, организираност навсякъде и във всичко. Това се отнася в пълна сила и за физическата култура и спорта. Отнася се и за всички членове на Централния спортен клуб на армията „Септемврийско знаме“.

С високите критерии на Тринадесетия партиен конгрес трябва да мерим всяка изява на армейските спортници и на клуба като цяло.

Желая ви, драги другарки и другари, крепко здраве, лично щастие и нови високи спортни постижения за прославана милата ни социалистическа родина Народна република България.

ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“ — ДЕСНОФЛАНГОВИ НА БЪЛГАРСКИЯ СПОРТ

ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“ —
НАЙ-ПЪЛНОВОДНИЯ ИЗВОР
НА СПОРТНО МАЙСТОРСТВО
В СОЦИАЛИСТИЧЕСКА БЪЛГАРИЯ

ЦСКА „Септемврийско знаме“ е масова, обществена, самодейна организация на трудещите се и младежта на бившите столични Ленински, Димитровски и Ботевски район и на военнослужещите от Софийския гарнизон.

Неговите задачи са да работи за повишаване на физическата дееспособност, като организира и въвлича трудещите се и преди всичко децата, учащите се и младежта в системни физкултурни и спортни занимания, да работи за повишаване на спортното майсторство, като непрекъснато издига равнището на българския спорт и подготвя висококвалифицирани спортсти на световно и олимпийско равнище, да работи за възпитанието на ярки комунистически добродетели у членовете, спортистите, спортнопедагогическите кадри и привържениците.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ провежда своята дейност в съответствие с партийните и съюзните решения в най-тясна връзка и взаимодействие с органите и организацията на БСФС, ДКМС, БПС, МНП, ОбНС под ръководството на МНО и ОбК на БКП.

Ръководи се от Бюро, което обсъжда важни проблеми от всички дейности на клуба един път месечно, и служебно ръководство.

Масовата физкултура и масовият спорт в общините и Софийския гарнизон се организира от отдел МФМС, който работи в тясно взаимодействие с общинските държавни органи и обществени организации. Към предприятията, учрежденията, училищата и в кварталите са изградени клубове и съвети за физкултура и спорт, които организират и ръководят физкултурната и спортната дейност по места.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ развива 34 вида спорт — алпинизъм, акробатика, баскетбол, волейбол, свободна борба, гимнастиката, конен спорт и др.

Софийският масов спорт е организиран в общините и в Софийския гарнизон. Той е свидетел на много спортивни успехи, обединени в национални и международни състезания. Той е свидетел на много спортивни успехи, обединени в национални и международни състезания.

Софийският масов спорт е организиран в общините и в Софийския гарнизон. Той е свидетел на много спортивни успехи, обединени в национални и международни състезания.

Софийският масов спорт е организиран в общините и в Софийския гарнизон. Той е свидетел на много спортивни успехи, обединени в национални и международни състезания.

Софийският масов спорт е организиран в общините и в Софийския гарнизон. Той е свидетел на много спортивни успехи, обединени в национални и международни състезания.

Софийският масов спорт е организиран в общините и в Софийския гарнизон. Той е свидетел на много спортивни успехи, обединени в национални и международни състезания.

Софийският масов спорт е организиран в общините и в Софийския гарнизон. Той е свидетел на много спортивни успехи, обединени в национални и международни състезания.

класическа борба, самбо, джудо, вдигане на тежести, бокс, спортна и художествена гимнастика, лека атлетика, шахмат, колоездене, тенис, фехтовка, ски, ориентиране, кану-каяк, академично гребане, плуване, скокове във вода, водна топка, хандбал, хокей, фигурно пързалияне, бридж, конен спорт, парашутизъм, спортна стрелба с лък, ветроходство. Има изградени 214 отбора от всички възрастови групи, чиято подготовка е поверена на опитни треньори педагози.

Ръководството на спортовете се осъществява от Бюрата на спортните секции (обществени органи) и учебно-методически отели (щатни органи), които работят в тясно взаимодействие с Научния център и Медицинския отдел.

Общественият актив се подбира от най-дайни, политически изградени военни и гражданска лица, привърженици на ЦСКА „Септемврийско знаме“.

Подборът на спортстите се извършва от училищата на районите, като най-добрите намират място в спортното училище на ЦСКА „Септемврийско знаме“ и след това най-перспективните в АШВСМ „Чавдар“.

Ръководството на идейновъзпитателната работа се осъществява от партийнополитически апарат (щатен състав), съвет за идеологическа работа (обществен орган), партиен комитет с първични партийни организации, клубен комитет на ДКМС с комсомолски организации и профкомитет с първични профсъюзни организации.

Материално-техническото осигуряване се извършва от отдели „Спортни имоти“, „Автотранспортен парк“, „Финансово- счетоводен“ и „Домакинско-снабдителен“.

Клубът разполага с база, която осигурява оптimalни условия за учебно-тренировъчна и спортносъстезателна дейност и включва комплекс „Червено знаме“ с открыти и закрити плувни басейни, зала за волейбол „Армеец“, стадион „Народна армия“, комплекс „Септември“, стрелбище, спортна база и гребна база в Панчарево, зала за хандбал и футбол на малки вратички „Чавдар“, зала за художествена гимнастика „Жеко Димитров“, скиорска база „Сълзица“, морска база „Китен“, спортен комплекс на АШВСМ „Чавдар“ и високопланинска база „Боровец“ — в строеж.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ е деснофлангови на българския спорт, най-голямата спортна организация в страната с най-голям принос в националния спорт. Всяка година от неговите редици излизат олимпийски, световни и европейски шампиони и рекордьори, всяка година клубът излъчва около 60 нови майсто-

ри и 120 кандидат-майстори на спорта. Отборите на ЦСКА са неизменни републикански шампиони по почти всички видове спорт.

В някои спортове (волейбол мъже и жени, свободна борба и класическа борба и др.) отборите са носител на европейски клубни купи.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ е неизменен комплексен победител в проведените шест републикански спартакиади, носител на знамето на Министерския съвет на НРБ.

УКАЗИ

ЗА НАГРАЖДАВАНЕ НА ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“ С ОРДЕНИ ЗА ПРИНОСА КЪМ НАЦИОНАЛНИЯ СПОРТ И РАЗВИТИЕТО НА ФИЗИЧЕСКАТА КУЛТУРА И СПОРТА В ЛЕНИНСКИ, ДИМИТРОВСКИ И БОТЕВСКИ РАЙОН*.

С УКАЗИ НА ДЪРЖАВНИЯ СЪВЕТ
НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“
Е НАГРАДЕН С ОРДЕННИТЕ

1. НАРОДЕН ОРДЕН НА ТРУДА — златен. С указ № 1147 от 5. 03. 1968 г.
2. ЧЕРВЕНО ЗНАМЕ НА ТРУДА. С указ № 2073 от 20. 09. 1970 г.
3. ЧЕРВЕНО ЗНАМЕ НА ТРУДА. С указ № 2235 от 25. 09. 1972 г.
4. НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ — трета степен. С указ № 1714 от 1. 06. 1973 г.
5. НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ — втора степен. С указ № 1495 от 7. 10. 1976 г.
6. НАРОДНА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ — втора степен. С указ № 2728 от 19. 10. 1980 г.

*Районите в София съществуваха до края на 1987 г. — бел. ред.

ВРЪСТНИЦИ НА СВОБОДАТА

40 години! Това е възрастта на ЦСКА „Септемврийско знаме“ — най-голямата спортна организация в социалистическата ни родина, спечелила сърцата на нашата младеж, на трудещи се, на военнослужещите, на всички любители на спорта. А те са хиляди: в села и градове, в заводи, университети, в училища и институти, в казарми и учреждения — навсякъде. Защото армейските спортисти възхищават с умението си, прославят името на България, получават признанието и уважението на световната спортна общественост.

За историците това е твърде кратък период за развитието на един спортен клуб. Но в нашия живот, в нашата нова социалистическа действителност тези 40 години бяха изпълнени с толкова красота, с толкова мъжество, увереност в силите и устрем! За този кратък период ЦСКА „Септемврийско знаме“ укрепваше и съзряваше, за да могат неговите представители да постигнат изключителни резултати на спортното поле.

Спомняме си как бе поставено началото. Как постепенно малките и аномични секции обединяваха усилията си, как в тях се влагаше ново съдържание, как се работеше с поглед напред. И всички сили, и цялата мисъл водеха към днешния ден. Тогава той бе мечта. Днес той е реалност. Тогава радостта идваше, щом се намираха гуменки за волейболния или баскетболния отбор, обувки и чорапи за футболистите, шпайкове за лекоатлетите. Сега радостта идва от построените модерни стадиони, от плувния комплекс с най-съвременни съоръжения, от изградените пливачки и морски бази.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ премина през много етапи. Всеки го извеждаше по-напред. Всеки поставяше нови задачи, изменяше машабите, сочеше все по-големи и небивали цели, които след време се губеха до новите големи цели. Опорна точка бе БКП. Тя ръководеше, тя насочваше, тя задължаваше. Активно бе съдействието и на ръководството на Министерството на народната отбрана и районните комитети на БКП на бившите

Ленински, Димитровски и Ботевски столични райони. Защото е необходимо да се създават здрави и силни хора, годни да изграждат социалистическата ни родина, хора, които умеят да се радват на своя труд, весели и жизнерадостни, способни да защитят социалистическите завоевания.

Днес ЦСКА е сред най-силните и популярни спортни клубове в света. Не само заради титлите и медалите. Не и поради много-бройните победи в международни състезания и турнири. А и защото физическата култура и спортът са навлезли в живота на голяма част от населението и на военнослужещите от Софийския гарнизон.

Дейността на ЦСКА „Септемврийско знаме“ е насытена факти и явления, които радват и дават простор на чувството за гордост. Нужно е обаче да се подчертава, че успехите и постиженията на армейските спортници имат здрави опорни точки в бата със съветските спортници, в чистите и братски взаимни отношения, които са давали и дават прекрасни плодове.

Стотици са срещите на благородно съревнование между спортните на ЦСКА „Септемврийско знаме“ и съветски спортници. Сега по много спортове ние сме достойни съпера на нашите учители. И затова, радвайки се на своите забележани успехи, изпитваме дълбоки чувства и благодарност,уважение и обич към така близките ни съветски другари.

Днешният ден на ЦСКА „Септемврийско знаме“! В сега той е събрал както грижите, вниманието, мислите, усилията, любовта и радостта от реализираните мечти на изтеклите успеши 40 години, така и неспокойството за утрешния ден. За да има повече радост, сила и успехи.

РОЖБА НА НАРОДНАТА ВЛАСТ

40 години! Те са и малко, и много. Но те говорят за един невиждан подем в армейската спортна организация. Под крилото на партията тя издигаше снага, с всяка изминалата година укрепваща своите редици. Сега ЦСКА „Септемврийско знаме“ е един бърз колектив, където волята, амбицията, настроението се изграждат върху стройна организация в цялостната му дейност.

В юбилейната годишнина много се говори за онези големи победи, които армейските спортници постигнаха у нас и на международното спортно поле. Законно чувство на гордост изпитваме и от отличното представяне на най-авторитетните международни спортивни форуми, от нанесените поправки на световни и олимпий-

ски рекорди и от извоюваните призови места на олимпийските игри, световните и европейските първенства.

Като обръщаме поглед назад и правим преглед на изминатия път, не можем да не се спрем на настоящето и да не погледнем към бъдещето. Сега ЦСКА „Септемврийско знаме“ единствен в страната развива 34 вида спорт. В официални състезания участвува с 214 отбора — една армия от 8000 спортисти.

Успехите окрилят, но в същото време задължават да се повишава качеството на работата по претворяване в живота на високите изисквания на партията към физическата култура и спорта. Те вдъхновяват да се работи все така упорито за постигане на още по-високи резултати в развитието на масовата физкултура и масовия спорт, на високото спортно майсторство и на комунистичекото възпитание. Това е отплатата за грижите, които полагат Бартията, ръководството и Министерството на народната отбрана и комитетите на БКП от бившите райони. Тяхната подкрепа и обществената дейност, помощта на обществените деятели, трудолюбие на всички кадри на клуба са гаранция и за бъдещите успехи на спортистите с червени фланелки.

Залог за успешна работа е и огромното внимание, което се даде на подрастващото поколение. Училищата са основна база за подготовка на спортни кадри. Разчита се на помощта, която се даде за развитието на детско-юношеския спорт многобройният актив от директори, учители и ученици, от комсомолските организации.

Всекидневна грижа в клуба е непрестанното повишаване на спортивното майсторство. ЦСКА „Септемврийско знаме“ е клуб за подготовка на високоразредни спортници, способни да защитят честта на социалистическата ни родина. Линията за развитие на отделните спортове е изяснена, определено е нивото, до което всеки спортник трябва да достигне в близко бъдеще. Затова основен показател за работата на специалистите си остават постиженията на олимпийските игри, на световните и европейските първенства. В това отношение не може да се отмине и фактът, че с всяка година расте броят на шампионите, рекордьорите, майсторите на спорта и другите разредници.

Тези успехи биха били немислими без помощта и на ЦС на ФС, ГС на БСФС и спортните федерации. Голям дял за това има и опитът на съветската спортна школа, който се предоставя чрез размяна на специалисти, посещения на отбори, състезатели и деятели. И всичко се получава безкористно, всеотдайно.

От голямо значение са и проявите, организирани по линията на Спортния комитет на дружеските армии. Това са прояви, които

протичат на високо спортно-техническо равнище и позволяват реално да се оценят собственият ръст и ръстът на конкурентите, да се опознават новостите в развитието на световния спорт. Борбата по спортните терени прави спортистите по-големи приятели и другари по оръжие, готови всеки момент да защитават завоеванията на социалистическата общност.

В центъра на вниманието след XIII конгрес на БКП са въпросите за развитието на масовата физкултура и масовия спорт сред трудещите се и младежта и сред воините от столичния гарнизон. Стремежът на ЦСКА е да бъде членник и при изпълнението на тази изключително важна и отговорна задача. Набелязани са конкретни мерки за изграждане на ефективна структура на масовата физкултура и масовия спорт, близка до високото спортно майсторство.

Своята 40-годишнина клубът посрещна със солидна спортно-материална база. Игрищата, площадките, залите и салоните, стадионите, комплексите и всички съоръжения, предоставени за подготовка и изява на спортистите, осигуряват условия за един научен подход в работата.

Изанапред ЦСКА „Септемврийско знаме“ ще дава своя принос в развитието на националния спорт. Основание за това дават всекидневните грижи на ръководството на МНО, на общинските комитети на БКП, огромната обич на хилядите привърженици, непреодолимото желание на спортистите да държат високо знамето на победата, да воюват за спортната чест на нашата армия, на нашите общини и на скъпата ни социалистическа родина.

НАЧАЛОТО

Ще бъде полезно младото поколение армейски спортсти да прелистят страниците на историята на своя клуб и да се запознаят с началото, с трудностите, с осъкъдната материална база, с възможностите за спортуване, които в сравнение със сегашните бяха нищожни.

Ентузиазирани деятели през 1948 г. учредиха секции по футбол, лека атлетика, ски, баскетбол, волейбол, плуване, водна топка, бокс, тенис и шах и поеха пътя на безпримерна дейност в едно трудно, но благородно поприще. Те посяха семето, което избуя в плодородна почва още през първите години. Назад останаха многото безсънни нощи, многото дни по стадионите в студ и пек, неизброймите стартове на състезания, тревогите от временните неуспехи и радостта от малки и големи победи.

Сега в ЦСКА „Септемврийско знаме“ са останали малцина от онния, които поставиха началото на спортния път на армейските

спортисти. Но те заслужват нашата почит, защото работиха в тежки години, при трудни условия, на единствената си база — стария стадион „Народна армия“. Бяха години, когато баскетболистите скачаха боси под коша на прашната площадка, скиорите „рендосваха“ дървените нарове на хижите, ядяха сухоежбина с дни и седмици, когато боксьорите тренираха на импровизиран от тях ринг, а футболистите играха със собствен екип. Цяло щастие беше лекоатлет да намери гуменки, волейболистите при първата си международна победа над румънския отбор бяха толкова щастливи, че маршируваха боси по булевард „Руски“ и пееха.

Но със силата на волята си утъпкаха пътека, по която тръгнаха следващите поколения.

Защо армейските спортсти избраха червения цвят за своите фланелки?

При създаването на армейския спортен клуб като наследник на славното работническо прогресивно физкултурно движение от преди 9 септември 1944 г. ръководители, деятели, педагози и състезатели единодушно приеха червения цвят на своите екипи като символ на пролятата кръв на хилядите знайни и незнайни герои, дали живота си за свободата на скъпата ни татковина.

Червените знамена, разявяли се през незабравимите 1923 и 1944 г., и сега се веят свободно по стадиони и зали, на тържества и манифестации. Затова приятелите на спорта често наричат армейските спортсти „червените от ЦСКА“. Това е така, защото червеният цвят на фланелките винаги е вдъхновявал състезателите към големите спортни победи.

Знамето на ЦСКА е червено!

Червено знаме е водило и ще води спортистите на ЦСКА към нови завоевания.

ЗАДАЧИ

Централният спортен клуб на армията „Септемврийско знаме“ е масова, обществена, самодейна организация на трудещите се и младежта от бившите столични Ленински и Димитровски район, район „Христо Ботев“ и на военнослужещите от Софийския гарнизон.

Главното в дейността на армейския клуб е да осъществява политиката на Българската комунистическа партия, да работи за повишаване на физическата дееспособност, като организира и въвлича масово трудещите се и преди всичко децата, учащите се

и младежта в системни физкултурни и спортни занимания като неотменна черта на социалистическия начин на живот; да работи за повишаване на високото спортно майсторство, като непрекъснато издига равнището на българския спорт, подготвя висококвалифицирани спортсти на световно и олимпийско равнище, които достойно да защитават честта на Народна република България; да възпитава ярки комунистически добродетели у членовете, деятели и спортстите — дух на вярност и преданост към делото на партията, обич към родината и ССРБ, братска солидарност с народите от социалистическите страни.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ провежда своята дейност в съответствие с партийните и съюзните решения и указания в най-тясна връзка и взаимодействие с поделенията на МНО, органите и организацията на БСФС, ДКМС, БПС, МНП, ОбНС и други ведомствени организации, които имат отношение към проблемите на физическата култура и спорта.

Основните задачи на ЦСКА „Септемврийско знаме“ са следните:

- да работи за развитието на масовата физкултура и масовизирането на спортовете, които развива клубът;
- да повишава спортното майсторство, като подготвя висококвалифицирани спортсти, достойни да защитават честта на Народна република България и на Българската народна армия — балкански, европейски, световни първенства, олимпийски игри в шампионатите и спартакиадите на СКДА;
- да работи за формиране на марксистко-ленински мирогледу спортстите, като ги възпитава в духа на традициите на БКП и народа, учи ги на класово-партиен подход към всички явления в живота и подготвя непоколебими и всеотдайни строители и бранители на социализма и комунизма с ярки комунистически добродетели;
- да внедрява научните постижения в спортната практика;
- да оказва с висококвалифицирани кадри методическа помощ по спортната работа на войските и дейността на армейските спортни дружества;
- да подпомага поделенията на МНО, по организирането и провеждането на научни изследвания в областта на физическата подготовка и спорта в БНА по план, утвърден от зам.-министъра на народната отбрана, отговарящ за физическата култура и спорта;
- да организира и провежда спартакиадите и шампионатите на СКДА в НРБ;
- под ръководството на ОбК на БКП съвместно с ДКМС,

ОФ, ОбНС и органите на Българските професионални съюзи да съдействува за внедряване и развиване на физическата култура и спорта сред учащите се и трудещите се и с военнослужещите от Софийския гарнизон;

- да планира, организира и ръководи на научни основи учебно-тренировъчната и спортносъстезателната дейност на състезателите и отборите на клуба по съответните спортове;
- да повишава квалификацията на спортно-педагогическите и административно-организационните кадри;
- да организира и осъществява участието на клуба в спортните прояви от единния републикански спортен календар;
- да отговаря за изграждането и подобряването на спортна база, състоянието на имуществото, финансовата и стопанскаяност;
- да провежда агитационно-масова и пропагандна работа по внедряването на физкултурата и спорта сред военнослужещите, учащите и трудещите се на територията на клуба, да популяризира постиженията на изтъкнатите спортсти, отбори и трениори;
- да осигурява медицинска помощ и надзор над спортстите;
- да поддържа връзка с армейските физкултурни и спортни организации на другите социалистически страни за обмяна на опит и провеждане на спортни мероприятия.

РЪКОВОДНИ ОРГАНИ

ЦСКА „Септемврийско знаме“ се ръководи от заповедите на министъра на народната отбрана, от директивите на ГлПУНА, от Устава, решенията и разпоредбите на ЦС на БСФС.

Непосредственото ръководство на ЦСКА „Септемврийско знаме“ се осъществява от заместник-министъра на народната отбрана, отговарящ за физическата култура и спорта в БНА.

Висши ръководен орган на клуба е отчетно-изборната конференция, която се свиква веднъж на две или три години (чл. 21 от Устава на БСФС).

Ръковеден орган на клуба между отчетно-изборните конференции е клубният съвет (пленум), който се свиква три пъти в годината (чл. 23 от Устава на БСФС).

Клубният съвет изслушва доклади и въпроси по отделни проблеми или направления в дейността на клуба и избира с явно гласуване бюро на клуба в състав до 17 души, в това число председател, зам.-председатели и членове.

Бюро на ЦСКА „Септемврийско знаме“

Бюрото на клубния съвет е ръководен орган на клуба за времето между заседанията на пленума, като обсъжда и решава най-малко веднъж в месеца основните въпроси от неговата дейност и утвърждава годишен щатен лимит и бюджета на клуба.

В кръга на своите функционални задължения бюрото на клуба обсъжда и взема решения по

— въпросите, свързани с провеждането и изпълнението на решението на ЦК на БКП и постановленията на Министерския съвет, както и по въпросите, свързани с работата на пленума и клубната отчетно-изборна конференция;

— документите, които се внасят за одобрение в Министерството на народната отбрана и Централния съвет на БСФС — годишен физкултурен план и отчет за неговото изпълнение, спортен календар, бюджет и отчет за приходите и разходите по бюджета, щатен лимит за годината и др.;

— документите, които се утвърждават от бюрото и председателя на дружеството — годишен план за работата на клуба, месечен календарен план за работата на бюрото, организационна структура на клуба, отчет за изпълнение на решението на пленума и клубната отчетно-изборна конференция и др.;

— документите, които се съгласуват и одобряват съвместно от клуба, комсомола, профсъюзите и другите заинтересовани ведомства и организации, свързани с провеждането на масовите физкултурни и спортни състезания — плувно лято, летен отдих с учащите се, зимна надпревара, спортно-туристическа зима, празници на физкултурата и спорта, спартакиади по видове спорт и др.;

— документите, свързани с развитието на високото спортно майсторство и възпитанието на клубните отбори и спортсти — контролни цифри за приноса на клуба към националния спорт, план- програма за класирането на отборите и спортстите в републиканските първенства и републиканските спартакиади, програма за идейно-политическото и патриотичното възпитание на спортстите и др.;

— документите, свързани с интеграцията на материалните и другите средства на клуба, и тези на другите ведомства и организации с цел ускореното развитие на спортовете или за възлагане развитието на спортове на ведомства, предприятия, организации, спортни клубове и др.;

— тематичните планове и годишните програми за професионалната подготовка и преквалификацията на ръководните кад-

ри и на служителите, план-програма за подготовката на обществени кадри и др.;

— документите, свързани с организацията и провеждането на съревнованието, с класирането и награждаването на първенците;

— документите, свързани с организацията и провеждането на отчетите и изборите в клуба — организационен план, доклад и решения, нов състав на ръководните органи и т. н.;

— документите, свързани със сключването на договори за възлагане на различни организации и ведомства строителството на спортно-материалната база, поддържането и ремонта на съществуващата база и др.;

— документите, свързани със състоянието и развитието на отделните видове спорт, в т. ч. и документите, свързани с концентрацията на материалните и другите средства по направление на спортовете, с награждаването и удостояването на деятелите, спортстите и спортните специалисти с физкултурни и спортни звания, правителствени, министерски и други награди;

— документите, свързани със съвместната работа с органите на БПС, ДКМС, МНП по развитието на физическата култура и спорта.

Заедно с това бюрото на клуба работи за създаването на необходимата обстановка и оперативност за непрекъснато подобряване на стила и методите на работа, за колективно решаване на въпросите, за подобряване работата на апарат и актива на клуба, за засилване и разширяване на инициативата, за укрепване на служебната и трудовата дисциплина.

Служебното ръководство е ръководен орган на клуба за времето между заседанията на бюрото, като работи за изпълнението на неговите решения, обсъжда и решава въпроси от организационно-оперативен характер, упражнява всекидневен контрол върху работата на щатния апарат, отделите и спортните секции.

ОРГАНИЗАЦИОНЕН СТРОЕЖ

1. Организационната структура и щатът на ЦСКА „Септемврийско знаме“ се утвърждават от министъра на народната отбрана.

Организационната структура включва

- пленарен състав и бюро на клуба (изборни),
- управление,
- учебно-методични звена,
- партийнополитически апарат,

— административно-организационни и стопански органи.
2. Общественият актив на клуба се поддира от пай-дейни, политически изградени военни и гражданици лица, привърженици на ЦСКА „Септемврийско знаме“.

Спортната секция е основното помошно звено в клуба, изградена на обществени начала, чрез които се организира и провежда цялостната дейност по масовизиране на спортовете и издигане на спортното майсторство, както и комунистическото възпитание на спортистите.

3. Член на ЦСКА „Септемврийско знаме“ може да бъде всеки гражданин, който живее, работи, служи или учи на територията на клуба, членува в една от спортивните секции и плаща редовно членския си внос.

Много и най-различни са етапите на развитието на организационната структура на ЦСКА. Тя е неразрывно свързана с нашето социалистическо всекидневие, винаги се е създавала върху основата и се е ръководила от указанията на Министерството на народната отбрана, Главното политическо управление на народната армия и документите на ЦС на БСФС и ГС на БСФС. Вземали са се под внимание и многобройните предложения за подобряване на работата на ЦСКА от страна на районните комитети на Българската комунистическа партия на бившите Ленински, Димитровски и Ботевски район.

Развитието на организационната структура спомага ЦСКА „Септемврийско знаме“ по-оперативно и по-партийно да ръководи и изпълнява поставените задачи. Интересно е обаче да се проследи историята на организационната структура на клуба от онзи паметен ден на основаването до наши дни. А тя е следната:

1948 г. — При основаването си спортивният клуб „Септември“ при ЦДВ е към Централния дом на войската и се ръководи от Главното политическо управление на народната армия. Организационната му структура има следните звена: управителен съвет с почетен председател (заместник-министр на народната отбрана); началник; футболен отбор; учебно-спортен отдел със 7 спортни секции; медицинска служба; домакинско-снабдителна служба; финансова служба; игрище „Народна войска“.

1952 г. — За помощник на началника се назначава заместник-началник по политическата част, който отговаря за идейновъзпитателната работа със спортистите.

1955 г. — Изгражда се отдел „Спортно-масова работа“ за работа в Софийски гарнизон.

1958 г. — Клубът се отделя от Централния дом на народната армия и се обособява като самостоятелно юридическо звено.

1963 г. — ЦДНА се обединява с ДФС „Червено знаме“ под името ЦСКА „Червено знаме“ и се обособява на ведомствено-териториален принцип. Непосредственото ръководство на клуба се осъществява от заместник-министр на народната отбрана.

Изгражда се следната структура: пленарен състав и бюро на клуба; управление (началник, заместник-началник по политическата част, заместник-председател; инспектор по пропаганда и инспектор по международната дейност); учебно-спортен отдел със спортни секции; отдел „Организационно-масов“, отдел „Футбол“, отдел „Учащи се“, отдел „Строителство и спортни бази“, отдел „Финансово-домакински“, административна служба; медицинска служба.

1967 г. — Изгражда се автотранспортна служба.

1968 г. — Изгражда се отдел „Научен център“.

1969 г. — ЦСКА „Червено знаме“ се обединява с ДФС „Септември“ под името ЦСКА „Септемврийско знаме“. Непосредственото ръководство на клуба се осъществява от заместник-министр на народната отбрана, който е и председател на бюрото на клуба.

Изгражда се следната структура: пленарен състав и бюро на клуба; управление; партийнополитически апарат; отдел „Тежка атлетика“; отдел „Водни и зимни спортове“; отдел „Спортни игри“; отдел „Индивидуални спортове“; отдел „Футбол“; медицински отдел; научен център; отдел „Организационно-масов“; отдел „Учащи се“; личен състав и административна служба; отдел „Спортни имоти“, автотранспортен парк; отдел „Финансово-домакински“; международни връзки.

1971 г. — Изгражда се отдел „Пропаганда и агитация“.

1972 г. — Отдел „Финансово-домакински“ се разделя на два отдела: отдел „Финансово-счетоводен“ и „Домакинско-снабдителен“. Отдел „Учащи се“ се трансформира в отдел „Детско-юношески спорт“.

1978 г. — Организационна структура: пленарен състав и бюро на клуба (изборни); управление (началник, ЗНПЧ, заместник-началници по учебно-методическата част, по организационната работа и масовата физкултура и спорт, по материално-техническото снабдяване, заместник-началник и началник на АШВСМ „Чавдар“, партийнополитически апарат (ЗНПЧ, секретар на партийния комитет, секретар на клубния комитет на ДКМС); отдел „Тежка атлетика“, отдел „Индивидуални спортове“, отдел „Спортни игри“, отдел „Приложни спортове“; отдел „Футбол“ (по-късно прераства във футболен клуб с първи председател полковник Никола Миланов); медицински отдел; научен център; отдел

„Организация, планиране, контрол и информация“, отдел „Масова физкултура и масов спорт“ (МФМС), отдел „Спортни имоти“; отдел „Финансово-счетоводен“, отдел „Домакинско-снабдителен“, автотранспортен парк, международни връзки.

1980 г. — След олимийските игри в Москва организационната структура на клуба има следните звена: пленарен състав и бюро на клуба (изборни); управление; партийнополитически апарат; футболен клуб (plenарен състав и бюро — изборни); съвет за високо спортно майсторство (СВСМ) със следните учебно-методически отдели:

— отдел „Тежка атлетика“ със сектори „Вдигане на тежести и бокс“ и „Борба, самбо и джудо“;

— отдел „Водни и зимни спортове“ със сектори „Гребни спортиве“, „Плавни спортиве“ и „Ски, алпинизъм и туризъм“;

— отдел „Индивидуални спортове“ със сектори „Лека атлетика“, „Спортна и художествена гимнастика“ и „Колоездене, фехтовка, тенис и шахмат“;

— отдел „Спортни игри“ със сектори „Баскетбол и хандбал“, „Волейбол“, „Хокей и фигурано пързаляне“ и „Спортна стрелба“;

— медицински отдел, научен център, контролен блок, отдели „Организация, планиране, контрол и информация“, „МФМС със сектор за работа в Ленински и Димитровски район; отдел „Спортни имоти“; отдел „Финансово-счетоводен“; отдел „Домакинско-снабдителен“; автотранспорт; международни връзки.

Някои пояснения към организационните изменения и структура:

1953 г. — Създава се Спортна рота, която е на подчинение на началника на Централния дом на народната армия.

1963 г. — Спортната рота преминава на пряко подчинение на началника на ЦСКА „Септемврийско знаме“ под името „Чавдар“.

1974 г. — С постановление на Министерския съвет Спортната рота прераства в Армейска школа за високо спортно майсторство (АШВСМ) „Чавдар“ и остава на пряко подчинение на началника на ЦСКА „Септемврийско знаме“.

Символи и знаци

ЦСКА „Септемврийско знаме“ притежава знаме, печат, членска карта, емблема, значка, почетен знак, утвърдено представително спортно облекло.

ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНИ ДАТИ В РАЗВИТИЕТО НА ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“

15 февруари 1948 г. (Централен дом на войската)

Обединяване на физкултурния колектив при Централния дом на войската с физкултурното дружество „Чавдар“ (приемник на бившия АС-23) под името „Чавдар“. Почетен председател става министърът на народната отбрана генерал-лейтенант Георги Дамянов. Управителен съвет с председател генерал-майор Боян Българанов.

5 май 1948 г. (Централен дом на войската)

Физкултурно дружество „Чавдар“ се обединява с физкултурно дружество „Септември“, приемник на клубовете в бившия Димитровски район начало с „Ботев“ (Ючбунар), „Устрем“ (квартали „Захарна фабрика“ и „Модерно предградие“), „Победа“ Красна поляна), под името „Септември при ЦДВ“. Почетен председател — генерал-лейтенант Георги Дамянов. Председател на управителния съвет — генерал-майор Боян Българанов.

По-късно имената се сменят: ЦДВ „Народна войска“, ОСГ (само за футболния отбор — отбор на Софийския гарнизон) „Народна армия“ и ЦДНА. Председатели на клуба стават последователно генерал-лейтенант Атанас Атанасов (1952—1954 г.); генерал-полковник Иван Кинов (1955—1956 г.); армейски генерал Добри Джуров (1957—1962 г.); генерал-полковник Георги Момеков (1962—1963 г.).

9 октомври 1963 г. (Концертна зала на ЦДНА)

ЦДНА се обединява с ДФС „Червено знаме“, изградено на територията на бившия Ленински район в София, под името ЦСКА „Червено знаме“. Председател става генерал-полковник Здравко Георгиев, заместник-министр на народната отбрана. От 1967 г. председател на клуба е генерал-лейтенант Стою Стоев — заместник-министр на народната отбрана.

24 януари 1969 г. (Културен дом „Емил Шекерджийски“)

ЦСКА „Червено знаме“ се обединява с ДФС „Септември“, изградено на територията на бившия Димитровски район на София, и столичните производителни кооперации под името ЦСКА „Септемврийско знаме“. Председател — генерал-лейтенант Стою Стоев, заместник-министр на народната отбрана. Председатели на клуба след това са генерал-лейтенант Ангел Пенков (1971—1973 г.).

полковник Георги Христов (1979—1986 г.),
полковник Господин Чолаков (от 1986 г.).

З а б е л е ж к а: При учредяването си „Септември при ЦДВ“ бе в рамките на Централния дом на народната армия с началник полковник Иван Мирски, който има големи заслуги за развитието на армейския клуб.

СПОРТНА БАЗА

Когато бе образуван Централният спортен клуб на армията, почти нямащие материална база. Сега армейският клуб е с най-modерната, най-представителната и най-хубавата спортна база не само в страната, но и в Европа. Това е мнение на редица специалисти, посетили ЦСКА „Септемврийско знаме“. Защото за армейските спортници се изгражда база с далечна перспектива, която осигурява оптимални условия за тренировки за постигане на олимпийски и световни върхове за години напред.

В близките няколко години ще бъде построена и базата в Боровец. Всичко това е плод на много усърдие от страна на служебното ръководство на ЦСКА „Септемврийско знаме“ и на най-активната помощ на ръководството на Министерството на народната отбрана.

За тази голяма помощ, за тези големи грижи армейските спортници ще се отблагодарят с нови и нови високи спортни върхове.

Каква е характеристиката на спортната база на ЦСКА „Септемврийско знаме“ в края на 1987 година?

Олимпийска спортна база

Комплекс „Червено знаме“

Хокейна площадка с трибуни за 500 души; ледена площадка за фигурно пързаляне; лекоатлетическа пista; зала за джудо, затревено футболно игрище с трибуни за 1000 души; тренировъчно футболно игрище за масов спорт; зала за спортни състезания с трибуна за 500 души; покрито стрелбище за пневматично оръжие, зали за спортна и художествена гимнастика; хандбални игрища; медицински център за лечение и възстановяване на състезателите; хотел с леглови фонд за 100 души; ресторант.

AШВСМ „Чавдар“

Зала за общофизическа подготовка; зали за борба; зала за вдигане на тежести; закрит гребен канал за академично гребане

и кану-канайк; покрито стрелбище; зала за фехтовка; зала за хандбал; научен център.

З а л а „Ар меец“

Волейболни игрища, малка зала, лекарски кабинет, канцеларии.

Средно спортно училище „Чавдар“

Разполага с учебен и битов корпус.

Стадион „Народна армия“

Затревено футболно игрище с трибуни за 30 000 души и електрическо осветление (1920 лукса); лекоатлетическа пista с изкуствена настилка; сектори за хвърляния; сектори за скокове; тенискортове; баскетболни игрища; волейболни площадки; комбинирано игрище за баскетбол и волейбол с трибуни за 1000 души; зала за баскетбол с трибуна за 450 души; зала за тенис на маса; покрита площ за зимни тренировки; медицински пункт, библиотека, киносалон, художествено ателие, стол-ресторант; клуб на армейския спортници; сауна, бани; съблекални; складови помещения; канцеларии.

Стадион „Септември“

Затревен футболен терен с трибуни за 25 000 души; лекоатлетическа пista със сектори за хвърляния и скокове; тренировъчни футболни игрища; покрита лекоатлетическа пista; зала за спортна гимнастика; зала за волейбол и баскетбол; зала за бокс; учебна сграда за възпитаниците от спортните паралелки и ЕСПУ „Чавдар“; баскетболни игрища; волейболни игрища; лекарски кабинет.

Стрелбище „Панчарево“

25 м стрелбище с 6 установки; 50 м стрелбище с 48 коридора; канцеларии; лекарски кабинет.

Гребна база „Панчарево“

Хангари за лодките; работилница за ремонт на лодките; работилница за ремонт на моторниците; складови помещения за

екипите и пособията; стол за състезателите; бани; спални помещения с леглови фонд за 120 души; лекарски кабинет.

Зала „Чавдар“

Хандбално игрище с трибуни за 1500 души; възстановителен център, лекарски кабинет; канцеларии.

Зала „Жеко Димитров“

Зала за художествена гимнастика.

Зала „Сердика“

Зала за борба с два салона; салон за обща физическа подготовка.

57-о училище

Затревен футболен терен с трибуна за 500 души; тренировъчно футболно игрище.

Хижа „Сълзица“

Леглови фонд с 80 легла; ресторант; скиорна; телевизионна зала.

Морска база „Китен“

Леглови фонд за 300 души; закрит плувен басейн; зала за физическа подготовка; футболно игрище; тенискортове; волейболни площадки; баскетболни площадки; яхтклуб за всички морски спортни дисциплини.

Футболна база „Панчарево“

Затревено футболно игрище с осветление и трибуни за 1000 души; затревено футболно игрище; хотел; ресторант; басейн; възстановителен център; клуб на футболиста; телевизионна зала; лекарски кабинет; волейболни площадки; баскетболни площадки; игрални зали; канцеларии.

Плувен комплекс „Червено знаме“

Три покрити плувни басейна с 1500 места за зрители (50-метров плувен басейн; басейн за скокове във вода и синхронно плуване и басейн за обучителна работа), два открити басейна с трибуна за 3500 души с осветление (басейн с олимпийски размери и басейн за скокове във вода и синхронно плуване), зала за общо-физическа подготовка, лекарски кабинети, физиотерапия, сауна.

Високопланинска база „Боровец“

Засега е в строеж.

Глава втора

МАСОВА ФИЗКУЛТУРА И МАСОВ СПОРТ ПО НАЙ-ВЕРНИЯ ПЪТ

Казваме „повелята на партията“. И тя е, която служи за ориентир. Тя е партийната мисъл, мъдрост, опит. Физическата култура и спортът са част от всестранния ни живот. Те са неразрывно свързани с икономиката, културата, с бита на хората, с цялостното социалистическо строителство. Успоредно с решаването на проблемите на това строителство Българската комунистическа партия отделя внимание и грижи, следи отблизо и направлява родното ни физкултурно движение. Много партийни и държавни документи са отправна точка към успехите и високите постижения. Физическата култура и спортът са призвани да укрепват здравето, да съдействат за изграждането на дееспособна нация. Те закаляват нашата младеж, нашия народ. С дълбоко проникновение партията определя ролята на физическата култура и спорта в изграждането на зрялото комунистическо общество и създава всички условия за техния разцвет.

Тринадесетият конгрес на Българската комунистическа партия оставил дълбоки следи в живота на нашата партия и в развитието на страната. Този конгрес е знаменателен както с анализа на един изключително ползотворен етап от развитието на партията, на общественополитическия и стопанския живот, така и с размаха, дръзновението и прозорливостта, с които бе очертана перспективата на нашето социалистическо общество. От трибуната на конгреса беше дадена оценка главно на масовата физкултура и масовия спорт като важен елемент от социалната политика на партията и като един от факторите за опазване на здравето, трудоспособността и творческото дълголетие на населението.

Физическата култура и спортът в бившите Ленински, Димитровски и Ботевски район и в Софийския гарнизон през последните години отбелязаха значително развитие. ЦСКА „Септемврийско знаме“ успешно изпълнява поставените задачи в областта на физическата култура и спорта, с което дава своя принос в изграждането на развитото социалистическо общество, в утвър-

ждаването на социалистическия начин на живот и съдействува за издигането на международния престиж на Народна република България.

Традиционните, както и някои нови масови спортни мероприятия и прояви се провеждат при по-добра организация, на поширока обществена основа и с повече участници.

Централният спортен клуб на армията „Септемврийско знаме“ полага усилия в условията на ускореното внедряване на научно-техническия прогрес в етапа на изграждането на развито социалистическо общество физическата култура и спортът да съдействуват за увеличаване на икономическия и отбранителния потенциал, за повишаване на дееспособността и жизнеността на населението, да бъдат активно средство за всестранно и хармонично развитие на личността, да подпомагат формирането на активна жизнена позиция.

Главната задача на армейския клуб, на държавните и стопанските органи и обществените организации на общините, които имат задължения и отношение по физкултурните проблеми, е масовото развитие на физическата култура и спорта с цел превърщането им в жизнена потребност за всеки трудов колектив, в съществена характерна черта на социалистическия начин на живот.

За изпълнение на тази задача кадрите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ полагат усилия да превърнат спорта в масова школа за младото поколение. Тенденция, която може да бъде решена само с организиране на повече състезания преди всичко в трудовите колективи, в учебните заведения, в кварталите. Непрекъснато се разширява участието на училището в извънкласните и извънучилищните форми за спортуване, създават се трайни навици за практикуване на физически упражнения и спорт, като се започне от детските градини, където най-малко два пъти през деня по един час се провеждат физически упражнения и подвижни игри.

Постановлението на Министерския съвет (№ 3 от 25. II. 1983 г.) за Националния физкултурен комплекс „Родина“ е мащабна проява на социалната политика на Българската комунистическа партия, на грижите и вниманието на правителството за укрепване на здравето, за повишаване на физическата дееспособност, трудовата активност и творческото дълголетие на народа.

НФК „Родина“ е нормативна основа на програмите по физическо възпитание и изискване минимум за степента на развитие на общофизическата подготовка на населението от различните възрастови групи. Неговото внедряване допринася за укрепване на здравето на народа, за подготовка на младото поколение за

защита на социалистическата ни родина, за възпитаване у децата, младежта и целия народ на морално-волеви и нравствени качества, военноприложни умения и навици, а също така за осигуряване на връзка между масовата физическа култура и спорт и високото спортно майсторство.

Важно условие за ускореното навлизане на физическата култура и спорта в бита на населението е спортно-материалната база. Засега богатата спортно-материална база на ЦСКА „Септемврийско знаме“ покрива нуждите само на 60 на сто от трудовите и училищните колективи и изисква да се усъвършенствува механизъмът за пълноценното ѝ използване.

Партийната стратегия в областта на развитието на масовата физкултура, спорт и туризъм в периода 1986—1990 г. и до 2000 г. „те все повече да се превръщат във важен фактор за подобряване на здравословното състояние на народа и за поддържане на висока трудоспособност“ наложи практическо преустройство на тази дейност. Започна осъществяването на целенасочен процес на интегриране на здравеопазването, масовата физкултура и почивното дело. Особено внимание се отделя на координацията между медицинските заведения, стопанските организации, органите по охраната на труда, почивното дело, физическата култура, спорта и туризма в последователното изграждане на „щехове на здравето“ в общините, предприятията и в учебните заведения.

От тази гледна точка в областта на масовата физкултура и спорт няма да има задача, няма да има функция и дейност, която да не е насочена и подчинена, да не произтича и да не е свързана с реализирането на конкретна двигателна програма от хората, които са обект на ЦСКА „Септемврийско знаме“ в детските градини, училищата, предприятията и кварталите.

МАСОВАТА ФИЗКУЛТУРА И МАСОВИЯТ СПОРТ В ДУХА НА ПАРТИЙНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ

Масовата физкултура е част от общата култура на човека в нашето общество, тя е важно средство за запазване и укрепване на здравето и трудоспособността на народа, спомага за повишаване производителността на труда и отбранителните способности на социалистическата ни родина, за комунистическото възпитание на широките народни маси.

Повече от естествено е, че тези задачи стоят и пред едно от

най-големите поделения на ЦС на БСФС — Централния спортен клуб на армията „Септемврийско знаме“, който дава своя огромен принос за успехите на националния спорт в областта на високото спортно майсторство. А известно е, че то се гради на пирамидата на все по-широкото масовизиране на отделните спортове, на широкия подбор на талантливи младежи и девойки.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ има традиции в масовия спорт и масовата физкултура: лекоатлетически кросове, щафети, плувни прегледи, вътрешни първенства на най-различни равнища, спартакиади, НФК „Родина“, ден на физкултурника и още много други. За радост тези традиции се разширяват и обогатяват в последните години. Особено масови и изключително полезни са зимните спортно-туристически празници на училищата, преддирятията и кварталните клубове. Това е инициатива, която намира все по-широк отзвук сред пай-широките слоеве на населението. С всяка изминалата година все по-мащабни стават масовите прояви, посветени на Дения на физкултурника, в който се включват десетки хиляди хора в най-различна възраст — от детските градини до ветераните с червените рубашки. И този празник не се „затваря“ само в един ден. Напротив, в продължение на повече от месец хиляди ученици, работници и служители участват в спортни прояви. А в самия ден широко отварят врати и базите на стадионите „Народна армия“, „Червено знаме“, „Септември“ и други.

Голяма популярност доби гигантският слалом за купата „Сълзица“ — един невиждан у нас зимен празник, в който участниците не са десетки и стотици, а хиляди.

Щафетната лекоатлетическа обиколка на Паметника на Съветската армия е една от най-受欢迎ните традиционни прояви на клуба. Всяка година пред паметника, символ на несъкрушимата мощ на Съветската армия, си дават среща стотици столични отбори, сред които и представителните състави на софийските дружества.

Непрестанно се популяризира и прегледът „Здрави, силни и работоспособни“, в който участват работници и служители от всички предприятия. През 1979 г. бе поставено началото за организиране на прегледа и в предприятията без физкултурен организатор. За съжаление от столичните дружества само ЦСКА „Септемврийско знаме“ периодично организира масово преплаване на Р. Дунав. Бе поставено и началото на една похвална инициатива — празник на водните спортове на язовир „Искър“.

Много популярни са и редица други форми на масова дей-

ност — зимна надпревара, туристически излети и походи, празници на леда, кросове в чест на бележити дати и събития, маратон, лекоатлетически бягания под шефството на в. „Работническо дело“ и още много други.

Разбира се, в центъра на вниманието на ръководството на клуба сега са Седмата републиканска спартакиада и покриването на нормите на НФК „Родина“ — две прояви с огромно значение за изпълнение на задачите в духа на партийната повеля. А тази повеля е повече от ясна: до края на осмата петилетка да бъдат обхванати в системни физкултурни и спортни занимания най-малко 80—85 на сто от учащите се и 35—40 на сто от работниците и служителите — задача колкото трудна, толкова и благородна!

Повече от очевидни са успехите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ в изпълнението на голямата национална задача. Заедно с това обаче стои постоянната грижа за непрестанно убеждаване и възприемане от всички на масовата физическа култура и масовия спорт, за тяхната изключително полезна роля за укрепване на здравето, за повишаване на физическата дееспособност и за формиране на хармонично развита човешка личност в социалистическото общество!

ВНЕДРЯВАНЕТО НА ФИЗИЧЕСКАТА КУЛТУРА И СПОРТА СРЕД ТРУДЕЩИТЕ СЕ И МЛАДЕЖТА — ОСНОВНА ЗАДАЧА

Четиридесетгодишната дейност на армейския клуб е наситена с търсene на най-подходящи форми за организиране на физкултурниците и спортистите, за осъществяване на многостранна и разгърната физкултурна спортна дейност. Голямото внимание, което партията и народната власт отделят, като зоват, организират и създават материална база за спорт, дава своите резултати — редовете на физкултурниците и спортистите непрекъснато се увеличават.

В резултат на положените грижи на бюрото и секциите на клуба и на активната съвместна работа с бившите районни организации на ДКМС, БПС, ОФ и съвети за народна просвета под ръководството на РК на БКП през последните години бяха постигнати големи успехи в масовизирането на физическата култура и спорта.

В изпълнение на партийните решения и перспективните програми главните усилия на органите на клуба на всички равнища са

насочени преди всичко към масовизирането на физкултурата и спорта. В центъра на вниманието на ръководствата на клуба е преди всичко масовизирането на основните спортове — лека атлетика, плуване и гимнастика, покриване нормативите на НФК „Родина“.

В предприятията и учрежденията са създадени работнически центрове по основните спортове. Много активна дейност за развитието на масовата физкултура и масовия спорт провеждат клубовете за физкултура и спорт „Старт“, ЗТТ, НПК за контролнозаваръчни работи, Заводът за изчислителна техника, ТПК „Фина промишленост“ и др.

Голямо раздвижване и активизиране на масовата физкултурна и спортна дейност е налице в КФС, СФС и клубовете „Млад спортсмен“ в редица училища като 10-о, 17-о, 46-о, 57-о, 119-о, 125-о, Строителния техникум „Христо Ботев“, Техникума по енергетика „В. Пик“, 31-во ЕСПУ, 8-о ЕСПУ, 118-о ЕСПУ и др., където има изградени по 7—8 секции по лека атлетика, спортна гимнастика, борба, волейбол, баскетбол, хандбал, футбол, ски и др. И в тези секции кипи оживена спортносъстезателна дейност — първенства между паралелките, класовете, общоучилищни първенства и турнири в чест на бележити дати.

Увеличени са грижите за развитие и на останалите спортове. Броят на спортистите от трите бивши района нарасна на 51 000, а само през 1987 г. 50 000 души покриха изискванията за значката от НФК „Родина“. Разшириха се спортните прояви в низовите звена. Спортните календари станаха по-съдържателни и по-разнообразни. Всичко това допринася за успешното изпълнение на Единния съюзен физкултурен план по години. Само през 1987 г. над 120 000 души бяха обхванати в масовите форми на физическата култура и спорта, бяха обучени над 6000 плувци, над 2000 скиори, 3000 души покриха втори разред, 19 415 — трети разред, 10 679 ученици покриха юношески разреди и т. н.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ от клуб, традиционен лидер в областта на високото спортно майсторство, се превърна в член отряда на страната в областта на масовата физкултура и спорт. Това се потвърждава от призовите места на клуба в различните етапни прегледи на масовата физкултура и масовия спорт на VII републиканска спартакиада. Освен това редица училища и предприятия са на първи места в етапните прегледи на спартакиадата.

Освен дейността за пренасяне на физическата култура и спорта в съветите и клубовете за физкултура и спорт на училищата, предприятията и учрежденията ЦСКА „Септемврийско знаме“ полага усилия за разширяване на мрежата от спортни клубове в

кварталите, като се обхващат хора от различни възрасти. Всеки клуб съобразно с възможностите си провежда вътрешна дейност — състезания по футбол, лека атлетика, народна топка, шахмат, тенис на маса, волейбол, баскетбол и др., от които сформира отбори за районните спартакиади, а победителите в тях участват в градските и републиканските състезания.

Като се ръководи от указанията на Тодор Живков, че нашата голяма задача, нашата национална амбиция са масовата физкултура и масовият спорт да бъдат част от ежедневието на българката и българина от най-ранно детство през целия курс на образованието, през целия трудов и житейски път до най-дълбоки стариини, ЦСКА „Септемврийско знаме“ изгради секция на ветерани спортисти, която организира активна дейност по четири спорта — футбол, тенис на маса, плуване и ски. Другата насока на работа на секцията е с групите за общофизическа подготовка и за лечебна физкултура.

Спортносъстезателната дейност между поделенията се ръководи от Гарнизонния спортен комитет и ЦСКА „Септемврийско знаме“. Състезанията, в които участват представителни отбори на военните учреждения, щабовете и поделенията, имат задача да направят преглед на състоянието на воините спортисти и дават възможност да се обмени опит за спортно усъвършенствуване.

Една от важните предпоставки за масовизиране на спорта е наличието на материалина база и стремежът тя да се увеличава не прекъснато. В това отношение ЦСКА „Септемврийско знаме“ тръгна почти от нула. Сега той се гордеет с основание с всичко онова, ксете е съградил. На разположение на физкултурниците и спортистите от районите са три стадиона за спортни игри, зали за гимнастика, борба, волейбол, баскетбол, джудо, вдигане на тежести, спортни зали за състезания, гребна и скиорска база и др.

Солидна опора на ЦСКА „Септемврийско знаме“ е армията от обществени дейци — съдии по спортове, инструктори, организатори. Общественият актив на клуба сега наброява 1000 души, които са в Пленума, в спортните секции и изградените комисии към тях.

Няма съмнение, че този многочислен отряд от активисти ще допринесе в близките години да се извърши нов подем на физкултурата и спорта на територията на бившите Ленински, Димитровски и Ботевски район на столицата.

ДЕНЯТ НА ФИЗКУЛТУРНИКА — ПРАЗНИК НА МАСОВИЯ СПОРТ

Годините отлитат една след друг. Укрепва и цъфти нашата родина, укрепват и масовата физкултура и спортът. Сега няма населено място в страната, където да не се спортства. Но най-големият връх безспорно е първият неделен ден на май, когато близо два miliona физкултурници и спортисти от различни поколения се събират на спортните площи и стадиони, по плувните басейни и залите, за да спортуват. Тук няма победители, главното е масовата физкултура да влезе на всеки в сърцето, във всяко семейство и чрез спорта да се укрепи физическата сила на всеки член от нашето социалистическо общество.

В Деня на физкултурника стотици хиляди армейски туристи тръгват по планините да покоряват върхове. На този ден на много места се покриват и нормативите от НФК „Родина“. Това спомага за укрепване на здравето и творческото дълголетие на народа, а младежта се подготвя за труд и отбрана на скъпата ни татковина.

В този майски ден на спортните площи излизат и хиляди физкултурници и спортисти от ЦСКА „Септемврийско знаме“. На много места се организират масови кросове, а в поделенията на столичния гарнизон — марш-насъкоци. Там, където има възможност, плувците се съревновават по различни спортни дисциплини. По примера на съветската страна и ние организираме Ден на физкултурника.

Армейските спортисти с особена радост си спомнят Деня на физкултурника, посветен на 100-годишнината от рождениято на великия български син Георги Димитров. Този ден съвпада и с последния старт на 14-те предконгресни спортни дни, посветени на XIV конгрес на ДКМС, и със звездообразната републиканска щафета „С димитровски устрем — напред към комунизъм“.

Денят на физкултурника в ЦСКА „Септемврийско знаме“ е ново доказателство за това, колко трайно и дълбоко физкултурата и спортът са навлезли във всекидневието на младите хора, на трудещите се, на военнослужещите. Защото такава е партийната повеля — хората да растат бодри, да бъдат жизнерадостни, силни и здрави, достойни за днешния и утешния ден на България.

На стадион „Народна армия“ и комплексите „Червено знаме“ и „Септември“ програмите предлагат интересни и разнообразни спортни прояви на учащата се младеж и трудовите колективи — преглед на строевата подготовка, демонстрации по карате, ракетомоделизъм, парашутизъм, гимнастически композиции,

състезания по колоездене, народна топка, ролкови кънки, волейбол, баскетбол, футбол на малки врати, тенис, шахмат, масови кросове и др.

Освен покриването на нормативите на НФК „Родина“ в благородно съревнование по различните спортни дисциплини си дават среща физкултурници и спортисти от различни възрасти — от децата в детските градини до ветераните. Състезават се и представителните отбори на клуба по различните видове спорт при участие на най-изтъкнати армейски спортисти — майстори и заслужили майстори на спорта.

Провеждат се и финали от спартакиадата на кварталните спортни клубове на бившите райони по различни спортни дисциплини.

ПОД ШЕФСТВОТО НА В. „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“ — МАСОВИ ЛЕКОАТЛЕТИЧЕСКИ КРОСОВЕ

На 1 ноември 1982 година тържествено бе чествуван Денят на българската журналистика и на вестник „Работническо дело“. Многобройни бяха проявите, посветени на 90-годишнината на партийния печат. Най-крупното събитие бе в Парка на свободата — масов лекоатлетически крос под шефството на в. „Работническо дело“ със старт и финал на алеята пред Паметника на падналите за свободата. Кросът бе организиран от Софийския градски съвет на БСФС, ГС на БПС, ГК на ДКМС при домакинството на ЦСКА. Бяха подгответи дванадесет старта, символизиращи дванадесетте партийни конгреса. Различни разстояния пробягаха по определени маршрути пионери, средношколци, студенти, работници, служители, ветерани на физкултурното движение, спортисти и спортисти от физкултурните дружества.

Многобройни бяха колоните на ЦСКА. Ученическите и трудовите колективи бяха в благородна надпревара. Стимул за участие бе съпричастието на младите в отбележването на юбилея на партийния печат. Сложен бе началото на спортен празник под шефството на в. „Работническо дело“, който в следващите години се превърна в един от най-големите празници на масовата физкултура и масовия спорт в нашата страна.

Масовите лекоатлетически кросове под шефството на в. „Работническо дело“ в нашата страна бележат два върха — единият в чест на Деня на българската журналистика и празника на в. „Работническо дело“ — 1 ноември, а другият — масовият маратон

а „Наградата на София“, който през 1987 г. бе проведен за пети пореден път от Софийския градски съвет на БСФС с участието на Българската федерация по лека атлетика, в. „Вечерни новини“ — орган на Софийския градски комитет на БКП — и Главна дирекция „Предаване за столицата“ при Комитета за телевизия и радио. Маратонът доказва своята жизненост и стана чудесна форма за включване на стотици хиляди деца, младежи, девойки и трудещи се в най-достъпната форма за спортуване — бягането.

В ЦСКА „Септемврийско знаме“ има изградени над 100 клуба на любителите на бягането с хиляди представители на учащата се и трудовата младеж. Техният девиз е „Бягайте за здраве“. Заниманията с бягане дават положително отражение не само за физическо укрепване, но и за психическа закалка — успокояват и уравновесяват духа и по-този начин спомагат за повишаване на жизнената дееспособност и работоспособност, спомагат за укрепване на най-ценното благо на човека — здравето.

Вече пет години маратонските бягания се превръщат във внушителни празници на здравето и дълголетието. На различни дистанции в тях участвуват деца от детските градини, чавдарчета, пионери, средношколци, работници, служители, кооператори, военнослужещи и ветерани. Най-добрите от различните възрастови групи застават на старт пред Народното събрание на маратона за „Наградата на София“ в средата на май всяка година.

Досега в резултат на създадената добра организация и с активната подкрепа на бившите РК на ДКМС, РС на БПС, РК на ОФ и РС „Народна просвета“ над 100 000 души преодоляха различните дистанции на маратона. Множат се кросовете и маратоните, в които стапират все повече любители на бягането. За тях ползата е осъзната, този вид спортуване се е превърнал в необходимост.

СТРОИТЕЛНИЯТ ТЕХНИКУМ „ХРИСТО БОТЕВ“ — НЕИЗЧЕРПАЕМ ИЗТОЧНИК НА СТРОИТЕЛНИ И СПОРТНИ КАДРИ

Училището, което ви представяме, е в центъра на столицата, притиснато отвсякъде със сгради, почти без спортна база. Разполага само с един маломерен физкултурен салон. Въпреки това техникумът е ковачница на кадри за ЦСКА „Септемврийско знаме“ с много представители в различните детско-юношески отбори, с много републикански шампиони, обличали неведнъж национална-

та фланелка и издигали родния трибагреник на големите международни състезания. От тук започнаха своя славен спортен път олимпийската шампионка по гребане з. м. с. Светла Оцетова, състезателят по кану-каяк з. м. с. Федя Дамянов, рекордьорката на висок скок м. с. Зорка Кръстева, националната състезателка по волейбол м. с. Мария Вучкова и много други, завършили техникума с пълно отличие.

Каква е тайната на успехите?

Всъщност тайна няма. Има желание, има традиции, има любов в сърцата на учителите. И тази любов се предава на учениците от поколение на поколение. Има убеденост на ръководството, че физическата култура и спортът са незаменимо средство за укрепване на здравето на учениците и на тяхното изграждане като всестранно развити личности, има всеотдаен и неуморен труд на преподавателите по физическо възпитание, на многобройния физкултурен комсомолски актив. Важно е и обстоятелството, че в близост до техникума е богатата спортно-материална база на комплекс „Народна армия“, която по всяко време е на разположение на 1000-членния колектив на техникума за провеждане на задължителната учебна програма и на извънкласна физкултурна дейност.

В Строителния техникум „Христо Ботев“ през 1980 г. бе изграден клуб за физкултура и спорт „Ботевец“ с председател директора на училището Антон Антонов. Усилията на клуба са насочени към утвърждаване и усъвършенстване на съществуващите и внедряване на нови извънкласни форми на работа, организиране на повече първенства в самото училище, активно участие на курсантите в изградените 15 групи за масов спорт, в спортните секции и в отборите по различните спортни дисциплини.

Разнообразяваният с много прояви спортен календар дава възможност на всеки ученик да намери място в отбора на курса и да участвува във вътрешните първенства. При добра организация и масово участие се провеждат първенствата между курсовете по лека атлетика, спортна гимнастика, шахмат, волейбол, баскетбол и др., които се превръщат в малки спортни празници, носят емоционалност и удовлетвореност. Положителна роля за масовизирането на спортовете изигра и участието на всички ученици от техникума в инициативата на ЦК на ДКМС — 14 комсомолски предконгресни старта.

Богатият вътрешен спортен календар и участието на отборите в районните и градските първенства допринесе КФС „Ботевец“ да преизпълни Единния съюзен физкултурен план за 1987 г. по всички показатели — участници в спартакиадата 988 (99 %),

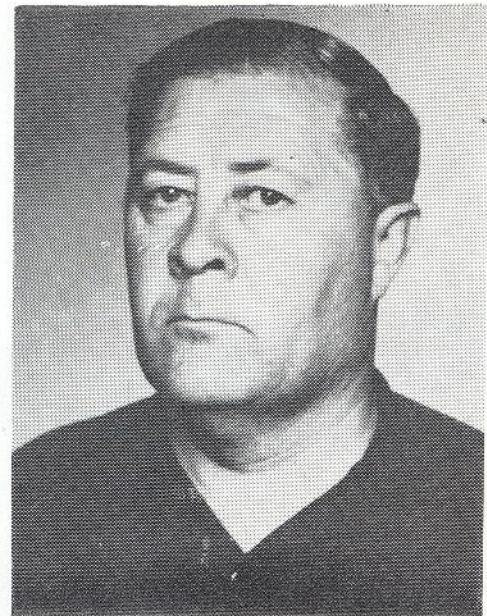
Първият партирен и държавен ръководител Т. Живков поздравява героя на социалистическия труд Асен Златев.

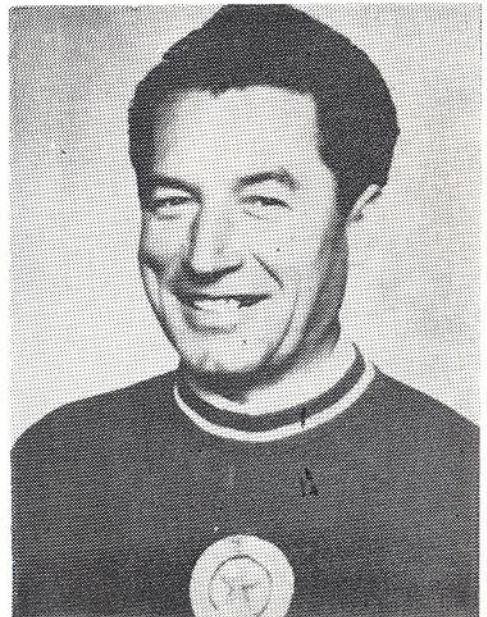
Членът на Политбюро и министър на народната отбрана армейски генерал Десири Джурков приема рапорта на армейските спортсти — 4 февруари 1986 г. Концертна зала на ЦДНА

ТЕЗИ, КОТО
ПОСТАВИХА НАЧАЛОТО
НА ЦСКА

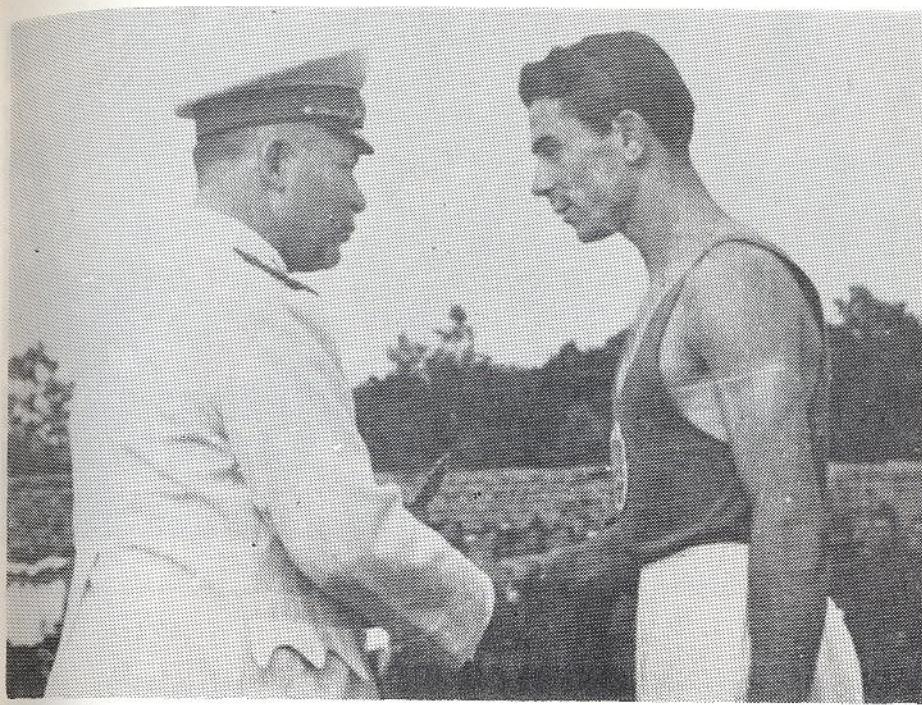
Основоположникът на леката атлетика Пею Карамунчев

Основоположникът на ски-спорта в БНА и ЦСКА — Станой Илиев, създал и възпитал стотици прекрасни армейски скиори

С много любов и ентузиазъм като треньор и ръководител Никола Козарев положи основите на успехите на леката атлетика в армейския клуб

Първият треньор на футболния отбор „Септември“ при ЦДВ, основоположник на бокса Константин Николов (Замората)

1952 г. Министърът на народната отбрана генерал-полковник Петър Панчевски награждава най-добрия български спринтьор Ангел Гаерилов, който през следващата година спечели златен медал на фестивала в Букурещ в дисциплината 100 м гладко бягане и стана първият майстор на спорта в НР България

Ветераните на ЦСКА — златния фонд на прогресивното работническо физкултурно движение

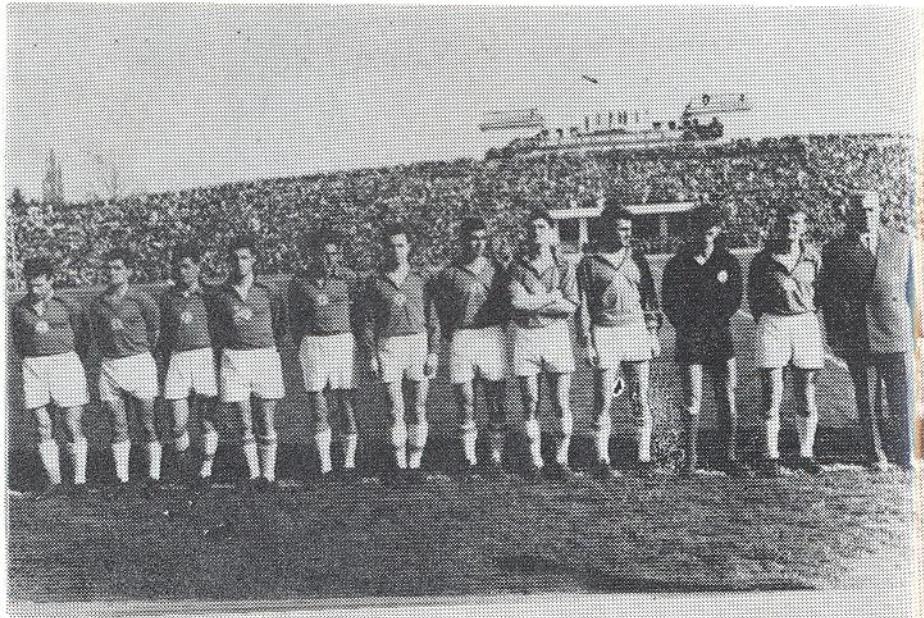
Борис Георгиев (Моката) — първият българин, носител на олимпийски медал, 1952 г., Хелзинки

Отборът на „Септември при ЦДВ“ извоюва през 1948 г. първата шампионска титла по футбол. Купата, връчена от генерал-полковник Владимир Стойчев, е в ръцете на капитана Нако Чомаков

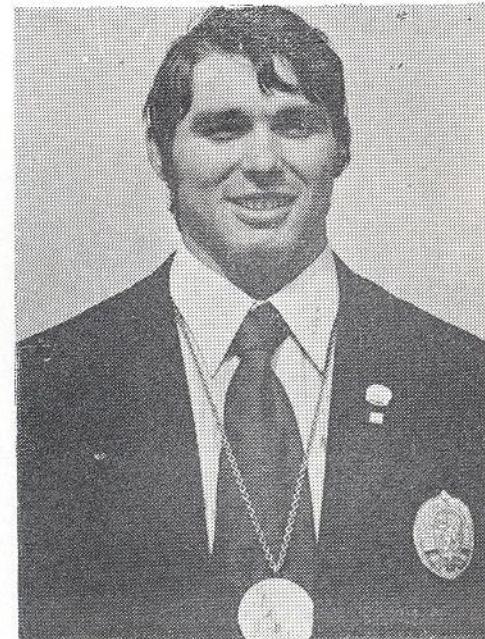
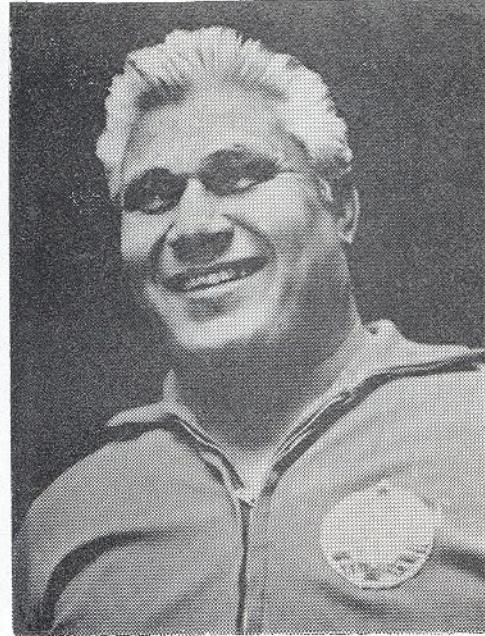

1954 г. Три аса на спортната генерация. От ляво на дясно — М. Манолов, Д. Тащков („Славия“) и Ст. Божков

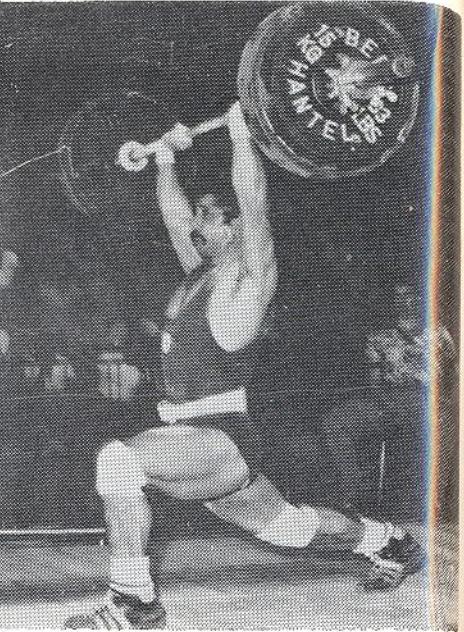
Отборът на ЦСКА (ЦДНА — 1956 г.), който прослави армейския клуб и родината. От дясно на ляво — Кр. Милев, Ст. Божков, Г. Найденов, П. Панайотов, М. Манолов, К. Ракаров, Г. Димитров, Н. Ковачев, Г. Стоянов, Кр. Янев, Ив. Колев, Д. Миланов — шампиони на България в продължение на едно десетилетие

Носителят на златен олимпийски медал Никола Станчев (свободна борба)

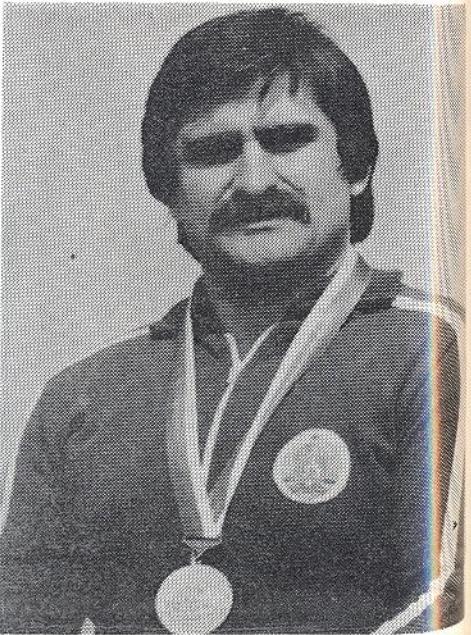

Олимпийският шампион от Мюнхен през 1972 г. Андон Николов (вдигане на тежести)

Олимпийският шампион по вдигане на тежест от 1972 и 1976 година Нораир Нурикян

С яркия блясък на златото от олимпийските игри в Москва — 1980 г. Георги Райков (борба — класически стил)

Масов спорт, високо спортивно маисторство, ярки комунистически добродетели!

Тържествено чествуване на 25-годишнината на ЦСКА на 4 юни 1973 г. в столичния театър „Стефан Македонски“. В деловия президиум от ляво на дясно — генерал-полковник Атанас Семерджиев, Георги Йорданов, армейски генерал Иван Михайлов, армейски генерал Добри Джуров, генерал-полковник Тенчо Папазов, Съботин Генов, Жулиета Шишманова, Трендафил Мартински, генерал-полковник Велко Палин

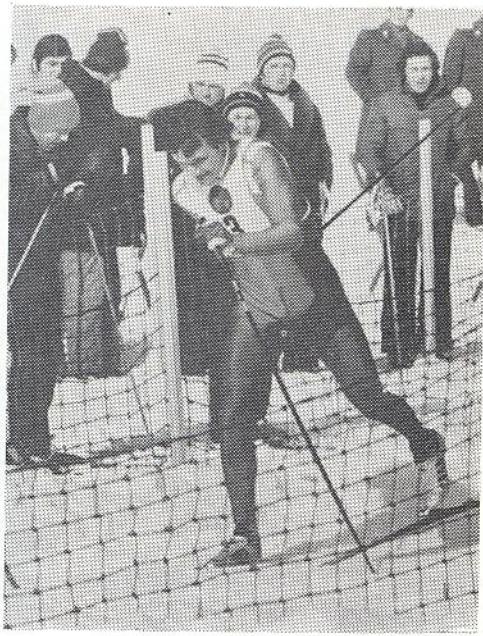
Първият партиен и държавен ръководител на Република Куба Фидел Кастро, почетен член на ЦСКА, сред баскетболистите през 1972 г.

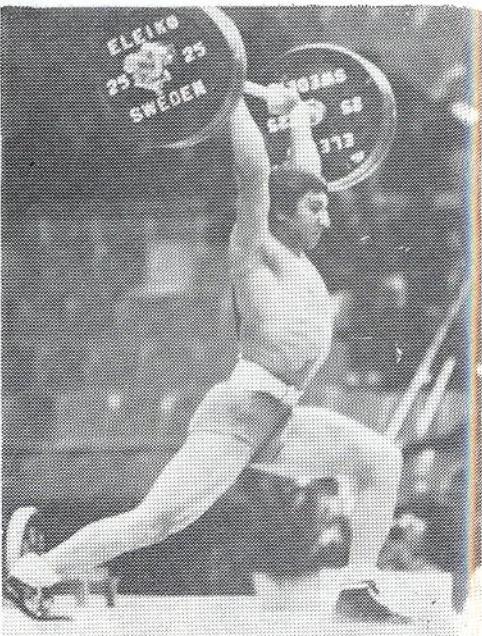
Неделчо Колев — един от най-добрите състезатели на ЦСКА по едигане на тежести, сега на треньорско поприще

Олимпийските шампионки по гребане Здравка Йорданова и Светла Овчрова (Монреал — 1976 г.)

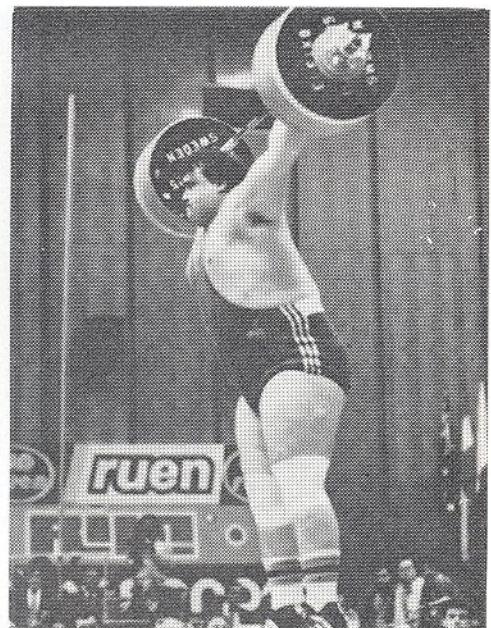
Първият българин, носител на медал от зимни олимпийски игри Иван Лебанов, Лейк Плесид — 1980 г.

Йордан Митков (вдигне на тежести), олимпийски шампион от 1976 г.

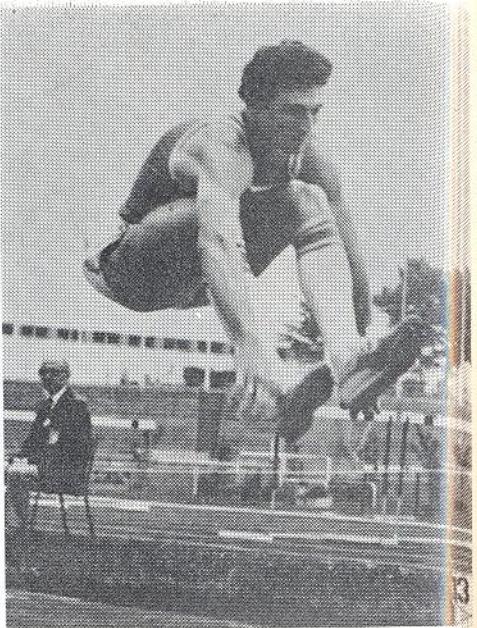

Анка Пелова — световна шампионка по стрелба през 1974 г. в гр. Тун

Антонио Кръстев, най-силният щангист в света за 1986 г.

Най-добрият атлет на България Христо Марков, световен шампион в тройния скок. Рим, 1987 г.

Адриана Дунавска, световна шампионка през 1987 г. по художествена гимнастика

обхванати в масови форми 990 (98 %), спортни 680 (66 %), новопокрити разреди 415.

В основата на масовата спортна дейност в техникума е НФК „Родина“, в който КФС „Ботевец“ постигна високи резултати. Почти всички курсисти покриват нормативите от комплекса, а представителните отбори са неизменни финалисти във всички спартакиади по НФК „Родина“. Още на първата спартакиада девойките станаха републикански първенци, а Маргарита Димитрова — шампионка на страната. Още по-успешно бе участието в III спартакиада, в която средношколците спечелиха отборната шампионска титла, а девойките се класираха на второ място. В IV спартакиада КФС „Ботевец“ взе участие на финалите с три отбора, като девойките се класираха на първо място. С отличното си класиране многобойците от техникума имат най-голям принос за отличното представяне на ЦСКА „Септемврийско знаме“ в спартакиадите по НФК „Родина“.

Във втория и третия етап от прегледа на масовия спорт в VII републиканска спартакиада и на градската ученическа спартакиада КФС „Ботевец“ е на първо място. Първенец е и в почините на Софийския градски съвет на БСФС „България — древна и социалистическа“ и на ЦК на ДКМС „Здрави, силни, боеспособни“. Вече много години техникумът е и на първо място в социалистическото съревнование по извънкласната физкултурна работа между училищата от бившия Ленински район — актив, с който малко училища в страната могат да се похвалят.

Успехите се дължат преди всичко на трудолюбивите дългогодишни преподаватели по физическо възпитание Александър Чуприненко и Ангел Паланков, на активното съдействие на учителския съвет, на ентузиазма на ученическия актив и на павременната практическа, организационна и методическа помощ на ЦСКА „Септемврийско знаме“ и РК на ДКМС.

Резултатите показват, че КФС „Ботевец“ е на правилен път в развитието на масовата физкултура и масовия спорт и че е направена първата крачка към изпълнението на голямата задача, поставена от XIII партиен конгрес. И затова физкултурниците и спортистите гордо посрещнаха поредния юбилей (1909—1984 г.) на най-старото училище за строителни кадри в страната.

С ВОИНСКА ЗАКАЛКА

Години наред спортният комитет на физкултурния колектив при Военната академия „Г. С. Раковски“ е бил челник в

съревнованието между военните колективи на столичния гарнизон. Това е една традиция, която оставя трайни следи в живота на личния състав от академията.

Ако ви падне път и имате възможност да разгледате строгите здания на академията, непременно ще ви направи впечатление разнообразната спортна база, където целогодишно тренират състезатели по различните спортни дисциплини. Казваме състезатели, защото години наред богатият спортен календар предлага многобройни и разнообразни вътрешни първенства.

Близо петнадесет секции по различни видове спорт живеят пълнокръвен живот, мерят сили с други поделения от столичния гарнизон.

Кое в крайна сметка помага за развитието на масовата физкултура и за повишаването на спортното майсторство? Преди всичко има традиция, командуването на академията проявява пълно разбиране по въпросите на физическата подготовка като неделима част от общото комунистическо възпитание. Затова и председател на спортния комитет винаги е бил началникът на академията, а председатели на различните секции — завеждащите катедри — хора, които имат правилно отношение към спорта.

Спрете ли пред витрините на спортната слава на академията, не може да не ви направят впечатление многобройните награди, спечелени с много труд и пот. Тук са флаговете от лекоатлетически състезания, състезания по ски, спортна стрелба, шахмат, волейбол, баскетбол, футбол и още много и много други.

Главната задача пред спортния комитет е във физкултурните занимания да бъдат включени мнозинството от слушателите на академията и останалия личен състав. И това се постига, защото много са формите за популяризиране на масовата физкултура.

На отчетно-изборните събрания на спортните секции и спортния комитет винаги са поставяни високи задачи и са изпълнявани с чест. В продължение на много години физкултурният колектив при академията е бил първенец на столичния гарнизон и затова всички останали военни колективи се учат от богатия опит на първенците. А има какво да се научи.

Сега пред физкултурниците и спортистите от академията стоят редица въпроси за разрешаване, преди всичко укрепване на спортните секции и завоюване на повече първи места в съревнованията на столичния гарнизон. Сили и възможности за това има. Още повече че през 1988 г. ръководството на ЦСКА „Септемврийско знаме“ ще предостави на спортния комитет изцяло зала „Чавдар“, която осигурява възможности за пълноценно практикуване на много спортни дисциплини.

ЗАВОД „ВОРОШИЛОВ“ — РЕПУБЛИКАНСКИ РАБОТНИЧЕСКИ ПЪРВЕНЕЦ ПО ФУТБОЛ ЗА 1974 Г.

Отдавна отмина IV республиканска работническа спартакиада, посветена на 30-годишнината от победата на социалистическата революция. Отдавна загълхнаха оспорваните битки на спортните терени. В зависимост от подготовката си всеки зае полагащото му се място. В програмата както винаги отново бе застъпен и един от най-популярните спортове — футболът. Популярен, тъй като в това първенство участвуваха общо около 1800 отбора с 40 хиляди футболисти, което недвусмислено показва какво място заема тази игра в работническите и в учрежденските колективи.

Много тежка бе борбата на футболистите. Осемте отбора, участници във финалите, трябваше за 5 дена да изиграят по 3 срещи, а финалистите по 4. При тази тежка програма и сила конкуренция, без да загубят нито една среща, футболистите от завод „Ворошилов“ заеха първото място и се окичиха със златните медали на спартакиадата. Пътят до върха съвсем не беше лек. Преодолени бяха последователно отборите на „Банкя“, „Янтра“ (Габрово), „Корабостроител“ (Варна), „Спортсъст“ (Кремиковци), „Сила“ (Ямбол) и на финала в Пазарджик домакините — работническите республикански шампиони за 1973 година — футболистите от АЗ „М. Шатеров“.

Големият успех беше постигнат с цената на много труд и усилия, с многогодишна подготовка. Едновременно с изпълнението на производствените настъпни планове заводските футболисти участвуваха активно в тренировките, ръководени от треньора, популярен в близкото минало футболист Иван Георгиев.

Приятно е човек да посети трудовия колектив на завод „Ворошилов“. Едва ли има други хора, чиято професия, чието всекидневие да са така неразрывно свързани с нашите победи през годините на свободен и създателен труд. Техническата професия си остава символ на новото, което превърна социалистическа България в напреднала техническа държава, а заводът даде на милиони трудещи се радиоапарати и телевизори, преобрази културния живот в градовете и селата на нашата родина.

Още по-приятно е да си сред футболистите на завода. Един изключително добър и скромен колектив от млади хора. Освен на футболните терени между тях има и герои на трудовия фронт. Гордостта на шампионите са най-добрите в професията: капитанът на отбора Петко Стефанов — настройчик, Асен Гъльбов —

цинкограф, Славчо Петров — работник в ОТК и Андрей Лилов — началник на изпитателна станция.

Ето отговора на треньора, взискателния Иван Георгиев, който повече от 5 години работи с този отбор, за тайната на успеха на неговите футболисти, изкачили се на най-високото стъпало:

— Първо, успехът се дължи на изключително съзнателния и трудолюбив колектив, който спазва спортния режим и не познава алкохола, тютюна и късните нощни часове, и, второ, на организационната и методическата помощ от страна на ЦСКА „Септемврийско знаме“ и футболния клуб, който предостави терени за ползотворна работа, а з. м. с. Крум Милев с дългогодишния си педагогически опит оказа помощ при подготовката и контролните срещи.

За победите на заводския отбор допринесоха много опитът и вдъхновената игра на ветерана, бивш футболист на „Славия“, Мишо Мишев, който с желанието и ентузиазма си заразяваше останалите на терена.

Голям дял за спечелването на шампионската титла имат и положителното отношение на партийното, административното и профсъюзното ръководство, както и всеотдайният труд на деятели на футболната секция, които, ръководени от партийните решения, успяха да създадат благоприятни условия за масово развитие на физическата култура и спорта.

Успехите на завод „Ворошилов“ показват, че трудът и спортът уверено вървят ръка за ръка, за да укрепва физически нашата младеж, за да стане трудът ѝ по-спорен и по-лек.

Глава трета

ВИСОКО СПОРТНО МАЙСТОРСТВО ПОД ЗНАМЕТО НА ПАРТИЯТА

Вече близо четири и половина десетилетия обновената ни родна крачи уверено по пътя на социализма и комунизма. Българският народ под ръководството на своята любима комунистическа партия с вдъхновени трудови дела и всенароден подем изгражда своето настояще и бъдеще. Няма област в живота, където българите да не бдят всеобщо уважение и признание.

Възходящо развитие отбелязва и нашето спортно движение. Набираше опит и сила, за да се придвижи напред, за да застанем в числото на най-силните спортни нации в света.

Особен принос за това стремително развитие на българския спорт има ЦСКА „Септемврийско знаме“. Неговите борци, щангисти, състезателки по художествена гимнастика, волейболисти и волейболистки, гребци, боксьори, стрелци с право се нареждат сред световния елит.

Успешната изява на големите международни спортни форуми е плод на стабилната подготовка и на огромния труд на състезатели, спортно-педагогически кадри, деятели и ръководители. Създадена е организация на високо равнище в учебно-тренировъчния процес, в неговото научно и медицинско осигуряване, на достатъчна и качествена информация, както и на правилна оценка на някои основни тенденции в развитието на световния спорт.

За подготовката на спортсти от висока класа дават своя дял и треньорите — една мощна армия с важен принос за успехите на армейския клуб и на родния спорт. Не случайно победите на армейците се свързват с имената на Руси Русев, Михаил Ангелов, Филип Кривиралчев, Янчо Патриков, Стефан Ангелов, Христо Милянов при борците; на Здравко Коев и Неделко Колев при щангистите; на Тодор Симов, Милко Караванов, Райчо и Фани Шаханови, Васил Симов при волейболистите и волейболистките; на Людмил Катерински и Цвятко Барчовски при баскетболистите; на Жулиета Шишманова и Светла Колчевска при състезателките по художествена гимнастика; на Николай Здравков и Пенко Павлов при гребците; на Константин Николов (Замората),

Васил Костов, Стоян Пиличев и Николай Джелатов при боксьорите; на Николай Лечев при стрелците. Техните отбори и възпитаници достигнаха световните стандарти в тренировъчните натоварвания и затова на международното спортно поле се представяха и представят най-добре. Този факт, както и изразходването на огромна психофизическа енергия от спортсмените по време на целенасочено научно управление на тренировъчния процес. В тази насока приносът на Научния център и Медицинската служба със своите звена по научноприложна работа е безспорен. Постоянните грижи за тяхното разширяване, материално-техническо осигуряване и организационно-кадрово укрепване имат голям дял за ускоряване на темповете за достигане на високо спортно майсторство.

И не случайно от основаването си до 1988 г. ЦСКА „Септемврийско знаме“ е подготвила 1479 майстори на спорта, 2132 кандидат-майстори на спорта, 10 450 първоразредници.

ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“ — С НАЙ-ГОЛЯМ ПРИНОС В НАЦИОНАЛНИЯ СПОРТ

Участието на армейските спортсми на олимпийски игри, световни и европейски първенства е въпрос на чест и дълг към Българската комунистическа партия и трудовия народ. Искрата бе запалена на Олимпийските игри в Хелзинки през 1952 година, когато за първи път българин завоюва олимпийски медал. Това бе армеецът боксьор Борис Георгиев. След това щафетата бе поета от стотици млади възторжени спортсми, които не един път ставаха причина да се говори с уважение за българския спорт, българското знаме да се издига под звуците на „Мила Родино“.

В резултат на многобройните успехи на армейските спортсми през последните години България се нарежда сред най-силните спортни държави в света.

С чест спортсмите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ изпълняват заръката на Централния комитет на БКП и поставените задачи от ръководството на Министерството на народната отбрана и партийните комитети за достойно представяне на големите международни спортни форуми. Армейският клуб е с най-голям принос към националния спорт.

Главната задача на ЦСКА „Септемврийско знаме“ е да дава своя дял за утвърждаване и разширяване на спортните позиции

на НРБ сред най-силните нации в света. Да увеличава броя на спортсмите и спортсмените с постижения на световно и олимпийско равнище.

На здравата основа на научнообоснована система за подготовка в клуба израстват състезатели, които подпомагат представителните отбори да заемат високи позиции и да бъдат равностойни на редица елитни световни и европейски състави. Защото е нужно майсторство, което да се равнява по постижения на действително най-силните в Европа и в света. Само с такова майсторство, защастие, демонстрирано от все повече армейски състезатели, българският спорт ще може не само да задържи, но и да укрепи занапред позициите си сред най-силните.

На олимпийските игри от Хелзинки (1952 г.) до Москва (1980 г.) спортсмите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ са завоювали 171,56 точки и са на първо място по приноса на точки за националния спорт, което се вижда от таблица 1.

Таблица 1
Представяне на олимпиадите по точки

Олимпийски игри	ЦСКА „С. знаме“	„Левски Спартак“	„Академик“	„Славия“	„Локомотив“
Хелзинки — 1952 г.	3,50	—	1,00	—	—
Мелбърн — 1956 г.	13,00	2,00	5,50	—	—
Рим — 1960 г.	5,00	1,00	12,00	—	1,00
Токио — 1964 г.	0,24	7,00	4,50	—	3,00
Мексико — 1968 г.	6,40	19,40	7,00	0,28	1,10
Мюнхен — 1972 г.	26,25	31,25	26,00	6,00	0,50
Монреал — 1976 г.	45,70	26,10	5,96	2,33	1,00
Москва — 1980 г.	71,47	41,74	8,19	26,46	0,41
Всичко	171,56	128,49	70,15	35,07	7,01

Забележка. В таблицата е отразен приносът на софийските дружества. Достоен принос към националния спорт имат и спортсмите на АФД „Тракия“ — Пловдив, спечелили на олимпийските игри в Монреал 20,50 т. и в Москва 57,96 т., както и представителите на физкултурно-студентско флотско дружество (ФСФД) „Черно море“ — Варна и АФД — „Сливен“.

В БЛАГОРОДНАТА НАДПРЕВАРА
НА ОЛИМПИЙСКИТЕ ИГРИ

*ЦСКА „Септемврийско знаме“ — с най-много
шампиони и призьори, с най-голям дял
за успехите на българския спорт*

От летните олимпийски игри в Хелзинки, Мелбърн, Рим, Токио, Мексико, Мюнхен, Монреал и Москва състезателите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ спечелиха общо 20 медала, от които 10 златни, 3 сребърни и 7 бронзови; 97 души намериха място в призовите шестици. Много са и представителите на клуба, включени в отборите на НРБ по колективните спортове и достигнали високи върхове на олимпийските игри. Върхове, плод на спортивното майсторство на армейските спортсти, взели участие в благородната надпревара по 13 вида спорт.

От зимните олимпийски игри в Лейк Плесид с бронзов медал се завърна и армеецът Иван Лебанов, който е първият българин, донесъл медал за страната ни от бяла олимпиада.

Таблица 2

Медали на армейските спортсти

Спортст	Дисциплина	Година, място
Никола Станчев	Златни медали	
Йордан Биков	Борба — св. стил, 79 кг	1956 г., Мелбърн
Андон Николов	Вд. тежести, 75 кг	1972 г., Мюнхен
Георги Костадинов	Вд. тежести, 90 кг	—“—
Нораир Нурикян	Бокс, 51 кг	—“—
Йордан Митков	Вд. тежести, 56 кг	1976 г., Монреал
Здравка Йорданова	Вд. тежести, 75 кг	—“—
Светла Оцетова	Акад. гребане, А/2 скул	—“—
Георги Райков	Борба — кл. стил, 100 кг	—“—
Петър Лесов	Бокс, 51 кг	1980 г., Москва
Асен Златев	Вд. тежести, 75 кг	—“—
Стоян Йорданов	Сребърни медали	
Иван Зафиров	Футбол, с отбора на НРБ	1968 г., Мексико
Кирил Станков		
Петър Жеков		
Аспарух Никодимов		

Спортст	Дисциплина	Година, място
Николина Щерева	Лека атлетика, 800 м	1976 г., Монреал
Мария Модева	Акад. гребане, А/4-с/к	—“—
Румен Александров	Вд. тежести, 90 кг	1980 г., Москва
Михо Дуков	Борба — св. стил 62 кг	—“—
Мария Модева	Акад. гребане, А/4-с/к	—“—
Димитър Златанов	Волейбол, с отбора на НРБ	—“—
Петко Петков		—“—
Стоян Гунчев		—“—
	Бронзови медали	
Борис Георгиев	Бокс, 75 кг	1952 г., Хелзинки
Георги Найденов		
Кирил Ракаров		
Манол Манолов		
Никола Ковачев		
Стефан Божков	Футбол, с отбора на НРБ	1956 г., Мелбърн
Гаврил Стоянов		
Димитър Миланов		
Георги Димитров		
Панайот Панайотов		
Крум Янев		
Иван Колев		
Велик Капсьзов	Сп. гимн. — халки	1960 г., Рим
Стефан Ангелов	Борба — кл. стил 48 кг	1972 г., Мюнхен
Стефан Ангелов	Борба — кл. стил 48 кг	1976 г., Монреал
Кръстьо Семерджиев	Вд. тежести, 110 кг	—“—
Любcho Дяков	Спорти стрелба, пистолет, пр. обр.	1980 г., Москва
Борислав Ананиев	Кану-каяк, С 2 — 500	—“—
Борислав Борисов	Кану-каяк, К 4 — 1000	—“—
Неделчо Колев	Вд. тежести, 75 кг	—“—
Верка Борисова	Волейбол с отбора на НРБ	—“—
Румяна Каишева		
Мая Стоева		
Цветана Божурина		
Иван Лебанов	Ски-бягане, 30 км	1980 г., Лейк Плесид
	Четвърти места	
Методи Зарев	Борб. — кл. стил, 78 кг	1968 г., Мексико
Янко Павлов	Борба — св. стил, 74 кг	1972 г., Мюнхен
Васил Тодоров	Борба — св. стил, 100 кг	—“—
Иван Колев	Борба — кл. стил, 74 кг	—“—

Спортсист	Дисциплина	Година, място
Димитър Златанов Димитър Каров Здравко Симеонов Александър Тренев Иван Иванов	Волейбол, с отбора на НРБ	1972 г., Монреал
Михо Дуков Николина Щерева Верка Алексиева Светла Гинчева Цветан Петков Борислав Ананиев Борислав Ананиев Павел Христов Здравка Йорданова Светла Оцетова	Борба — св. стил, 57 кг Лека атлетика, 1500 м Акад. гребане, А 4 скул Акад. гребане, А/2-с/к Кану-каяк, С/1—1000 Кану-каяк, С/1—500 Борба — кл. стил, 48 кг Академично гребане, А/2-скул	1976 г., Монреал —“— —“— —“— —“— —“— 1980 г., Москва —“— Пети места Конен спорт, всестранно изпитание, индивидуално Борба — кл. стил, 57 кг
Тенко Рашков Цвятко Пащкулев Димитър Каров Кирил Иванов Георги Бояджиев Петър Крумов Валентин Стоев Георги Георгиев Пламен Петков Румен Петков	Волейбол, с отбора на НРБ Борба, кс. стил, 87 кг Акад. гребане, А/2-б/к Сп. гимнастика, с отбора на НРБ	1964 г., Токио —“— 1968 г., Мексико 1976 г., Монреал 1980 г., Москва Шести места Кану-каяк, С/2—1000
Марин Гопов Тома Соколов Димитър Каров Димитър Златанов Здравко Симеонов Александър Тренев Красимир Стефанов Янко Братанов	Волейбол, с отбора на НРБ Борба — кл. стил, 57 кг Лека атлетика, 400 м с препятствия Борба — кл. стил, 68 кг Вд. тежести, 100 кг Колоезден по часовник, с отбора на НРБ Лека атлетика, с щафетата на НРБ 4×100 м	1960 г., Рим 1968 г., Мексико 1976 г., Монреал 1980 г., Москва —“— —“— —“— —“—
Иван Атанасов Пламен Александров Венелин Хубенов Ивайло Караньотов		

Спортсист	Дисциплина	Година, място
Димитър Янакиев Венелин Щерев Петър Пацев Яни Игнатов Теодор Мрънков Михаил Петров Красимира Тонева Димитринка Филирова	Акад. гребане, А/8-с/к	—“—
	Спортиста гимнастика, с отбора на НРБ	—“—

Олимпийски шампиони от ЦСКА

И поведе хорото...

(Борис Георгиев)

На олимпийските игри в Хелзинки (1952 г.) Борис Георгиев спечели първия олимпийски медал в историята на българския спорт — бронзов медал по бокс в категория до 75 кг. На ринга в зала „Месухали“ от четиридесета български боксьори на олимпиадата остава само един — Борис Георгиев. Той вече е преодолял Шумех (Люксембург), Гудинг (Великобритания), но ръцете са му наранени, окото — отекло, полузвартворено. А предстои трети, решителен мач за влизане в полуфинала. И то не срещу когото и да е, а срещу Венхъонер (ФРГ). Но и той преклони глава пред българина, който в този бой надмина себе си, влагайки всичко за честта на пагона, за славата на родината ни.

Това бе важен момент в развитието на нашия спорт. Борис Георгиев даде пример какво може да се постигне с голямо усърдие, със старателна, многогодишна подготовка; как трябва да се побеждава, като се влага цялото сърце в борбата без страх от какъвто и да е противник, с непреклонна воля за успех.

Всъщност Борис бе постигнал много — нещо, което не беше се удали дотогава на никой българин — медал от олимпийски игри. И това приаде на бронза блясък на най-скъпо злато.

Борис Георгиев е роден през 1929 г. в гр. Толбухин и едва двестгодишен остава без баща. Това го принуждава още на 12 години да започне работа, да помага на майка си. И работи наравно с големите. Но тези тежки, полугладни години изграждат у младия добруджанец онай страхотна воля, корав дух и невероятно трудолюбие, които впоследствие обуславят спортните му успехи.

Първата любов на Борис Георгиев е... футболът. Запозна-

ването му с бокса става случайно и мъжественият спорт, в който победата идва само като плод на лични качества, го завладява веднага и завинаги.

Победи, победи, низ от победи съществуват неговия спортен път. Осем пъти през осем поредни години шампион на републиката (1950—1957 г.), победи над редица европейски величия на големия ринг, носител на десетки награди и титли.

След стремителната спортна кариера, когато офицерът от Българската народна армия Борис Георгиев оглежда изминалния път от висотата на човешката зрелост, той споделя: „Безкрайно съм признателен на бокса. Той утвърди моя характер, възпита ме да бъда постоянен, взискателен към себе си, да водя живот, подчинен съзнателно на нормите на един здрав режим.“

Синът на Странджа

(Никола Станчев)

От векове българинът се прекланя пред физическата сила, пред юначетвото. Естествено, появило се и желанието да се определя баш юнакът между юнаците, за да го знаят и да му се радват всички. Но как? Колкото мъже, толкова кандидати за „най-силен сред силните“. Така възникнала борбата. Не се знае точно къде и кога, но със сигурност е известно, че от този ден насетне български празник без борба не минавал. Продължило тъй чак до наше време, когато през 1930 г. в с. Твърдица, Бургаски окръг, се ражда Никола Станчев и още като дете се увлича в борбата.

Минава време, Никола израства, възмъжава, започва да печели републикански титли. Отначало юношески, а впоследствие и за мъже. И идва денят на голямата радост. Като войник в редиците на армейския отбор става първия български състезател, носител на златен медал и на първата олимпийска шампионска титла в историята на родния спорт. За победите си на топка в Мелбърн през 1956 г. в категория до 79 кг застава на най-високото стъпало на стълбичката на победителите. В същата година получава сребърен медал в състезанията за Световната купа в Истанбул. Балкански шампион е за 1959 г.

Завършва състезателната си дейност през 1960 г., след което работи като треньор в ДСФ „Черноморец“ — Бургас, заслужил майстор е на спорта. Удостоен е с Народен орден на труда — златен и медал за трудово отличие.

Дръзки планове

(Йордан Биков)

Роден е на 17 ноември 1950 г. в Пазарджик. Атлетичната му фигура забелязват много специалисти. Някои искат той да стане лекоатлет, други плувец, по мечтата на Йордан е да бъде на „ти“ с щангата. Отначало се състезава от името на ДФС „Бенковски“ — Пазарджик. После постъпва в Армейската спортна школа за високо спортно майсторство „Чавдар“. Тук, в сплотеното семейство на армейските спортсти и под влияние на строгия военски ред, той възмъжава. С всеки изминал месец постиженията му растат. Предвиден е и за националния отбор в категория до 75 кг. Често пъти повдиганата от него щанга има килограми над републиканските, европейските и световните рекорди. Това го определя и като титуляр в олимпийския отбор на НРБ за олимпийските игри в Мюнхен. В паметната 1972 г. в категория до 75 кг той става олимпийски, световен и европейски шампион. Става и световен рекордьор в трибоя и поставя златното начало на победоносния път на българските спортсти. В чест на неговата победа е издигнат родният трибагреник и хилядната публика, станала на крака, слуша химна на Народна република България „Мила Родино“.

Една година по-късно той е втори в Европа. Йордан Биков е заслужил майстор на спорта. Награден е с високото отличие орден „Народна република България“ I степен.

Побеждавай, за да те уважават

(Андон Николов)

Роден е на 15 юни 1951 г. в София. Компютрите на Мюнхенската олимпиада (1972 г.) известиха, че най-младият участник щангист е българинът Андон Николов. Само на 21-годишна възраст. И то олимпийски шампион в категория до 90 кг, където се състезават световноизвестни спортсти: Ригерт (СССР), Бетембург (Швеция), Курбело (Куба), Гриполди и Холебрук (САЩ) и българинът Ат. Шопов.

Своят състезателен път още като дете Андон започва с червеното трико на ЦСКА. Запомнил е годината 1968, когато за първи път в един от салоните на армейския клуб се запознава с този мъжествен спорт. От тогава до 1978 г., когато приключва спортно-състезателната си дейност, той неизменно е състезател на ЦСКА, а сега подготвя бъдещи олимпийски шампиони. На европейските

първенства през 1973 и 1974 г. печели сребърни медали. Пет пъти е нанасял поправки на световни рекорди.

„На спорта съм благодарен за това; че ме научи да искам и да постигам желанията си, като разчитам на себе си. Благодарен съм на моя любим клуб ЦСКА за това, че ме възпита като спортсмен и гражданин на Народна република България.“

Андон Николов е заслужил майстор на спорта. Награден е с орден „Народна република България“ I степен.

Безспорен талант

(Георги Костадинов)

Роден е на 16 януари 1951 г. в гр. Бургас. Той е първият български боксьор, окичил се със златен олимпийски медал. В черноморския град има хубави традиции в този мъжествен спорт. И може би това е една от причините Георги да прекрачи въжетата на ринга, да постави боксовите ръкавици и да тръгне по големия път на спортсмите. А в тези години нашият бокс има вече извоювани позиции на международния ринг.

В началните години той е ученик на Каприел Каприелян. През 1970 г. на европейското първенство за младежи завоява бронзов медал. Предната година е шампион на България при мъжете. Този успех повтаря и през следващата година.

Попаднал в школата на ЦСКА „Септемврийско знаме“ под ръководството на опитния педагог и треньор Васил Костов и на треньора на олимпийския отбор Стоян Пиличев, Георги Костадинов е сочен като титуляр в категория до 51 кг за Мюнхенската олимпиада. А на самата олимпиада в Мюнхен (1972 г.) той надхвърля очакванията не само на нашите специалисти, но и на всизвестния Ласло Пап, който отдавна предрича на българина голямо бъдеще между белите въжета. Това бъдеще си има свое начало. То започва една година преди Мюнхен с победите му над Дубовски (СССР), Бахфел (ГДР), Блажински (Полша), Груеску (Румъния) — все светила на ринга. Тези победи вдъхват увереност на Костадинов, че може да се пребори за призово място на игрите. Да обичаш спорта си, да му се отدادеш изцяло — това е най-важното по пътя към успеха. А мургавият армеец бе влюбен в бокса така, както може да се влюби всеки младеж на 21 години.

На олимпиадата в Мюнхен Георги Костадинов се изкачва по най-безспорен начин на най-високото стъпало на аматьорския бокс в категория до 51 кг, която е най-зрелищна и в която уча-

ствуваат най-много кандидати. И то след пет поредни победи над Балоуш (Пакистан), Крис Юс (Канада), Перес (Колумбия), Блажински (Полша) и на финала Равбого (Уганда). И когато застава на стълбичката на победителите, от очите му потичат сълзи.

Георги Костадинов е заслужил майстор на спорта, носител на орден „Народна република България“ I степен.

Роден за победи

(Нораир Нурикян)

Роден е на 26 юли 1948 г. в Сливен. Още в детските си години любовта му към спорта е голяма. Най-напред тича с топката по баскетболното игрище. След това започва да се бори със своите връстници. Но в текстилния техникум в града често пъти се спира пред щангата и започва да повдига различни тежести. Има голямото щастие, че през 1970 г. попада под ръководството на Иван Абаджиев, който вижда в лицето на Нурикян любознателен и всеотдаен спортсмен. Определена е вече и категорията — до 60 кг. Първоначалните успехи не са големи. На европейското първенство в София през 1971 г. с 380 кг в трибоя получава грамота за петото място. Но само един месец по-късно на световния шампионат в Лима (Перу) той се окичва с бронзов медал.

Когато говорим за първи, веднага трябва да отбележим, че Нурикян е първият български щангист — олимпийски шампион. И не само това. В категория до 56 кг през 1976 г. в Монреал отново е със златен олимпийски медал, нека да изредим и някои други негови титли. Европейски първенец за 1976 г., носител на сребърен медал от световното първенство през 1973 г. и от първенствата на Европа през 1972 и 1973 г. От олимпийски, световни и европейски първенства има завоювани общо 12 медала.

Нораир Нурикян е заслужил майстор на спорта, а през 1976 г. е удостоен със званието „Герой на социалистическия труд“.

С шампионския жезъл

(Йордан Митков)

Роден е на 3 април 1956 г. в Асеновград. Неговите връстници още от малък го помнят като силно и жизнерадостно дете. И той като тях се увлича в редица спортни занимания, за да стигне един ден в залата на ДФС „Асеновец“, където тренировката на щангистите привлича неговото внимание. Разбира се, началото е

трудно. Щангата е тежка. Но волята, амбицията и способността му да преодолява тежестите го нарежда сред най-добрите възпитаници на асеновградската школа. Годините изминават, мищите на младия Йордан заявват и той става един от най-силните юноши щангисти в града. Събъда се и заветната му мечта — да бъде войник, да влезе в редиците на ЦСКА „Септемврийско знаме“. И тук под ръководството на опитни треньори расте неговото майсторство. Включен е и в националния отбор. За да дойде паметната 1976 г., когато облича националното трико и в Монреал в категория до 75 кг постига желаното от всеки спортсмен олимпийско злато.

Три години по-късно Йордан Митков става европейски шампион. За него вече се говори не само в нашата страна, но и в целия свят. През 1975 г. е сребърен медалист в света и в Европа. Четири пъти е световен рекордьор, а и като юноша през 1975 г. е носител на сребърен медал на световното първенство.

За всички тези заслуги той е удостоен с орден „Народна република България“ I степен и със званието „Заслужил майстор на спорта“.

Златната лодка

(Здравка Йорданова,
Светла Оцетова)

Златната лодка на двойка скул. Две момичета, които се запознават на Панчаревското езеро. Започват да гребат в ЦСКА и остават верни на своя любим клуб до приключване на активната си състезателна дейност. И двете са силни ученички. Всяка със своите наклонности. А Светла като възпитаничка на Строителния техникум „Христо Ботев“ по-късно завършва ВИСИ, специалност архитектура.

От 1975 г. Здравка и Светла започват да тренират и да се състезават заедно на двойка скул. Дотогава Здравка е състезателка на скиф, а Светла е в двойка с Верка Алексиева. Безспорно големите им успехи идват от пълното съчетаване на учебно-тренировъчната работа и от участието им в състезания.

Олимпийски шампионки стават през 1976 г. в Монреал. И това е първият златен медал в гребането за България. Две години по-късно в Карапиро са световни шампионки. Имат и други отличия — втори в света през 1977 и 1979 г. и с бронзов медал през 1975 г.

През 1980 г. прекратяват състезателната си дейност. Здравка започва работа в Българската федерация по академично гребане и

сега е журналистка във в. „Народен спорт“, а Светла понастоящем работи по специалността си като архитект, в Българския олимпийски комитет.

И двете са заслужили майсторки на спорта, носителки са на орден „Народна република България“ I степен и Народен орден на труда — златен.

От плата за грижите

(Петър Лесов)

Москва, Олимпийско село.

До другаря Петър Лесов

Драги другарю Лесов,

Най-сърдечно Ви поздравявам за извоювания от Вас златен олимпийски медал в един от най-мъжествените спортове — бокса! Вашите прояви на олимпийския ринг в Москва показваха отличната Ви подготовка, несломимото Ви мъжество и благородния стремеж да представите най-достойно родния социалистически спорт на игрите на XXII олимпиада.

Честито! Желаю Ви здраве, лично щастие и все така всеотдайно и с нови победи да продължите спортния си път!

Тодор Живков

Първи секретар на ЦК на БКП
и председател на Държавния съвет
на Народна република България

София, 2 август
1980 г.

Когато при подходящо тържество тази телеграма му е връчена в Олимпийското село, неизмеримо е неговото щастие. Успява само да каже благодаря.

Петър Лесов е роден на 12 септември 1960 г. в гр. Раковски. Започва да се боксира още в ученическите си години. Отначало под ръководството на Л. Гаджев, а по-късно при известния в близкото минало боксьор П. Стойчев в „Локомотив“ — Пловдив. Но всевъзможна истина е, че възмъжаването и спортните върхове в повечето случаи се достигат в годините, когато младежът постъпи в редовете на Българската народна армия.

През 1978 г. в Славонски брод — Югославия става балкански юношески шампион в категория до 48 кг, а през 1979 г. на турнира „Странджата“ играе сред мъжете и извоюва златен медал в категорията си. Отлично се представя и на V републиканска спартакиада през 1979 г., където е непобедим при мъжете. Няколко месеца по-късно от световното първенство за юноши в Япония се завръща като шампион. Тази титла е първата в историята на българския бокс.

Безспорно най-големият му успех е олимпийската титла в Москва през 1980 г. Още от първия мач с Рамирес (Никарагуа) тръгва напред и не спира, докато не окичва гърдите си със златен медал. А по пътя му стоят трудни съперници като Шериф (Етиопия), Хилберто (Мексико), Ръсел (Ейре) и Мирошниченко (СССР). Пет мача — пет победи! Достатъчни, за да вземе най-високо отличие в категория до 51 кг, да донесе втори златен олимпийски медал след Костадинов.

Следващата, 1981 г., се оказа отново златна за Лесов. Този път става европейски шампион за мъже в Тампере (Финландия). Успехът е повторен на следващото първенство във Варна през 1983 г., когато отново превзема европейския връх в категория до 51 кг. Не е шега в две поредни първенства на Стария континент да постигнеш последователни победи над именити съперници.

Петър Лесов е заслужил майстор на спорта, награден е с орден „Народна република България“ I степен.

С талант и труд

(Асен Златев)

Роден е на 23 май 1960 г. в с. Царимир, Пловдивски окръг. В детските си години тича по футболната топка. Неговият баща Иван Златев тогава е един от най-добрите футболисти. Но не винаги синът тръгва по пътя на бащата. Асен се отправя към залата за вдигане на тежести, където под ръководството на пловдивския треньор Георги Карушков с всеки изминал ден преодолява все по-големи и по-големи тежести. И успехите не закъсняват. Той става притежател на всички световни юношески рекорди в категория 75 кг, както и на световните рекорди за мъже в изтласкането и в двубоя — 205, 5 и 360 кг.

За него започва да се говори след спечелването на златния медал на европейското първенство в Белград, където побеждава много силни съперници. Още тук специалистите предсказаха и

видяха, че Асен може да отиде на олимпийските игри в Москва и в една оспорвана борба да донесе медал за родината. По това време той вече е възпитаник на Армейската школа „Чавдар“, където под ръководството на Здравко Коев и на треньора на националния отбор Иван Абаджиев вдига непостигани дотогава в тази категория тежести.

В националния отбор той е само шест месеца. Но това са дни и часове на непосилен труд и изпитания. В едно интервю за в. „Народен спорт“, когато го запитват очаквал ли е, че ще стане олимпийски шампион, той отговаря: „Вярвах, че ще бъда сред първите. Знаех, че борбата ще бъде голяма, но не се страхувах и вярвах, че ще бъда победител. Защото по време на тренировки бях изтласкал вече 205 кг.“

На въпроса „Смятате ли, че някой може да ви победи в това движение?“ той отговаря: „Не!“

И още няколко данни за него. Освен носител на златния олимпийски медал от Москва той е световен, европейски и републикански шампион за 1982 и 1986 г. в категория до 82 кг. Световният му рекорд в изхвърлянето е 180 кг, а 400-те килограма в двубоя го изравниха с прославения съветски щангист Варданян. През 1981 г. армеецът Асен Златев е носител и на приза „Златен килограм“. Това високо отличие се дава на най-силния сред силните, покорил най-голямата тежест спрямо собственото си тегло.

Той е заслужил майстор на спорта и е награден с орден „Народна република България“ I степен.

Силата на българина

(Георги Райков)

Роден е на 18 октомври 1953 г. в София. Син е на активен борец против фашизма и капитализма. Баща му често пъти мерили сили по селските мегдани. Юначен, дързък, той е влял в Георги общата към борбата. И затова още от малък неговият син започва като баща си да се бори със своите другарчета. Когато го запитват за първия му треньор, той отговаря: „Есичко дължа на ЦСКА където започнах да тренирам. Благодарен съм на първия ми треньор Христо Милянов, на Михаил Ангелов, а за спечелването на златния олимпийски медал в Москва — на Бобе Доросиев, който изгради у мене нови качества.“

Какъв е спортният му път на големия тених? През 1973 г. долита радостната вест от Сан Диего, че Георги Райков е световен

юношески шампион, след като е победил с явно превъзходство и туш всички свои съперници. Две години по-късно в Лудвигсхафен — ФРГ става европейски шампион при мъжете. Този свой успех той повтаря и през 1980 г. в Превидза. Три пъти е носител на сребърен медал в европейските първенства в Бурса (1977 г.), Осло (1978 г.) и Букурещ (1979 г.). Световен вицешампион в Мексико (1978 г.) и Сан Диего (1979 г.) и трети в света в Гьотеборг (1977 г.).

Завършил е ВИФ „Георги Димитров“, заслужил майстор на спорта и е награден с орден „Георги Димитров“.

Георги Райков приключи състезателната си дейност, но не се раздели с борбата. Ръководството на клуба, виждайки в негово лице талантлив възпитател и треньор, му довери подготовката на представителния мъжки отбор по класическа борба и подготвящите от ЕСПУ със спортен профил „Чавдар“. И той оправдава голямата доверие. Армейският отбор е един от най-добрите в нашата страна, републикански шампион в последните години и носител на купата на ЦК на ДКМС.

Ако отидете в неговия дом, на видно място ще видите телеграмата на Тодор Живков, в която се казва:

Скъпи другарю Райков,

Най-сърдечно Ви поздравявам за големия успех, който постигнахте на ХХІ летни олимпийски игри в Москва — олимпийски шампион по класическа борба в категорията до 100 кг!

Нека спечеленият от Вас първи златен медал бъде забългарските олимпийци мощн стимул за достойното им представяне на Московската олимпиада.

Желая Ви, другарю Райков, здраве, щастие и нови спортивни победи.

София, 24 юли 1980 г.

ПОСТИЖЕНИЯ НА СПОРТИСТИТЕ ОТ ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“ НА СВЕТОВНИТЕ ПЪРВЕНСТВА

Таблица 3

Дисциплина	Спортист	Година, място
	Златни медали	
Борба — свободен стил	Петко Сираков, 87 кг	1957 г., Истанбул
Борба — класически стил	Валентин Йорданов, 52 кг	1983 г., Киев
Борба — самбо	Петър Крумов, 82 кг	1969 г., Мар дел Плата
Вдигане на тежести	Братан Ценов, 48 кг	1983 г., Киев
	Валентин Минев, 62 кг	
	Йордан Биков, 75 кг	1972 г., Мюнхен
	Андон Николов, 90 кг	1973 г., Хавана
	Неделчо Колев, 75 кг	1974 г., Манила
	Трендафил Стойчев, 82,5 кг	"
	Георги Тодоров, 60 кг	
	Неделчо Колев, 75 кг	
	Валентин Христов, 100 кг	1975 г., Москва
	Нораир Нурикян, 56 кг	1976 г., Монреал
	Йордан Митков, 75 кг	1977 г., Шутгарт
	Валентин Христов, 110 кг	1978 г., Гетисбург
	Янко Русев, 67,5 кг	1979 г., Солун
	Янко Русев, 67,5 кг	1980 г., Москва
	Асен Златев, 82 кг	1982 г., Любляна
	Асен Златев, 82 кг	1983 г., Москва
	Нено Терзийски, 52 кг	
	Александър Върбанов, 75 кг	
	Боряна Стоянова, прескок	1983 г., Будапеща
Спортна гимнастика	Maria Gigova, обръч	1967 г., Копенхаген
	Maria Gigova, многобой	1969 г., Варна
	Maria Gigova, многобой	1971 г., Хавана
	Maria Gigova, многобой	1973 г., Ротердам
	Rumyana Stefanova, ансамбъло	1971 г., Хавана
	Aся Kyrseva, ансамбъло	
	Kristina Gurova, въже	
	Dimitar Yanakiev A/2c/k } Todor Mrakov A/2c/k }	1979 г., Лондон
	Stefan Stoykov A/2c/k }	1977 г., Амстердам
	Zdravka Jordanova A/2 скул } Svetla Ojetova A/2 скул }	1978 г., Карапиро
	Anka Pelova, м/к пушка } Silvia Georgieva }	1974 г., Тун
	Angelina Madjarova }	1984 г., София
	Sonia Toncheva }	
Академично гребане		
Спортна стрелба		
Акробатика		

Дисциплина	Спортсът	Година, място
Самбо	Димитър Димитров, 48 кг Валентин Минев, 68 кг Марин Герчев, 100 кг	1984 г., Сеута " "
Борба — свободен стил	Георги Юсев, 57 кг	1987 г., Милано
Бдигане на тежести	Валентин Йорданов, 52 кг	1985 г., Будапеща
Лека атлетика (зала)	Нено Терзиевски, 56 кг Михаил Петров, 67 кг Антонио Кръстев, над 110 кг Христо Марков — троен скок	1985 г., Съолинге " "
Спортна стрелба	Весела Лечева с отбора на НРБ Весела Лечева, пневм. пушка 40 изстрела Весела Лечева, м/к пушка Весела Лечева, м/к пушка с отбора на НРБ Весела Лечева, пневм. 40 изстр. Весела Лечева, пневм. пушка с отбора на НРБ 1987 г. Емил Иванов, 57 кг	1985 г., Париж 1986 г., Зу
Борба — класически стил	Асен Златев, 82 кг	1986 г., Бул
Бдигане на тежести	Антонио Кръстев, 110 кг	1986 г., София
Акробатика	Любов Чолакова (тройка) Соня Ангелова (тройка) Людмила Кръстева (тройка)	1986 г., Рен
Лека атлетика	Христо Марков — троен скок	1987 г., Рим
Академично гребане	Даниел Йорданов А/2 скул	1987 г., Копенхаген
Борба — свободен стил	Валентин Йорданов, 52 кг	1987 г., Клер
Бдигане на тежести	Севдалин Маринов, 52 кг Нено Терзиевски, 56 кг Стефан Топуров, 60 кг Адриана Дунавска, въже	1987 г., Остенде
Художествена гимнастика	Камелия Дунавска Таня Ставрева с отбора на НРБ, ансамблово съчет.	1987 г., Варн
Сребърни медали		
Борба — свободен стил	Станчо Колев, 62 кг Боян Боев, над 100 кг Дончо Жеков, 62 кг Марин Герчев, над 100 кг Михо Дуков, 62 кг Петър Крумов, 82 кг	1959 г., Техеран 1973 г., Техеран 1974 г., Истанбул 1977 г., Лозанна 1977 г., Санкт-Петербург 1970 г., Елмсфорд
Борба — класически стил		

Дисциплина	Спортсмен	Година, място
Борба — самбо	Георги Райков, 100 кг Георги Райков, 100 кг Атанас Комшев, 90 кг Атанас Комшев, 90 кг Олег Павликенов, 68 кг Георги Юсев, 52 кг Валентин Минев, 62 кг Димитър Димитров, 52 кг Георги Тодоров, 56 кг Йордан Митков, 75 кг Трендафил Стойчев, 82,5 кг Кръстъ Кремерджиев, 110 кг Янко Русев, 60 кг Неделю Колев, 75 кг Румен Александров, 90 кг Минчо Пацов, 67,5 кг Асен Златев, 82,5 кг Антонио Кръстев, над 110 Минчо Пацов, 75 кг Женя Сарандалиев, 52 кг Стефан Топуров, 60 кг Асен Златев, 82,5 кг Мария Гигова, въже, топка Нешка Робева, обръч, без уред и многобой	1978 г., Мексико 1979 г., Сан Диего 1982 г., Катовице 1983 г., Киев 1973 г., Техеран 1979 г., Мадрид 1982 г., Париж 1983 г., Киев 1973 г., Хавана 1975 г., Москва
Бдигане на тежестници	Румяна Стефанова, без уред Нешка Робева, топка Кристина Гюрова, лента В отбора на НРБ, в него- вия основен състав участваха всички състезатели на ЦСКА:	1976 г., Монреал 1977 г., Шутгарт 1979 г. Солун 1980 г., Москва 1981 г., Лил
Удължествена ги- мнастистика	Васил Симов, Димитър Златанов, Стойчо Крайчев, Александър Тренев, Димитър Каров, Здравко Симеонов	1982 г., Любляна
Художествено греба- ние	Мария Модева, А/4 с/к Берка Алексиева } А/4 скул Светла Гинчева }	1983 г., Москва
Ловен стрелба	Георги Георгиев } А/2 б/к Валентин Стоев }	1969 г., Варна
Биатлон	Светла Оцетова } А/2 скул Здравка Йорданова }	1970 г., София
	Светла Оцетова } А/2 скул Здравка Йорданова }	1975 г., Нотингам
	Любчо Дяков, пневмати- чен пистолет	"
		1977 г., Амстердам
		1979 г., Бled
		1981 г., Санто Домини- ко

Дисциплина	Спортсмен	Година, място
Акробатика	Недялко Недялков — винтова серия	1984 г., София
Самбо	Димитър Димитров, 48 кг Валентин Минев, 68 кг Стоян Начев, 74 кг Братан Ценов, 48 кг	1984 г., Лати Торехон 1984 г., Торехон 1984 г., Сеута 1985 г., Колбота
Борба — свободен стил	Александър Нанев, 74 кг	1985 г., Будапеща
Борба — класически стил	Димитър Димитров, 48 кг Георги Юсеф, 57 кг Асен Златев, 82,5 кг	1985 г., Сан Себастиан
Самбо	Марин Иванов, сабя, с отбора на НРБ	1985 г., Барселона
Вдигане на тежести	Таня Богомилова, 200 м бруст Димитър Камбуровски А/2 с/к	1986 г., Мадрид 1986 г., Нотингам
Фехтовка	Александър Нанев, 82 кг Георги Калчев, 57 кг Братан Ценов, 48 кг Атанас Комшев, 90 кг	1986 г., Будапеща " " " "
Плаване	Атанас Герчев, 60 кг	1986 г., Виена
Академично гребане	Стефан Топуров, 67 кг	1986 г., София
Борба — свободен стил	Димитър Димитров, 48 кг Николай Гушмаков, 62 кг	1986 г., Париж
Борба — класически стил	Георги Цонев	1986 г., Рен
Джудо	Мартин Мартинов	1987 г., Дуйсбург
Вдигане на тежести	Александър Нанев	1987 г., Клермон Феран
Самбо	Иван Чакъров, 90 кг	1987 г., Острава
Акробатика	Адриана Дунавска, многобой	1987 г., Варна
Кану-каяк	Бронзови медали	
Борба — свободен стил	Стойчо Малов, 52 кг Васил Тодоров, 100 кг Янко Петриков, 57 кг	1963 г., София 1969 г., Мар дел Плата 1970 г., Едмонтън
Борба — свободен стил	Васил Тодоров, 100 кг Боян Боев, над 100 кг Димитър Филипов, 52 кг Михо Дуков, 57 кг Александър Нанев, 74 кг Михо Дуков, 62 кг Камен Пенев, 68 кг Георги Янчев, 100 кг	1971 г., София 1974 г., Истанбул 1975 г., Минск 1977 г., Лозана " " 1968 г., Киев

Дисциплина	Спортсмен	Година, място
Борба — класически стил	Петър Донев, 100 кг Стефан Ангелов, 48 кг Стефан Ангелов, 48 кг Георги Райков, 100 кг Павел Христов, 48 кг Георги Стойчев, 48 кг Пеню Пенев, 79 кг Делчо Колев, 100 кг Валентин Минев, 62 кг Георги Юсев, 52 кг Георги Йовев, 100 кг Марин Герчев, 100 кг Младен Кучев, 67,5 кг Неделчо Колев, 75 кг Любомир Ушеров, 90 кг Веселин Осиковски, 100 кг Антонио Кръстев, над 100 кг Боряна Стоянова, земна гимнастика	1969 г., Мар дел Плата 1971 г., София 1975 г., Минск 1977 г., Гьотеборг 1979 г., Сан Диего 1975 г., Минск 1979 г., Мадрид 1982 г., Париж 1983 г., Киев 1975 г., Москва 1980 г., Москва 1981 г., Лил 1983 г., Москва 1983 г., Будапеща
Борба — самбо	Елена Филипова Михаил Таков, 71 кг Светла Оцетова А/2 скул Здравка Йорданова А/2 скул	1982 г., Лондон 1982 г., Мюнхен 1975 г., Нотингам
Вдигане на тежести	Богдан Добрев, А/4 скул Сашо Илиев С/2—1000 Виктор Бойчев, С/2—500 Виктор Бойчев, С/2—1000 Борислав Ананиев, С/1—500 Веселин Петков, м/к пистолет 2x30	1977 г., Амстердам 1970 г., Копенхаген 1971 г., Белград 1975 г., Белград 1970 г., Феникс
Спортна гимнастика	Нешка Робева, без уред, многобой Румяна Стефанова ансамбл. Стела Милушева ансамбл.	1967 г., Копенхаген
Акробатика	Нешка Робева, въже	1969 г., Варна
Бокс	Румяна Стефанова, многобой	" "
Академично гребане	Нешка Робева, обръч	1971 г., Хавана
Кану-каяк	Мария Гигова, бухалки и лента	1973 г., Ротердам
Спортна стрелба	Нешка Робева, топка и обръч	1977 г., Базел
Художествена гимнастика	Кристина Гюррова, обръч и многобой	
Самбо	Марин Герчев, над 100 кг	1984 г., Торехон
Борба — свободен стил	Атанас Комшев, 90 кг	1985 г., Колбота
Борба — класически стил	Георги Калчев, 57 кг	1985 г., Будапеща
Самбо	Камен Томов, 90 кг Валентин Йочев, 68 кг	1985 г., Сан Себастиан

Дисциплина	Спортници	Година, място
Кану-каяк	Тошо Калпаков } Матей Калпаков } С/2 10 000	1985 г., Менхеден
Спортна стрелба	Весела Лечева, пневматична пушка — 40 изстrelа	1985 г., Мексико
Бокс	Любко Дяков, пневм. пистолет	1987 г., Будапеща
Плаване	Свилен Русинов, 91 кг	1986 г., Рио
Волейбол	Таня Богомилова, 100 м бруст Борислав Късев } с отбора Пламен Христов } на НРБ Петко Петков } Любомир Ганев }	1986 г., Мадрид 1986 г., Париж
Борба — свободен стил	Валентин Йорданов, 52 кг	1986 г., Будапеща
Самбо	Георги Янчев, 100 кг	1986 г., Париж
Акробатика	Стоян Начев, 74 кг	1986 г., Рен
Вдигане на тежести	Георги Цонев — многобой Асен Златев, 82,5 кг	1987 г., Острава
Борба — класически стил	Антонио Кръстев, над 110 кг Атанас Комшев, 90 кг	1987 г., Клермон Феран
Академично гребане	Мануела Лишицина } Даниела Оронова } А/4 с/к Оля Стоичкова София Нанкова }	1987 г., Копенхаген
Тенис	Мануела Малеева } Катерина Малеева } отборно	1987 г., Ванкувър
Борба — свободен стил	Михо Дуков	1975 г.
Борба — класически стил	Христо Христов	"
Борба — класически стил	Петър Петров	1977 г.
Борба — самбо	Стеван Лазаров	1969 г.
Бокс	Красимир Стойчев	"
Вдигане на тежести	Георги Райков	1973 г.
	Иван Стайков	1975 г.
	Рангел Геровски	1979 г.
	Сергей Попов	1983 г.
	Георги Юсев	1979 г.
	Делчо Колев	"
	Петър Лесов	1976 г.
	Павлин Къкриински	1978 г.
	Янко Русев	1980 г.
	Петър Христов	"
	Павлин Павлов	"
	Минчо Пацов	"
	Веселин Осиковски	1981 г.
	Антонио Кръстев	"

Дисциплина	Спортници	Година
Вдигане на тежести	Владимир Пенев Ради Радев Веселин Осиковски	1981 г. 1982 г.
Ски	Владимир Пенев Антонио Кръстев Нено Терзийски Георги Петров Иван Лебанов, ски-бягане	" 1983 г.
Академично гребане	Венцислав Дамянов Милcho Геров Емил Бонdev } A/4 с/к Владимир Башев Димитър Илиев	1977 г. 1980 г.
Самбо	Стоян Начев, 74 кг	1984 г.
Вдигане на тежести	Митко Гръблев, 56 кг	"
Борба — свободен стил	Георги Петров, 100 кг	1985 г.
Борба — свободен стил	Мариан Аврамов, 48 кг	"
Борба — класически стил	Рахмат Сокра, 74 кг	1985 г.
Самбо	Ивайло Йорданов, 100 кг	"
Вдигане на тежести	Анатоли Желязков, 82 кг Иван Нетов, 68 кг Бисер Николов, 74 кг Иван Петров, 90 кг Петко Митев, 56 кг Иван Чакъров, 82 кг Петър Стефанов, 100 кг Йордан Демирев, 90 кг Ивелин Райчев, 90 кг Людмила Пелова, инд.	1987 г. 1985 г. 1986 г. "
Спортна стрелба	Людмила Пелова, с отбора НРБ Тодор Цветин } с отбора Александър Луканов } на НРБ Симеон Симеонов }	" 1987 г. " " "

Световни шампиони от ЦСКА

Недостижимата

(Мария Гигова)

Трикратната световна шампионка е родена на 21 април 1947 г. в София. „Некоронованата кралица“ на художествената гимна-

тика, която плени всички с играта си и предизвика в смълчаната зала най-дълбоки и вълнуващи чувства, неповторима наслада. Така писаха почти всички вестници след световното първенство в Копенхаген, където тя стана шампионка на игра с обръч.

Възпитаничка на ЦСКА „Септемврийско знаме“, Мария Гигова остава вярна на своя клуб до края на състезателната си кариера.

От художествената гимнастика тя се увлича още като ученичка в трети клас. В скоро време става най-популярното момиче на 34-а гимназия „Д-р Иван Пашов“.

От 1969 г. нейната подготовка е поверена на строгата и взыскателна треньорка Жулиета Шишманова. В продължение на много години тя внася най-подходящи съчетания, които изразяват лиричната природа, нежността и изяществото на състезателката.

Мария израства в голяма конкуренция от сериозни съпернички. Трябващо упорита работа, за да вземе връх. Нешка Робева, Румяна Стефанова, Красимира Филипова са силни, съвършени изпълнителки. Но скоро Мария започва да доминира над всички. И не само у нас. От шесто място в многобоя на II световно първенство в Прага след две години в Копенхаген тя спечелва златен медал със своята блестяща игра с обръч в стила и с изяществото на примабалерина.

Интервалът от две години до световното първенство във Варна минава в упорита и старателна подготовка. На подиума в нашата красива черноморска столица тя се явява с нова програма с трудни елементи, с лирични и динамични съчетания.

Тук започва нейният триумф. Тя става абсолютна шампионка, със златни медали в съчетанията с обръчи без уред и със сребърни — в играта с топка и въже.

Мария Гигова повтори своя успех на следващото световно първенство в Хавана през 1971 г., потрети го в Ротердам през 1973 г. в същия изящен, изразителен стил, който покори зрителите.

Завърши ВИФ „Г. Димитров“ и Художествената академия „Н. Павлович“, специалност „История на изкуствата“ — нейната заветна мечта. Сега е председател на Българската федерация по художествена гимнастика. Ръководи един от първите спортове по принос към националния спорт. Тя е заслужил майстор на спорта на НРБ от 1969 г. и на СССР от 1972 г. Наградена е с „Народен орден на труда“ — златен през 1969 г. и 1974 г. Герой на социалистическия труд е от 1971 г. Носителка на орден „Георги Димитров“ става през 1971 г.

Спортист, влюбен в атлетиката

(Христо Марков)

Христо Марков е най-младият и най-перспективен наш състезател на троен скок. С най-висок резултат в света през 1986 г. — от заветните 18 метра го делят само 20 сантиметра. Сега европейският му рекорд е 17,92 метра. Остават само 8 сантиметра...

Неговият път в спорта не се отлива от пътя на стотици и хиляди други български младежи. И той иска да се състезава и да побеждава, и той иска да покаже силата и волята си в една от дисциплините на царицата на спортовете — леката атлетика. Това страстно желание за изява, умножено със завидната упоритост и фанатичното трудолюбие на младото българче от с. Борово край Дунав, привлича вниманието на специалистите на русенската лекоатлетическа школа. И тук той разкрива таланта си, изключителната си упоритост в подготовката. През 1983 г. спечелва европейската шампионска юношеска титла в тройния скок.

През следващата година е в редиците на Българската народна армия и състезател на ЦСКА „Септемврийско знаме“. Сега е офицер. Тук при създадените благоприятни условия за спортно усъвършенствуване и изява Христо Марков продължава да развива своя талант. През 1985 г. спечелва всички официални състезания. С изключение на Универсиадата в Япония, защото... се контузва. Той е първият световен шампион в зала на троен скок (Париж — януари 1985 г.) с постижение 17,23 м, европейски шампион в зала (Атина — март 1985 г.) със 17,29 м.

Отговорност от първия до последния сантиметър, неотстъпна мисъл за победа, напрежение от първия до последния скок. С такава настройка Христо Марков започва участието си в световното първенство на олимпийския стадион в Рим на 31 август 1987 г. И при всички опити скача смело и дръзко! Побеждава убедително своите съперници. И не само ги побеждава, но и постига изключителните 17,92 метра — втори резултат в историята на дисциплината „Троен скок“ и нов европейски рекорд.

След завръщането си в България рекордърът споделя: „Много съм щастлив, че най-после и българин спечели световна титла. Скачах леко. Спореше ми през този ден, а и дразнителят — отговорността за класиране — бе голям. Доволен съм, че се приближих до световния рекорд на Бенкс. Чувствувах се силен. Убеден съм, че ще скачам все по-далеч. Благодарен съм на грижите на моя треньор Чавдар Чендов.“

Една мечта се сбъдва. След продължителен и всеотдаен труд,

превърнал таланта в един голям спортсмен, подготвен за най-голями състезания, достигнал онова, до което друг българин не бе се докосвал, победител над сантиметрите. Над онези сантими-три, които като златни следи остават в спорта, за да напомнят за величието на големия спортсист.

Неговите високи постижения са причината селекционерите с радост да го включват в състава на сборния европейски отбор в надпреварата за световната купа в Канбера. И не се излъгаха. Христо Марков постигна и тук успех.

Изваятите на младия български лекоатлет са много. В една сълна конкуренция с най-добрите скакачи на Стария континент през 1986 г. в Щутгарт Христо Марков е отново с най-добър резултат, което му носи европейската титла. През следващата година на закрития шампионат на Европа в Лиевен (Франция) той е носител на сребърно отличие.

На едно изключително силно световно първенство в зала през 1987 г. в Индианаполис — САЩ само контузия лиши Христо от медал. Постижението 16,96 м го отпрати на четвърто място. Но това не смря неговия стремеж към непостигнатото досега от човек. Планове, с които Христо Марков очаква новите големи стартове.

Сега за българина се пише и говори твърде много. Класират го на челни места в ранглистите. Името му превзема и страничните на чуждестранния печат. Всеки национален отбор би искал да има в състава си такъв състезател.

За Христо Марков треньорът му Чавдар Чендов, който го подготвя от първите дни на спортната му кариера, казва: „Най-характерната черта на моя възпитаник е всеотдайното и самопожертвователността. Убеждението, че само с труд може да развиши таланта си, е сигурна гаранция за бъдещите успехи.“

Няма съмнение, че в близките години, завладян от стремежа и амбицията да покори нови върхове, Христо Марков ще се извиси още повече и ще зарадва привържениците на леката атлетика у нас с нови, по-големи успехи.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА СПОРТИСТИТЕ НА ЦСКА СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ" НА ЕВРОПЕЙСКИ ПЪРВЕНСТВА

Таблица 4

Дисциплина	Спортсист	Година, място
Златни медали		
Лека атлетика	Янко Братанов, 400 м (в зала) Николина Щерева, 800 м (в зала)	1976 г., Мюнхен "
	Николина Щерева, 800 м (в зала)	1979 г., Виена
Спортна гимнастика	Велик Капъзов, халки Велик Капъзов, халки Пламен Петков, земна гимнастика, халки	1961 г., Люксембург 1963 г., Белград 1983 г., Варна
Борба — свободен стил	Янче Патриков, 57 кг Дончо Жеков, 62 кг Михо Дуков, 62 кг Михо Дуков, 62 кг Михо Дуков, 68 кг Валентин Йорданов, 52 кг Валентин Йорданов, 52 кг Камен Пенев, 68 кг	1969 г., София 1974 г., Мадрид 1978 г., София 1979 г., Букурещ 1981 г., Лодз 1982 г., Варна 1983 г., Будапеща
Борба — класически стил	Иван Колев, 74 кг Георги Райков, 90 кг Недко Недев, 74 кг Георги Райков, 100 кг Братан Ченов, 48 кг Емил Иванов, 57 кг Олег Павликов, 68 кг Валентин Минев, 62 кг Йордан Биков, 75 кг Неделчо Колев, 75 кг Георги Тодоров, 60 кг Неделчо Колев, 75 кг Валентин Христов, 110 кг Нораин Нурикян, 56 кг Валентин Христов, 110 кг Валентин Христов, 110 кг Янко Русев, 67,5 кг Янко Русев, 67,5 кг Румен Александров, 90 кг Асен Златев, 75 кг Асен Златев, 82 кг Нено Терзиевски, 52 кг Александър Върбанов, 75 кг	1974 г., Мадрид 1975 г., Лудвигсхафен 1980 г., Приевидзе 1983 г., Будапеща
Борба — самбо		1975 г., Мадрид
Вдигане на тежести	Валентин Минев, 62 кг Йордан Биков, 75 кг Неделчо Колев, 75 кг Георги Тодоров, 60 кг Неделчо Колев, 75 кг Валентин Христов, 110 кг Нораин Нурикян, 56 кг Валентин Христов, 110 кг Валентин Христов, 110 кг Янко Русев, 67,5 кг Янко Русев, 67,5 кг Румен Александров, 90 кг Асен Златев, 75 кг Асен Златев, 82 кг Нено Терзиевски, 52 кг Александър Върбанов, 75 кг	1982 г., Варна 1972 г., Констанца 1973 г., Мадрид 1974 г., Верона 1975 г., Москва 1976 г., Берлин 1977 г., Щутгарт 1978 г., Хавиржов 1979 г., Варна 1980 г., Белград 1982 г., Любляна 1983 г., Москва
Вдигане на тежести		"

Дисциплина	Спортсист	Година, място
Спортна стрелба	Анка Пелова, м/к пушка, 3×20 изстрела Анка Пелова, м/к пушка, 3×20 изстрела	1975 г., София 1976 г., Скопие
	Анка Пелова, м/к пушка, 60 изстрела от положение легнал Анка Пелова, м/к пушка, 60 изстрела от положение легнал	"
	Божидар Пампулов, смесени двойки с Мима Яшован (СФРЮ) Петър Георгиев, трамплин	1979 г., Франкфурт 1977 г., Марибор 1983 г., Рим
Тенис на kort		
Скокове във вода		
Бокс	Петър Лесов, 51 кг Петър Лесов, 51 кг	1981 г., Тампере 1983 г., Варна
Художествена гимнастика	Светлана Колчевска Диана Табакова Даниела Грънчарова	1980 г., Амстердам
Борба — свободен стил	Атанас Комшев, 90 кг	1984 г., Йонкьопинг
Вдигане на тежести	Нено Терзийски, 52 кг Стеван Топуров, 60 кг Асен Златев, 82 кг	1984 г., Виторио "
Ски-скок	Владимир Брейчев	1984 г., Пасо Роле
Актобатика	Силвия Георгиева Соня Гонева	1985 г., Аугсбург
Борба — свободен стил	Ангелина Маджарова	1985 г., Лайпциг
Борба — класически стил	Валентин Йорданов, 52 кг	"
Вдигане на тежести	Братан Ценов, 48 кг	1985 г., Катовице
Лека атлетика (зала)	Асен Златев, 82,5 кг	1985 г., София
Плаване	Христо Марков, троен скок	1985 г., Варна
Спортна стрелба	Таня Богомилова 200 м бруст Весела Лечева — пневм. пушка, 40 изстрела	1985 г., Осиек
	Весела Лечева с отбора на НРБ	1986 г., Фелберг
	Весела Лечева с отбора на НРБ	1986 г., Атина
Ски-скок	Валентин Божичков	"
Борба — свободен стил	Валентин Йорданов, 52 кг	"
	Георги Калчев, 57 кг	"
	Александър Нанев, 82 кг	"
	Георги Янчев, 100 кг	"
	Нено Терзийски, 56 кг	1986 г., Карлмарксщат
	Антонио Кръстев, над 110 кг	"

Дисциплина	Спортсист	Година, място
Лека атлетика	Христо Марков, троен скок	1986 г., Шутгарт
Художествена гимнастика	Анриана Дунавска, топка	1986 г., Флоренция
Спортна стрелба	Таня Ставрева — ансамбъло	1987 г., Братислава
	Весела Лечева — пневм. пушка	
Борба — свободен стил	Мариан Недков, 48 кг	1987 г., Велико Търново
	Валентин Йорданов, 52 кг	"
	Александър Нанев, 82 кг	"
	Георги Юсев — 57 кг	1987 г., София
	Стеван Топуров — 60 кг	1987 г., Реймс
	Асен Златев — 82,5 кг	"
	Антонио Кръстев — над 110 кг	"
	Георги Милев в четворка с отбора на НРБ	1987 г., Вроцлав
	Любов Чолакова	"
	Соня Ангелова	"
	Людмила Кръстева	"
	Христо Фурнитов	1987 г., Стокхолм
	Славчо Николов с отбора на НРБ	1987 г., Лахти
	Весела Лечева с отбора на НРБ, 60 изстрела от положение легнал	"
	Весела Лечева, 60 изстрела от три положения	"
	Весела Лечева с отбора на НРБ, 60 изстрела от три положения	"
	Сребърни медали	
Борба — свободен стил	Васил Тодоров, 97 кг	1968 г., Скопие
	Огнян Николов, 48 кг	1969 г., София
	Васил Тодоров, 100 кг	
	Васил Тодоров, 100 кг	1972 г., Катовице
	Михо Дуков, 57 кг	1975 г., Лудвигсхафен
	Михо Дуков, 62 кг	1977 г., Бурса
	Георги Янчев, 90 кг	1983 г., Будапеща
	Петър Крумов, 87 кг	1968 г., Вестрос
	Стеван Ангелов, 48 кг	1972 г., Катовице
	Недко Недев, 68 кг	1973 г., Хелзинки
	Георги Райков, 100 кг	1977 г., Бурса
	Георги Райков, 100 кг	1978 г., Осло
	Ангел Бончев, 82 кг	1984 г., Йонкьопинг
	Павел Христов, 48 кг	1979 г., Букурещ
	Атанас Комшев, 90 кг	1983 г., Будапеща
	Георги Стойчев, 52 кг	1976 г., Ленинград
	Пеньо Пенев, 82 кг	"
	Марин Герчев, над 100 кг	1982 г., Варна

Дисциплина	Спортсмен	Година, място
Спортна стрелба	Весела Лечева, м/к пушка, 3×20 изстrela	1985 г., Осиек
Тенис на kort	Мануела Малеева	1985 г., Лугано
Борба — класи- чески стил	Братан Ценов, 48 кг	1986 г., Атина
Вдигане на те- жести	Асен Златев, 82 кг	1986 г., Карлмарксщат
Самбо	Димитър Димитров, 48 кг	1986 г., Ленинград
Тенис на kort	Стоян Начев, 74 кг	"
Лека атлетика (зала)	Мануела Малеева	1986 г., Лугано
Борба — класи- чески стил	Христо Марков, троен скок	1987 г., Лиевен
Борба — класи- чески стил	Братан Ценов, 48 кг	1987 г., Тампере
Самбо	Емил Иванов, 57 кг	"
Самбо	Атанас Комшев, 90 кг	1987 г., Тампере
Спортна акроба- тика	Димитър Димитров, 48 кг	1987 г., София
Тенис на kort	Живко Христов, 52 кг	"
Спортиста гимна- стика	Николай Гушмаков, 62 кг	"
Лека атлетика	Светослав Славов	1987 г., Вроцлав
Борба — свобо- ден стил	Мануела Малеева	1987 г., Швейцария
Борба — класи- чески стил	Диана Дудева — успоредка	1987 г., Москва
Бокс	Христо Марков	1987 г., Лиевен
Бронзови медали		
Борба — свобо- ден стил	Васил Тодоров, 100 кг	1970 г., Берлин
	Янcho Павлов, 74 кг	1972 г., Катовице
	Боян Боев, над 100 кг	1973 г., Лозана
	Марин Герчев, над 100 кг	1978 г., София
	Александър Нанев, 74 кг	1979 г., Букурещ
	Валентин Йорданов, 52 кг	1981 г., Лодз
	Недко Недев, 74 кг	1979 г., Букурещ
	Атанас Комшев, 90 кг	1982 г., Варна
	Атанас Суванджиев, 81 кг	1973 г., Белград
	Николай Ганев, 63,5 кг	1981 г., Тампере
	Михаил Таков, 71 кг	"
	Михаил Таков, 71 кг	1983 г., Варна
	Авдон Николов, 90 кг	1972 г., Констанца
	Атанас Шопов, 90 кг	1973 г., Мадрид
	Младен Кучев, 67,5 кг	1975 г., Москва
	Неделчо Колев, 75 кг	"
	Йордан Митков, 75 кг	1976 г., Берлин
	Андън Николов, 90 кг	1978 г., Хавиржов
	Стефан Димитров, 56 кг	"
Вдигане на те- жести	Пламен Аспарухов, 100 кг	1979 г., Варна

Дисциплина	Спортсист	Година, място
Плуване	Пламен Аспарухов, 100 кг	1980 г., Белград
Спортна гимнастика	Любомир Ушеров, 90 кг	1981 г., Лил
	Веселин Осиковски, 100 кг	"
	Антонио Кръстев, над 100 кг	1983 г., Москва
	Таня Богомилова, 100 м бруст	1983 г., Рим
Спортна стрелба	Велик Капсьзов, халки	1959 г., Копенхаген
	Мария Каракша, успоредка	1965 г., София
	Боряна Стоянова, пресок и земя	1983 г., Гьотеборг
Спортна стрелба	Анка Пелова, м/к пушка 3×20 изстrela	1977 г., Рим
	Анка Пелова, пневм. пушка, 10 плюс 40 изстrela	1980 г., Осло
	Весела Лечева, м/к пушка, 3×20 изстrela	1980 г., Мадрид
	Анка Пелова, пневм. пушка, 10 плюс 40 изстrela	1981 г., Атина
	Весела Лечева, м/к пушка 60 изстrela	1983 г., Букурещ
Академично грееане	Стойка Генова } A 4 скул	1967 г., Виши
	Верка Алексиева } Верка Алексиева, A/2 скул	1972 г., Тата
	Василена Амзина, 1500 м	1972 г., Гренобъл
	Нарцис Попов } 4 по 2	1975 г., Катовице
	Йордан Йорданов } обиколки	
	Янко Братанов } Кристина Гюрова, въже и топка	
Художествена гимнастика	Божидар и Матей Пампулови, двойки мъже	1978 г., Мадрид
Тенис на kort	Велин Доганджийски, 52 кг	1970 г., София
Борба — класически стил	Димитър Димитров, 48 кг	1984 г., Ионконинг
Самбо	Марин Герчев, над 100 кг	1984 г., Билбао
Вдигане на тежести	Любомир Ушеров, 90 кг	"
	Веселин Осиковски, 100 кг	1981 г., Лил
	Антонио Кръстев, над 100 кг	1983 г., Москва
Бокс	Красимир Чолаков, 51 кг	1985 г., Будапеща
	Михаил Таков, 71 кг	"
	Филко Русунлиев, 75 кг	"
Плуване	Светлин Русинов, 91 кг	1987 г., Торино
	Таня Богомилова, 100 м бруст	1985 г., София
	Таня Богомилова с отбора на НРБ, смесена щафета 4×100 м	"
Самбо	Николай Кръстев, 57 кг	1986 г., Ленинград
Спортна стрелба	Валентин Йочев, 68 кг	"
	Любчо Дяков } с отбора на Съби Събев } НРБ	1987 г., Братислава

Дисциплина	Спортсист	Година, място
Борба — свободен стил	Георги Калчев, 57 кг	1987 г., Велико Търново
Самбо	Георги Янчев, 100 кг	"
Спортна гимнастика	Бойчо Боянов	1987 г., София
Спортна стрелба	Диана Дудева, многобой	1987 г., Москва
Акробатика	Любчо Дяков } с отбора Съби Събев } на НРБ	"
	Светослав Славов, многобой	"
	Юношески европейски шампионати	1987 г., Вроцлав
Борба — свободен стил	Янcho Стратиев	1974 г.
	Михо Дуков	"
	Христо Маринов	"
	Румен Йорданов	1976 г.
	Петър Иванов	1978 г.
	Валентин Димитров	1980 г.
	Петър Христов	1980 г.
Борба — свободен стил	Георги Райков	1974 г.
Борба — класически стил	Стоян Николов	1976 г.
	Мариан Дудаков	1980 г.
	Атанас Вълчев	1981 г.
	Цачо Андрейковски	1974 г.
	Иван Филичев	1982 г.
	Борислав Ананиев, с/и	1973 г.
	Павлин Къкриински	1976 г.
	Янко Русев	1978 г.
	Георги Панчев	1980 г.
	Павел Павлов	"
	Любомир Димитров	"
	Минчо Пашов	1981 г.
	Веселин Осиковски	"
	Антонио Кръстев	"
	Владимир Пенев	"
	Нено Терзийски	1982 г.
	Стефан Топуров	"
	Александър Върбанов	"
	Владимир Пенев	"
	Нено Терзийски	1983 г.
	Стефан Топуров	"
	Георги Петров	"
	Мануела Малеева, девойки до 14 г.	1981 г.
	Мануела и Катя Малееви, двойки, девойки до 14 г.	"

Дисциплина	Спортсист	Година
Борба — класически стил	Мануела Малеева, девойки до 16 г.	1982 г.
Бокс	Ивайло Йорданов, 87 кг	1984 г.
Спортна стрелба	Христо Фурнигов 60 кг Весела Лечева, 3×20 изстрела с м/к пушка	1984 г. “
Тенис на корт	Весела Лечева, 60 изстрела с м/к пушка	“
Вдигане на тежести	Катерина Малеева	“
Борба — класически стил	Георги Петров, 100 кг	“
Борба — свободен стил	Митко Гръблев, 56 кг	“
Волейбол	Красимир Петров, 62 кг	1986 г.
Вдигане на тежести	Иван Ценов, 52 кг	“
Спортна стрелба	Росен Василев, 62 кг Цветан Тодоров } с отбо Венцислав Тодоров } ра на Петко Петков НРБ Ивелин Райчев, 90 кг	“ “ “ 1987 г.
Художествена гимнастика	Петя Дудекова, м/к пушка от три положения Петя Дудекова с отбора на НРБ, м/к пушка от три положения Петя Дудекова с отбора на НРБ, м/к пушка, 60 изстрела от положение легнал Анна Дерменджиева с отбора на НРБ, ансамбълово	“ “ “ “

СПОРТИСТИТЕ НА ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“ НА ТУРНИРИТЕ „ДРУЖБА“ ПРЕЗ 1984 г.

През 1984 г. в столицата на великата съветска страна Москва на прекрасните стадиони, зали, плувни басейни и спортни площадки бяха организирани международните спортни състезания „Дружба -84“. Основният лозунг „Спорт, дружба, мир“ бе в сърцата на милиони честни хора от нашата планета. В продължение на десет дена чрез телевизионните предавания хората от пет континента имаха възможността да наблюдават спортното майсторство на представители от 50 страни. За техния висок дух и голяма амбиция за победа говори прекрасната равносметка от подобрените 48 световни рекорда, большинството от които по олим-

пийските дисциплини. В числото на победителите в отделните съревнования „Дружба-84“ бяха и немалко представители на ЦСКА „Септемврийско знаме“, които заеха призови места. Ето и техните имена:

Таблица 5

Дисциплина	Спортсист	Място
Златни медали		
Класическа борба	Братан Ценов, 48 кг	Будапеща
Вдигане на тежести	Нено Терзийски, 52 кг	Варна
	Стеван Топуров, 60 кг	
Сребърни медали		
Борба — класически стил	Велин Доганджийски, 52 кг	Будапеща
Борба — свободен стил	Ангел Бончев, 82 кг	София
Бокс	Георги Яичев, 100 кг	Хавана
Вдигане на тежести	Михаил Таков, 71 кг	Варна
Академично гребане	Александър Върбанов, 67 кг	
	Асен Златев, 82 кг	
	Оля Стоичкова А/4/с/к, 1000 м	Москва
	Антония Владимирова А/8/с/к	
	Даниела Оронова 1000 м	
	Вания Мойсова — рулема	
	Иван Мидюров А/2/скул, 2000 м	
	Пламен Кръстев, 110 м с препятствия	
Лека атлетика	Любомир Дяков, м/к пистолет	Москва
Спортна стрелба	Пламен Петков земна гимнастика	Оломоуц
	Пламен Петков, халки	
Бронзови медали		
Борба — св. стил	Камен Пенев, 68 кг	София
Бокс	Иван Филчев, 51 кг	Хавана
Академично гребане	Теодора Зарева, А ₂ б/к, 1000 м	Москва
	Михаил Петров, А ₂ б/к, 2000 м	
	Георги Тодоров, тласкане голе	
	Таня Богомилова, щафета, 4×100 смесена	
Лека атлетика	Весела Лечева, м/к пушка	
Плаване	Здравко Стоянов, успоредка	
Спортна стрелба	Пламен Петков	
Спортна гимнастика	Борислав Хутов	
	Здравко Стоянов отборно	
	Стойчо Гочев	
	Румен Петков	
Джудо	Атанас Герчев, 60 кг	Будапеща

ска титла на 200 м бруст и застава на върха на почетната стълбичка. 7-и август 1985 г. остава паметен за родното ни плуване. Националният плувен комплекс „Червено знаме“ в София е изпълнен до краен предел с публика. И това не е случайно, провеждат се поредните дисциплини от европейското първенство по плувни спортове. Публиката далеч преди финалното плуване на 200 м бруст за жени скандира: „Таня, Таня, Таня!“. Минутите се низват като часове.

Стартът е даден и огромното психическо напрежение от състезателките веднага се пренася върху зрителите. След първите 100 м Таня Богомилова води с близо две секунди. Ще издържи ли Таня на темпото? И още как! Сигурно, мощно, плавно и красиво. Ето го най-после заветния миг. На електронното табло светват цифрите 2:28:57, което означава първа европейска титла за Таня, за родното плуване, за Народна република България. И още задъхана от голямата борба, тя намира сили да сподели: „Това е връх, който отдавна очаквах. Затова безкрайно съм радостна и щастлива. Благодарна съм на публиката. Защото по време на плуването я усещах и тя ми помогна за успеха. А той е резултат на моя дългогодишен труд, на труда на моите треньори Петър Костов, Христо Червенков, Иван Сивак и Панчо Гюрков. През цялото време водех и за миг не помислях да намаля темпото. Вярвах в успеха си. Защото бях подготвена отлично. И това бе причина да пробия този германски „тандем“ — винаги първа и втора. И сега съм особено радостна.“

После идва успехът на универсиадата в Кобе — златните отличия на 100 и 200 м бруст. Чувството на отговорност, наред с безспорния ѝ талант и трудолюбие помагат да стане най-силната брусястка в света за годината.

За световното първенство в Мадрид през 1986 г. с нейната подготовка се заема строгият и взискателен треньор, нейният съпруг Георги Дангалаков. Таня има сериозни съпернички в лицето на състезателките от ГДР и трябва да работи много и упорито, за да вземе връх. В спорта не е възможно винаги да се надделява. И Геращ, и Хъорнер, и Бъорнике бяха силни, отлично подгответи конкурентки. И по сините коридори на басейна в испанската столица в атмосфера на тежко напрежение се развива борба, че след това мнението на всички специалисти е единодушно: „Финалите на 100 и 200 м бруст при жените, на които паднаха световните рекорди, са най-силни, вълнуващи и емоционални.“ Таня не успява да спечели злато. Малко не достига. Завоюва сребърен и бронзов медал, но спечелва симпатиите и уважението на темпераментната испанска публика.

Таня изкачи стръмните стъпала до най-високите върхове на световния спорт. С всеотдайност, патриотизъм и талант. Затова и вярата, че в бъдеще в спортната ѝ биография ще се вписват още победи и отличия, е така крепка.

Той се раздаваше на ринга
(Цачо Андрейковски)

Боксовият спорт създава зрелищност и емоционални вълнения. Затова привлича много зрители, които напускат залите удовлетворени от мъжествените двубои на състезателите. Това е причината Цачо Андрейковски още от малък да се качи на габровския ринг. Първият му треньор Пенчо Ботев вижда в тридесетгодишното момче истински характер и талант. И още на следващата година то се изкачва на най-високия пиедестал при юношите. Оттук започва и победният път на мургавия боксьор.

Успехите му на големия ринг започват в редиците на ЦСКА „Септемврийско знаме“. Тук са предоставени отлични условия за тренировки и възстановяване. С ловкост и пъргавина той вечно владее всички „секрети“ на бокса, атакува мощно и неудържимо, сломявайки защитата на противника. И успехите не закъсняват. През 1972 г. е шампион при мъжете и започва неговата „златна“ серия. Многократен първенец на страната, като в повечето от срещите принуждава противниците си да се откажат от двубоя още в първия рунд.

През 1974 г. е с европейската титла за младежи, която завоюва на първенството на континента. С висока стойност е и вице-шампионската му титла от европейското първенство за мъже в Катовице, когато с 3:2 съдийски гласа съдиият дават предпочтение на съветския боксьор Рибаков.

Но не е в характера на армееца да се разколебава и да губи дух от неуспехите. След огорчението от загубата той с удвоена енергия и настойчивост продължава да тренира, на ринга работи упорито, с пълно напрежение, за да дойде времето и на новите успехи.

Рекордър е като носител на купата „Странджата“ — най-старото издание на големите международни боксови прояви в Европа. На четири пъти журито е принудено да присъди цения трофей на Цачо. Защото на ринга той един след друг сломява именити съперници. Още е в съзнанието ни двубоят му с олимпийския и съветският шампион кубинецът Анхел Ерера, който разкри най-красивите страни на този вълнуващ спорт. А Цачо се е срещал

вече с него — в зала „Фестивална“, в среща от същия турнир. Както тогава, така и сега, след мъжествена битка, в която демонстрира отлична техника, мълниеносна ориентировка в трудните ситуации и точни контриращи, внезапни и отсечени удари. Чачо слиза от ринга като победител. Без никакво съмнение в решението на съдиите, които са единодушни при определянето на победителя. Това са може би срещите, оставили следи в съзнанието на Андрейковски за цял живот.

Армейският състезател Чачо Андрейковски в повече от 200 срещи (187 победи) разкри не само таланта и спортното си умение, но и волевия си характер, сериозното си отношение към спорта. С тези си качества той спечели доверието на нашата спортна общественост. И това му остана най-голямата награда.

Родопската вихрогонка

(Кръстана Стоева)

Гордост за село Стойките, Смолянско, е Кръстана, средната дъщеря на бай Атанас Стоев. Дете на зимата, родена в първите дни на януари, още 5—6 годишна тя се влюбва в белите писти край Пампорово, търкала се по снега, пада и пак става. Пръв учител по ски, този мъжествен спорт, е нейният баща. А след това учителят по физкултура Ангел Славчев, по-късно директор на училището в Стойките, и Христо Христов, директор на учителския институт в Смолян, „откриват“ това слабичко момиче и го венчават завинаги със снежните писти. Идва 1956 година, когато едва петнадесетгодишна Кръстана Стоева изненадващо заема първо място в републиканското първенство за девойки.

Така започва спортната ѝ кариера.

— Убедена съм, че каквото и да правех, ако не бях в ЦСКА, нямаше да постигна това — споделя тя. И разказва за методическия и педагогическото умение на треньора доцент Иван Стайков, на заслужилите треньори Мария Димова и Георги Зографов: — Това са хора, които с една дума, с едно изражение на лицето можеха да ме накарат да сторя всичко, което е по силите ми. Де да можех като методистка да притежавам чара на Зографов...

В продължение на 12 години Кръстана е шампионка на страната, а през 1968 и 1969 година е в разцвета на своите сили — абсолютна шампионка на беговите дисциплини. Много ордени и медали е натрупала в личната си колекция. Голяма слава ѝ донасят победите в шампионатите на дружеските армии.

— За свое голямо постижение — разказва Кръстана — смяtam

петото място в Ленинград, където се състезавах с 80 майсторки на спорта от братската Съветска армия. Прекланям се пред майсторството на Рита Ачкина и Евдокия Меншило, пред несломимата им воля за победа.

Голям международен успех има състезателката от ЦСКА и в Урах (ФРГ) за купата „Курикала“, където, без да е предварителна фаворитка, просто грабва третото място. Всички са изненадани, но само след няколко месеца в Скуо Валей, САЩ, на олимпийските игри (1960 г.) деветнадесетгодишната българка е в световната ски-десетка. Нов голям успех постига и на световното първенство през 1966 г. в Осло, където секунди я лишават от призовото място.

— Зайнатих се, че ще стана носител на златото в бягането на световните студентски игри в Клавиере, Италия, и го постигнах, но беше изключително напрежение.

В спорта има радости и тревоги, има победители и победени. Москва и Инсбрук Кръстана си спомня и с огорчение, и с гордост. Представила се значително под възможностите си, но после „стъпва здраво“ и отново е сред първите.

Но неизменно идва предаването на щафетата на по-младите...

— Обирала си лаври по белите писти, името ти е гърмяло в спортните колони на вестниците — усмихва се Кръстана, — но укротена от времето, трябва да се задоволиш с предаване на опита...

ОТБОРИ НА ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“, НОСИТЕЛИ НА КУПИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ШАМПИОНАТИ

Волейбол — мъже, 1969 г.

Васил Симов, Димитър Каров, Димитър Златанов, Стойчо Крайчев, Здравко Симеонов, Александър Тренев, Иван Стефанов, Георги Гергов, Митко Иванов

Треньор — Милко Караванов

Борба — свободен стил, 1973 г.

Димитър Филипов, Рангел Момчилов, Христо Начев, Петър Недев, Георги Недев, Пею Пройков, Христо Маринов, Марин Герчев, Васил Тодоров, Боян Боев.

Треньор — Руси Русев

Борба — свободен стил, 1974 г.

Наско Сейчанов, Димитър Филипов, Михо Дуков, Рангел Момчелов, Иван Василев, Христо Нанчев, Христо Сотиров, Пею Пройков, Христо Маринов, Валентин Петков, Васил Тодоров, Боян Боев, Марин Герчев

Тренъор — Руси Русев

Борба — класически стил, 1975 г.

Валентин Ангелов, Радослав Борисов, Асен Милев, Първан Ефимов, Цено Дошков, Христо Доманов, Петър Славчев, Валентин Стоев, Стоян Иванов, Емил Манолов

Тренъор — Михаил Ангелов

Волейбол — жени, 1979 г.

Мария Минева, Мая Стоева, Румяна Каишева, Верка Стоянова, Елена Шаханова, Катюша Ничева, Цветана Божурина, Ваня Манова, Лидия Танчева, Соня Йовчева

Тренъор — Митко Димитров

Волейбол — жени, 1984 г.

Верка Стоянова, Мая Стоева, Румяна Каишева, Верка Николова, Валентина Харалампиева, Мила Рангелова, Емилия Пашова, Ваня Манова, Десислава Никодимова, Росица Гуджева

Тренъор — Верка Стоянова

*Носители на купата на националните купи
на Европа*

Волейбол — мъже, 1976 г.

Димитър Златанов, Александър Тренев, Здравко Симеонов, Иван Иванов, Иван Сеферинов, Йордан Крумов, Иван Николов, Петър Славчев, Светослав Господинов

Тренъор — Васил Симов

Волейбол — жени, 1982 г.

Верка Стоянова, Румяна Каишева, Мая Стоева, Ваня Манова, Мила Рангелова, Валентина Харалампиева, Цветана Божурина, Верка Николова, Елена Шопова

Тренъор — Иван Сеферинов

Радостта на победителите

Месец юни 1969 г. ще остане записан със златни букви в страниците на историята на ЦСКА „Септемврийско знаме“. Само за една седмица армейските волейболисти извоюваха две победи във финала за Купата на европейските шампиони, като победиха своя достоен съперник, първенца на Румъния „Стяуа“ — Букурещ с 3:0 (3, 12, 11) в София и с 3:2 (14:16, 15:10, 9:15, 15:10, 15:10) в Букурещ.

Още в нашата столица Симов, Златанов, Каров, Крайчев, Симеонов, Ал. Тренев (Жечев) подсказаха, че армейците правят голямата крачка за завоюване на първото високо отличие за ЦСКА „Септемврийско знаме“ — европейската шампионска титла.

При непрекъснатата поддръжка на хилядите любители, дошли в залата, волейболистите в червени фланелки просто прегазиха своя конкурент, смятан за един от най-силните клубни отбори в Европа. Очакваното се събъдна. В първата финална среща за волейболната купа на европейските шампиони нашите армейци по най-категоричен начин взеха своето.

Когато след мача журналистите попитаха треньора на гостите Т. Танасе какво е неговото мнение, той отговори: „Удивен съм от играта на целия отбор на ЦСКА. Много силни бяха Симов и Каров.“ А на въпроса към двамата треньори какво мислят за мача реванш, те отговориха:

М. Караванов. В Букурещ ще бъде много сериозна среща. Ще спечелим, ако покажем игра от екстра класа.

Т. Танасе. Трябва да победим.

Интересен бе регламентът на това състезание. При положение, че мачът в Букурещ донесе успех на румънския първенец (достатъчно е само победа, геймовете не са от значение), ще има трети двубой, който ще състои в Белград на 20 юни.

Но това не стана.

В неделя на 15 юни в представителната зала „Флореяска“ българският мъжки волейбол постигна най-големия триумф през

последните години. Възторжената шесторка на ЦСКА „Септемврийско знаме“ като гост сечели с 3:2 и за първи път донесе в България Купата на европейските шампиони.

Срещата в Букурещ продължи 2 часа и 22 минути, като на истински финал. Играха се пет гейма, перипетиите бяха много и интересни. Но в края на краишата се потвърди отново фактът, че както и преди една седмица в зала „Универсиада“ по-добрият отбор е българският.

В. Симов. Да победиш румънците на течен терен, това значи нещо много.

Д. Златанов На 21 години да участвуваш във финал за европейската купа и да спечелиш — това за мене е безкрайна радост.

Д. Каров. Има една дума — щастливи сме.

Ст. Крайчев. Вярвах предварително, че ще победим, защото играем много силно.

Зд. Симеонов Това е най-щастливият ми ден за годината.

Ал. Тренев. От много радост трудно е да се каже нещо повече.

М. Караванов, треньор. Радвам се, че освен всички други качества отборът психически успя да прекърши съперника в петия гейм. Аз и състезателите посвещаваме тази голяма победа на 25-годишнината от социалистическата революция.

Пътят на армейските волейболисти до завоюване на купата е дълъг, но победите им са безспорни:

9 февруари 1969 г. с Динамо (Тирана) — победа като гост с 3:1 и като домакин в София на 22 февруари с 3:0. На 23 март в София с АЗС (Варшава) — 3:0 и на 29 март победа като гост със същия отбор с 3:1. На полуфинала в два последователни дни в София на 10 и 11 май ЦСКА победи СК „Лайпциг“ (ГДР) с по 3:1.

В историята на този турнир ЦСКА бе единственият отбор, който завоюва шампионската титла без загуба.

С яки мищи

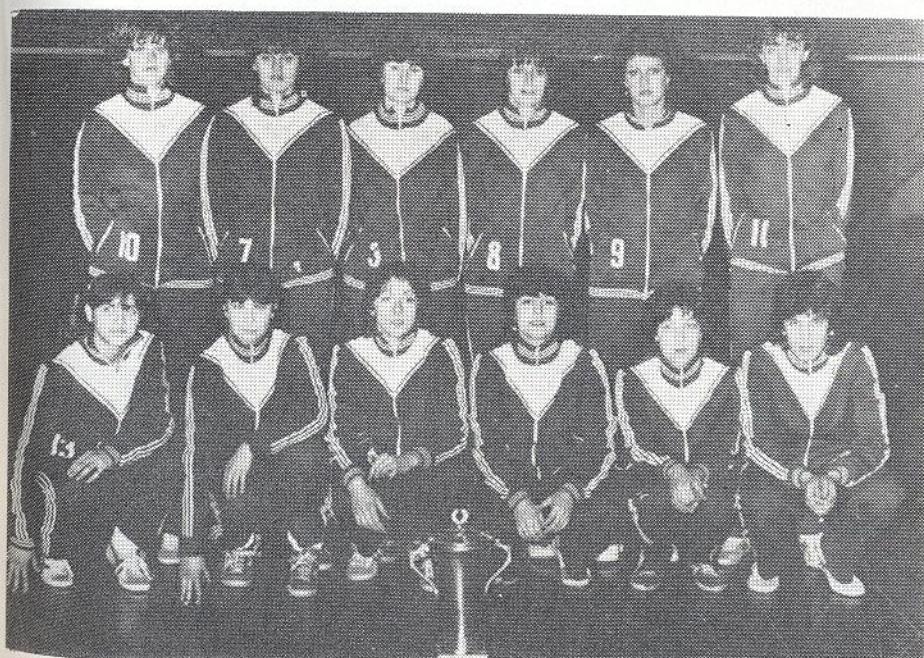
В страниците на историята на ЦСКА „Септемврийско знаме“ има много забележителни събития и дати, но борците от двата стила никога няма да забравят големите победи в турнирите за европейски клубни първенци.

През 1973 и 1974 година шампиони на Стария континент при клубовете в свободен стил станаха борците от ЦСКА със старши треньор м. с. Руси Русев. Техният пример бе последван през 1975

Най-точната състезателка по спортна стрелба в последните години — Весела Лечева

Волейболистките на ЦСКА, европейски шампионки за 1984 г. Отляво на дясно: клекнали — Р. Милорадова, Р. Гуджева, В. Николова, В. Стоянова, В. Манова, П. Филирова; прави — Д. Никодимова, В. Харалампиева, М. Рангелова, Р. Кашиева, М. Стоева, Е. Пашова

Отборът на ЦСКА по борба — класически стил се класира на 2-ро място в турнира за купата на европейските шампиони през 1973 г. От ляво на дясно: клекнали — Н. Недев, Ъ. Донков, Ст. Лазаров, П. Рангелов, Кр. Стефанов, Г. Джисов, Ст. Ангелов; прави — П. Диков, Ас. Евстатиев, Цв. Пашкулев — тренър, Г. Райков, М. Зарев, М. Ангелов — ст. тренър, П. Славчев, В. Чончев, И. Колев

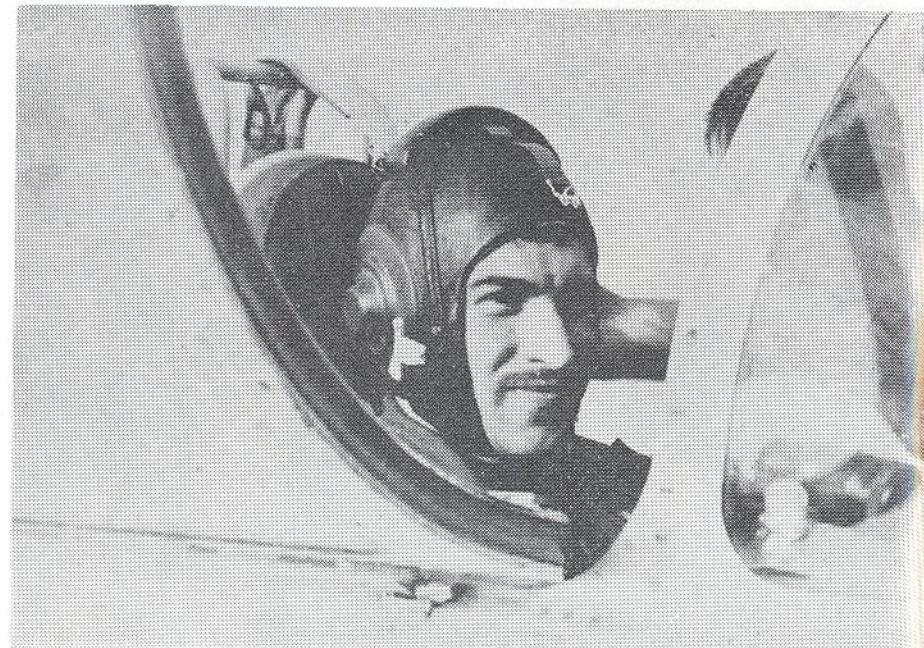

15 юни 1969 г. пред зала „Флореяска“ в Букурещ. След победа с 3:2 над шампиона на Румъния „Стяуа“ волейболистите на ЦСКА спечелиха купата на европейските шампиони. От ляво на дясно: Г. Гергов, Д. Каров, М. Караканов — тренър, Здр. Симеонов, Ив. Стефанов и Д. Златанов

Иван Колев — име история във футбола на ЦСКА и на България

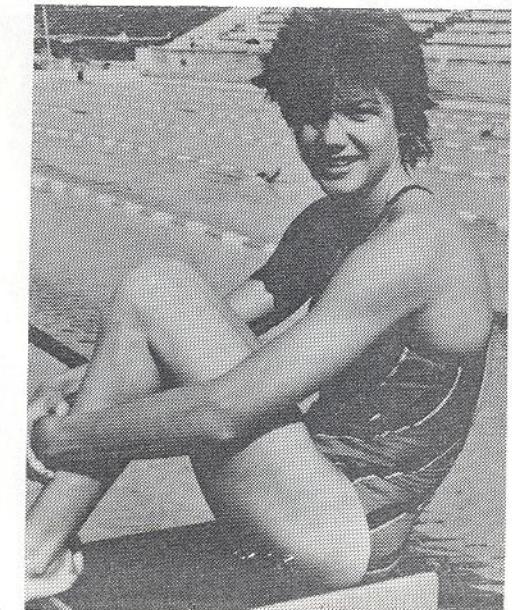

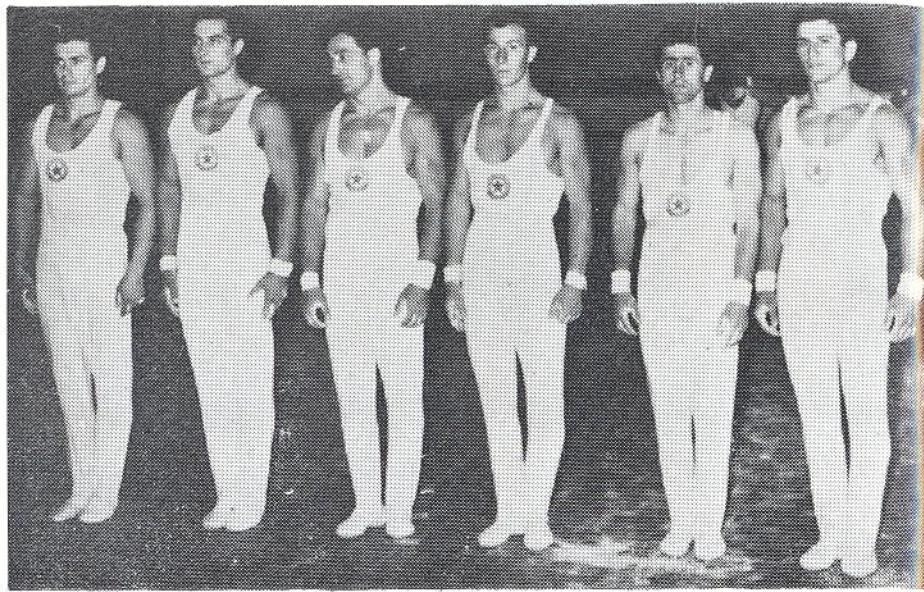
Чавдар Джуров — два пъти световен шампион по парашутизъм

Европейската шампионка по плуване за 1985 г. Таня Богомилова

Победителят в X юбилеен колоездачен Пробег на мира Прага—Берлин—Варшава и неговият треньор Васил Ставрев

Отборът на ЦСКА по спортна гимнастика — шампион на страната за 1964 г. От ляво на дясно: Г. Христов, П. Проданов, В. Капъзов, Ив. Кондев, В. Тошев, Цв. Дуков

Най-голямото съзвездие по художествена гимнастика. От ляво на дясно: М. Гигова, Ж. Шишманова (тренер), Р. Стефанова, И. Робева

ЦСКА — шампион на България по футбол за сезона 1965/1966 година. Председател на БФФ Н. Донски връчва купата на капитана на отбора Н. Цанев

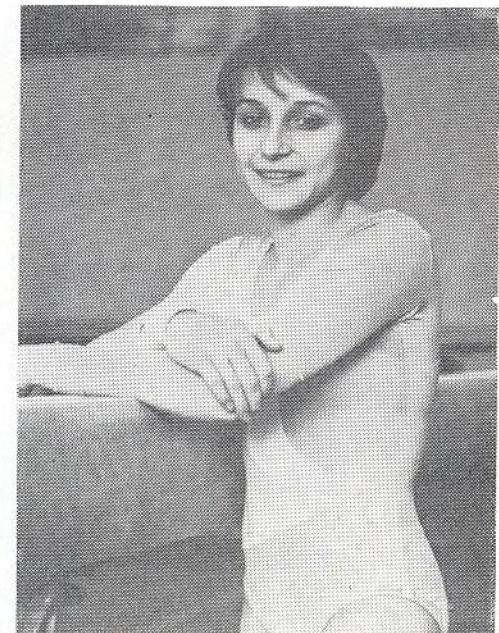
Олимпийският и европейски шампион по бокс Петър Лесев (вляво) в акция

Петър Жеков — за него нямаше тайни за гола

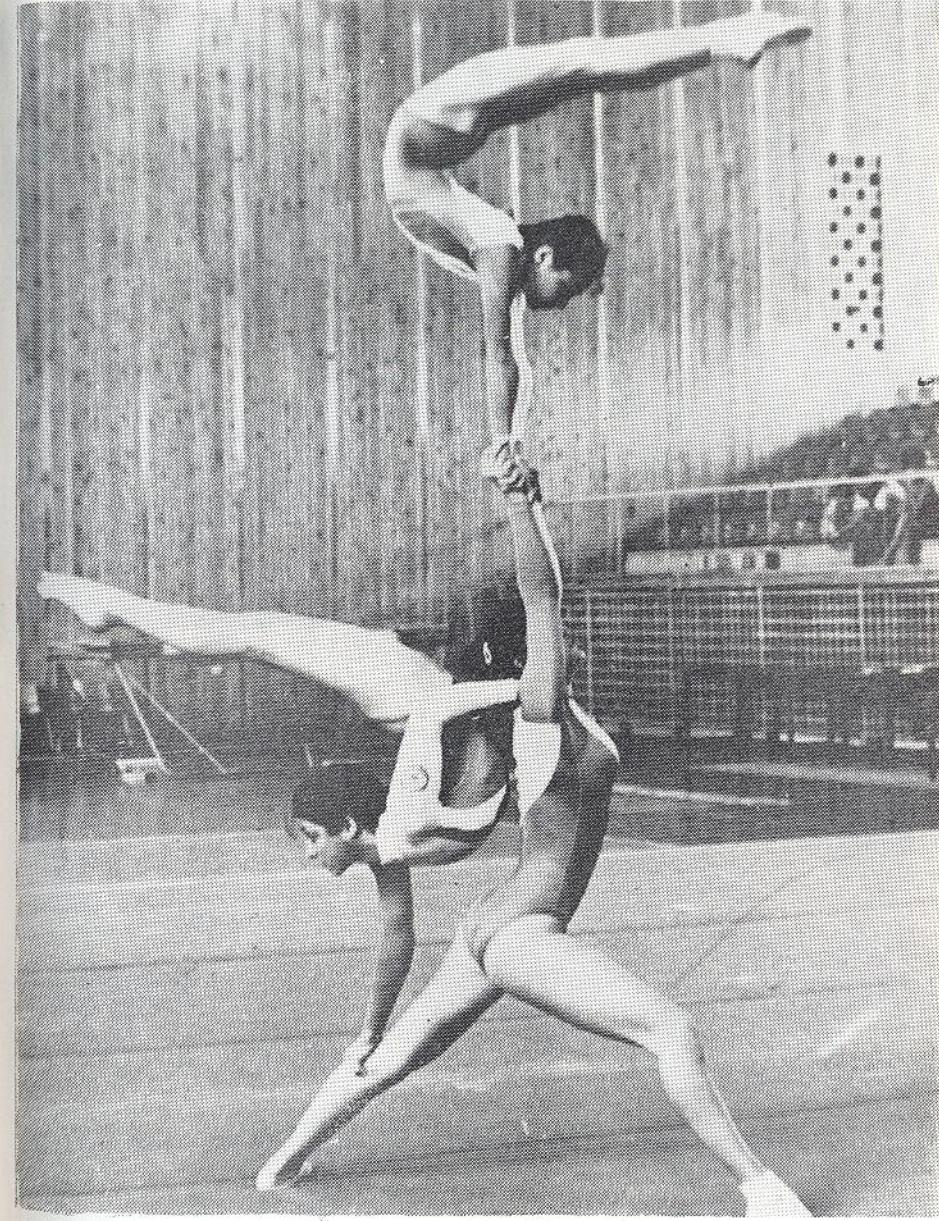

Армейските волейболисти, завоювали европейската клубна купа през 1969 г. От ляво на дясно: И. Караканов, В. Симов, Д. Златанов, Ст. Крайчев, Здр. Симеонов, Ал. Тренев, Д. Каров

Диана Дудева, голямата надежда на българската спортна гимнастика

Сребърната медалистка от олимпиадата в Монреал 1976 г. на 800 м бягане Н. Щерева, многократна републиканска шампионка и рекордьорка

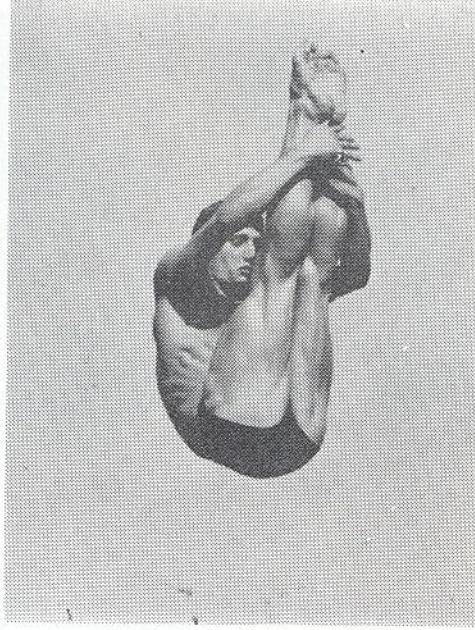
Петко Marinov, баскетболистът на ЦСКА, който с точните си удари към коша вдигаше трибуналите на крака

Световните шампионки по акробатика за 1985 г. — тройка: Любоз Чолакова, Соня Ангелова и Людмила Кръстева

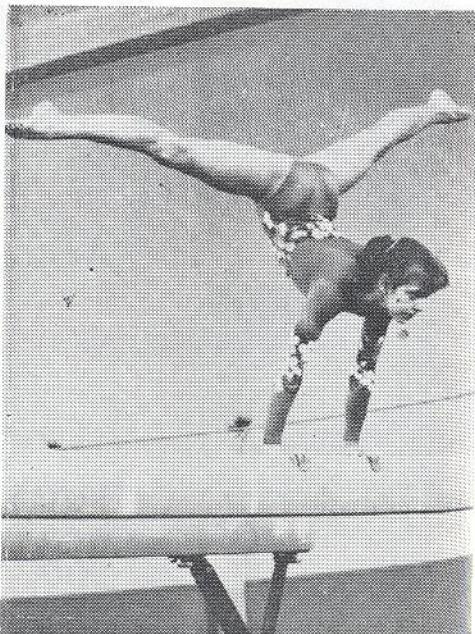
Носителят на европейската купа по ски-скок и двукратен победител в шампионатите на СКДА Владимир Брейчев

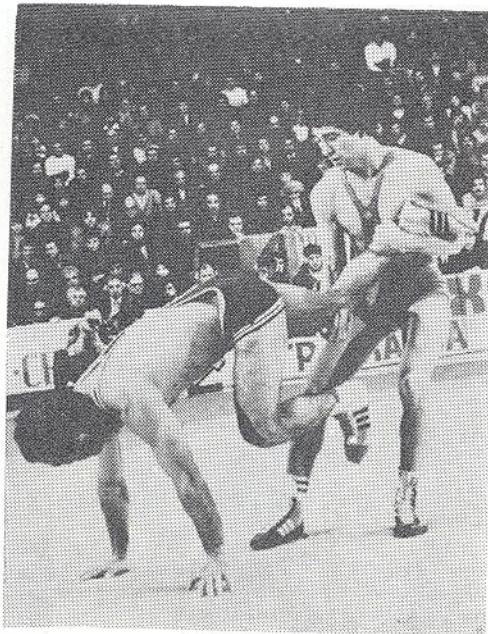
Европейският шампион по скокове във вода за 1985 г. Петър Георгиев

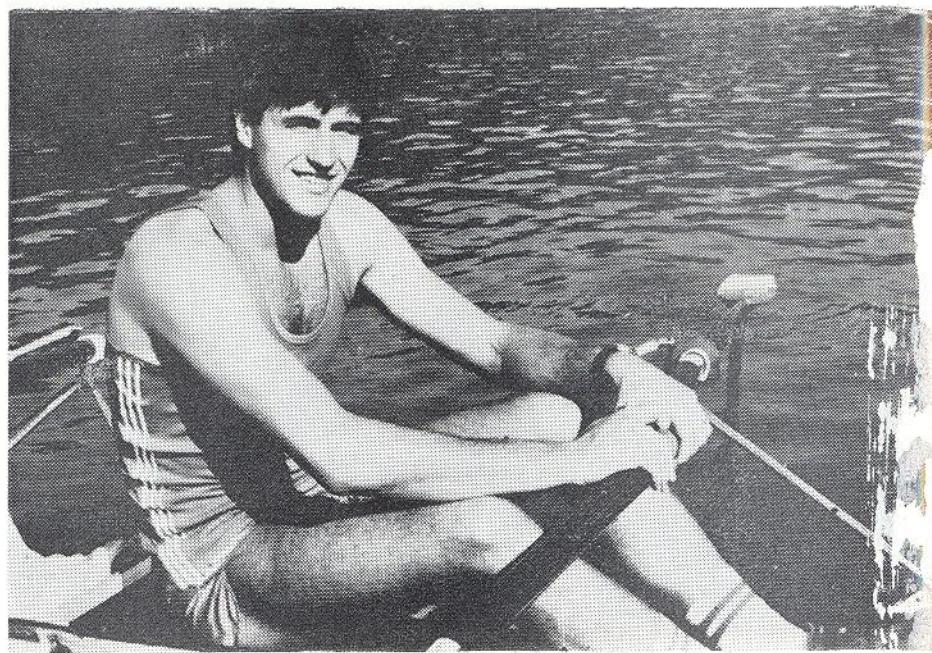

Първата българска световна шампионка по спортна гимнастика Боряна Стоянова

Най-титулуваният български състезател по борба класически стил — Валентин Йорданов

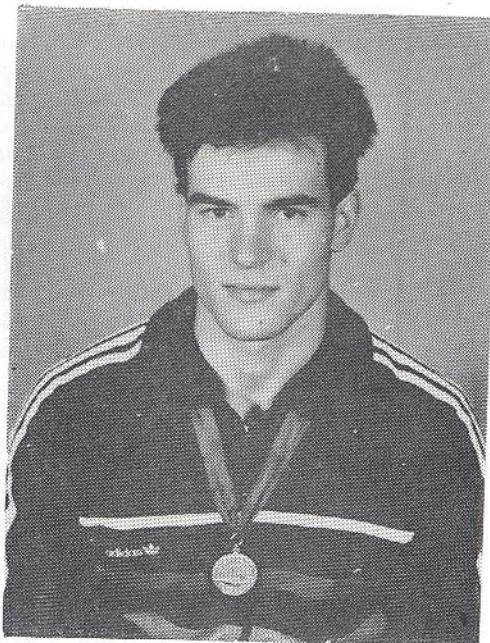
Даниел Йорданов, световен шампион на A/2 скул от първенството в Копенхаген, 1987 г.

Армейският самбист Георги Юсев при награждаването му със златен медал на европейското първенство през 1987 г. в София

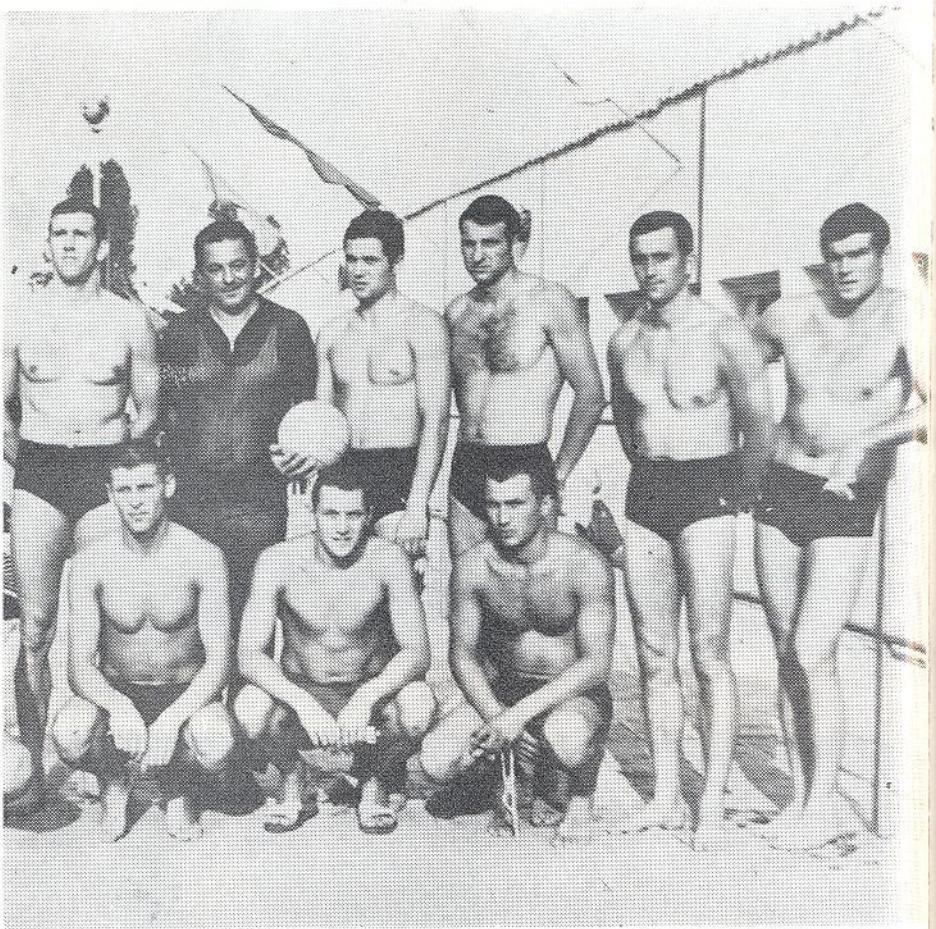

Тарганин Мартинов — световен щампион по кану-кајак от юнабург, 1987 г.

Георгиев, един от най-добрите и най-талантливи български шахматисти

Отборът на ЦСКА по водна топка—шампион на III републиканска спартакиада (1969 г.)
От ляво на дясно: клекнали — О. Тодоров, Б. Соколов, Н. Диков; прави — Л. Рунтов,
Р. Маринов — треньор, Ал. Шпицер, К. Божков, Б. Константинов, Мл. Христов

година от представителите на класическата борба със старши треньор заслужилият треньор Михаил Ангелов.

Зала „София“, 1973 година. Финал за Купата на европейските шампиони. Решителният мач на домакините — борците от ЦСКА — е със състава на „Динамо“ (Тбилиси), първенец на СССР. Останалите съперници, участници в състезанието, нямаха възможност да поднесат никаква изненада. Жребият беше решил двата най-силни състава — на гостите от Тбилиси и на домакините армейци от ЦСКА „Септемврийско знаме“ — да се срещнат в последната битка. Това бе истински и напрегнат финал. Състезателите на двата отбора играха с голямо желание за успех и постигнаха равенство — 2:2. Отлично се справи с тактическата си задача в категория до 68 кг П. Недев, който победи Ахмедаханов. В следващата категория Г. Недев и Пройков загубиха по точки от Багиев и Багадов, а Маринов с туш от Мусаев. Резултатът нарасна застрашително в полза на гостите — 3:5. За да спечелят купата, столичните армейци трябваше в последните две категории да победят с туш. И това стана по най-блестящ начин. Най-напред Георгиев тушира във втората минута Исаев, а после героят на двубоя В. Тодоров с присъщите му дух и техника в 57-та секунда залепи плешиите на Курциадзе. Така съставът на ЦСКА по свободна борба стана носител на европейската клубна купа, учредена от ФИЛА.

Следващата година беше по-лесно. На финала отново в София участващите отбори „Линтшьопинг“ (Швеция) и „Балканец“ (Югославия) не оказаха съпротива на нашите борци и те отново бяха с купата на шампионите от Европа. Българският отбор бе в състав Сейчанов, Филипов, Дуков, Василев, Начев, Сотиров, Пройков, Маринов, Петков и Боев.

През 1975 година състезателите по класическа борба от ЦСКА станаха носители на европейското отличие. Борците Ангелов, Борисов, Милев, Рангелов, Николов, Думанов, Славчев, Станоев, Николов и Манолов се завърнаха от Финландия като европейски шампиони и поставиха в залите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ под вешкото ръководство на Фани и Райчо Шаханови.

Триумф на волейболистките

Не се стига леко до високия връх. Пътят започва с много труд, любов, всеотдайност и вяра в думите на наставника. Това е бил и ще бъде девизът на волейболистките от ЦСКА „Септемврийско знаме“, които израснаха в залите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ под вешкото ръководство на Фани и Райчо Шаханови.

Момичетата идваха на тренировки със сините ученически престилки, за да облекат тренировъчния екип и да водят часове наред трудна подготовка. Като девойки станаха шампионки на България, а по-късно завоюваха и златните медали като жени. Многобройни са техните успехи. Но зенитът дойде през 1978 и 1979 година. Като шампионки на България получиха правото да участвуват в европейския клубен турнир на шампионките.

Първата радост дойде на 12 ноември 1978 година, когато в Португалия срещу първенца на тази страна „Лейшош“ като гостенки армейките победиха с 3:0. Една седмица по-късно в София успехът бе повторен.

На 10 декември волейболистките отново бяха гостенки, този път на шампиона на Швеция „Солентуна“. Отново категорична победа — 3:0. Реваншът в София доказва непобедимостта на нашия шампион — 3:0.

В началото на следващата 1979 година в София ЦСКА победи първенца на Полша „Чарни“ с 3:1, а седем дни по-късно като гостенки нашите момичета постигнаха същия резултат. С това те придобиха правото да играят на финалния турнир от 9 до 11 февруари 1979 година в град Измир, Турция, където постигнаха следните резултати: срещу НИМ (Будапеща) 3:0, загуба от „динамо“ (Берлин) с 1:3 и победа над „Славия“ (Братислава) с 3:0. В последната среща срещу шампиона на Чехословакия бе необходима чиста победа с 3:0, за да се спечели европейската титла. В един изключително драматичен мач, в резултат на пълна мобилизация и всеотдайност, висок дух и психическа устойчивост българските момичета постигнаха желаната цел.

На следващия ден всички турски вестници описваха с най-ласкави думи спортния героизъм на волейболистките от ЦСКА.

Ето и крайното класиране: 1. ЦСКА „Септемврийско знаме“; 2. НИМ; 3. „Динамо“; 4. „Славия“.

Съставът на победителките: Мария Минева, Мая Стоева, Румяна Каишева, Верка Стоянова, Елена Шаханова, Катюша Ничева, Цветанка Божурина, Соня Берова, Вания Манова и Людмила Танчева. Треньор — Митко Димитров.

През 1982 г. волейболистките на ЦСКА участвуваха във финалния турнир за Купата на носителите на националните купи на Европа. Отново Измир бе домакин на това голямо състезание. Този път армейските волейболистки спечелиха всичките си мачове — срещу „Славия“ (Братислава) с 3:2, срещу „Старлайфт“ (Холандия) с 3:1 и срещу „Динамо“ (Москва) с 3:1. Верка Стоянова, Румяна Каишева, Мая Стоева, Вания Манова, Мила Рангелова, Валентина Харалампиева, Цветанка Божурина, Верка Ни-

колова, Елена Шаханова и треньорът на отбора Иван Сеферинов донесоха в Музея на армейската спортна слава купата на победителите.

В годината на юбилейната 40-годишнина от победата на социалистическата революция от 24 до 26 февруари в Лохов (ФРГ) се състои финалният турнир за Купата на клубните европейски шампионки по волейбол. До този висок връх достигнаха състезателките на ЦСКА „Септемврийско знаме“, „Олимпия Теодора“ (Равена, Италия), „Екзалибаш“ (Истанбул, Турция) и представителките на града домакин Лохов.

Преди армейските волейболистки да заминат за това голямо състезание, Верка Стоянова сподели: „Тръгваме с големи амбиции. Искаме за втори път да завоюваме шампионската титла. Разбира се, ще бъде трудно, защото ще играем с първенците на Италия, Турция и ФРГ. Вярвам, че ще се завърнем като победителки.“ И думите се превърнаха в дела.

Срещу отбора на „Олимпия“ — победа с 3:0 (15:7, 15:7 и 15:12). Над турския първенец — с 3:1 (15:12, 15:8, 10:15, 15:4), за да триумфират в последния двубой срещу домакините с 3:0 (16:14, 15:11, 15:4).

Това е най-успешното представяне на български клубен отбор през последните години независимо от утвърдените имена на редица още европейски състави. Защото от 1979 година насам шесторката на армейките жъне успех след успех: през 1979 г. са носителки на Купата на европейските шампионки; през 1980 г. четири състезателки на ЦСКА са с бронзови олимпийски медали; през 1981 г. шест армейски волейболистки са с шест златни отличия от европейското първенство; през 1982 г. стават притежателки на Купата на носителките на национални купи, а през 1984 г. за втори път са победителки в турнира за Купата на европейските шампиони.

През всичките тези години с изявите си у нас и в чужбина волейболистките на ЦСКА достойно защищаваха високия престиж на армейската и българската волейболна школа. Затова свидетелствува и сегашният им състав, извоювал годемия успех във ФРГ. Редом с калените бойци В. Стоянова (капитан и треньор на отбора), М. Стоева, Р. Каишева се утвърдиха стабилни единици като В. Николова, М. Рангелова, В. Манова, В. Харалампиева, а в последно време все повече радват с проявите си младите възпитаници на армейската волейболна школа Ем. Пашова, Д. Никодимова и Р. Гуджева.

С голямо въодушевление победителките изслушаха приветствието на министъра на народната отбрана армейски генерал

Таблица 6

Класиране на мъжките отбори на ЦСКА
 „Септемврийско знаме“ в републиканските първенства
 по основните спортове от 1948 до 1987 г.

Година	Баскетбол	Борба — класически стил	Борба — свободен стил	Борба — самбо	Бокс	Волейбол	Вдигане на тежести	Водна топка	Академично гребане	Джудо	Кану	Каяк
1948	2					1						
1949	1		1				1					
1950	1	1	3		1	3		1				
1951	1	1				1	5	1	2			
1952	4	1	1		2	5	3	2				
1953	3	1	1		1	4	2	1	2			
1954	4	1	1			2	3	2	2			
1955	4	2	1		3	2	3	1	2			
1956	3	2	1		1	3		1	1			
1957		3	1		1	1		1	2			
1958		4	1			1		1	3	2	2	
1959	7		3		5	4		2	1			

Добри Джуров, в което между другото се казва: „От името на ръководството на Министерството на народната отбрана и от свое име най-сърдечно и топло ви поздравявам по случай завоюването за втори път на Купата на европейските шампионки. Този успех ни радва. Той е плод на висока политическа съзнателност, на проявени волеви и психически качества, на растящото умение на волейболистките да играят модерно и с непоколебим воински дух да постигат победи над силни съпернички.“

ВИНАГИ ДЕСНОФЛАНГОВИ

Спортистите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ за 40 години (1948—1988) в републиканските първенства по различните видове спорт за мъже, жени, младежи, юноши и девойки — младша и старша възраст, пионери и пионерки — са спечелили 22 457 златни медала, 10 878 сребърни медала и 8729 бронзови медали.

В отборните републикански първенства са спечелили 2459 първи места, 1782 втори места, 1090 трети места.

Класирането на мъжките отбори по основните спортове и по години от основаването на армейския клуб е показано в таблица 6.

ЦСКА доминира повече от четвърт век...

Водната топка е спорт, който всестранно и хармонично развива физическите качества на човека. И е емоционален за зрители и състезатели, защото не е лесно в непривичната водна среда да надиграеш съперника. За това се изисква не само физическа мощ, но и творческа мисъл.

Един сравнително млад спорт у нас достигна своята зрелост. Българските ватерполисти вече са между спортистите, които имат не само богат вътрешен състезателен живот, но и много интересни международни прояви. И успехи, макар и частични. Достатъчно е да се отбележи, че този спорт си извоюва правото да бъде финалист на Олимпийските игри в Мюнхен и на световното първенство в Западен Берлин, за да бъде разбран подемът, който го издига все по-високо и му отрежда почетно място в международните редици. За да стигне до Мюнхен, българският национален отбор в предолимпийския квалификационен турнир победи Швеция (5:1), Франция (9:3), Великобритания (3:2) и Австрия (9:3) — все страни с богати традиции във водната топка. Но и пътят до успеха беше дълъг и труден. През това време този спорт воюваше за своя авторитет и утвърждаване, набираше сили, които постепенно го извеждаха

Година		Баскетбол	Борба — кла- сически стил	Борба — сво- боден стил	Борба — самбо	Бокс	Волейбол	Вдигане на тежести	Водна топка	Академично гребане	Джудо	Кану	Каяк
1960	7.	3	3			1	4		1	2		1	1
1961	10	3	1			1	3	3	1	1			
1962	5	2	1			2	1	1	1	1			
1963	3	1	1			2	6	1	1	2	10	10	
1964	2	3	1			1	2	2	1	1	3	3	
1965	1	4	2			1	5	1	1	2			
1966	2	3	1			1	4	1	1	1	4	4	
1967	1	2	1	1		1	2	1	1	1	1	1	
1968	2	2	2	4	1	1	1	1	1	1	2	3	6
1969	3	2	3	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1
1970	3	2	2	1	1	1	1	1	2	1	4	1	
1971	3	2	1	1	2	1	1	1	2	2	3	1	2
1972	4	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	3	3
1973	3	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2

Година		Баскетбол	Борба — кла- сически стил	Борба — сво- боден стил	Борба — самбо	Бокс	Волейбол	Вдигане на тежести	Водна топка	Академично гребане	Джудо	Кану	Каяк
1974	6	1		1	3	1	1		1	1	1	1	3
1975	2	2	2	1	1	1	2		1	1	1	1	2
1976	2	1	1	1	2	1	1		1	1	1	1	2
1977	1	1	1	3	2	1	1		1	1	1	1	2
1978	2	1	1	2	1	1	1		2	3	3	1	2
1979	2	1	1	3	1	1	1		1	1	2	1	2
1980	1	1	1	3	1	3	1		1	1	2	1	2
1981	2	2	1	1	1	1	1		1	1	5	1	2
1982	2	1	1	1	2	1	1		1	1	1	1	1
1983	1	2	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1
1984	1	1	1	1	1	1	1		1	2	1	1	1
1985	3	2	1	1	1	1	2		1	1	2	1	1
1986	2	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1
1987	5	1	1	1	1	1	1		2	1	1	1	1

Година	Лека атлетика	Плаване	Ски	Тенис на корт	Тенис на маса	Хокей на лед	Конен спорт	Модерен петобой	Хандбал
1948				1					
1949	1			1	1		1		
1950	1			1	1	1	1		
1951	1			1	1	1	1		
1952	1			1	1	2	1	1	
1953	1			1	2	3	2	2	
1954	2			1	2	1	2	1	1
1955	1			1	1	1	2	1	2
1956	2			1	1	1	1	1	2
1957	1			1	1	1	1	1	2
1958	1	1	1	1	1		1	1	
1959	1	1	1	1	1	1	1	1	
1960	1	1	1	1	1	1	1	1	
1961	1	1	1	1	1	1	1	1	

Година	Лека атлетика	Плаване	Ски	Тенис на корт	Тенис на маса	Хокей на лед	Конен спорт	Модерен петобой	Хандбал
1962	1		1	1	1	1		1	
1963	1			1	1	1	1	1	1
1964	1		2	1	3	1	1	1	1
1965	1		1	1	2	1	1	1	2
1966	1		1	1	6	1	1	1	2
1967	1		1	1	1	1	1	1	2
1968	1		1	1	1	2	2	6	2
1969	2		1	1	2	3	1	6	2
1970	1		1	1	1	3	2		4
1971	1		1	1	1	3	1		6
1972	1		1	1	3	3	1		4
1973	2		1	1	1		1		4
1974	1		1	1	1		1		2
1975	1		1	1	1		1		4

Година	Лека атлетика	Плаване	Ски	Тенис на корт	Тенис на маса	Хокей на лед	Конен спорт	Модерни петобой	Хандбал
1976	1	1	1	1		2			1
1977	1	1	1	1		2			3
1978	1	1	1	1		2			1
1979	1	1	1	1		2			1
1980	1	1	1	1		3			3
1981	2	1	1	1		3			1
1982	2	1	1	1		3			2
1983	2	1	1	1		1			1
1984	1	1	1	4		1			1
1985	1	1	1	2		3			2
1986	1	1	1	2		1			3
1987	1	1	1	2		2			1

Забележка: В таблиците са включени и призовите места на ДФС „Червено знаме“ и ДФС „Септември“ преди обединението.

сред члените в света. А за възхода на този спорт важен дял имат армейските ватерполисти.

Още в първите години от създаването на ЦСКА „Септемврийско знаме“ бе формиран и отбор по водна топка. Спомняме си ветераните на плувния спорт Г. Георгиев, Ив. Кръстев, В. Швертнер, Е. Николов, Ст. Давидов, Хр. Панайотов, които поставиха началото на първия отбор, направиха първите стъпки. И само две години след това — през 1953 г. — армейските ватерполисти Й. Гайдаров, Р. Маринов, В. Златаров, Г. Попов, Л. Ефимов, К. Кеворкян, П. Матев, Л. Бочев надиграха тогавашните асове — първенците на страната „Спартак“ — София и „Ударник“ — и бяха вече шампиони. От тогава до сега през мъжките и юношеските отбори на ЦСКА преминаха стотици младежи. Всяко следващо поколение носеше със себе си нови успехи. Обединението с „Червено знаме“ през 1963 г. вля нови сили, затегна редиците — армейският спортен клуб компилектува състав, който стана най-силният в страната, спечелил 29 пъти републиканска шампионска титла.

В редовете на армейците се оформиха и израснаха отлични ватерполисти като Л. Рунтов, Н. Ексеров, Т. Томов, К. Божков, Мл. Христов, Ан. Константинов, Б. Наумов, Б. Константинов, В. Томов, Н. Попов, Ал. Шпицер, М. Попов, Пл. Бранков, А. Сушков и др. Всички те заслужиха званието „майстор на спорта“ и станаха стълбове на нашия национален отбор.

Амбициите надхвърлят рамките на вътрешното първенство и навлизат в международни води. В срещите си с чуждестранните състави сплотеният колектив бързо преодолява първоначалната си скованост и започва да играе като равен с равен със сили отбори. Постигнати са победи над холандски, шведски, чехословашки, гръцки, испански и австрийски отбори. На два пъти ЦСКА е победител на големия международен турнир в Брауншвайг (ФРГ) при участието на силни европейски отбори. Армейският клуб е редовен участник и в европейските турнири. На два пъти той успя да достигне до полуфиналите на най-авторитетната проява — турнира за купата на европейските шампиони. Дори през 1965 г. завърши наравно (2:2) с един от най-силните състави в Европа и света — Партизан (Белград).

Нужно е да се поясни, модата в съвременната водна топка се диктува от европейски отбори — СССР, Унгария, Югославия, Италия, ФРГ... И като се има предвид това, не може да не се спомене блестящото представяне на армейските ватерполисти на шампионата на дружеските армии през 1968 г. във Варна, в който заеха второ място. След победа над шампиона на СССР — ЦСКА —

Москва с 6:3, включващ в състава си 11 състезатели от сборния отбор на Съветския съюз, и загуба от първенца на Унгария — „Хонвед“ — Будапеща с 5:6.

Сега в ЦСКА „Септемврийско знаме“ се гледа с оптимизъм развитието на този емоционален спорт. За младата смяна ватерполисти се грижат опитни педагоги — Г. Петров, подготвил Д. Вълков, обявен за най-добрая вратар на европейското първенство за младежи през 1984 г.; Мл. Христов, подготвил Д. Дановски — обявен за най-добрая играч на турнира „Дружба“ през 1986 г. в КНДР. Независимо че са още в юношеска възраст, техните възпитаници с пламенната си игра недвусмислено предявяват претенции за първото място във всички турнири — засега във вътрешните първенства, но не се съмняваме, че утре ще искат да побеждават и в международните отговорни битки. Така и трябва да бъде, защото този спорт е олимпийски спорт и чака своето утвърждаване сред най-силните в света.

Проблем за водната топка винаги е била материалната база. Защото тази игра изисква специфични условия. Сега на разположение на армейските ватерполисти е плувният комплекс „Червено знаме“, който предоставя най-благоприятни възможности за развитието на този спорт. И няма съмнение, че това ще допринесе за масовизирането на водната топка, а оттам — за повишаването на майсторството на състезателите.

Във всички случаи ползата за всеки младеж ватерполист е безспорна независимо от спортните му постижения. Защото този спорт по неподражаем начин развива всестранни качества с приложно значение и формира човешки и воински добродетели. И кой друг, ако не армейският клуб трябва да полага най-големи грижи за просперитета на този спорт.

Армейските самбисти — с достоен принос

Въпреки че този вид борба води началото си от древността, за негов рожден ден се смята 16 ноември 1938 г. Защото това е датата, на която той беше признат като официален спорт в СССР. За основа са послужили фолклорните видове борби с дрехи на различните националности в републиките на Съветския съюз. Първоначално спортът е бил наричан „сам“, после „самос“, както и с други названия до момента, когато окончателно е прието името самбо, тоест „самозашита без оръжие“.

Като всички спортни дисциплини и самбо се подчинява на правила, които съставят „закона на играта“ и определят неговата практика, чиято цел е „да се победи противникът“. В самбо против-

никът може да се хваща за дрехите или краката, да се изпълняват спъвания с крака, хвърляния, задържания. Хватките с ръцете и краката са позволени по всички части на тялото. Правилата изискват от практикуващите този спорт да показват чиста и универсална, честна и почтена борба. Тегловите категории при мъже са както при свободната и класическата борба — 10, като времетраенето на срещата е един период от 6 минути.

В продължение на много години самбо се ръководеше от ФИЛА (Международна федерация по борба за аматьори), която организираше периодични континентални и световни първенства, семинари и курсове за повишаване квалификацията на съдии и треньори. Сега този спорт е поверен на Международната федерация по самбо (ФИАС), учредена на 16 май 1985 г., със седалище Мадрид. Днес самбото се практикува в повече от 60 страни и неговият път към бъдещето дава надежди за включването му в програмата на олимпийските игри.

Самбото прави първите си крачки у нас през 1947 г. Негови основоположници са ентузиазираните дейци Камен Лозанов, Нейко Делин и Цено Г. Ценов. През 1954 г. се оформят първите групи за обучение и тренировка. Заниманията се водят ту в някоя класна стая, ту в жилищата на преподавателите ентузиасти, които посвещават всяка свободна минута на своя спорт, търсят и жадно попиват всичко, публикувано в СССР, за да израснат по-късно като опитни треньори. През 1957 г. към републиканската секция по борба към ВКФС е изградена комисия по самбо и по такъв начин започва организираното му развитие у нас. С неоценимата помощ на съветските специалисти вече 30 години българското самбо получава заслужено международно признание с две световни и осем европейски титли и 114 медала от световните и европейските първенства за мъже, с осем заслужили треньори и 10 заслужили майстори на спорта, с два континентални шампионата — във Варна и София.

Основен център за развитието на самбо у нас е ЦСКА „Септемврийско знаме“. И не случайно възпитаниците на треньора Ставри Ставрев, който вече е старши треньор на националния отбор, са с най-добър актив от състоялите се досега 22 републикански първенства от 1965 г. насам — четиринаесет отборни и 65 индивидуални титли. Списъкът с имената на шампионите е наистина дълъг, но когато става въпрос за историята на самбо в клуба, не можем да пропускаме първия ни европейски шампион Олег Павлинов (Мадрид — 1974 г.), световния и европейски шампион Валентин Минев (Киев — 1983 г. и Варна — 1982 г.), европейски шампион от София — 1987 г. Георги Юсов.

Винаги силни са били армейските самбисти, силни са и днес, още по-силни ще бъдат утре. И щастливи. С всичко онова — просторни тренировъчни зали, отлични специалисти, съвременно медицинско и научно осигуряване, което в наши дни наричаме „нормални условия за работа“. Зад тях са пътищата на победите. Секцията по борба с председател генерал-лейтенант Д. Дичев и секретар майор П. Славчев, която ръководи самбо-в клуба, е една от най-дайните в страната, с подготвителни групи и детско-юношески отбори, с представителни младежки и мъжки състави. Всичко това е гаранция за завоюване на нови титли и медали от международния телих за прослава на скъпата ни татковина!

ЗА ПРОСЛАВА НА ДЕВЕТОСЕПТЕМВРИЙСКАТА СОЦИАЛИСТИЧЕСКА РЕВОЛЮЦИЯ

Българските физкултурници и спортсти винаги са оценявали по достойнство бащинските грижи на Българската комунистическа партия и на народното правителство за разцвета на физкултурата и спорта в нашата социалистическа родина. Осьществена е идеята на всеки пет години от тържеството на Деветосептемврийската революция в цялата страна — в села и градове, в предприятия и учреждения, в кооперативни стопанства и учебни заведения, във военни поделения — да се организира Републиканска спартакиада, която да послужи за преглед на развитието на масовата физкултура, на масовия спорт и туризъм. Да бъде най-масовата проява на българското физкултурно движение и да съдействува за изпълнение на социалната политика на БКП в областта на физическата култура, спорта и туризма за хармонично развитие на духовните и физическите способности на личността, за продължаване на активния творчески живот, за високоефективна реализация на младежката и за отбрана на социалистическото ни отечество.

Републиканските спартакиади — от първата до седмата — са имали за цел да съдействуват най-активно за внедряване на масовата физкултура, на масовия спорт и туризма в бита на народа от най-ранно детство като жизнена необходимост и траен навик, съществуващи всекидневието на българския гражданин през целия му житейски и творчески път.

В наредбите на Централния съвет на БСФС за организиране на спартакиадите е отбелязано, че те са прегледи на масовия спорт, спортното майсторство, туризма, автомобилизма и военномеханическата подготовка на населението. Това спомага в най-го-

ляма степен за разгръщане на инициативата и творчеството на профсъюзите, отечественофронтовските, комсомолските и спортните организации, министерствата и ведомствата за разширяване и обогатяване формите на здравнозакалителната, масовоздравителната, спортната и туристическата дейност в детските градини, началните, основните и средните училища, висшите и полувисшите учебни заведения, в предприятията и учрежденията, квартали, селата и общините, във военните поделения.

Един типичен социалистически белег на подготовката, организация и провеждане е принципът на социалистическото съревнование. Това допринася за провеждане на богата и разнообразна по съдържание масова спортносъстезателна дейност с оглед на масовото развитие на спортовете и превръщането им в неизчерпаем резерв на българския спорт, за повишаване темповете за развитие на спортното майсторство и за успешното представяне на българската нация на олимпийските игри, световните, европейските и балканските първенства и турнири.

Шестата републиканска спартакиада се превърна в главен фактор за качественото изпълнение и преизпълнение на Единния държавен план за развитието на физическата култура, спорта туризма и автомобилизма сред всички слоеве и възрасти от населението.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ винаги най-активно участвува в прегледите на републиканските спартакиади. Много знамена, учредени от Министерския съвет на НРБ и от други организации и спечелени от ЦСКА, са в Музея на спортната слава на клуба. Това е плод на огромната дейност на целия личен състав, на доброволните сътрудници, на армейската общественост, които със своя вдъхновен труд допринасят за изпълнение на партийната повеля.

Много отлияния и от VII републиканска спартакиада, посветена на 45-годишнината от победата на социалистическата революция у нас, отново ще бъдат в ръцете на армейските спортсти.

Девизът на ЦСКА „Винаги първенци“ и този път е в действие. Думата — дума!

**Класиране на ЦСКА „Септемврийско знаме“
в републиканските спартакиади**

I републиканска спартакиада 1959 г.

Комплексно класиране не се извършва

Преглед на сборните отбори мъже и жени

1. „Академик“ — София
2. ЦДНА
3. ОС на БСФС — Варна

II републиканска спартакиада 1964 г.

Класиране в прегледа на сборните отбори мъже и жени

1. ЦСКА „Червено знаме“
2. „Академик“ — София
3. „Левски“

Класиране в прегледа на спортната младост

1. ЦСКА „Червено знаме“
2. Ос на БСФС — Варна
3. ОС на БСФС — Бургас

Комплексно класиране

1. ЦСКА „Червено знаме“
2. ОС на БСФС — Варна
3. ОС на БСФС — Бургас
4. „Левски“ — София
5. ОС на БСФС — Русе
6. „Ботев“ — Пловдив

III републиканска спартакиада 1969 г.

Класиране в прегледа за високо спортно майсторство

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“
2. „Левски-Спартак“
3. „Академик“ — София
4. ЖСК „Славия“ — София
5. АФД „Тракия“ — Пловдив
6. „Черно море“ — Варна

Класиране в прегледа на спортната младост

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“
2. „Левски-Спартак“

3. ЖСК „Славия“
4. АФД „Тракия“ — Пловдив
5. ЖСК „Спартак“ — Варна
6. ОС на БСФС — Русе

Комплексно класиране

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“
2. „Левски-Спартак“
3. „Академик“ — София
4. ЖСК „Славия“ — София
5. АФД „Тракия“ — Пловдив
6. ЖСК „Спартак“ — Варна

IV републиканска спартакиада 1974 г.

Класиране в прегледа за високо спортно майсторство

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“
2. „Левски-Спартак“
3. „Академик“ — София
4. „Славия“
5. АФД „Тракия“ — Пловдив
6. „Черно море“ — Варна

Класиране в прегледа на спортната младост

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“
2. „Левски-Спартак“
3. ОС на БСФС — Софийски окръг
4. АФД „Тракия“ — Пловдив
5. ОС на БСФС — Русе
6. „Славия“

Класиране в работническата спартакиада

1. „Левски-Спартак“
2. ОС на БСФС — Пазарджик
3. ОС на БСФС — Габрово
4. ОС на БСФС — Софийски окръг
5. ЦСКА „Септемврийско знаме“
6. АФД „Тракия“ — Пловдив

Комплексно класиране

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“
2. „Левски-Спартак“
3. „Академик“ — София
4. АФД „Тракия“ — Пловдив

5. „Славия“
6. „Черно море“ — Варна

V републиканска спартакиада 1979 г.

Класиране в прегледа за високо спортно майсторство

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“
2. „Левски-Спартак“
3. „Академик“ — София
4. „Славия“
5. „Черно море“ — Варна
6. АФД „Тракия“ — Пловдив

Класиране в прегледа на спортната младост

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“
2. „Левски-Спартак“
3. „Локомотив“ — Пловдив
4. ОС на БСФС — Софийски окръг
5. ОС на БСФС — Русе
6. ОС на БСФС — Бургас

Класиране в прегледа на масовата физкултура и масовия спорт

1. „Левски-Спартак“
2. „Спортсист“ — Кремиковци
3. ЦСКА „Септемврийско знаме“
4. ОС на БСФС — Софийски окръг
5. ЖСК „Спартак“ — Варна
6. ОС на БСФС — Русе

Комплексно класиране

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“
2. „Левски-Спартак“
3. ОС на БСФС — Софийски окръг
4. ОС на БСФС — Русе
5. „Черно море“ — Варна
6. „Локомотив“ — Пловдив

VI републиканска спартакиада 1984 г.

Класиране в прегледа на спортната младост по точки

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“ — 45 409,18
2. „Левски-Спартак“ — 22 675,54
3. АФД „Тракия“ — Пловдив — 19 096,50
4. „Черно море“ — Варна — 13 772, 50

5. „Черноморец“ — Бургас — 11 565,39
6. „Локомотив“ — Пловдив — 11 439,37

Класиране в прегледа за спортно майсторство по точки

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“ — 66 336,98
2. „Левски-Спартак“ — 47 455,51
3. „Академик“ — София — 25 164,46
4. АФД „Тракия“ — Пловдив — 21 128,19
5. „Славия“ — 18 647,15.
6. „Черно море“ — Варна — 15 344,96

VII републиканска спартакиада 1989 г.

I и II етап към 31. XII. 1986 г.

Класиране в прегледа на спортната младост по точки

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“ — 9 023,80
2. „Левски-Спартак“ — 2 922,00
3. „Черно море“ — Варна — 2 336,50
4. АФД „Тракия“ — Пловдив — 2 298,00
5. „Берое“ — Стара Загора — 1 734,00
6. „Спартак“ — Плевен — 1 681,00

Класиране в прегледа на спортното майсторство по точки

1. ЦСКА „Септемврийско знаме“ — 22 014,10
2. „Левски-Спартак“ — 14 522,30
3. „Академик“ — София — 6 854,35
4. АФД „Тракия“ — Пловдив — 5 208,40
5. „Славия“ — София — 3 518,50
6. „Локомотив“ — Русе — 2 612,90

Глава четвърта

ФУТБОЛ

НЕУВЯХВАЩА СЛАВА

Четиридесет футболни години! Как бързо отлетяха те! А сякаш беше вчера, когато бурното преустройство на цялостния живот у нас засегна и футбола. Отмираха едни форми, за да се родят нови, по-светли, по-прогресивни. Нашата млада народна армия търсеше изява и в спорта. Разбира се, най-масовият и най-обичаният спорт — футболът — се възползува пръв от всички тези благоприятни условия. И се създаде отбор, който през 1988 година навърши четиридесет години. През юни 1985 г. футболният клуб е разпуснат и на негово място като наследник на ЦСКА се изгражда ФК „Средец“, който от януари 1987 г. отново преминава на ведомствено-териториален принцип под името Централен футболен клуб на армията (ЦФКА „Средец“).

Беше ранна пролет. Тренировките се водеха под ръководството на... неотдавна свалилия ръкавиците известен боксьор Константин Николов (Замората). Той имаше едно верую (може би животът беше го довел до него) — в който и да е спорт успехи могат да се постигнат само ако е налице една отлична общофизическа подготовка. „Силен, бърз, издръжлив — такъв искам да бъде футболистът „войскар“ — казваше Замората. И се заредиха победи. Тимът на военните, макар и значително по-млад, без необходимия опит, какъвто имаха „Левски“, „Славия“ и „Локомотив“, крачеше смело напред. Защото имаше любов към футбола, към армията, която им гласува такова доверие — да защитават нейната спортна чест. Защото имаше съзнателност и самокритичност, чувство за отговорност. Голяма част от футболистите бяха членове на славния РМС (някои отпреди Девети септември 1944 г.) и смятаха, че тяхното съюзно поръчение е да играят така, че хилядите воини да не се срамуват. И тогава, и сега играха и играят именно така.

Още в годината на своето създаване армейският отбор спечели най-високото отличие — републикански шампион. Така тогавашното поколение футболисти заби първия жalon по пътя на бъдещите успехи — поколението на Ст. Геренски, Д. Цветков,

Ф. Прокопиев, Б. Футеков, Б. Трънков, Г. Цветков, М. Манолов, Н. Алексиев, Ст. Минев, Н. Чакмаков, Н. Божилов, Д. Миланов, Ст. Божков, Т. Такев и К. Богданов.

Имаше колебание в първите една-две години. Колективът търсеше своя самобитен стил на игра, много чести бяха промените. През 1949 година вече дойде треньор специалист — бившият национал Крум Милев, завършил треньорска школа в Москва. Той се зае мъжки за работа. И от 1951 година започна една продължителна хегемония, която обикновено наричаме „златното“ десетилетие на ЦДНА. Проблемът за спечелване на републиканското първенство беше лек — съперниците (с изключение на няколко) бяха неравностойни. Главното внимание беше насочено към укрепване на международния авторитет в среци у нас и в чужбина. Успехите започваха да стават убедителни и накараха мнозина чужди експерти да придобият качествено ново мнение за българския футбол.

Четиридесет са годините, откакто армейските футболисти победоносно щурмуват върховете на големия футбол.

Футболистите с аленочервените фланелки се появиха за първи път през 1948 година, за да станат постоянно присъствие и неотменен спътник в живота на българския футбол, и то като десноплангови, като истински бойци.

Под грижите на ръководството на армейския клуб израснаха такива футболисти като Г. Найденов и Г. Димитров (Червения), като всепризнатите майстори на футболната игра — доктор Ст. Божков, М. Манолов, Д. Миланов, Ив. Колев, Кр. Янев, К. Ракаров, П. Панайотов, Г. Стоянов, Н. Ковачев и по-младите Д. Якимов, Н. Цанев, Б. Станков, Ив. Зафиров, Асп. Никодимов, Б. Гаганелов, Д. Пенев, Б. Колев, П. Жеков, Г. Денев, Цв. Атанасов, К. Станков, Б. Средков, Сп. Джевизов, Цв. Йончев, Ст. Младенов, Р. Здравков, братята Георги и Динко Димитрови, Г. Велинов, Л. Танев, Хр. Стоичков, Л. Пенев и много други.

Армейските футболисти имат победи над отбори със световна известност като ЦСКА и „Спартак“ от СССР, „Расинг“ и Монако — Франция; „Лутън таун“, „Челси“, „Нотингам Форест“, „Ливърпул“ — Англия, „Юргорден“ — Швеция; „Вашаш“ и „Хонвед“ — Унгария; „Атлетико“, „Барселона“, „Реал Сосиедад“ — Испания; „Австрия“, „Вакер“ и „Рапид“ — Австрия; „Гурник“, „Легия“, „Шомберти“ — Полша; „Къолн“, „Борусия“, „Айнтрахт“, „Ротвайс“, „Байерн“ — ФРГ; „Партизан“, „Цървена звезда“, „Динамо“ — Югославия; „Сао Пауло“ — Бразилия; „Аякс“ — Холандия; „Панатинайкос“, „Олимпиакос“ — Гърция и др.

Един от най-големите успехи на футболистите от ЦСКА е спечеленото първо място и златните медали в Първата лятна спартакиада на СКДА през 1958 година в Лайпциг (ГДР). При участието на такива силни отбори като ЦСКА — Москва, „Хонвед“ — Будапеща, „Дукла“ — Прага, „Форвертс“ — Берлин, „Легия“ — Варшава, ЧЧА — Букуреш; „Партизан“ — Тирана, и др. софийските армейци по убедителен начин спечелиха всичките си срещи. Те и сега си спомнят с най-добри чувства тържественото закриване на турнира на 100-хилядния стадион в Лайпциг, когато цялото небе бе изпълнено с хиляди разноцветни ракети, а оркестър от 2 000 музиканти изпълняваше българския национален химн, и сега чуват аплодисментите на публиката, станала на крака, за да изрази уважението си към отбора победител. Всеки българин, присъствуващ на този грандиозен финал, може да разкаже какви чувства на гордост е изпитвал тогава.

Големи са грижите, които полага ръководството на клуба за повишаване на спортното майсторство сред подрасващото поколение. Тези грижи се изразяват в изградената футболна школа, в която под ръководството на опитни треньори и педагоги се усвоява съвременният футбол. Школата даде свои плодове, дава ги и сега. Възпитаници на школата са стотици футболисти, намерили място както в представителния отбор на ЦСКА, така и в почти всички отбори от „А“ и „Б“ групите в нашата страна.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ през 1967 и 1982 година постигна и своя най-голям за български футболен отбор успех, като достигна до полуфиналите на турнира за Купата на европейските шампиони — най-авторитетната проява на клубовете от Европа. През 1967 година армейците бяха отстранени след три срещи от двукратния носител на купата на Европа и на междуkontиненталната купа, прочутия тогава италиански фаворит „Интер“ — Милано. Благодарение на Мацола, Суарес, Домениги, Корсо, Факети, Капелини, Пики, Жаир и други „Интер“ бе отстранил по убедителен начин едни от най-силните състави на Европа като „Вашаш“ — Будапеща, „Реал“ — Мадрид, и др. Още на стадиона в „Сан Сиро“ в Милано нашата армейска команда развенча „величието“ „Интер“. По този начин ЦСКА се нареди между най-силните европейски отбори и получи покана за участие в традиционните турнири на „Силните“ в Казабланка — Мароко. Тук ЦСКА спечели купата „Мохамед V“, оставяйки зад себе си другия полуфиналист от турнира за Купата на Европа „Дукла“ — Прага, носителя на купата на Испания „Валенсия“ и първенца на Мароко ФАР.

Друг голем успех в историята на ЦСКА е победата над

„Аякс“ — Холандия, в турнира на КЕШ през 1972—1973 година. Тогава жребият противопостави най-напред срещу ЦСКА първенца на Австрия „Сваровски-Вакер“. В първата среща в столицата нашите армейци победиха с 3:0. В ответната среща в Инсбрук ЦСКА победи с 1:0. На осминафинала жребият противопостави ЦСКА и „Аякс“. В първия мач в Амстердам нашите армейци загубиха с минимален резултат 0:1. Реваншът бе насрочен на 7 ноември 1972. На този ден българският клубен футбол постигна най-голямата си победа дотогава. С резултат 2:0 завърши втората среща ЦСКА — „Аякс“ и по този начин шампионът на Холандия бе отстранен. Така напусна борбата трикратният носител на купата на европейските шампиони, непобедимият идол на всички холандци. Успехът на стадион „В. Левски“ пред 70 000-на публика бе извоюван от следния състав: Филипов, Зафиров, Станков, Гаганелов (Ц. Василев), Колев, Пенев, Атанасов, Никодимов, Жеков (Михайлов), Денев и Марашлиев. Голмайстори — Марашлиев в 69-ата минута и Михайлов в 111-ата минута. Редовното време завърши при 1:0 за ЦСКА, или от двата мача 1:1. Победата бе изкова във второто продължение с неспасаем удар на Михайлов.

Във футболния музей на ЦСКА има много отличия. Те се увеличиха още повече след изграждането на футболния клуб. Сега системите на управление и организация са по-усъвършенствувани. По-активна е работата с другите спортни организации и клубове в столицата и страната. Футболният отбор на ЦСКА има прекрасна традиция. Често пъти той посещава работнически колективи, военни поделения, гранични застази. Поддържа писмена връзка с хилядите си привърженици. Срещите с работниците в Кремиковци винаги са били истински празници.

Друга отличителна черта на отбора е, че ЦСКА дълги години е бил стълбът на националния отбор.

ПРЪВ МЕЖДУ ПЪРВИТЕ

(ЦСКА „Септемврийско знаме“ в републиканските първенства и в турнирите за Купата на Съветската армия, на НРБ и на УЕФА)

Има един шахматен анекдот, който се припомня не само преди състезания на черно-бялото табло: какво всъщност мислят, към какво се стремят всички гросмайстори, преди да започне финал-

ният им турнир? И отговорът е: всеки от тях се надява, всеки смята, че ще се класира най-малко... на първото място!

Това, струва ни се, е пай-варната характеристика на понятието първенство в спорта.

Под такава именно светлина сме виждали присъствието на футболистите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ в провежданото всяка година республиканско първенство на страната ни. Грабва спонтанното им верую „За нас няма и не може да съществува друго място в крайното класиране на един шампионат освен първото; а застанем ли някога зад него, подгответяме се за следващото първенство така, че непременно да си върнем титлата!...“ Футболистите на армейския клуб създадоха в това отношение една традиция и я поддържат най-старателно.

Годините минават. Редят се първенство след първенство. И името на ЦСКА „Септемврийско знаме“ все блести със славата на пръв между пръвите.

И нека бъде все така!

Голяма част от живота на българския футбол, цялостното му развитие в годините на народната власт, много от най-добрите и най-вълнуващите мигове и спомени за тази магическа игра са неразрывно и завинаги свързани с турнирите за купата на Съветската армия. Те навлязоха във футболната ни действителност спонтанно и бързо, станаха фокус на вниманието на цялата ни спортна общественост. Без всякакво колебание може да се твърди, че турнирите за Купата на Съветската армия спечелиха невероятна популярност. В тях всяка година участвуват хиляди футболисти, а състезанията се наблюдават от безброй приятели на спорта от всички кътчета на нашата страна. Те следят с интерес мачовете от всичките фази на турнира — от пръвите срещи до знаменитите финали.

Купата на Съветската армия е една от най-големите цели, които преследват във вътрешните първенства българските футболисти. Естествено, към нея винаги са се стремели с всички сили и столичните армейци. Още от пръвите години на своето създаване ЦСКА води упорита борба за овладяване на ценния спортен трофей и неведнъж става негов кавалер. За първи път Купата на Съветската армия е в ръцете на червените през 1951 година, които едновременно завладяват и шампионската титла на страната. Същия двоен успех армейските футболисти постигат и през 1954, 1955, 1960, 1961, 1969, 1972, 1973 година. Това е безprecedентен случай не само в нашия футбол, който ясно говори както за амбициите, така и за възможностите на футболистите от ЦСКА. През пялата 42-годишна история на турнирите те са били

12 пъти носители на кристално-сребърната купа (освен в посочените години също така и през 1965, 1974, 1984 и 1986 година). Заслужава да се припомни, че още седем пъти отборът е достигал до финалите, което също свидетелствува за неизменната упоритост, с която се е стремял към отличието, за голямото значение, което е отдавал на приза, подарен от съветските воини.

Когато преди четиридесет години група ентузиасти — воини от младата Българска народна армия и представители на трети борчески район от столицата — аплодираха първите победи на „Септември“ при ЦДВ, навярно никой не е и мечтал да види своя отбор сред най-добрите в Европа и света.

На пръсти се броят футболните състави от Стария континент, които имат толкова много участия в турнирите, организирани от Европейската футболна федерация (УЕФА). Сред тях е и отборът на ЦСКА.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ в республиканските първенства

Година	Място		
1948	I	1959	I
1949	II	1960	I
1950	III	1961	I
1951	I	1962	I
1952	I	1963	III
1953	II	1964	XI
1954	I	1965	IV
1955	I	1966	I
1956	I	1967	V
1957	I	1968	II
1958	I	1969	I

1970	II	1979	II
1971	I	1980	I
1972	I	1981	I
1973	I	1982	I
1974	II	1983	I
1975	I	1984	II
1976	I	1985	—
1977	II	1986	IV
1978	II	1987	I

Носител на Купата на Съветската армия

1951 г.	1969 г.
1954 г.	1972 г.
1955 г.	1973 г.
1960 г.	1974 г.
1961 г.	1985 г.
1965 г.	1986 г.

Носител на Купата на Народна република България

1981 г.
1983 г.
1987 г.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ в турнира за Купата на европейските шампиони

1956/1957 г. — осминафинал — „Динамо“ (Букурещ) — 8:1, 2:3; четвъртфинал — „Цървена звезда“ (Белград) — 1:3, 2:1.

1957/1958 г. — предварителен кръг — „Вашаш“ (Будапеща) — 2:1, 1:6.
 1958/1959 г. — осминафинал — „Атлетико“ (Мадрид) — 1:2, 1:0, 1:3.
 1959/1960 г. — предварителен кръг — „Барселона“ (Барселона) — 2:2, 2:6.
 1960/1961 г. — предварителен кръг — „Ювентус“ (Торино) — 0:2, 4:1; осминафинал — „Малмьо“ (Малмьо) — 0:1, 1:1.
 1961/1962 г. — предварителен кръг — „Дукла“ (Прага) — 4:4, 1:2.
 1962/1963 г. — предварителен кръг — „Партизан“ (Белград) — 2:1, 4:1; осминафинал — „Андерлехт“ (Брюксел) — 2:2, 0:2.
 1966/1967 г. — квалификация — „Слиема“ (Малта) — 4:0, 2:1; предварителен кръг — „Олимпиакос“ (Пирея) — 3:1, 0:1; осминафинал — „Гурник“ (Забже) — 4:0, 0:3; четвъртфинал — „Линфийлд“ (Белфаст) — 2:2, 1:0; полуфинал — „Интер“ (Милано) — 1:1, 1:1, 0:1.
 1969/1970 г. — предварителен кръг — „Ференцварош“ (Будапеща) — 2:1, 1:4.
 1971/1972 г. — предварителен кръг — „Партизан“ (Тирана) — 3:0, 1:0; осминафинал — „Бенфика“ (Лисабон) — 1:2, 0:0.
 1972/1973 г. — шестнайсетинафинал — „Панатинайкос“ (Атина) — 2:1, 2:0; осминафинал — „Аякс“ (Амстердам) — 1:3, 0:3.
 1973/1974 г. — шестнайсетинафинал — „Сваровски-Вакер“ (ИНсбрук) — 3:0, 1:0; осминафинал — „Аякс“ (Амстердам) — 0:1, 2:0; четвъртфинал — „Байерн“ (Мюнхен) — 1:4, 2:1.
 1975/1976 г. — шестнайсетинафинал — „Ювентус“ (Торино) — 2:1, 0:2.
 1976/1977 г. — шестнайсетинафинал — „Сент Етиен“ (Сент Етиен) — 0:0, 0:1.
 1980/1981 г. — шестнайсетинафинал — „Шомбиерки“ (Битом) — 4:0, 1:0; осминафинал — „Нотингам Форест“ (Нотингам) — 1:0, 1:0; четвъртфинал — „Ливърпул“ (Ливърпул) — 1:5, 0:1.
 1981/1982 г. — шестнайсетинафинал — „Реал Сосиедад“ (Сан Себастиан) — 1:0, 0:0; осминафинал — „Гленторан“ (Белфаст) — 2:0, 1:2; четвъртфинал — „Ливърпул“ (Ливърпул) — 0:1, 2:0; полуфинал — „Байерн“ (Мюнхен) — 4:3, 0:4.
 1982/1983 г. — шестнайсетинафинал — „Монако“ (Монако) — 0:0, 2:0; осминафинал — „Спортинг“ (Лисабон) — 2:2, 0:0.

1983/1984 г. — шестнайсетинафинал — „Омония“ (Никозия) — 3:0, 1:4; осминафинал — „Рома“ (Рим) — 0:1, 0:1.
1987/1988 г. — шестнайсетинафинал — „Байерн“ (Мюнхен) — 0:4, 0:1.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ в турнира за Купата на носителите на националните купи

1965/1966 г. — шестнайсетинафинал — „Лимерик“ (Лимерик) — 2:1, 2:0; осминафинал — „Борусия“ (Дортмунд) — 0:3, 4:2.

1970/1971 г. — шестнайсетинафинал — „Хака Велкеокосиен“ (Финландия) — 9:0, 2:1; осминафинал — „Челси“ (Лондон) — 0:1, 0:1.

1974/1975 г. — шестнайсетинафинал — „Динамо“ (Киев) — 0:1, 0:1.

ЦСКА „Септемврийско знаме“ в турнира на УЕФА

1977/1978 г. — 1/32 финал — ФК „Цюрих“ (Цюрих) — 0:1, 1:1.

1978/1979 г. — 1/32 финал — „Валенсия“ (Валенсия) — 2:1, 1:4.

1979/1980 г. — 1/32 финал — „Динамо“ (Киев) — 0:0, 0:1.

1986/1987 г. — 1/32 финал — „Сваровски-Вакер“ (Инсбрук) — 0:3, 2:0.

Победи и голове, които се помнят

19 май 1948 г. Новосформираният отбор на ЦСКА постигна първия си гол. Това стана на срещата със „Славия“, завършила 1:1. Голмайстор — Димитър Миланов в 70-ата мин.

9 септември 1948 г. Втори финален мач с „Левски“ за определяне на шампиона на НРБ. (Първата среща бе завършила 2:1 за „Левски“.) При резултат 2:1 в 89-ата минута Нако Чакмаков отбеляза гол, с който ЦСКА спечели с 3:1 и завоюва първата си шампионска титла.

7 октомври 1951 г. Стадион „Страхов“ в Прага. ЦСКА — „Хонвед“ (Будапеща). Финална среща от турнира на дружеските армии (СКДА). В състава на „Хонвед“ личат имената на прославени унгарски футболисти. В 60-ата минута Ст. Божков бележи гол и резултатът е изравнен — 1:1.

21 октомври 1956 г. Национален стадион „Васил Левски“. ЦСКА — „Динамо“ (Букурещ) — 8:1. Среща от турнира за Купата на европейските шампиони. Най-голям дял за победата има Иван Колев, отбелязал 3 гола в 12-ата, 56-ата и 63-ата минута.

2 април 1958 г. В Амстердам ЦСКА победи „А“ националния отбор на Холандия с 2:1. Головете постигна Георги Димитров (Червения) в 6-ата и 34-ата минута.

12 октомври 1960 г. Националният стадион „Васил Левски“ се тресе от овации. ЦСКА след загуба в първата среща в Торино с 2:0 елиминира „Ювентус“ с 4:1 от турнира за Купата на европейските шампиони. Четвъртият гол отбеляза Цанев в 76-ата минута.

3 октомври 1962 г. В среща от турнира за Купата на европейските шампиони ЦСКА елиминира „Партизан“ на стадион ЮНА в Белград с убедителна победа — 4:1. (Първата среща в София бе завършила 2:1 за ЦСКА.) Последният гол бе отбелязан в 89-ата минута от Панайотов.

19 април 1967 г. В най-авторитетния турнир на клубовете от Европа за Купата на европейските шампиони на стадион „Сан Сиро“ в Милано ЦСКА — „Интер“ — 1:1. ЦСКА изравни в 64-ата минута с гол на Цанев. По това време „Интер“ бе двукратен носител на европейската и международната купа.

25 декември 1970 г. В Барселона в приятелски мач ЦСКА победи „Барселона“ с 4:1. Четвъртия гол отбеляза Петър Жеков в 76-ата минута.

1 февруари 1971 г. На стадион „Мурамби“ в Сао Пауло ЦСКА победи популярния бразилски отбор „Сао Пауло“ с 2:0. Голмайстори — Якимов в 26-ата минута и Жеков в 48-ата минута.

15 август 1971 г. На стадион „Ситхар“ в Палма де Майорка в толят международен турнир на финала ЦСКА победи „Барселона“ с 2:1 и за втори път завоюва големия приз. Голмайстор — Петър Жеков в 60-ата и 85-ата минута. (През 1970 г. в същия турнир ЦСКА бе победител след победа на финала над ФК „Кьолн“ (ФРГ) също с 2:1. Победният гол бе отбелязан също от П. Жеков.)

26 октомври 1972 г. В Атина се състоя третата среща за Купата на европейските шампиони между ЦСКА и „Панатинаикос“. ЦСКА победи с 2:0 с голове на Жеков в 4-ата минута и на Божил Колев в 46-ата минута.

7 ноември 1973 г. На национарен стадион „Васил Левски“ ЦСКА елиминира „Аякс“ с 2:0 в среща от турнира за купата на европейските шампиони. („Аякс“ бе трикратен носител на купата на европейските шампиони и носител на междуkontinentалната купа — неизнаващ загуба в продължение на три години.)

Голмайстори — Марашлиев в 68-ата минута и Ст. Михайлов 111-ата минута.

20 март 1974 г. На националния стадион „Васил Левски“ в среща от турнира за Купата на европейските шампиони ЦСКА победи „Байерн“ (Мюнхен) с 2:1. Победния гол отбеляза Г. Денев в 48-ата минута. „Байерн“ включваше в състава си Майер, Брайтнер, Бекенбауер, Мюлер и Хьонес, които след три месеца спечелиха световната купа с отбора на Федерална република Германия.

17 септември 1980 г. На националния стадион „Васил Левски“ ЦСКА победи европейския шампион „Нотингам-Форест“ с 1:0. Голмайстор — Йончев в 70-ата минута.

1 октомври 1980 г. На стадион „Сити Граунд“ в Нотингам в 33-ата минута Керимов отбеляза красив гол във вратата на Шилтън, който попари надеждите на европейските шампиони. ЦСКА победи отново „Нотингам“ с 1:0.

16 септември 1981 г. В София ЦСКА победи шампиона на Испания „Реал Сосиедад“ с 1:0 с гол, отбелязан в 89-ата минута от Йончев.

17 март 1982 г. В този ден ЦСКА постигна една от най-големите си победи на футболния терен. Бе елиминиран двукратният шампион на Европа — популярният английски „Ливърпул“. След загуба като гости армейските футболисти победиха именития си съперник в София с 2:0 с голове на Ст. Младенов в 77-ата минута и 101-ата минута.

7 април 1982 г. На националния стадион „В. Левски“ в първа полуфинална среща от турнира за КЕШ ЦСКА победи „Байерн“ (Мюнхен) с 4:3. В първите 18 минути на срещата след великолепни голове на Г. Димитров в 7-ата минута, Цв. Йончев в 12-ата минута и на Р. Здравков в 18-ата минута армейските футболисти поведоха с 3:0. Последваха два гола на Дюрнбергер и Хьонес и първото полувреме завърши при резултат 3:2. В 50-ата минута Йончев покачи на 4:2, а в 83-ата минута Брайтнер намали резултата на 4:3.

29 септември 1982 г. На националния стадион „В. Левски“ ЦСКА елиминира шампиона на Франция „Монако“ с 2:0 след продължения с голове на Р. Здравков в 103-ата минута и Ст. Младенов в 112-ата минута. Първата среща, играна в Ница, завършила наравно — 0:0. През същата година на световното първенство в Испания Франция зае четвърто място. „Монако“ включваше в състава си националите Етори, Куриол, Аморо, Белон, както и националите на Швеция Едстрьом и на Швейцария Барберис.

30 май 1987 г. На националния стадион „Васил Левски“

в XXIX кръг на шампионата на „А“ РПГ „Средец“ в решаващата среща за първото място победи „Витоша“ с 1:0 и за 24-и път завоюва шампионската титла. Победния гол отбеляза Христо Стоичков в 80-ата минута на мача.

Почетни десетки

Мачове, играни с фланелката на ЦСКА

1. Борис Гаганелов — 350; 2. Иван Зафиров — 340; 3. Димитър Пенев — 329; 4. Димитър Якимов — 308; 5. Иван Колев — 304; 6. Аспарух Николимов — 296; 7. Панайот Панайотов — 294; 8. Божил Колев — 254; 9. Димитър Марашлиев — 244; 10. Манол Манолов — 239.

Отбелязани голове в първенствата по футбол

1. Димитър Якимов — 151; 2. Петър Жеков — 141; 3. Никола Цанев — 118; 4. Иван Колев — 90; 5. Димитър Миланов — 87; 6. Спас Джевизов — 80; 7. Димитър Марашлиев — 73; 8. Панайот Панайотов — 68; 9. Георги Денев — 68; 10. Божил Колев — 63.

Най-много сезона в ЦСКА

1. Иван Колев — 17; 2. Димитър Якимов и Йордан Филипов — 16; 3. Манол Манолов, Борис Гаганелов, Панайот Панайотов, Стоян Йорданов — 14; 4. Стефан Божков, Кирил Ракаров, Димитър Пенев — 12.

Рекорди на футболния отбор на ЦСКА

Няма друг футболен отбор в света, който за 40 години от своето съществуване да е бил 24 пъти шампион на страната. Този факт е отбелязан в седалището на ФИФА (Световната футболна федерация) и засега се води като рекорд на футболните отбори в света.

Победи в едно първенство — 26 (1971—1972 г.).

Голове в едно първенство — 95 (1971—1972 г.).

Точки в едно първенство — 58 (1971—1972 г.).

Голмайстор — з. м. с. Петър Жеков — 36 гола. Това му донася „Златната обувка“ за 1969 г.

Голове във вратата на съперника — 12 гола в една среща срещу „Торпедо“ (Русе), 1951 г.

Загуби в едно първенство — 0 (1958 г.).

Допуснати голове в едно първенство — 7 (1958 г.).

С най-много шампионски титли от ЦСКА

1. Манол Манолов и Иван Колев — по 12; 2. Панайот Панайотов — 11; 3. Димитър Якимов, Стефан Божков, Кирил Ракаров — 10; 4. Крум Янев и Иван Зафиров — 9; 5. Георги Найденов и Борис Гаганелов — 8.

Армейски футболисти — голмайстори на НРБ.

1949 г. Димитър Миланов — 11 гола; 1951 г. Димитър Миланов — 13; 1946 г. Никола Цанев — 26; 1969 г. Петър Жеков — 36; 1970 г. Петър Жеков — 31; 1971 г. Димитър Якимов — 26; 1972 г. Петър Жеков — 27; 1973 г. Петър Жеков — 29; 1980 г. — Спас Джевизов — 21.

Армейски голмайстори на Европа

1969 г. Петър Жеков с 36 гола — носител на „Златната обувка“; 1970 г. Петър Жеков с 31 гола — носител на „Бронзовата обувка“;

1973 г. Петър Жеков с 29 гола — носител на „Бронзовата обувка“.

Футболисти № 1 на страната

1959 г. — Георги Найденов; 1962 г. — Иван Колев; 1967 г. — Димитър Пенев; 1971 г. Димитър Пенев; 1981 г. — Георги Велинов; 1982 г. — Радослав Здравков; 1983 г. — Стойчо Младенов; 1984 г. — Георги Димитров.

Двадесет и девет минути с голмайстора на България

Бурните аплодисменти още не са стихнали в неделния ден на стадион „Народна армия“ и ето ни с новия голмайстор, носител на Купата на в. „Народен спорт“ и за втори път носител на „Бронзовата обувка“ от съревнованието на спортния седмичник „Франс футбол“ за 1972/1973 г. з. м. с. Петър Жеков. Разговорът ни с него е непринуден и по някакво съвпадение за двадесет и девет минути му зададохме двадесет и девет въпроса. Толкова, колкото гола реализира през приключилото първенство.

— Другарю Жеков, за кой път ставате голмайстор на страната и през кои години имате реализирани рекорден брой голове?

— За шести път съм носител на Купата на в. „Народен спорт“ и голмайстор на страната. Най-високото ми постижение е 36 гола през 1968—1969 година, когато станах и носител на „Златната обувка“ на „Франс футбол“. А ето и постиженията ми: 1966/1967 г. — 21 гола (тогава играех в „Берое“); 1967/1968 г. — 31; 1968/1969 г. — 36; 1969/1970 г. — 31; 1971/1972 г. — 30; 1972/1973 г. — 29. Като състезател на ЦСКА пет пъти съм голмайстор на страната.

— Откога играете футбол?

— От 1961 година. Радвам се, че съм футболист и най-вече, че нося фланелката на ЦСКА. И в други интервюта съм подчертавал, че още като ритах парцалената топка, мечтаех да бъде като Божков и Манолов, като Янев и Колев. И тогава горещо обичах армейския отбор.

— Вие играете вече 12 години, кой от партньорите най-много ви е допадал в играта?

— Най-напред трябва да посоча Якимов, този чудесен техник и неповторим импровизатор във футбола. Малко време играх с Цанев, но и той оставил у мен неизбледняващи впечатления, а сега неспокойният и напорист Денев, с когото сме и добри приятели. Впрочем целият ни колектив е много дружен.

— Срещу кой защитник най-трудно играете?

— Не съм се страхувал от имена, но винаги съм уважавал съперника.

— Кой вратар най-точно ви е отразявал ударите?

— Карушков от „Тракия“.

— Кое най много ви е огорчавало в дадена среща?

— Безспорно загубата, но и винаги ми е било тъжно, когато макар и малка част от публиката освирква даден състезател, когато греши в играта. Това е много осърбително. Всеки артист или човек на изкуството иска да покаже своята дарба. Ние, спортстите, имаме също такъв стремеж. Но това не винаги може да се осъществи.

— Вие сте били състезател и в друг отбор. С какво се отличава футболният тим на ЦСКА?

— Безспорно с голямата популярност у нас и в чужбина, със завидната армейска дисциплина и с изключително честните дружарски отношения.

— Кой от сътборниците ви е най-шумен и кой — най-тих?

— Най-весел и шумен е Зафиров, най-остроумен — Пенев, най-тих — Средков, най-любознателен — Денев.

— Кога разбрахте, че ще станете шампиони?

- След II кръг на пролетния сезон. Когато победихме „Левски-Спартак“, още тогава казах: „Вече сме шампиони“.
- Кой е най-щастливият ви ден през тази година?
- Когато бях приет за член на БКП и когато елиминирахме „Панатинайкос“.
- Коя футболна среща в последните първенства ви е направила най-силно впечатление?
- Срещата от XX кръг на тазгодишния шампионат, когато в последната минута победихме „Левски-Спартак“.
- Когато публиката ви „суфлира“, чувате ли я и как реагирате?
- От терена контактът е твърде малък. Не се влияя от публиката.
- След футбола коя спортна дисциплина най-много обичате?
- Баскетбол и хандбал. Когато имам възможност, винаги съм редовен посетител на тези два вида спорт.
- Получавате ли писма и каква е връзката с вашите почитатели?
- Получавам много писма, старая се на почти всички да отговарям. Някои от писмата много ме вълнуват.
- Кое от изкуствата най-много уважавате, имате ли близки приятели артисти, художници, журналисти?
- Обичам много операта. Редовен посетител съм. Чест зрител съм и на спектаклите на „Сълза и смях“. Почти всички артисти от този театър са ми приятели. Вълнувал съм се от изкуството на Григор Вачков и Стефан Данаилов. Обожавам Стефан Генов. Вълнуват ме изпълненията на Лили Иванова. Бях приятел с покойния художник Никола Мирчев.
- Защо според вас намаляха зрителите на футболните срещи?
- Телевизията дава възможност зрителите да наблюдават най-различни мачове и хубави, и посредствени. Изискванията на любителите на футбола станаха по-големи, а ние, футболистите, не винаги показваме най-красивата страна на тази действително прекрасна игра.
- Кое литературно произведение ви е направило най-силно впечатление в последните няколко години?
- „Ода за СССР“ от Орлин Орлинов.
- Какви литературни произведения най-много обичате?
- Исторически и приключенски романи.
- Ако отново трябва да изберете спортна дисциплина, за да спортувате, коя ще бъде тя?
- Футболът.
- Вашият син ще стане ли футболист?

- Той е още малък. Обича да ходи на мачове, а когато загубим, се сърди.
- След завършване на спортната си кариера с какво ще се занимавате?
- Искам да играя още няколко години, а след това... аз съм офицер и ще работя там, където ме призове дългът.
- Кой според вас е най-добрият български футболист за сега?
- Пенев.
- България ще се класира ли за световното първенство? Бихте ли посочили кои отбори от Европа според вас ще играят на финалите?
- Според мен европейската група на Мюнхен-74 ще изглежда така: ФРГ, Швеция, Италия, Холандия, Румъния, Англия, България, Югославия, Шотландия, СССР.
- Ако на вас ви предоставят да съставите българския национален отбор за срещата със Северна Ирландия, кои състезатели ще извикате?
- Трудно ми е да отговоря. По всяка вероятност най-волевите и всеотдайните за безкомпромисна борба.
- Вие освен носител на „Златната обувка“ за втори път ставате носител на „Бронзовата обувка“. Къде се намират вашите отличия?
- Те са в Музея на спортната слава на ЦСКА. Смятам, че това е признание за нашия отбор, за нашия клуб, за родния футбол и тяхното място не е въкъщи, а там, където се съхранява историята на нашата организация.
- Какво е вашето мнение за националния стил във футболната игра?
- По-грозно от „бетона“ няма.
- Считате ли, че действуващите правила са най-точни и най-прогресивни за развитието на футбола?
- Може би е необходимо да се направят малки корекции, но по-важното е да се уеднаквят критериите между всички съдии. Например за едно и също провинение един съдия отсъжда дузпа, а друг изобщо нищо.
- Какво въздействие ви оказват критичните бележки, които се появяват в печата, по радиото и телевизията?
- Когато бях съвсем млад футболист, всичко изживявах много болезнено, но с течение на времето и начинът на мисленето

ми се промени. Когато критиката е правдива, благодаря, а на други необективни писания не обръщам никакво внимание.

- Според вас кой е футболистът на десетилетието в света?
- Лев Яшин. Този прекрасен човек, другар и спортист.

ТЕ ИГРАХА С ЕМБЛЕМАТА НА ЦСКА

1948 г. Вратари — Ст. Геренски, П. Георгиев; защитници — Д. Цветков, Б. Футеков, Ф. Прокопиев, М. Михайлов; полузащитници — Н. Чакмаков, М. Манолов, Г. Стоянов, Н. Алексиев, Ст. Божков, Н. Божилов, Т. Тодоров, К. Богданов, Т. Такев, Ст. Минев.

Старши треньор К. Николов (Замората)

1949 г. Вратари — Ст. Геренски, П. Георгиев, Г. Кекеманов; защитници — Б. Трънков, Г. Цветков, Д. Цветков, Б. Футеков; полузащитници — М. Манолов, Н. Алексиев, Ат. Цанов; нападатели — Д. Миланов, Ст. Божков, К. Богданов, Н. Божилов, Т. Тодоров, К. Благоев, Ст. Стефанов, Г. Василев, Ст. Минев.

Старши треньор Кр. Милев

1950 г. Вратари — Ст. Геренски, Г. Кекеманов, П. Георгиев; защитници — Б. Трънков, Г. Насев, Г. Цветков, М. Манолов; полузащитници — Ат. Цанов, Г. Стоянов, Й. Арсов, Ст. Минев; нападатели — Ст. Божков, П. Панайотов, К. Благоев, Ст. Стефанов, Д. Миланов, Г. Василев, Ив. Колев, Г. Русев, Т. Тодоров, Кр. Янев.

Старши треньор Кр. Милев

1951 г. Вратари — Г. Кекеманов, Ст. Геренски; защитници — Г. Цветков, М. Манолов, Г. Енишайнов, Г. Насев; полузащитници — Ст. Божков, Г. Стоянов, Н. Чакмаков, Ат. Цанов; нападатели — Д. Миланов, М. Янков, П. Панайотов, Г. Василев, Ст. Стефанов, Г. Русев, П. Михайлов, А. Миланов.

Старши треньор Кр. Милев

1952 г. Вратари — Г. Кекеманов, Ст. Геренски; защитници — Г. Цветков, М. Манолов, Г. Енишайнов, К. Ракаров; полузащитници — Ст. Божков, Г. Стоянов, Ат. Цанов; нападатели — Д. Ми-

ланов, М. Янков, П. Панайотов, Кр. Янев, Ив. Колев, Ст. Стефанов, П. Михайлов, А. Миланов.

Старши треньор Кр. Милев

1953 г. Вратари — Ст. Геренски, Г. Кекеманов; защитници — К. Ракаров, Г. Енишайнов, М. Манолов, Г. Цветков, Д. Димитров, Ас. Панайотов, П. Панагонов; полузащитници — Ст. Божков, Г. Стоянов, Ат. Цанов; нападатели — Д. Миланов, П. Михайлов, П. Панайотов, Ив. Колев, Кр. Янев, Ал. Костов, А. Миланов, Хр. Цанев, Т. Тодоров, М. Янков, Ст. Стефанов, Б. Боянов.

Старши треньор Кр. Милев

1954 г. Вратари — Ст. Геренски, Хр. Андонов; защитници — М. Манолов, К. Ракаров, Г. Енишайнов, Г. Цветков; полузащитници — Ст. Божков, Г. Стоянов, Ат. Цанов; нападатели — Д. Миланов, П. Михайлов, П. Панайотов, Ив. Колев, М. Янков, Кр. Янев, Ст. Стефанов.

Старши треньор Кр. Милев

1955 г. Вратари — Г. Найденов, Хр. Андонов; защитници — К. Ракаров, М. Манолов, Г. Енишайнов, Г. Цветков; полузащитници — Ст. Божков, Д. Стоянов; нападатели — Д. Миланов, Ст. Стефанов, П. Панайотов, Ив. Колев, Кр. Янев, Г. Димитров, П. Михайлов.

Старши треньор Кр. Милев

1956 г. Вратари — Г. Найденов, Хр. Андонов; защитници — К. Ракаров, М. Манолов, Г. Енишайнов, Г. Цветков; полузащитници — Ст. Божков, Г. Стоянов, Н. Ковачев; нападатели — Д. Миланов, Ст. Стефанов, П. Панайотов, Ив. Колев, Кр. Янев, Г. Димитров, П. Михайлов, П. Владимиров.

Старши треньор Кр. Милев

1957 г. Вратари — Г. Найденов, Хр. Андонов; защитници — К. Ракаров, М. Манолов, Г. Енишайнов, Г. Цветков; полузащитници — Ст. Божков, Г. Стоянов, Н. Ковачев, П. Алексиев; нападатели — Д. Миланов, Ст. Стефанов, П. Панайотов, Ив. Колев, Кр. Янев, Г. Димитров, П. Владимиров, П. Михайлов.

Старши треньор Кр. Милев

1958 г. Вратари — Г. Найденов, Хр. Андонов; защитници — К. Ракаров, М. Манолов, Г. Енишайнов, Н. Ковачев, Г. Цветков; полузащитници — Ст. Божков, Г. Стоянов, П. Алексиев; нападатели — Г. Димитров, Кр. Янев, Ив. Колев, Д. Миланов, П. Панайотов, П. Михайлов, Б. Мартинов.

Старши треньор Кр. Милев

1958/1959 г.* Вратари — Г. Найденов, Хр. Андонов; защитници — К. Ракаров, М. Манолов, Г. Енишайнов, Н. Ковачев, Д. Василев; полузащитници — П. Алексиев, Г. Стоянов, Ст. Божков, П. Димитров, Ф. Николов; нападатели — Г. Димитров, Кр. Янев, Ив. Колев, Д. Миланов, П. Панайотов, Б. Мартинов, А. Кръстев, Н. Цанев, Н. Николов, Ил. Драгомиров.

Старши треньор Кр. Милев

1959/1960 г. Вратари — Г. Найденов, Хр. Андонов; защитници — К. Ракаров, М. Манолов, Н. Ковачев, Г. Енишайнов, Д. Василев; полузащитници — Ст. Божков, Г. Стоянов, П. Алексиев, П. Димитров; нападатели — Д. Миланов, Г. Димитров, П. Панайотов, Ив. Колев, Кр. Янев, Б. Мартинов, А. Кръстев, Н. Цанев, Н. Николов, Ил. Драгомиров, Д. Бълъсков, П. Чалъков.

Старши треньор Кр. Милев

1960/1961 г. — Вратари — Г. Найденов, Хр. Андонов, П. Петров; защитници — К. Ракаров, М. Манолов, Ст. Кошев, П. Александров, Б. Донев; полузащитници — П. Димитров, Н. Ковачев, П. Алексиев; нападатели — Д. Якимов, П. Панайотов, Ив. Ранков, Ив. Колев, Н. Цанев, В. Романов, А. Кръстев, Б. Мартинов.

Старши треньор Кр. Милев

1961/1962 г. Вратари — Г. Найденов, Хр. Андонов, П. Петров; защитници — К. Ракаров, М. Манолов, Ст. Кошев, П. Александров, Б. Гаганелов, Ив. Здравков; полузащитници — Н. Ковачев, П. Алексиев, П. Димитров, Г. Златков, Г. Георгиев, Б. Станков; нападатели — П. Панайотов, Ив. Колев, Д. Якимов, Н. Цанев, В. Романов, Здр. Митеv, А. Кръстев, Ив. Ранков.

Старши треньор Кр. Милев

*От 1958 г. републиканското първенство се провежда по цикъла есен-пролет

1962/1963 г. Вратари — Г. Найденов, П. Петров, Хр. Андонов; защитници — К. Ракаров, Б. Гаганелов, Ст. Кошев, Г. Георгиев, Ал. Шаламанов; полузащитници — Н. Ковачев, Б. Станков, П. Димитров, Т. Колев, Г. Златков; нападатели — П. Панайотов, Ив. Колев, Д. Якимов, Ив. Ранков, В. Романов, Н. Цанев, А. Кръстев, Хр. Джорджилов.

Старши треньор Кр. Милев

1963/1964 г. Вратари — Г. Найденов, П. Петров, Ст. Йорданов; защитници — Н. Ковачев, Ст. Кошев, Б. Гаганелов, Ем. Манолов, К. Ракаров, Д. Ангелов; полузащитници — П. Димитров, Б. Станков, Т. Колев и Ст. Пешев; нападатели — П. Панайотов, Д. Якимов, В. Романов, Ив. Колев, Н. Цанев, Ив. Ранков, Хр. Джорджилов.

Старши треньор Кр. Милев

1964/1965 г. Вратари — Г. Найденов, Ст. Йорданов, П. Петров; защитници — Б. Гаганелов, Д. Ангелов, Хр. Маринчев, Ат. Пецовски, Ив. Василев, К. Ракаров; полузащитници — Н. Ковачев, П. Димитров, Б. Станков, Т. Колев; нападатели — Ив. Ранков, Н. Цанев, Д. Якимов, Ив. Колев, В. Романов, Я. Кирилов, Ст. Пешев, Асп. Никодимов, Хр. Челестинов.

Старши треньор Гр. Пинайчев

1965/1966 г. Вратари — Ст. Йорданов, Й. Филипов; защитници — Ив. Василев, Б. Гаганелов, Хр. Маринчев, Д. Пенев, Н. Ковачев, Ст. Илиев; полузащитници — Б. Станков, Ст. Пешев, В. Романов; нападатели — Д. Якимов, Ив. Колев, Н. Цанев, Я. Кирилов, Асп. Никодимов, Евд. Каменов, Ст. Стоянов.

Старши треньор Ст. Орманджиев

1966/1967 г. Вратари — Й. Филипов, Ст. Йорданов; защитници — Ив. Василев, Д. Пенев, В. Романов, Б. Гаганелов, Хр. Маринчев, Н. Радлев, Р. Пенчев; полузащитници — Б. Станков, Асп. Никодимов, Я. Кирилов, К. Станков; нападатели — Н. Цанев, Е. Каменов, Д. Якимов, Ив. Колев, Цв. Атанасов, Ал. Георгиев, К. Райков, Ив. Зафиров, Д. Марашлиев.

Старши треньор Ст. Орманджиев

1967/1968 г. Вратари — Ст. Бончев, Ст. Йорданов, Й. Филипов; защитници — Б. Гаганелов, Д. Пенев, Ив. Василев, Н. Рад-

лев, Хр. Маринчев; полузащитници — Асп. Никодимов, Б. Станков, Ем. Симов, К. Станков; нападатели — Д. Якимов, Н. Цанев, Хр. Бонев, Цв. Атанасов, Евд. Каменов, Д. Хараланов, Д. Марашлиев, П. Николов.

Старши треньор Ст. Орманджиев

1968/1969 г. Вратари — Й. Филипов, Ст. Йорданов, Ст. Бончев; защитници — Ив. Зафиров, Б. Гаганелов, Р. Пенчев, Хр. Маринчев, В. Неделчев, Т. Симов, Д. Пенев, К. Станков; полузащитници — Б. Станков, Асп. Никодимов, П. Николов, П. Пацев; нападатели — Цв. Атанасов, Д. Якимов, Н. Цанев, П. Жеков, П. Николов, Д. Марашлиев, Е. Симов.

Старши треньор Ст. Орманджиев

1969/1970 г. Вратари — Й. Филипов, Ст. Йорданов; защитници — Б. Гаганелов, Ив. Зафиров, Хр. Маринчев, Д. Пенев, К. Станков, Р. Пенчев, Ив. Тишански; полузащитници — Б. Станков, Асп. Никодимов, В. Неделчев, Г. Денев; нападатели — Н. Цанев, Д. Якимов, П. Жеков, Д. Марашлиев, Цв. Атанасов, Пл. Янков.

Старши треньор з. м. с. М. Манолов

1970/1971 г. Вратари — Ст. Йорданов, Й. Филипов, П. Тончев; защитници — Ив. Зафиров, Б. Гаганелов, Б. Колев, И. Чалев, Д. Пенев, К. Любомиров, К. Станков, Ив. Тишански; полузащитници — Б. Станков, Асп. Никодимов, Вл. Даичев, Г. Данев, Пл. Янков; нападатели — Цв. Атанасов, Д. Якимов, Д. Марашлиев, П. Жеков, Ем. Симов, В. Бояджиев.

Старши треньор з. м. с. М. Манолов

1971/1972 г. Вратари — Й. Филипов, Ст. Йорданов, П. Тончев; защитници — Ив. Зафиров, Б. Колев, Б. Гаганелов, К. Станков, Д. Пенев, Ив. Чалев, Т. Симов; полузащитници — Б. Средков, Асп. Никодимов, Г. Денев, Пл. Янков; нападатели — Цв. Атанасов, П. Жеков, Д. Якимов, Д. Марашлиев, Ст. Трънков, Т. Дремсизов, П. Радков.

Старши треньор з. м. с. М. Манолов

1972/1973 г. Вратари — Ст. Йорданов, Й. Филипов, Др. Стоянов; защитници — Б. Гаганелов, Ив. Зафиров, Т. Симов, Б. Колев, Д. Пенев, К. Станков; полузащитници — Б. Средков, Асп. Нико-

димов, Г. Денев, Ст. Михайлов, Пл. Янков; нападатели — Цв. Атанасов, П. Жеков, Ст. Трънков, Д. Марашлиев, Д. Якимов, Ю. Борисов.

Старши треньор з. м. с. М. Манолов

1973/1974 г. Вратари — Й. Филипов, Ст. Йорданов, Др. Стоянов, С. Симеонов; защитници — Ив. Зафиров, Ц. Василев, Б. Колев, К. Станков, Д. Пенев, Т. Симов, Б. Гаганелов; полузащитници — Пл. Марков, Ст. Михайлов, Т. Симов, Асп. Никодимов, К. Любомиров, Ив. Методиев, Б. Средков; нападатели — Г. Денев, Ст. Трънков, Цв. Атанасов, Д. Марашлиев, П. Жеков, Йорд. Христов, Пл. Янков, В. Бояджиев, П. Пацев.

Старши треньори з. м. с. М. Манолов и з. м. с. Н. Ковачев

1974/1975 г. Вратари — Ст. Йорданов, Й. Филипов; защитници — Ив. Зафиров, Б. Колев, Ц. Василев, К. Станков, Д. Пенев, Т. Симов, К. Любомиров, Ст. Величков; полузащитници — Асп. Никодимов, Г. Денев, Б. Средков, Ст. Трънков, Ив. Методиев, Ан. Славов, Пл. Янков, Ст. Михайлов; нападатели — Цв. Атанасов, Д. Марашлиев, К. Тахмисян, И. Христов.

Старши треньор з. м. с. М. Манолов

1975/1976 г. Вратари — Й. Филипов, Ст. Йорданов, Ив. Камарашев; защитници — Ив. Зафиров, Ст. Величков, К. Станков, Ц. Василев, Д. Пенев, Ан. Рангелов, Б. Колев; полузащитници — Б. Средков, Пл. Янков, Пл. Марков, Г. Денев, Ив. Методиев; нападатели — Цв. Атанасов, Цв. Йончев, Ив. Притъргов, Д. Марашлиев, М. Горанов, Д. Димитров, Ю. Колев.

Старши треньор Серги Йоцов

1976/1977 г. Вратари — Ст. Йорданов, Й. Филипов, Ив. Камарашев; защитници — Ив. Зафиров, Ан. Рангелов, Ц. Василев, Б. Колев, Д. Пенев, К. Станков, К. Любомиров, Г. Илиев; полузащитници — Б. Средков, Св. Мирчев, Пл. Марков, Г. Денев, Ив. Методиев; нападатели — Цв. Йончев, Ив. Притъргов, М. Горанов, Сп. Джевизов, Д. Димитров.

Старши треньор Серги Йоцов

— 1977/1978 г. Вратари — Й. Филипов, Б. Манолков, Ив. Ка-
марашев; защитници — А. Рангелов, Г. Илиев, Ц. Василев,
Б. Колев, Ив. Зафиров, В. Тинчев, Г. Димитров; полузащитници —
Б. Средков, Св. Мирчев, Ст. Стефанов, Пл. Марков, В. Пейчев,
Т. Атанасов, Ив. Методиев; нападатели — Цв. Йончев, М. Горанов,
Ст. Джевизов, Г. Денев, Д. Димитров, Н. Христов.

Старши треньор з. м. с. Н. Ковачев

1978/1979 г. Вратари — Й. Филипов, Б. Манолков, Ив. Ка-
марашев, Г. Велинов; защитници — Ив. Зафиров, Г. Димитров,
Ц. Василев, Б. Колев, Ан. Рангелов, Ан. Калбуров; полузащитници —
Б. Средков, Пл. Марков, Т. Атанасов, Ив. Методиев,
Кр. Чавдаров, Г. Денев; нападатели — Цв. Йончев, Св. Мирчев,
Сп. Джевизов, М. Вълков, Кр. Горанов, Д. Димитров, Н. Христов,
В. Тинчев.

Старши треньор з. м. с. Н. Ковачев

1979/1980 г. Вратари — Й. Филипов, Г. Велинов, Кр. Досев;
защитници — Ив. Зафиров, Г. Димитров, Ан. Рангелов, Динко
Димитров, Ц. Василев, Ан. Калбуров, В. Тинчев, Хр. Топалов,
М. Томанов; полузащитници — Г. Славков, Пл. Марков, Ив. Методиев,
Д. Алексиев, Кр. Чавдаров, В. Симов, Цв. Данчев; нападатели —
Цв. Йончев, Кр. Горанов, Сп. Джевизов, Н. Христов, Д. Димитров,
М. Вълков.

Старши треньор з. м. с. А сп. Никодимов

1980/1981 г. Вратари — Г. Велинов, Т. Арсов, Кр. Досев; защитници — Ив. Зафиров, Ан. Калбуров, Ан. Рангелов, Г. Димитров,
Д. Димитров, Ц. Василев, В. Тинчев, М. Томанов, Г. Илиев; полузащитници — Пл. Марков, Н. Велков; нападатели — Цв. Йончев,
Сп. Джевизов, Р. Керимов, М. Вълков.

Старши треньор з. м. с. А сп. Никодимов

1981/1982 г. Вратари — Г. Велинов, Кр. Досев; защитници —
Г. Димитров, Ан. Калбуров, Кр. Безински, Д. Димитров, М. Томанов,
Г. Илиев, Н. Младенов, Ал. Александров; полузащитници —
Пл. Марков, Р. Керимов, Н. Великов, Р. Здравков; нападатели —
М. Вълков, Сп. Джевизов, Цв. Йончев, Ст. Младенов, Альоша
Димитров.

Старши треньор з. м. с. А сп. Никодимов

1982/1983 г. Вратари — Г. Велинов, Кр. Досев, Ас. Арсов;
защитници — Г. Димитров, Г. Илиев, Д. Димитров, В. Тинчев,
Ал. Александров, Н. Младенов, Кр. Безински; полузащитници —
Р. Здравков, Пл. Марков, Г. Славков, Р. Керимов; нападатели —
Ст. Младенов, Цв. Йончев, Сп. Джевизов, В. Кулинов, Ст. Славков,
П. Желев.

Старши треньори з. м. с. А сп. Никодимов,
з. м. с. доктор Ст. Божков, м. с. Б. Станков

1983/1984 г. Вратари — Г. Велинов, Кр. Досев, М. Янев; защитници —
В. Тинчев, Г. Димитров, Д. Димитров, Г. Илиев, Ал. Александров,
Кр. Безински, Н. Младенов, Я. Богомилов; полузащитници —
Пл. Марков, Р. Здравков, Г. Славков, Р. Керимов,
Кр. Ковачев; нападатели — Сп. Джевизов, Цв. Йончев, Ст. Младенов,
Л. Танев, Ил. Войнов.

Старши треньори м. с. А п. Чачевски,
з. м. с. М. Манолов

1984/1985 г. Вратари — Г. Велинов, Кр. Досев, Ем. Бучински;
защитници — Н. Младенов, В. Тинчев, Г. Димитров, Кр. Безински,
Я. Богомилов, Ан. Червенков, М. Томанов; полузащитници,
и нападатели — Р. Здравков, Ст. Младенов, Г. Славков, Р. Керимов
Ил. Войнов, Л. Танев, И. Димитров, Н. Тодоров, Л. Желев,
К. Янчев, Ив. Киров, Ал. Чавдаров, Хр. Стоичков.

Старши треньор — з. м. с. М. Манолов

1985/1986 г. Вратари — Г. Велинов, Кр. Досев, Й. Филипов;
защитници — Г. Димитров, Кр. Безински, Н. Младенов, Ан.
Червенков, М. Томанов, П. Шойлевски, Ст. Стоянов; полузащитници и нападатели —
Р. Здравков, Ст. Младенов, Г. Славков, Р. Керимов, Ил. Войнов,
Л. Танев, И. Димитров, Л. Желев, К. Янчев, Ем. Костадинов,
Л. Пенев, Р. Стоянов, Ал. Чавдаров, Ив. Киров.

Старши треньори — з. м. с. С. Йоцов, з. м. с. Д. Пенев

1986/1987 г. Вратари — Г. Велинов, Й. Филипов; защитници —
Кр. Безински, Н. Младенов, Ан. Червенков, Ал. Александров,
С. Борисов, Ил. Дяков, В. Дамянов; полузащитници и нападатели: —
Ал. Чавдаров, К. Янчев, Л. Танев, И. Димитров,

Л. Любенов, Р. Здравков, Р. Керимов, Хр. Стоичков, Л. Пенев, Ив. Киров, Ем. Костадинов, А. Раков, Кр. Ковачев, Л. Желев.

Старши треньор — з. м. с. Д. Пенев

1987/1988 г. Вратари — Кр. Досев, Р. Апостолов; защитници — Н. Младенов, Кр. Безински, С. Борисов, Ал. Александров, Ил. Дяков, Ст. Стоянов, Й. Мурлев; полузащитници и нападатели — Ем. Костадинов, К. Янчев, Л. Танев, Ив. Киров, Л. Пенев, Ал. Чавдаров, Р. Стоянов, Хр. Стоичков, П. Витанов, Д. Донев.

Старши треньор — з. м. с. Д. Пенев

СИМВОЛИЧНИТЕ ОТБОРИ НА ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“

На 10-летието (1948 — 1958 г.): Г. Найденов, К. Ракаров, М. Манолов, Н. Ковачев, Ст. Божков, Г. Стоянов, Д. Миланов, Г. Димитров, П. Панайотов, Ив. Колев, Кр. Янев.

На 20-летието (1948 — 1968 г.): Г. Найденов, К. Ракаров, М. Манолов, Д. Пенев, Б. Гаганелов, Ст. Божков, Г. Стоянов, Д. Миланов, Д. Якимов, Ив. Колев, Кр. Янев.

На 25-летието (1948 — 1973 г.): Г. Найденов, Х. Андонов, К. Ракаров, М. Манолов, Д. Пенев, Б. Гаганелов, Д. Миланов, Ст. Божков, Д. Якимов, П. Жеков, Ив. Колев, Кр. Янев.

На 30-летието (1948 — 1978 г.): Г. Найденов, К. Ракаров, Д. Пенев, М. Манолов, Б. Гаганелов, Ст. Божков, Б. Колев, Д. Миланов, П. Жеков, Д. Якимов, Ив. Колев.

На 35-летието (1948 — 1983 г.): Вратари — Найденов и Велинов; защитници — Зафиров, Г. Димитров, Б. Гаганелов, М. Манолов, Д. Пенев и К. Ракаров; полузащитници — Р. Здравков и Ст. Божков; нападатели — Якимов, Миланов, Жеков, Колев, Младенов и Джевизов.

На 40-летието (1948 — 1988 г.): Вратар — Г. Найденов; защитници — К. Ракаров, Д. Пенев, М. Манолов, Б. Гаганелов; полузащитници — Ст. Божков и Д. Якимов; нападатели — Д. Миланов, П. Панайотов, П. Жеков и Ив. Колев.

СВЕТОВНИЯТ СПОРТЕН ПЕЧАТ ЗА ЦСКА

„Бързите и технични българи станаха любимици на публиката. Нямаше да бъде неправда, ако „Юргорден“ беше получил двойно число голове — 0:10. Под контрола на гостите топката вървеше като по въженце.“

(В. „Ню даг“, 25. 08. 1955 г., след мача ЦДНА — „Юргорден“, завършил 5:0 за ЦДНА).

„ЦДНА — българският ужас... Българите имат най-големи шансове да се класират за четвъртфиналите за купата на Европа. Шампионът ЦДНА — София ще се класира лесно независимо от изхода на мача в Букурещ срещу „Динамо“, който в София бе победен с големия резултат 8:1. Ние не виждаме как българите биха могли да загубят със 7 или 8 гола.“

(В. „Екип“ — Париж, 30. 12. 1956 г., след мача ЦДНА — „Динамо“ (Букурещ) в София.

„Отборът на българските армейци е екип, който вече години наред играе с един състав, обигран добре, с прекрасна физическа подготовка, технически е на завидна висота. Без съмнение това е отбор от голяма международна класа. Дори можем да кажем, че жребият за нас не беше никак благосклонен; получихме най-опасния противник в четвъртфинала. ЦДНА в някои отношения е по-опасен и от „Манчестър Юнайтед“, и от двата испански отбора „Реал“ и „Атлетико“.

(В. „Политика“, 6. 01. 1957 г., интервю с треньора на „Цървена звезда“ Чирич преди четвъртфиналната среща за Купата на Европа.)

„Отборът на ЦДНА е отбор с традиции, богат опит и находчиви играчи. ЦДНА игра по-добре с 10 играчи, отколкото преди това с 11, и с играта си потвърди, че „раненият лъв е най-опасен“.

(В. „Спорт“ — Белград, 17. 02. 1957 г., след мача „Цървена звезда“ — ЦДНА за Купата на Европа.)

„ЦДНА — това е „Хонвед“ от София, един отбор, който играе по маниера на унгарците. Това е една непрекъснато работеща машина, отбор с подчертан атлетизъм и изключителна физическа издръжливост, една машина, която не се поврежда никога и която през целите 90 минути работи с пълен капацитет.“

(В. „Екип“ — Париж, 25. 12. 1957 г., преди мача на ЦДНА с „Расинг“ — Париж.)

„Мадридчани разочароваха... Техните комедии и разправии може би забавляват испанската публика, но във всеки случай те не се харесаха на женевските зрители, които аплодираха добрата игра на българите от ЦДНА. Мадридчани завоюваха една победа, която по право принадлежеше на българите.“

(В. „Трибюн дьо Женев“, 19. 12. 1958 г., след мача ЦДНА — „Атлетико“ в Женева.)

„Българите като отбор бяха по-добри и спечелиха симпатиите на публиката. Испанците напуснаха терена с наведени глави, а „победените“ българи сърдечно бяха приветствувани от публиката.“

(В. „Ла Сюис“ — Женева, 19. 12. 1958 г., след мача ЦДНА — „Атлетико“ — Мадрид.)

„Момчетата на Милев от ЦДНА заслужават уважение и строго внимание, те могат да изненадат всеки противник, както това направиха неотдавна в Белград с шампиона на Югославия „Партизан“. Отборът е умело комбиниран с няколко опитни по-възрастни играчи (Ракаров, Колев, Панайотов, Найденов) и много бързи, технични млади състезатели на възраст от 19 до 22 години.“

(В. „Ле спорт“ — Брюксел, 15. 12. 1962 г., преди срещата на ЦДНА с „Андерлехт“ — Белгия за Купата на Европа.)

„Българският отбор ЦДНА е най-добрият, който е бил видян някога в Дамаск. Нападението му е непрекъснато, а ударите силни и точни. Играчите му са бързи и ловки. Българският отбор представлява един прекрасен спортен ансамбъл.“

(В. „Лъ Соар“, 01. 02. 1964 г., по повод гостуването на ЦДНА в Сирия и Ливан.)

„Българите бяха тези, които направиха силно впечатление. ЦСКА — София победи чрез Якимов, който вкара и двата гола, подпомогнат от своите колеги с отлични физически данни и владеещи до съвършенство футболната техника.“

(В. „Таймсъф Малта“, 08. 09. 1966 г., след мача „Слиема“ — ЦСКА в Малта за Купата на Европа.)

„Настоящият отбор на армейците е действително отбор, който напомня за славните традиции на някогашния ЦДНА. Най-хубавото е това, че те играят като старите, а средната възраст на отбора е 23 години.“

(Изказване на Ошилизло, футболист от „Гурник“ — Забже, преди мача с ЦСКА в Полша на 17. 12. 1966 г.)

„Поначало тези българи са бомбардировачи — те са подгответи да рушат всичко, което се крепи на шанс независимо колко далече се намират от целта... Вратарят на „Линфийлд“ бе жертва на два далечни мощни удара, превърнати в голове от център нападателя Романов — човек с класическо име и привърженик на стария стил „стреляй във вратата“.

(В. „Дейли експрес“, 02. 03. 1967 г., след мача „Линфийлд“ — ЦСКА в Белфаст за купата на Европа.)

„ЦСКА разполага с отлично подгответи и много добре физически сложени играчи, умеещи да играят мощен футбол. Трябва да вземем всички мерки, тъй като в София ЦСКА ще пусне в сила своята физическа и техническа мощ, за да се класира за следващия кръг.“

(В. „Ла газета дел спорт“, 20. 04. 1967 г., след мача ЦСКА — „Интер“ в Милано за Купата на Европа.)

„Футболният мач ЦСКА — „Интер“, който наблюдавах, много ми хареса. Много съм доволен от образцовата организация на състезанието. Полуфиналистът ЦСКА можеше и да спечели, но имаше малък шанс. Личи, че треньорът на българите Ст. Орманджиев много добре е вникнал в играта на „Интер“. Той даде достоен отговор на своя колега Хеленио Херера.

(Ж. Крае — заместник-председател на УЕФА и дежурен на срещата ЦСКА — „Интер“ в София на 26. 04. 1967 г., завършила 1:1.)

„ЦСКА от София е един голям отбор, достоен завоевател на Купата „Мохамед V“. Нашите футболисти от отбора на ФАР направиха голям мач срещу един много, много силен противник. Играта, показана от българите, беше изненада за всички. Нека вече никой не се осмелява да твърди, че в една малка страна не може да има голям футбол... Всички са прекрасни майстори, но сред тях изпъква един суперфутболист — Якимов.“

(В. „Лъ Пти Марокен“, 28. 08. 1967 г., след като ЦСКА спечели Купата „Мохамед V“ в Казабланка.)

„Преди всичко искам да благодаря на отбора на ЦСКА, че се съгласи да участва в тазгодишния турнир за Купата на „Мохамед V“ в Казабланка. Мароканската спортна общественост

познаваше от малкия екран ЦСКА, който изнесе блестящи мачове срещу прочутия „Интер“ и с нетърпение очакваше да го види тук, на своя стадион в Казабланка. Трябва със задоволство да кажа, че армейците далеч надхвърлиха очакванията. Те се представиха отлично... В заключение трябва да спомена, че сега много мароканци с уважение споменават името на България. Ето защо футболната победа в Казабланка има не само спортно значение.“
(Аpostол Колчев, посланик на Народна република България в Мароко.)

„ЦСКА победи последователно „Атлетико“ — Билбао с 1:0 и „Барселона“ с 2:1 и отнесе в София големия приз на Палма де Майорка. На финала „синьо-червените“ от „Барселона“ започнаха добре, но през второто полувреме бяха лесна плячка за българите. Футболистите Йорданов, Зафиров, Пенев, Никодимов, Денев и Жеков оставиха много добри впечатления и легко надиграваха противниковите играчи.“

(В. „Ел. Мундо Депортиво“, 24. 08. 1971 г., след мача ЦСКА — „Барселона“.)

„Аякс“ рухна пред бойците на София.“
(Така коментират английските вестници сензационната победа на ЦСКА над трикратния европейски шампион „Аякс“.)

„Българските армейци превъзхождаха своя противник преди всичко в атлетизма. И това вече беше победа, тъй като мнозина специалисти до момента смятаха физическата подготовка на „Аякс“ за изключителна. От друга страна, българите показаха голямо майсторство в играта с глава. Особено впечатление направи Марашлиев, застрашил неколкократно холандската врата по този начин. В този мач спокойно може да се каже, че не „Аякс“ загуби, а че ЦСКА елиминира „супертима“ от по-нататъшно участие в турнира на шампионите. Или още по-точно: армейците от София нокаутираха своя съперник.“

(В. „Непишиорт“ — Будапеща, 09. 11. 1973 г.)

„Могъщият „Аякс“ рухна. Край на една ера с падането на „Аякс“ от войниците на София. Царството на „Аякс“ свърши.“
(В. „Телеграф“ — Холандия, 08. 11. 1973 г.)

„Форест“ загуби господството си. През този футболен сезон ще има нов носител на европейската купа на шампионите. След повторната загуба на двукратния ѝ носител „Нотингам-Форест“

от ЦСКА — София с 0:1 завърши господството на английския отбор в европейския клубен футбол. Победата (първа на българския отбор в Англия) не беше щастлива случайност за ЦСКА. Той имаше твърде много асове, за да може английският тим да се справи. Играта на българите беше подвижна, активна и организирана.“

(Лондон, 03. 10. 1980 г. — Би-Би-Си, след втората победа на ЦСКА над „Нотингам-Форест“ за Купата на Европа.)

„Европейски шампион в продължение на две години, сега „Нотингам-Форест“ вкуси горчивата участ да бъде елиминиран на свой терен още в първия кръг.“

(В. „Таймс“, 04. 10. 1980 г., след мача ЦСКА — „Нотингам“.)

„Домакините изпаднаха в неудобно положение от по-добрата организация и техника на българския отбор. Тревожните сигнали се виждаха още в началото, защото футболистите на ЦСКА, вместо да стоят отзад и да позволяват на съперника да атакува, разиграваха топката по цялото игрище така гладко и ефективно, че повечето от борбата се водеше в половината на „Форест“ и носителите на купата трябваше да полагат неимоверни усилия, за да я отнемат.“

(В. „Дейли телеграф“, 04. 10. 1980 г.).

„Господството на „Нотингам“ в европейския турнир на шампионите е вече легенда. Беше детрониран от българския ЦСКА, който, след като още от първата минута упражни силен натиск, доказа, че има много сили и козове в играта. Българските футболисти играха добър, техничен, интелигентен и красив футбол.“

(Би-Би-Си, 03. 10. 1980 г.)

„Реал-Сосиедад“ опита всичко, но се натъкна на твърдата и организирана защита на ЦСКА.“

(В. „Марка“, 02. 10. 1981 г., след мача „Реал-Сосиедад“ — ЦСКА от турнира за Купата на Европа, завършил 0:0.)

„Отдавна не съм съдействувал на толкова напрегнат и динамичен мач. Бяха си дали среща два именити състава. За българите голът, постигнат в София, се оказа решаващ, в тяхна полза, а за домакините остана утехата, че не са били отстранени от случаен отбор, а от тим със световноизвестно име, тим, който има толкова много международни успехи.“

(Аньолин (Италия), съдия на срещата „Реал-Сосиедад“ — ЦСКА в Сан Себастиан.)

„Ливърпул“ падна от европейския трон. Англичаните — елиминирани от българите на ЦСКА.“

(В. „Газета дело спорт“ от 19. 03. 1982 г., след победата на ЦСКА над „Ливърпул“ с 2:0 в турнира за Купата на Европа.)

„Хиляндната публика сигурно е останала доволна от това, което ние ѝ поднесохме. Защото тя видя всичко, каквото има във футбола. Бойкост и бързина, техника и въображение, себепожертвованост и колективен дух, ярки изяви на отделни футболисти. Какво повече от това?! Наистина отмина един голям турнирен мач, в който моят „Монако“ загуби от един голям отбор. Знаехме, че ЦСКА „Септемврийско знаме“ е от висока международна класа — отбор, който всяка година в турнира на шампионите играе поне до четвъртфиналите, а в миналия сезон достигна до полуфинал. Сега се уверихме в това!“

Пожелавам на българския шампион тази година да достигне и до финала — така ще се види, че и ние съвсем не сме случаен отбор...“

(Изказване на капитана на френския шампион националния вратар Етори пред микрофоните на Радио София и пред голяма група представители на печата на 29. 09. 1982 г. след срещата ЦСКА — „Монако“, завършила 2:0 за българския шампион.)

„Това беше мач между равностойни отбори (90 минути в Ница — 0:0 и 90 минути в София — 0:0), в който свои шансове имаха и двата големи съперника. Със своята 120-минутна борба ЦСКА заслужи успеха си. Двубоят беше интересен, но изпъстрен с много картони в една, общо взето, спортсменска борба, в която не видях предумишлени действия. Мачът между ЦСКА „Септемврийско знаме“ и „Монако“ беше с една класа над срещата между „Левски-Спартак“ и „Севиля“ и ако ЦСКА спечели победата между 103-ата и 112-ата минута, това може да се отдае и на неговата физическа и психическа устойчивост.“

(Ван Мерле (Холандия), член на Изпълнителния комитет на УЕФА, дежурен наблюдател на срещата ЦСКА — „Монако“ пред в. „Вечерни новини“, 30. 09. 1982 г.)

Богатство от България

В един от броевете в края на октомври 1987 г. най-големият френски спортен всекидневник „Екип“ под заглавие „Марков —

българско богатство“ се спира на спортния път и изявите на дълго-годишния армейски футболист Пламен Марков, който вече няколко сезона играе във Франция — първоначално в „Мец“, а след това в „Гренобъл“, във втора дивизия на френския шампионат.

„В нея — пише вестникът — Марков няма равен на себе си! Над 30-годишен, с прямия и ясен поглед на хората от Източна Европа, той е символ на сериозността и умерения темперамент на своята страна. В него трепти желанието за работа, волята за напредък, така характерни за личността му.“

По-нататък вестникът се спира на състезателния път на Пламен Марков в България, на първите му стъпки във футбола в родното Севлиево още на 16-годишна възраст, а две години по-късно — вече в редовете на ЦСКА „Септемврийско знаме“. „За мен това бе огромно щастие, защото влязох в най-големия клуб на моята страна, играех рамо до рамо с моите идоли“ — споделя Марков, който е в редиците на армейския футбол от 1973 до 1984 г. заедно с Г. Димитров, Ст. Младенов, Г. Славков. С тях стига два пъти до четвъртфиналите и един път до полуфинала на европейския турнир на шампионите. „Беше много трудно — споделя Марков — да пробия в голям отбор като ЦСКА, който изисква много жертви и усилия — повече, отколкото във Франция, където имам впечатление, че се тренира по-леко.“

В този голям материал на четири колони и с репортажна снимка на българския футболист „Екип“ дешифрира още подробности от визитната му картичка. Съобщава, че е завършил висше образование във ВИФ „Г. Димитров“, като е получил дипломата си след 45 успешно взети изпита. А те му дават треньорски права на равнището на първа френска дивизия.

През 1985 г., когато „Мец“ предлага на Марков един нов футболен живот, той не се поколебава да го приеме — за да разшири своя кръгозор, да обогати своята култура. Но началото не било никак лесно: „Останах съвсем сам близо три месеца — без дъщеричката и съпругата ми, която вземаше последните си изпити по френска филология. Исках дори да се връщам. За щастие семейството ми дойде и всичко бе наред — още повече, че в „Мец“ отношенията ми бяха много добри.“ После за нашия футболист се посочва, че той още от началото е пожелал да учи френски език и сега го владее забележително. Затова може би в края на миналия сезон, когато „Мец“ вече имаше трима чужденци, той отново избра френски отбор, а не белгийски или португалски, каквито предложения имаше.

Какви са плановете на Марков за в бъдеще? Той иска да стане треньор, след като играе още 2—3 сезона. „Ще се върна в България и ще поема някой по-малък отбор — за да работя със спокойствие и перспектива. Ако успея — ще продължа!“ — подчертава той. А вестникът завършва репортажа с думите: „Зашо не и като треньор във Франция?“ Те недвусмислено изразяват престижа, на който армейският футболист се радва в една страна, чийто национален отбор бе шампион на Европа по футбол.

Глава пета

ЯРКИ КОМУНИСТИЧЕСКИ ДОБРОДЕТЕЛИ

АРМЕЙСКИЯТ КЛУБ И НЕГОВИЯТ МОДЕЛ ЗА КОМУНИСТИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ

Въпросите за комунистическото възпитание на спортситите заемат важно място в цялостната дейност на ръководството, отделите, секциите и спортно-педагогическите кадри на ЦСКА „Септемврийско знаме“, на партийната, комсомолската и профсъюзната организация. И това не е случайно. Защото Българската комунистическа партия поставя за решаване задачата — масова физкултура и масов спорт, високо спортно майсторство, ярки комунистически добродетели. Извършена е немалка работа. Натрупан е значителен опит. Провеждат се интересни и съдържателни мероприятия. У спортните педагоги и ръководители има подчертан стремеж умело да свързват своята работа за решаване проблемите на спортивното майсторство с конкретната дейност за комунистическото възпитание на армейските спортсити.

Главна насока във възпитателната работа винаги е била и ще бъде да се възпитават спортситите и привържениците на ЦСКА „Септемврийско знаме“ в пламенно родолюбие, любов и преданост към делото на БКП, обич и уважение към СССР и братските социалистически страни, чувство на интернационализъм. Важен момент в тази насока е грижата за идеологическата подготовка и закалка на спортситите. В организираните занятия на политическата учебна година спортситите и служителите повишават своята марксистко-ленинска подготовка. Всички са включени в различните форми на партийна просвета. В ЦСКА „Септемврийско знаме“ се води и широка лекционна пропаганда. Разглеждат се редица въпроси, свързани с комунистическия морал и етика.

Съдържателни и интересни мероприятия се провеждат и за родолюбивото и интернационалното възпитание на спортситите и служителите на клуба. Организират се много срещи и вечери с участници в антифашистката борба, с партийни и обществени дейци, изтъкнати герои на социалистическия труд, ветерани на прогресивното работническо физкултурно движение и др.

Не по-малка възможност за патриотичното и интернационалното възпитание дават и честванията на забележителни дати и събития, свързани с нашето героично минало, с борбата на работническата класа и трудащите се за социален прогрес, с годишнини от рождениято на велики синове на пролетарската революция и на нашия народ, национални празници и др.

Голямо въздействие върху армейските спортсти оказалат и установените в БСФС символи и ритуали. Утвърдени са като традиция чествания по повод прекратяване на активната състезателна дейност на изтъкнати спортсти, които са носили на гърдите си емблемата на ЦСКА и мъжествено са защитавали спортната чест на родината, по тържествен начин се приемат в представителните отбори попълненията от подрастващите, тържествено се отбелязва участието в определен кръгъл брой срещи, чествуват се значими за младия човек събития — склучване на брак, чествуване на рождени дни и т. н.

Специални грижи и внимание се отделят и за трудовото възпитание на спортстите. Повишени са изискванията за най-висока активност в учебно-тренировъчната и спортносъстезателната дейност, заангажирането с общественополезен труд извън тренировките и състезанията, разширяването и укрепването на връзките на спортстите с трудовите и воинските колективи. Всяка година армейските състезатели дават определен брой трудови дни в строителството за изграждане на спортно-материална база, както и в помощ на селското стопанство.

Големи са грижите на ръководството на ЦСКА „Септемврийско знаме“ за образоването на спортстите, за подготовката им за пълноценно включване в общественото производство след завършване на активната спортна дейност.

При подрастващите се провежда системен контрол за хода на тяхната учебна работа. Постоянна е връзката с училището и родителите, което подпомага повечето от младите спортсти да бъдат добри и отлични ученици.

В представителните мъжки и женски отбори рядко явление е да има състезатели с незавършено средно образование. Голяма част от тях следват във висши учебни заведения.

Постигнатите резултати в комунистическото възпитание са плод на съвместните усилия и дейност на ръководството на клуба с партийната, комсомолската и профсъюзната организация. Водещо място и роля в това отношение заема партийната организация. Проблемите са предмет на непрекъснато внимание на партийния комитет и партийната организация, а комунистите вземат най-дейно и активно участие във възпитателната дейност.

Важно място и свой дял в работата по комунистическото възпитание има и комсомолската организация. В ЦСКА „Септемврийско знаме“ тя е голяма сила. Не само защото е най-многочислена, а главно с активната си и целенасочена дейност.

Все по-активна е и работата на профорганизацията за възпитанието на спортстите. Въпросите на идеологическата работа заемат централно място на профсъюзните събрания и сбирки.

Армейските спортсти вече 40 години са трудолюбиви и предани синове и дъщери на своята социалистическа родина, верни на идеите на марксизма-ленинизма и на пролетарския интернационализъм, предани на делото на партията на българските комунисти.

Ярките успехи на големите международни спортини форуми свидетелствуват за притежаваните от тях комунистически добродетели и разкриват пред всички високия дух, патриотизма, трудолюбието, отговорността и дисциплината. Армейските спортсти живеят, учат се и се трудят със съзнанието, че успехите и победите им са принос за повишаване и утвърждаване авторитета на скъпата ни татковина Народна република България.

Безкрайната любов на спортстите в червени фланелки към родината, към нейната комунистическа партия и димитровския комсомол вдъхва оптимизъм и вяра в светлото бъдеще. Тази любов вдъхновява за упорит труд, себеотрицание и всеотдайност в дните, които предшествуват големите победи на европейските и световните първенства и олимпиади. Не ще и съмнение, че и в бъдеще армейските спортсти ще се трудят и ще показват навред неизчерпаемата упоритост и богатите възможности на българския воин спортст, на прекрасната младеж, ще воюват достойно за славата и честта както на армейския, така и на родния социалистически спорт.

ТРЕНЬОРЪТ — ОСНОВНА ФИГУРА

Треньорът не е суха, строго техническа личност, която само измерва времето с хронометъра, записва постиженията на спортстите в бележника, изразява задоволство или неудовлетворение от постигнатото, и си отива... Съвременният треньор е педагог, възпитател с нараснали културно-естетически интереси. Той е политически и културно образован, притежава високи етични и нравствени качества, отлично разбира партийните изисквания за всестранно развитие на спортната личност.

Вече свикнахме да виждаме нашите треньори не само като

хора на практическия труд. Знаем, че в техния опит са обобщени най-точните и най-полезните мисли и дела. Те се отнасят творчески и с разбиране към всички онези теоретични постановки, с които партията ги въоръжава за по-успешен труд. На практика спортните треньори осmisлят партийното изискване за превръщането на българската спортна младеж в челна ударна сила, съчетала своето спортно майсторство с ярки комунистически добродетели.

За всестранния труд на треньорите от ЦСКА „Септемврийско знаме“ свидетелствуват както възпитаните от тях десетки хиляди здрави и силни млади патриоти в аленочервени екипи, така и фантастичните (както някои ги нарекоха) спортни постижения на армейските щангисти, борци, гребци, гимнастички, лекоатлети, стрелци и други на международното спортно поле. Всички те побеждават не само със спортнотехническите си качества, а и със своя изключителен дух и морално-политическа устойчивост, със своя пламенен патриотизъм.

За възпитаването на ярки комунистически добродетели у армейските спортници влияят много фактори — партийните и комсомолските организации, създаденият здрав психологически климат, укрепналите спортни колективи и др. Но голямата заслуга имат спортните треньори педагоги.

На всички от армейския клуб, както и на цялата наша спортна общественост са добре познати имената на треньорите Константин Николов, Васил Костов и Николай Джелатов — треньори по бокс; Милко Карайанов, Васил Симов, Райчо и Фанка Шаханови — треньори по волейбол; Руси Русев, Янcho Патриков, Михаил Ангелов и Стефан Ангелов — треньори по борба; Никола Здравков и Пенко Павлов — треньори по гребане; героя на социалистическия труд Жулиета Шишманова — треньорка по художествена гимнастика; Никола Козарев и Чавдар Чендов — треньори по лека атлетика; Маргарит Кръстев и Иван Кондев — треньори по спортна гимнастика; Юлия Берберян — треньорка по тенис; Николай Лечев — треньор по спортна стрелба; Омуртаг Кузманов — треньор по баскетбол; Здравко Коев, Неделчо Колев и Андон Николов, които заедно с героя на социалистическия труд Иван Абаджиев подготвиха десетки висококласни щангисти.

Под тяхното педагогическо майсторство израснаха много олимпийски, световни, европейски, балкански и републикански шампиони и рекордьори, верни и предани сипове на социалистическата ни родина, носители на ценни човешки добродетели. В чест на техните победи на международното спортно поле многократно се издига родният трибагреник, гордо звучи химнът „Мила Родино“. А има и друго, заради което трябва да ги уважа-

ваме. Кой не си спомня с възхищение достойните отговори на Андон Николов и Йордан Биков на провокационните въпроси, поставени им от западни журналисти? Твърдото изявление на спортиста комунист Андон Николов: „Господа, вие ме каните да остана в Мюнхен, но знаете ли, че аз имам една родина и тя се казва Народна република България. Освен нея нищо не искам да имам на света, на нея посвещавам олимпийския си златен медал.“

А комсомолецът Йордан Биков ни удиви със спокойния си, точен и ясен отговор: „Питате ме ще стана ли много богат сега, след като получих олимпийския златен медал и се завърна в България. Та аз и сега съм богат с правото си на свобода и щастие в моята родина.“

Някон от възпитаниците на Руси Русев и Михаил Ангелов извършиха постынки, рагни на подвиг. Борецът Евтим Милев, майстор на спорта, спаси осем давещи се граждани и получи от Държавния съвет ордена „За гражданска доблест“.

Изключително честна бе постъпката на м. с. Веселин Цончев, който върна в Букурешката банка погрешно дадените му пари (вместо 2600—26 000 леи), с което достойно представи в братска Румъния името на българския спортист.

Не са малко благородните прояви на армейските спортници и в областта на трудовите дела. Под ръководството на з. м. с. Васил Костов, треньор по бокс, неговите състезатели сами, със собствен доброволен труд построиха боксова зала, с което спестиха на клуба 5000 лева. Техния почин последваха спортните по спортна стрелба с треньори Лиляна Арабаджийска, Никола Бобев, Владимир Константинов и Стефан Цонев. Много трудови дни, изпълнени с ентузиазъм, дадоха състезателите на треньорите Пенко Павлов, Стойка Генова, Кирил Вълчев, Димитър Харизанов и много други.

Решенията на ЦК на БКП за физическа култура и спорт наричат най-горещ прием сред спортните, физкултурниците и сред треньорите на ЦСКА „Септемврийско знаме“. В своите планове те предвидват освен образцово да се провежда учебно-спортната дейност и много изяви, свързани с укрепването на спортните колективи, които съдействуват да се повишава обществената значимост на благородния труд, да се укрепва връзката между личността и обществото, да се усъвършенствуват отношенията в малките колективи, да се утвърждават комунистическите и нравствените добродетели.

КЪМ НОВИ, ОЩЕ ПО-ВИСОКИ ВЪРХОВЕ И СПОРТНА СЛАВА!

(Тържествен рапорт за успехите
на ЦСКА „Септемврийско знаме“)

Преди двадесет години физкултурниците и спортистите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ поставиха едно хубаво начало, което вече е традиция. Години наред през февруари се организира сърдечна среща на ръководството на Министерството на народната отбрана и на Главното политическо управление на народната армия, на която министърът на народната отбрана и тогавашните първи секретари на бившите районни комитети на партията приемат спортните отличия, завоювани предиата година.

Години наред в Централния дом на народната армия идват стотици хора от различни поколения — активни борци против фашизма и капитализма, герои на социалистическия труд, ветерани на прогресивното физкултурно движение, именити спортисти, бъдещи шампиони. Всички те са съпричастни на високите резултати през изминалата година.

На този тържествен рапорт всяка година концертната зала на ЦДНА е изпълнена до краен предел. Тук си дават среща мъдростта и младостта, верните дъщери и синове на партията и народа.

Под бурните аплодисменти на присъствуващите в деловия президиум заемат места членът на Политбюро на ЦК на БКП и министър на народната отбрана армейски генерал Добри Джуров, тогавашните първи секретари на комитети на БКП от бившите Ленински, Димитровски район и район „Христо Ботев“ и представители на обществеността. Чест гост на тържеството е и председателят на ЦС на БСФС Трендафил Мартински, представители на ГС на БСФС и на другите физкултурни дружества от столицата.

Под звуците на срещен марш и мощно българско „ура“ се внасят знамената на спортната слава, носени от изтъкнати състезатели и сътезателки.

Тържественото събрание се ръководи от заместник-министъра на народната отбрана.

Рапортът от името на деятелите, ръководителите, треньорите и сътезателите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ се прочита от началника на клуба. Рапортът е отправен и се връчва на министъра на народната отбрана и на първите секретари на районните комитети на БКП.

След това от името на ръководството на Министерството на

народната отбрана и лично от името на министъра и на Главното политическо управление на народната армия заместник-министрът на народната отбрана дава оценка за извършената работа през изтеклата година и насоки за бъдещата дейност.

Започва и най-вълнуващият момент. Председатели на спортни секции, старши треньори, капитани на отбори поднасят завоюваните отличия от международните и вътрешни първенства.

В края на тържеството най-добрият армейски спортист от името на воините спортсти прочита телеграма обещание до ЦК на БКП.

Тържеството завършва с голям поздравителен концерт. Тържественият рапорт обещание за успехите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ всяка година се превръща в свояго рода празник за ЦСКА и израз на гореща отплата за грижите и вниманието на родната комунистическа партия.

КРАСОТА И МЛАДОСТТА

Българската жена! Българската девойка! В легендите, народните предания и песни тя е възпяна с най-нежни думи. За нея винаги се говори с възторг и оптимизъм. След победоносната Деветосептемврийска социалистическа революция в нашата страна българските жени и девойки са равноправни с мъжете. Те заемат достойно място в нашия обществен, политически, икономически и културен живот. На почит и уважение са и българските спортистки. Много от тях са удостоени с високи правителствени награди и отличия. На международното спортино поле българката воюва като истински боец за честта на родината. Голям е броят и на треньорките, възпитателките и научните работнички, които със своя скромен труд допринасят за разцвета на физическата култура и спорта в България.

Армейските спортистки също така заемат видно място сред тези, които с герба на родината се състезават на световни и олимпийски игри, на европейски и балкански първенства. Две изтъкнати сътезателки и треньорки от редовете на ЦСКА — незабравимите Жулиета Шишманова и Мария Гигова — бяха удостоени със званието „Герой на социалистическия труд“.

Говорим ли за върхове на българския спорт, не можем да не започнем със световноизвестните гимнастички. През 1969 г. под ръководството на заслужилата треньорка и заслужил майстор на спорта Жулиета Шишманова на световното първенство във Варна три българки се изкачиха на стълбичката на победителките. Заслужилата майсторка на спорта Мария Гигова стана световна

шампионка, заслужилата майсторка на спорта Нешка Робева — световна вицешампионка, а заслужилата майсторка на спорта Румяна Стефанова — трета в света. Три армейки, които по достойнство бяха обявени за най-силните гимнастички в света.

Където и да се появяваха, трите български девойки предизвикваха бурни аплодисменти със своята игра, със своята грация. И винаги когато са били в чужбина, с гордост са произнасяли: „Аз съм българка!“

Една от най-тежките лекоатлетически дисциплини при жените е петобоят. Това е комплекс от пет различни състезания, в които са включени и бързината, и ловкостта, и силата, и високата физическа издръжливост. Труден е пътят на петобойките. За да се достигне равницето на световната или европейската класа, изисква се изключително постоянство и голяма любов към дисциплината. Една от най-силните българки петобойки бе Снежана Юрукова. Нейното име не слизаше от спортните колони на вестниците. Нямаше състезание, било то вътрешно или международно, в което талантливата и изключително скромна лекоатлетка да не се е нареджала в челните редици. Многократна републиканска шампионка и рекордьорка.

Сега тя ръководи леката атлетика в армейския клуб.

А още колко големи спортистки, израснали в ЦСКА след тях, спечелиха уважението на световната спортна общественост. Имената на Здравка Йорданова, Светла Оцетова, Анка Пелова, Николина Щерева, Весела Лечева, Таня Богомилова, Мануела и Катерина Малееви, Боряна Стоянова и други са записани със златни букви в летописа на българския спорт.

* * *

Където и да я срещнете, от нейния миловиден образ никога не слизи усмивката. Така я знаят всички, така я запомниха за първи път и на европейското първенство през 1970 г. на гребния канал, където тя извоюва бронзов медал.

На тържеството в София, организирано от ЦК на ДКМС и ЦС на БСФС, за предконгресния отчет пред Българската комунистическа партия много спортистки бяха удостоени с високи правителствени награди. Когато първият секретар на ЦК на ДКМС прочете името на Верка Алексиева, всички ръкоплясаха продължително и сърдечно. В Указа на Президиума на Народното събрание се казваше: „С медал за трудово отличие се награждава Верка Алексиева, заела трето място в Европа по гребане.“

След това — ново признание за труда и успехите: наградена бе от ЦК на ДКМС с медал „За спортна слава на социалистическа родина“ и от ЦС на БСФС — с почетна грамота.

СПОРТ, ЕТИКА, МЪЖЕСТВО

Армейските спортсти — състезателите и състезателките с алени фланелки! Свикнали сме да ги виждаме по стадионите, на спортните площадки, в „сините“ коридори, по снежните писти, закритите зали, под белите куполи на парашутите. Свикнали сме да се радваме на успехите им. Емблемата на ЦСКА се превърна в символ на високо спортно майсторство, символ на национална спортна гордост.

Но колко от нас, хилядите техни почитатели, знаят за „втория“ живот на армейските представители, за техните радости и скърби извън стадионите, затова как те се готвят да бъдат освен отлични спортсти и добри граждани, активни членове на нашето развито социалистическо общество.

... Асфалтът бяга под колелата на леката кола. Отсреща идва друга, шофирана от водач в нетрезво състояние. Непоправимото е неизбежно и... две тежки контузии. На местопроизшествието в такива случаи се събират много хора. И докато другите се суетят, един млад мъж без колебание обръща колата си, въпреки лошото време оставя на пътя жената и детето си, натоварва пострадалите и потегля за „Пирогов“. Два човешки живота са спасени. Името на младия мъж е Аспарух Никодимов, футболист от ЦСКА „Септемврийско знаме“.

Прославеният български щангист Андон Николов, олимпийски шампион от Мюнхен-72, дълго време чака ред, за да получи апартамент. И ето най-после щастието му се усмихва. Радостта е неизмерима. Но научава, че неговият съекипник Неделчо Колев ще се жени. Без да се двоуми, Андон заявява на ръководството, че в случая жилището е по-необходимо за неговия колега.

... Автобус, пълен с пътници, катастрофира край Китен. В дълбоките води на реката започва борба на живот и смърт. Един младеж не се поколебава да се намеси решително и с риск на живота си спасява осем души. Младежът е армейският борец Евтим Милев.

... В спокойната нощ към базата за оръжие на ЦК на ДКМС се прокрадват три сенки. Решението трябва да се вземе мигновено. И борецът Николай Кръстев решава: не трябва да се позволи на крадците да извършат своето пъклено дело. Обезвредява престъпниците и предотвратява кражба на оръжие.

Не са малко благородните прояви на армейските спортсти и на трудовия фронт. Скиорите сами си направиха спортна база, боксьорите с доброволен труд построиха боксова зала, техния почин последваха състезателите по спортна стрелба, които направиха подобрене на своята база с извънреден труд.

Примери, примери! Как могат да се окажат тези? Като подвиг или може би като неща, които раждат подвига и вярата. Вярата в здравия морал на нашия социалистически спортст, в готовността му да прави жертви в името на нещо голямо и хубаво.

Примерът на капитана

Струва ни се, че този случаи е познат на мнозина. Но когато човек се връща към спомените си от миналото, някои героични постъпки на големи спортсти просто възкръсват отново, вълнуват го силно, както тогава.

Това се случи през 1975 година на световното първенство по вдигане на тежести в Москва. Българският национален отбор, воден от своя капитан — 22-годишния з. м. с. Неделчо Колев — отново бе един от фаворитите за световната отборна титла.

На подиума се водеше разгорещена борба в категория до 75 кг. Още в движението изхвърляне, където подобри световния рекорд, Неделчо Колев почувствува силни болки в крака, но не каза на треньора, защото знаеше, че ще последва или забрана да се състезава по-нататък, или ще бъде намалена тежестта. Не искаше да ощети отбора, да му стовари една допълнителна нула. Напротив, той бе с намерение да спечели и титлата. Толкова хора вярваха, че ще стане шампион. Въпреки силните болки той мобилизира всичките си морални и физически сили, бори се докрай и завоюва бронзовия медал за България.

Преди още да е свършило състезанието, сухожилието на крака му се скъса. Откаран бе в Боткинската болница, където няколко дена по-късно бе опериран сполучливо от известния съветски хирург Мовшовий. При награждаването мястото му на стъльбичката на победителите остана празно, но българското знаме бе издигането в чест на спортивния му подвиг.

Малцина от присъствущите в залата разбраха за самотвержеността на нашия капитан. Но на другия ден всички с чувство на възторг коментираха героизма на скромния български спортст, а съветският всекидневник „Красная звезда“ публикува съобщението за награждаването му със специален съветски орден „За воля и мъжество“.

Благодарение на високите постижения на съветската медицина и на грижите и вниманието на целия персонал на московската болница Неделчо Колев отново бе в строя рамо до рамо със своите другари. Дори на олимпийските игри в Монреал извън класирането подобри световния рекорд в едно от движенията. Още дълги години той ни радваше с високо майсторство, а и сега като треньор дава своя принос за издигане авторитета на родния спорт.

Спортсти и строители

Един от основните военноприложни спортове, които развива ЦСКА „Септемврийско знаме“, е спортната стрелба. Затова в него има изградени подготвителни групи и отбори от всички възрастови групи. Модерно обзаведеното стрелбище в Панчарево е отлична база за подготовката на състезателите. Но там нямаше условия за учебно-тренировъчна дейност през зимния период с пневматично оръжие. Това разстройваше работата на трудолюбивия стрелкови колектив, който в продължение на много години проявяваше стремеж да излезе от това положение.

Времето минаваше. Трябваше обстойно и сериозно да се обсъди всичко на събрание и да се действува. Постъпиха много предложения. Едни от тях бяха да се реконструира част от стрелбището в Панчарево, други — да се търсят възможности за съвместни тренировъчни занимания с отбори от другите спортове, като се използват в определени часове закритата писта на стадион „Септември“ или пък залата за джудо. Възприе се обаче най-трудното — да се реконструира и покрие със собствени сили и без средства, на трудови начала, без да се прекъсва учебно-тренировъчният процес, старото стрелбище на ул. „Омуртаг“.

Без да се губи време, започна работа. Първи се проявили специалистите. Треньорът подполковник П. Стойчев, по професия строителен инженер, изготви плана за реконструкцията. Необходимият дървен материал и варовият разтвор бяха осигурени от треньора Вл. Константинов. От разрушената сграда в Коларовски район в продължение на 2 седмици бяха пренесени на стрелбището около 15 000 тухли, керемиди, чамови летви и други материали. Прояви се м. с. старши сержант Христо Абрашев, който бе обявен за отличник на бригадата. След като бяха набавени всички необходими материали, започна строителството. Като зидари се проявили м. с. Захари Николов, м. с. В. Късев и м. с. Христо Абрашев. Студените и дъждовни дни не бяха в състояние да прекъснат трудовия ентузиазъм, обхванал целия стрелкови колектив.

При строежа особено се отличи началникът на стрелбата подполковник Б. Тодоров, който с личния си пример заразяваше останалите.

Всички състезатели с пневматично оръжие се радваха на новата спортна придобивка, която безспорно повиши резултатите. И хубавото бе това, че тя бе построена със собствени сили и без средства благодарение на инициативността и дръзновението на един скромен и трудолюбив спортен колектив.

Сега армейските отбори по спортна стрелба благодарение на грижите и вниманието на ръководството на Министерството на народната отбрана се радват на съвременна спортно-материална база, която предоставя всички необходими условия за спортно усъвършенствуване и за изява на големите международни спортни форуми.

Но нека никога не забравяме началните трудни години.

Мануела Малеева — гордостта на българския тенис

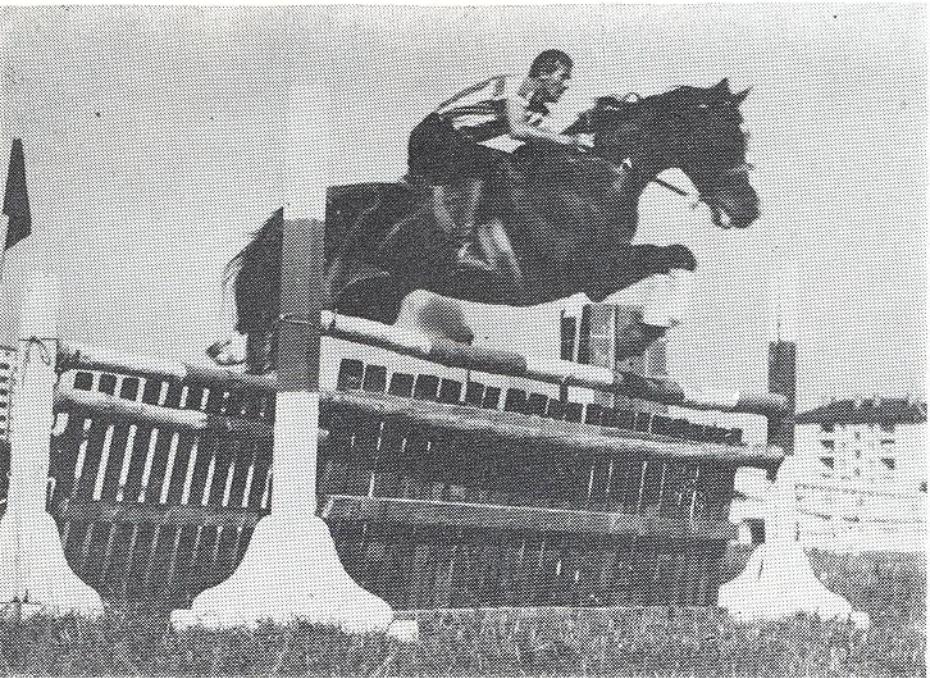
Най-добрият български биатлонист — Владимир Величков

Един от най-популярните български тенисисти на маса — Александър Сладкаров

Хокейният отбор на ЦСКА — 21 пъти шампион на България. Съставът, който през 1974 г. постигна поредния успех. От ляво на дясно: седнали — Б. Димов, Ил. Бъчваров, Ан. Кирилов, И. Калев, Г. Миланов, К. Христов, А. Михайлов; прави — Ал. Михайлов (тренер), Д. Несторов, Ю. Дончев, И. Пенелов, К. Герасимов, М. Атанасов, Ж. Бошнаков, Ем. Михайлов, д-р Караванов

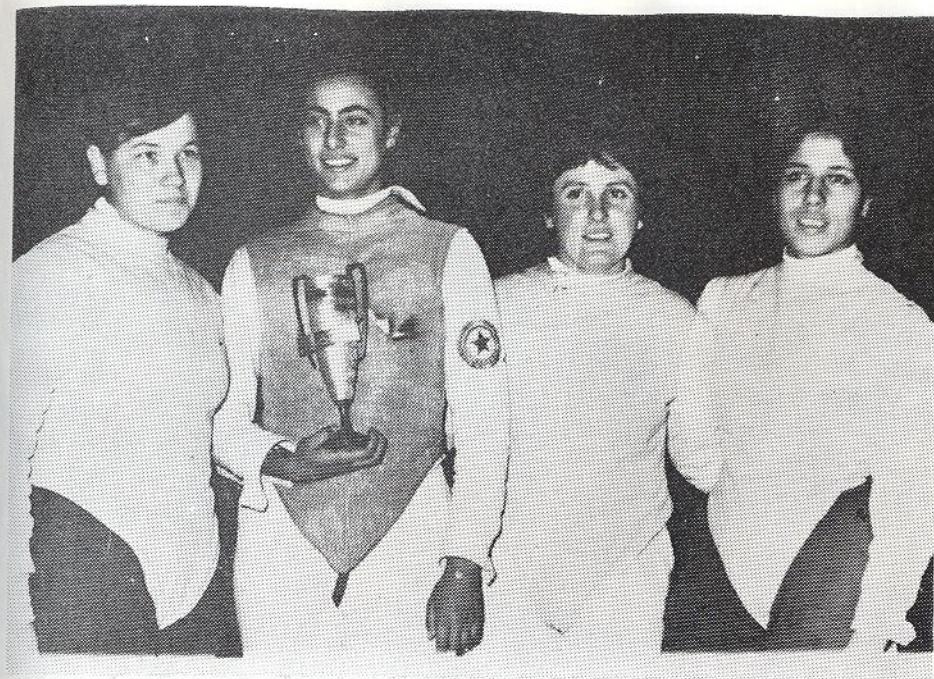
Гено Раиков, многократният шампион на България по конен спорт

Хандбалният отбор на ЦСКА спечели първата си шампионска титла в първенството през 1972/1973 г. От ляво на дясно: прави — М. Петкова, Г. Модева, М. Литова, Л. Терзийски (тренъор), Ил. Накова, З. Митева, П. Кумичарска; клекнали — Хр. Търкаланова, Й. Костадинова, Л. Средкова, Д. Михайлова, Д. Добрева, Ир. Манчева, Л. Апостолова

Отборът на ЦСКА по джудо, шампион за 1983 г. От ляво на дясно: клекнали — Хр. Симеонов, Хр. Борачев, П. Стоянов, Ат. Герчев, Хр. Теофилов, Г. Неделчев, Д. Тонев; прави — Ст. Крумов, Ат. Вълчев, В. Анчев, Н. Найденов, П. Колев; (ст. треньор), Ц. Атанасов, Хр. Маев, К. Бушински, Ев. Каменов

Отборът по фехтовка, многократен шампион по рапира. От ляво на дясно: М. Грозданова, Ан. Бранкова, Н. Батолийска, Л. Джубрилова

Тържествен рапорт на армейските спортсти пред министъра на народната отбрана.
4 февруари 1986 г. Приветственото слово произнася зам.-министърът на народната
отбрана адмирал Ив. Добрев

Масово е участието на трудещите се от бившите Ленински, Димитровски и Ботевски
район на столицата в лекоатлетическия крос маратон за „Наградата на София“

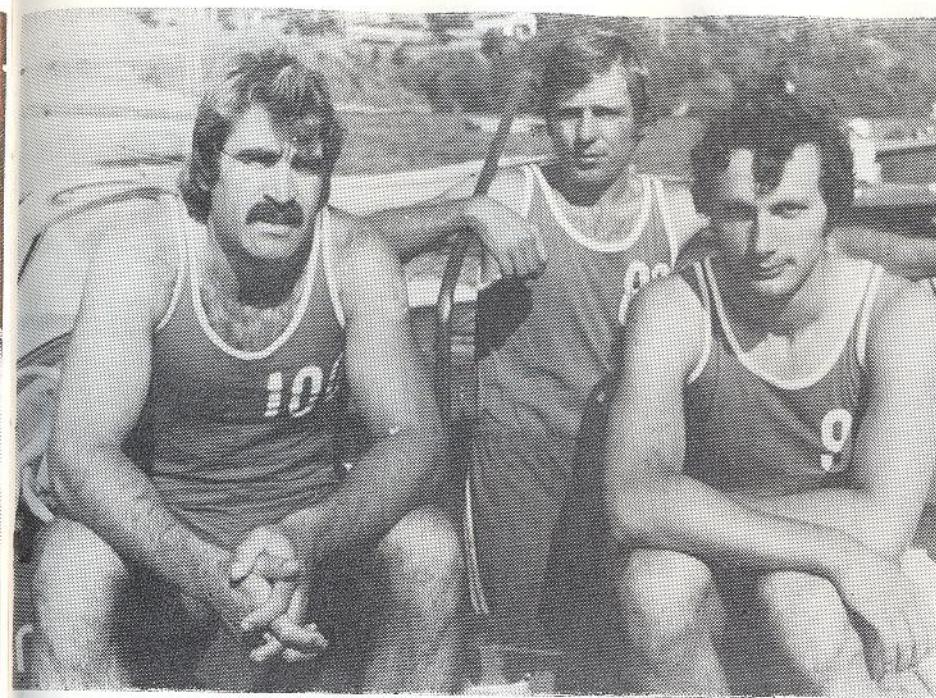
Футболистите на ЦФКА „Средец“ — носител на купата на Съветската армия за 1986 г.

17 март 1982 г. Четвъртфинал за Купата на европейските шампиони. „Ливърпул“ ие помни стадион „Васил Левски“, ЦСКА и Спайчача Младено в

Основоположникът на вдигането на тежести в ЦСКА Ангел Акраров (ляво) и олимпийският шампион Йордан Биков

Армейските гребци (от ляво на дясно): Д. Янакиев, Ст. Стойков, Т. Мърков — световни шампиони на двойка с рулеви. Амстердам, 1977 г.

Първият заместник-председател на БФС П. Сучков връчва купата на капитана на резервния публикански шампион за 1986/1987 г. Л. Танев

ИНТЕРНАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО

ТЪРЖЕСТВО НА БОЙНАТА ДРУЖБА, НЕРУШИМОТО ЕДИНСТВО И ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМА

На 12 март 1958 г. в Москва по инициатива на няколко социалистически страни се учреди Спортен комитет на дружеските армии. БНА се гордее, че е една от учредителките и взема дейно участие в живота на Спортния комитет на дружеските армии (СКДА). Още на учредителното събрание бе избрано Бюро и бе приет Устав, съгласно който СКДА организира и провежда своята дейност. По-късно, през 1973 година, започна да излиза официалният му печатен орган „СКДА — Спортивное обозрение“, който се издава на руски език с експозета на испански, немски, френски и английски език. Списанието има тираж около 30 000 броя и се разпространява в близо 50 страни. Член на редакционната колегия е спортният журналист от б. „Народна армия“ Александър Манов.

В края на 1987 година в дейността на Спортния комитет на дружеските армии като официални членове участвват 21 страни: Народна република Ангола, Народна република Афганистан, Народна република България, Германска демократична република, Гвинея-Бисау, Социалистическа република Виетнам, Народна република Етиопия, Народна република Кампuchия, Корейска народнодемократична република, Република Куба, Лаос, Мали, Монголска народна република, Мозамбик, Полска народна република, Социалистическа република Румъния, Сирия, Съюз на Съветските социалистически републики, Унгарска народна република, Чехословашка социалистическа република и Йеменска народнодемократична република.

Задачите на Спортния комитет на дружеските армии са:

- да укрепва единството, дружбата и сътрудничеството между дружеските армии в дух на пролетарски интернационализъм;

- да съдействува за повишаване майсторството на армейските спортисти и братските армии;

- да способствува за взаимното опознаване на спортистите, живота и труда на народите от отделните страни;

11 Летопис. . .

— да популяризира успехите на армейските спортисти;
— да обменя опит за укрепване на физическата подготовка на воините от дружеските армии.

Спортният комитет на дружеските армии осъществява своята дейност в сътрудничество с братските армии, като

— организира летни и зимни спартакиади и шампионати на дружеските армии по отделните видове спорт, турнири и срещи между отбори и спортисти от братските армии;

— провежда съвместни научно-технически конференции и методически симпозиуми;

— обменя специалисти, научна, пропагандна и методическа литература в областа на физическата култура и спорта.

В СПАРТАКИАДИТЕ НА СКДА

Таблица 7

Спечелени медали от спортсите на ЦСКА на летните спартакиади на СКДА

Спартакиада	Страна домакин и година	Медали			Всичко
		златни	сребърни	бронзови	
I	ГДР, 1958	2	5	5	12
II	СССР, 1968	4	9	7	20
III	ЧССР, 1973	3	9	8	20
IV	КУБА, 1977	5	5	6	12
V	УНР, 1981	1	12	12	25
VI	ПНР, 1985	7	9	14	30
Всичко		18	49	52	119

Освен организираните шест летни и единадесет зимни спартакиади са проведени 520 шампионата на дружеските армии по различните видове спорт в братските страни, от които 135 в България. Наред с това са осъществени взаимни двустранни срещи и лагер-сборове между отборите на дружеските армии.

Спортният комитет на дружеските армии отделя постоянно внимание за развитието на физическата култура и спорта във войските. Широкият обмен на опит способства ефективно да се използват положителните резултати на отделните армии и позволява да се обединят възгледите по актуалните проблеми. Взаимното сътрудничество на дружеските армии има огромно политическо значение, защото съдействува за интернационалното единство и бойната дружба на всички членове на Спортния комитет на дружеските армии.

Таблица 8

Спечелени медали от спортсите на ЦСКА на спартакиадите на СКДА по спортове

Дисциплина	I — ГДР						II — СССР						III — ЧССР						IV — Куба						V — УНР						VI — ПНР					
	златни	сребърни	бронзови	златни	сребърни	бронзови	златни	сребърни	бронзови	златни	сребърни	бронзови	златни	сребърни	бронзови	златни	сребърни	бронзови	златни	сребърни	бронзови	златни	сребърни	бронзови	златни	сребърни	бронзови	златни	сребърни	бронзови						
Лека атлетика	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—	1	—	—				
Бокс	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Парашутизъм	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Спортина стрелба	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Борба	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Вдигане на тежести	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Футбол	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Баскетбол	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Волейбол	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Плаване	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Спортина гимнастика	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Хандбал	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Джудо	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Модерен петобой	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Всичко	2	5	4	9	7	3	9	8	1	5	6	1	12	12	7	9	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—			

Таблица 9

**Спортсти на ЦСКА, носители на медали
от спартакиади на СКДА**

Страна домакин, година	Медалист	Дисциплина
	Златни медали	
ГДР, 1958	Представителният отбор Станчо Колев	Футбол Борба — класически стил
СССР, 1969	Огнян Николов Иван Василев Васил Тодоров Веселин Йончев Отборът на 1000 м групов дощелен скок	Борба — свободен стил Борба — свободен стил Борба — свободен стил Борба — свободен стил
Чехословакия, 1973	Отборът на 1000 м единичен дощелен скок Десант Велко Велев Стоян Иванов Христо Марков	Парашутизъм
Куба, 1977 Унгария, 1981 Полша, 1985	Тодор Петров Стефан Топуров Детелин Петров	Парашутизъм Парашутизъм Лека атлетика Борба — класически стил Лека атлетика Дълъг скок Спортна стрелба, м/к пушка
	Сребърни медали	
ГДР, 1958	Васил Маринкин Васил Ставрев Шишман Мицев Петър Станков Благой Атанасов Христо Атанасов Христо Йончев Нено Йотов Методи Зарев Петър Донев Георги Адамов	Борба — класически стил Бокс Бокс Бокс Бокс Бокс Борба — свободен стил Борба — свободен стил Борба — класически стил Борба — класически стил
СССР, 1964	Ангел Чакъров Ангел Чакъров Представителният отбор на БНА	Спортна гимнастика — прескок Плаване, 200 м съчетано Плаване, 400 м съчетано
Чехословакия, 1973	Найден Давидков Йордан Биков Трендафил Стойчев	Волейбол Парашутизъм Вдигане на тежести Вдигане на тежести

Страна домакин, година	Медалист	Дисциплина
Чехословакия, 1973	Валентин Христов Димитър Трамбурджиев Цачо Андрейковски Георги Матеев Атанас Савунджиев Велко Велев Георги Георгиев Емануил Диолгеров Отборът на БНА	Вдигане на тежести Вдигане на тежести Бокс Бокс Бокс Лека атлетика, диск Бокс Лека атлетика, чук Спортна стрелба, ин. пистолет, 10+40 изстрела Парашутизъм, акро- батичен скок, 2000 м
Унгария, 1981	Георги Нинов Георги Гаджев Атанас Търев	Лека атлетика, висок скок
Полша, 1985	Степан Стойков Стоян Стоянов Отборът на БНА Христо Бонев Николай Димов Нико Нинков Цветан Голомеев Отборът на БНА Валентин Димитров	Лека атлетика, копие Спортна стрелба Баскетбол, мъже Бокс Бокс Борба — класически стил Плаване, 100 м — сво- боден стил Плаване, шафета 4 × 100 м — свободен стил Бокс
ГДР, 1958	Димитър Петров Димитър Добрев Васил Крумов Представителният отбор на БНА	Борба — класически стил Борба — класически стил Лека атлетика, чук Баскетбол
СССР, 1969	Лепин Петров Тодор Тодоров Цвятко Пашкулев Недко Недев Димитър Трамбурджиев Петър Богданов Юлиян Русев Йордан Биков	Бокс Борба — класически стил Борба — класически стил Борба — класически стил Вдигане на тежести Лека атлетика Плаване, 100 м гръб Вдигане на тежести, из- хвърляне
Чехословакия, 1973	Йордан Биков Трендафил Стойчев	Вдигане на тежести, из- тласкане Вдигане на тежести, из- хвърляне

Таблица 10

Страна домакин, година	Медалист	Дисциплина
Чехословакия, 1973	Трендафил Стойчев Георги Тодоров Красимир Севилев Георги Николов Отборът на БНА	Вдигане на тежести, изтласкване Спортна гимнастика, прескок Бокс Бокс Плуване, щафета 4x100 м
Куба, 1977	Христо Бонев Димитър Пехливанов Жельо Георгиев Костадин Фолев Многобой Отборът на БНА	Бокс Бокс Бокс Бокс Парашутизъм Спортна стрелба, пушка
Унгария, 1981	Атанас Чочев Николай Христов Атанас Герчев Цоню Атанасов Отборът на БНА по групов дощелен скок от 1000 м Павел Иванов Ангел Стойков Георги Райков Тодор Павлов Младен Младенов Петър Запрянов Стефан Соколов Петко Петков Борислав Късов Милко Натов Гламен Христов Димитър Иванов Петър Драгиев Любомир Ганев	Лека атлетика, скок на дължина Лека атлетика, голе Джудо Джудо Парашутизъм Борба — класически стил Борба — класически стил Борба — класически стил Бокс Бокс Спортна стрелба
Полша, 1985		Отборът на ЦСКА по волейбол

Спечелени медали от ЦСКА на зимни спартакиади на СКДА

Спартакиада	Страна, година	Медали			
		златни	сребърни	бронзови	всичко
I	Полша, 1961	—	—	1	1
II	Чехословакия, 1969	—	—	—	—
III	Полша, 1971	—	—	—	—
IV	България, 1973	—	1	—	1
V	СССР, 1975	2	1	1	3
VI	Чехословакия, 1977	—	—	—	—
VII	Полша, 1979	—	—	—	—
VIII	България, 1981	2	1	1	1
IX	България, 1983, алпийски дисциплини;	—	9	6	—
	ГДР, 1983, бегови дисциплини, биатлон, скокове	1	—	—	1
X	СССР, 1985	1	1	1	3
XI	Румъния, 1987; България — ски-скок и северни комбинации;	—	—	1	1
Всичко		5	6	9	18

Дружбата на арменските спортници с пропагандата в света спорта е важна за СССР. Тя започва година след създаването на Съюза на спортните организации на СССР.

Таблица 11

Носители на медали от зимни спартакиади на СКДА

Страна, година	Медал	Победител
Полша, 1961	Бронзов	Отборът по патрули бягане на 20 км — Г. Михайлов, Ал. Пушкарьов, В. Велев, Б. Очушки
България, 1973	Сребърен	Слалом — С. Диков
СССР, 1975	Златен	Спускане — Г. Кочов
Полша, 1979	Сребърен Бронзов Бронзов	Комбинация — Ив. Пенев Спускане — Вл. Дражев Комбинация — Вл. Дражев Щафета 4x100 км бягане: Л. Тосков, Хр. Бързанов, Ив. Лебанов, Св. Петров

Страна, година	Медал	Победител
България, 1981	Златен	Слалом — П. Попангелов
	Златен	Скок 70 м шанца — Вл. Брейчев
	Сребърен	Гигантски слалом — П. Попангелов
	Бронзов	30 км бягане — Ив. Лебанов
	Бронзов	Биатлон 10 км — Вл. Величков
	Бронзов	Шафета 4×100 км бягане: Петров, Хр. Бързанов, Ив. Лебанов и М. Иванов
	Сребърен	В. Стефанов — али. дис., гигантски слалом
	Златен	В. Брейчев — скок 70 м
България, 1983	Сребърен	В. Божичков — скок 70 м
	Бронзов	Шафета 4×75 км: Л. Славейков, Сп. Златев, Юри Митев, Вл. Величков
	Бронзов	Шафета 4×10 км: Св. Петров, Хр. Бързанов, М. Иванчев, Ив. Лебанов
	Бронзов	Ски-скок — отборно
ГДР — бягане, биатлон, скокове, 1983	Бронзов	Ем. Зографски — скок 70 м.
	Сребърен	Ски-скок — отборно
	Бронзов	Ски-скок — отборно
	Бронзов	Ски-скок — отборно
СССР, 1985 Румъния, 1987 България 1987 ГДР 1987	Бронзов	Ски-скок — отборно
	Сребърен	Ски-скок — отборно
	Бронзов	Ски-скок — отборно
	Бронзов	Ски-скок — отборно

С ДРУЖБА ЗА ДРУЖБА
БЯРНОСТ ЗА БЯРНОСТ

Векове наред българският народ е бил свързан с безкористна дружба със своя по-голям славянски брат руския народ и се е стремял към тясно сътрудничество и единодействие с него. В Русия и в Съветския съюз трудовите хора в нашата страна винаги са виждали своя подкрепа и опора както за националното освобождение, така и за изграждането на социализма. Връзките между двата народа винаги са били братски. Но те се развиха особено силно в годините на социалистическото изграждане на страната ни и станаха основен фактор, могъща сила на нашето развитие.

По дългия път на дружбата и сътрудничеството между нашите две братски социалистически страни с особена сила се откриоява ролята на Априлския пленум на ЦК на БКП от 1956 година, чиято политическа линия и практически курс бяха създава-

нето на необходимите предпоставки за всестранна интеграция на НР България със Съветския съюз.

Дружбата и сътрудничеството между Българската комунистическа партия и Комунистическата партия на Съветския съюз, между НР България и СССР винаги са били братски. Но те се развиха с още по-голяма сила през последните 20—25 години. Юлският и Октомврийският пленум на ЦК на БКП поставиха задача да се влезе ново съдържание в процесите на сближаването на НР България със Съветския съюз, да се организира нашето всестранно сътрудничество така, както един организъм се оросява от една кръвоносна система, и нашето развитие да има единен със Съветския съюз ритъм, обединени усилия и съгласувани действия в политическата, икономическата, идеологическата, военната и физкултурната област.

Българската народна армия е била и ще бъде винаги верен съюзник на своя по-старши брат и приятел — Съветската армия. ЦСКА „Септемврийско знаме“, както и целият български народ, свято тачи и пази нерушимата българо-съветска дружба. „Заштото — както казва другарят Тодор Живков — за нас, българите, отдавна е придобил клетвена святост заветът на великия Георги Димитров да назим като зеницата на очите си българо-съветската дружба, която е така жизнено необходима за нас, както слънцето и въздухът за всяко живо същество.“ Тези свещени слова са веруто на нашето веекидневие.

Дружбата на армейските спортници с прогресивната и най-силната в света спортна школа — тази на СССР — е нерушима. Тя започва веднага след победоносния Девети септември 1944 година. Десетки наши специалисти завършиха и бяха на стаж в славната страна на Ленин. Научихме много и има какво още да учим от неизчерпаемия извор на съветската спортна школа, от нашия по-голям брат ЦСКА — Москва. Незабравими ще останат лагер-школите със съветските воини спортници по ски, баскетбол, волейбол, хокей на лед, спортна гимнастика, колоездене и по много още дисциплини. Нашите спортници винаги са се завръщали от братската страна с нови и нови знания, закалени в дух на интернационализъм.

За нас, армейските спортници, срещите със съветските състезатели и сътезатели са били истински празници. В нашата страна сме посрещали като братя пратениците на страната на Ленин. Пели сме песни, научавали сме ваймно много хубави неща и винаги сме си давали дума, че нашата дружба ще бъде нерушима и вечно. Ние се гордеем, че много изтъкнати съветски граждани

са почетни членове на ЦСКА „Септемврийско знаме“. И в бъдеще в нашите редици ще приемаме братя от СССР.

През 1983 година по случай 60-годишнината от основаването на ЦСКА — Москва армейският клуб изпрати делегация за чествуването на този забележителен празник. От трибуната на голямото тържество бе прочетен и поздравителен адрес до спортистите, треньорите, деятелите и ръководителите на ЦСКА — Москва. Ето и текста на приветствието:

До спортистите, треньорите, деятелите и ръководителите на ЦСКА — Москва
Скъпи другари,

Приемете от колектива на Централния спортен клуб на армията „Септемврийско знаме“ и от неговите хиляди физкултурници и спортсти сърдечни поздрави по случай вашия славен юбилей.

Честването на 60-годишния юбилей на Централния спортен клуб на армията е важно събитие за съветското физкултурно движение, хубав празник за съветския спорт, празник и за нас — спортистите и деятелите на ЦСКА „Септемврийско знаме“. Вашият клуб израсна и възмъжа като водеща спортна организация в Съветския съюз, като едно от основните огнища за подготвката на висококласни спортсти. Сега ЦСКА — Москва е един от най-мощните спортни клубове в Европа и в света, с богата спортно-материална база и възможности за бързо развитие на спортивното майсторство.

Успехите на вашия клуб в страната и на международното спортно поле предизвикват законна гордост и признание не само от хилядите привърженици на вашия клуб сред съветския народ, а и сред нас, възпитаниците на ЦСКА „Септемврийско знаме“, защото това са спортни успехи не само на вашия клуб и на съветския народ, това са успехи на цялата наша социалистическа общност.

Постигнатото през 60-те години е отражение на голямата воля, мъжеството и високия патриотичен дух на спортистите, израснали и закърмени в редовете на Съветската армия.

Ние високо оценяваме успехите на ЦСКА — Москва като голямо завоевание на съветския спорт. Ние сме убедени, че е невъзможно да се разглеждат завоеванията на съветското физкултурно движение без спортните постижения и успехи на ЦСКА.

Невъзможно е да се оценява по достойнство големият връх, който достигна съветският спорт на олимийските игри, на световните и европейските първенства, без успеха и без принос на ЦСКА.

Несъмнено постигнатото е резултат на големите грижи и внимание на Министерството на народната отбрана на СССР, на трудолюбието, пламенния ентузиазъм и патриотизъм на армейските спортсти, на всеотдайния труд и упоритостта на треньорите, състезателите и многобройните обществени деятели.

Ние, възпитаниците на ЦСКА „Септемврийско знаме“, се учим от вашата прогресивна спортна школа, излъчила стотици олимийски, световни и европейски шампиони, и винаги ще се учим от трудолюбието и предаността, от готовността ви да бъдете в първите редици на борбата за социализъм и комунизъм.

Приятните чувства и симпатии, засвидетелствани от вас, вашето внимание и постоянна помощ са морален стимул за мобилизиране силите на нашите физкултурни и спортни кадри за още по-големи постижения в областта на физическата култура и спорта в нашата страна, за изпълнение на решенията на XII конгрес на Българската комунистическа партия.

За колектива на Централния спортен клуб на армията „Септемврийско знаме“ полк. Г. Христов

МЛАДОСТТА — ЗЛАТНИЯТ ФОНД

ДЕТСКО-ЮНОШЕСКИЯТ СПОРТ — ГЛАВЕН РЕЗЕРВ ЗА ВИСОКО СПОРТНО МАЙСТОРСТВО

Важно значение за възхода на спортното майсторство в ЦСКА „Септемврийско знаме“ има създадената широка мрежа от звена на детско-юношеския спорт.

Най-талантливите деца, юноши и девойки са обект на особено внимание и грижи. С тях работят едни от най-добрите спортни педагози. Съвременната постановка на работа с младите спортисти поднесе качествено нови постижения. Първоначално в едни спортове, после в други. Постепенно много девойки и юноши завладяха шампионските титли, а след това и обновиха републиканските рекорди. Това е движението, което донесе и донася на армейския клуб големи успехи, международно признание, постижения, каквито никога не сме имали.

И не случайно ЦСКА „Септемврийско знаме“ си извоюва признанието на ковачница на млади кадри. През школата на армейския спортен клуб преминаха спортисти, които с чест носеха и носят на гърдите си герба на Народна република България.

Атлетите Ст. Славков, В. Крумов, Т. Артарски, В. Велев, Пл. Кръстев, Ив. Караньотов, Н. Щерева, В. Амзина, Н. Асенова, С. Дамянова; скюорите Я. Керемидчиев, С. Диков, Вл. Дражев, Ив. Енчев, Ад. Попова, С. Мачирска; гимнастичките Д. Лазарова, Кр. Тонева, Б. Стоянова, Д. Дудева; щангистите Н. Колев, Ан. Николов; гребците Г. Георгиев, В. Стоев, Ст. Стойков, Здр. Йорданова, Св. Оцетова, М. Модева, В. Алексиева, Б. Ананиев; борците Г. Райков, Кр. Стефанов, Ем. Манолов; волейболистките В. Стоянова, М. Стоева, Р. Каишева, В. Манова, Ем. Пашова, Д. Никодимова; тенисистите Кр. Лазаров, Ст. Велев, К. Яшнаков, Мануела и Катя Малееви; състезателките по художествена гимнастика М. Гигова, Н. Робева, Р. Стефанова, Кр. Гюрова, А. Кършева, Адриана и Камелия Дунавски, Т. Ставрева; състеза-

телите по тенис на маса Ал. Сладкаров и Св. Герджиков; Т. Богомилова в плуването; П. Георгиев в скоковете във вода; В. Лечева и П. Дудекова в стрелбата и други направиха първите си стъпки в спорта с фланелките на ЦСКА. А днес за тях се говори на вътрешната и на международната аrena. И колко още футболисти, хокеисти, баскетболисти, волеболисти, хандбалисти, атлети, плувци, гимнастици, гребци, стрелци, борци, боксьори, щангисти и фехтовачи са израснали в детските и юношеските отбори и са дали принос за развитието на спорта в нашата страна. С много енергия и младежки ентузиазъм те създадоха една богата история, от която ще се учат подрастващите поколения.

Сега детското-юношеският спорт в ЦСКА е поставен на солидна система: до 8—10-годишна възраст подборът и началната спортна подготовка на децата се извършват в спортните секции на училищата, в подготовките групи, в детските и ученическите спортни школи по отделните видове спорт; по-нататък те се усъвършенстват в специализираните спортни школи, в спортните паралелки на полуинтернатните училища, в спортното училище, в Армейската школа за високо спортно майсторство и в отборите на ЦСКА „Септемврийско знаме“.

За ролята на системата в детското-юношеския спорт и за националния принос може да се съди и по резултатите в прегледите на спортната младост на републиканските спартакиади. На всички прегледи в проведените спартакиади ЦСКА е победител по най-безспорен начин. И логично е това, че на европейските и световните юношески първенства много млади армейски представители достигат до най-високите върхове.

ЕСПУ „ЧАВДАР“ — ИЗВОР НА МЛАДИ ТАЛАНТИ

Единно средно политехническо училище — спортен профил, „Чавдар“. Ковачница на кадри за Централния спортен клуб на армията „Септемврийско знаме“. Под ръководството на опитни педагози учениците израстват като големи спортисти.

За 13 години ЕСПУ „Чавдар“ е изльчило 12 заслужили майстори на спорта, 116 майстори на спорта, 236 кандидат-майстори на спорта. Възпитаниците на училището са поставили 42 републикански рекорда, 688 са станали шампиони на НРБ, 9 — европейски шампиони, 13 — световни шампиони и 74 — носители на златни медали от турнирите „Дружба“.

Твърде кратка е историята на спортното училище на ЦСКА

„Септемврийско знаме“. Тя започна от учебната 1975/1976 г. със 100 ученици. Всяка учебна година съставът се увеличаваше с още 100, за да достигне през учебната 1987/1988 година 860 ученици.

В училището са застъпени олимпийските спортове лека атлетика, плуване, спортна гимнастика, академично гребане, кану-каяк, вдигане на тежести, класическа и свободна борба, спортна стрелба, волейбол и баскетбол.

За кратко време училището се утвърди като истинска ковачница на спортни кадри. Чрез конкурсни изпити се приемат онези младежи и девойки, които показват най-добри данни за развитие в спорта.

Началото като всяко начало беше трудно. Редовните занятия започнаха без необходимата учебно-материална база, без особен методически опит в повишаване на спортното майсторство. Имаше обаче желание в учениците. Започнаха с амбиция. Преподавателите и треньорите отговориха със същата амбиция. Всички ясно разбираха, че трябва да се вложат много енергия и младежки ентузиазъм, за да се постигнат отлични резултати в учебната работа и спортната подготовка.

Зареждат се напрегнати дни на упорита работа. Редовните часове, предвидени в учебната програма, и специалната подготовка изпълват живота на училището. Заедно с това не спират и тренировките. Много от учениците са включени още в началото в представителните детско-юношески отбори на ЦСКА „Септемврийско знаме“.

За няколко години в училището израстват такива талантливи спортсти и спортистки като Таня Богомилова, Весела Лечева, Боряна Стоянова, Петър Георгиев, Циклама Димитрова, Дарина Лазарова, Диана Дудева, Димитринка Филипова, Красимира Тонева, Любомир Амиорков, Данail Йорданов, Петя Дудекова, Соня Гонева, Любов Чолакова, Соня Ангелова, Адриана и Камелия Дунавски, Людмила Кръстева, Мануела Лашчилина, София Нанкова и още много други, които останаха и завинаги свързаха имената си с ЦСКА „Септемврийско знаме“.

Неведнъж учениците от ЕСПУ „Чавдар“ с поведението си по спортните терени са давали пример на майсторство и благородна спортна борба. Възпитаниците на училището неведнъж са обличали фланелките с националния герб на страната и далече зад границите на родината са разнасяли нейната спортна слава. Една малка статистика показва, че досега в различните национални отбори на страната са взели участие около 530 ученици от ЕСПУ „Чавдар“.

Годините на първите стъпки отминаха. От това време останаха само хубавите спомени. От учебната 1984/1985 г. в местността „Къро“ — над разклона за аерогарата на 5-и км — училището има нова сграда с модерен учебен корпус и с всички условия за водене на висококачествен учебно-тренировъчен и възпитателен процес при съвременни условия.

На разположение на учениците са предоставени цялата спортно-материална база, модерно изградените медицински кабинети, кабинетите на научноприложната лаборатория, възстановителният Център на Армейската школа за високо спортно майсторство „Чавдар“ и спортният комплекс „Червено знаме“.

Големите успехи на ЕСПУ „Чавдар“ са немислими без най-активното участие на преподавателите по общообразователните предмети, без всеотдайната работа на треньорите, които са едни от най-добрите на ЦСКА „Септемврийско знаме“, като заслужилите треньори Цветанка Павлова, Маргарит Кръстев, Стойка Генова, Иван Цонев, Юри Марков, Светла Колчевска, Христо Червенков, Иван Кондев и др.

Когато става дума за успехите на ЕСПУ „Чавдар“, никога не бива да се забравя голямата помощ по подготовката на учениците, която оказват ръководството на МНО, Столичният съвет за народна просвета, отделите „Народна просвета“ при бившия РНС — район „Христо Ботев“, и отдел „Спортни резерви“ на ЦС на БСФС.

На големите грижи, които партията полага за израстването и възпитанието на младото поколение, учениците се отплаждат с високи спортни резултати. В училището бъдещите шампиони не само получават знания и повишават своето майсторство, но изграждат у себе си и високи правствени и морални качества. ЕСПУ „Чавдар“ — едно от първите училища в страната по успех по общообразователните предмети и по принос към националния спорт — е гордост не само за ЦСКА „Септемврийско знаме“, но и за българския спорт.

АШВСМ „ЧАВДАР“ — КОВАЧНИЦА НА ПАТРИОТИ И ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНИ СПОРТИСТИ

Най-забележителното събитие в историята на Армейската школа за високо спортно майсторство „Чавдар“ е срещата с председателя на Държавния съвет и генерален секретар на ЦК на БКП Тодор Живков. В навечерието на XI конгрес на БКП по покана на административното, партийното и комсомолското

ръководство на школата Т. Живков взе участие в срещата на трите поколения, която се проведе в зала „Георги Кирков“ на партийния дом.

С много вълнение и заслужена гордост на тази среща ръководството на школата рапортува пред първия ръководител на партията и държавата за постигнатите успехи в бойната и политическата подготовка и в спортното майсторство в чест на XI конгрес на партията.

С топли приветствени думи Тодор Живков даде висока оценка за труда на армейските спортисти, синове на трудовия народ от цялата страна, и призова школниците на още по-упорита работа за прослава на нашата скъпа родина — Народна република България. Тази повеля на Тодор Живков се изпълнява и днес от възпитаниците на АШВСМ „Чавдар“, които отдават младежки сили и жар за достигане на световното и олимпийското равнище в спорта.

Българската комунистическа партия винаги е отделяла изключително внимание за масовизирането на физкултурата и спорта в нашата страна. Това е част от огромната ѝ работа за задоволяване на всестранните нужди и интереси на българския народ, за укрепване на неговото здраве и жизнеспособност. Един от многобройните примери за тези грижи на партията и на Министерството на народната отбрана е основаването на Армейската школа за високо спортно майсторство „Чавдар“.

Създадена на 28. 05. 1963 г. на базата на съществуващата спортна рота, школата има за цел да развие изявените спортни таланти от наборната младеж и в същото време да ги подгответи като защитници на родината. И ако през първите няколко години наименование ѝ се оправдаваше от постъпващите в нея юноши-шампиони, по-късно чрез отлично организираната си учебно-тренировъчна дейност школата изпълни със свой смисъл думите „високо спортно майсторство“ и напълно оправда съществуващето си.

С гордост може да се отбележи, че почти 90 % от националните ни състезатели по всички спортове са преминали военната си служба в редовете на школата. Налице е постоянната тенденция всяка година да нараства броят на школниците, участници в националните ни мъжки, младежки и юношески отбори. Тя особено се отклоява в такива спортове като борба — свободен и класически стил, академично гребане, кану-канак, плуване, вдигане на тежести, водна топка и др. А в отборите по лека атлетика, хандбал, спортна стрелба, волейбол и други школниците представляват 80—90 % от всички състезатели.

Значителен е приносът на АШВСМ „Чавдар“ към армейския и националния ни спорт. За своята 25-годишна история школата е подготвила и дала на физкултурното и движение около 4000 инструктори, специалисти по различни спортове. Интересно е да се знае, че голям процент от нейните възпитаници продължават своето образование във висшите и полувисшите учебни заведения след отбиването на военната си служба.

Голяма част от изявените треньори на ЦСКА „Септемврийско знаме“ и на националните отбори са с армейска закалка, получена в школата. Такива са з. м. с. старши треньор по свободна борба Я. Патриков, з. м. с. старши треньор по бокс С. Пиличев, з. м. с. старши треньор по класическа борба С. Ангелов, м. с. старши треньор по лека атлетика Д. Добрев, заслужилият треньор по гребане П. Павлов, м. с. и старши треньори по колоездане Д. Котев и П. Тинчев, м. с. старши треньор по самбо С. Ставрев и др. Не е малък и броят на възпитаниците ѝ, които въпреки неголемия си треньорски стаж сега успешно се изявяват на трудното, но благородно треньорско поприще. В това отношение може да се посочат имената на з. м. с. треньор по свободна борба Д. Филипов, з. м. с. треньор по вдигане на тежести А. Николов, з. м. с. треньор по класическа борба Н. Недев, з. м. с. треньор по класическа борба Г. Райков, м. с. треньор по бокс Ц. Андрейковски, м. с. треньор по плуване Е. Доброславски, м. с. старши треньор по баскетбол П. Маринов и др.

Двадесет и петте години от създаването на АШВСМ „Чавдар“ са години на големи успехи в областта на спортното майсторство. През този период армейският спорт направи истински скок напред, а школата се утвърди като член отряда на ЦСКА „Септемврийско знаме“. Това потвърждава завоюването на редица олимпийски, световни, европейски и балкански титли.

Като състезатели на ЦСКА се окичиха със злато на ХХ олимпиада в Мюнхен А. Николов, Г. Костадинов, Й. Биков. На ХXI олимпиада в Монреал този успех беше затвърден от школниците Й. Митков, В. Христов и Н. Нуриян. Прославиха родния спорт и школниците П. Лесов и А. Златев, които на ХХII олимпийски игри в Москва станаха шампиони, а Р. Александров и М. Пашов се класираха на второ и трето място.

Гордост за школата, за ЦСКА „Септемврийско знаме“ и за българския спорт са и световните шампиони М. Пашов, В. Осиковски, А. Кръстев, В. Пенев, Хр. Марков.

Школата се гордее и със своите воини парашутисти от Клуба за високо спортно майсторство по парашутизъм, завоювали много

индивидуални и отборни първи места от редица вътрешни и международни състезания.

Ето и някои цифри, които красноречиво свидетелстват за спортното майсторство на школниците, поисли емблемата на ЦСКА „Септемврийско знаме“ през последните 5 години. За този период на различни световни, европейски, балкански, индивидуални първенства и шампионати на СКДА 91 школници завоюваха званието „шампион“, като подобриха десетки рекорди, а 721 станаха носители на златни медали в републиканските първенства.

Показателен е фактът, че за времето на своята служба в школата много нейни възпитаници всяка година покриват и препокриват нормативите за кандидат-майстори и майстори на спорта. Общо за годините 1978—1988 почетното звание „заслужил майстор на спорта“ са придобили 31 школници, 884 са станали майстори на спорта и над 1149 — кандидат майстори на спорта.

Израз на грижите и доверието на партията, на ръководството на МНО и ЦСКА „Септемврийско знаме“ е настаяването на школата в нов район и построяването на съвременна битова и учебно-спортивна база. Там армейските спортници и представителите на детскo-юношеските отбори на ЦСКА „Септемврийско знаме“ каляват своя дух и работят упорито за успешно представяне на клуба в различните състезания и шампионати. Построените спортни зали по тежка атлетика, спортна гимнастика, гребни спортове и други предоставят прекрасни възможности за осъществяването на постоянен, съобразен със съвременните изисквания учебно-тренировъчен процес.

Сега на разположение на школниците са киносалон с повече от 300 места, методически кабинет, радиовъзел, димитровски стаи и библиотека с богата и разнообразна художествена и специална литература. Битовата сграда, модерният хотел, уютната столова, позволиха да се издигне на качествено ново равнище възстановителният процес на спортните. След окончателното изпълнение на строителната програма школата се превърна в един от най-големите спортно-тренировъчни центрове за страната. Но не само високите спортни постижения са поле за реализация на школниците и основна цел на командуването на школата, а и въпросът за комунистическото възпитание на личния състав винаги е в центъра на неговото внимание. Чести гости на школата са видни общественополитически дейци, представители на ръководството на МНО, на художественотворческата интелигенция, първенци в труда.

С разнообразните форми на партийнополитическата работа се

формира класовото, патриотичното и интернационалното съзнанието на личния състав. Във връзка с това могат да се цитират името на много възпитаници на школата, които на международни състезания пресякса не един провокационен опит да се очерни социалистическият спорт и достойно защитиха честта на БНА. Физически и психически устойчиви, с истинска воинска всеотдайност те неведнък помагаха на изпаднали в беда граждани. Умелото съчетаване на занятията по общовоенските дисциплини със спортнотренировъчния процес влияе благоприятно и за увеличаване броя на отличниците по бойната и политическата подготовка. В резултат на разгърналото се социалистическо съревновование всяка година повече от половината от школниците завоюват това звание. Успешно се претворяват решенията на XIII конгрес на БКП за интензификация и интелектуализация на учебно-тренировъчната дейност и на тази основа — стремежът за отлично представяне на летните олимпийски игри в Сеул през 1988 година.

Армейските спортници живеят и се учат, трудят се и мечтаят със съзнанието, че всеки наш успех, всяка победа е принос за повишаване и утвърждаване авторитета на БНА и на родината ни. Няма съмнение, че в годината на своя 25-годишен юбилей АШВСМ „Чавдар“ ще постигне нови, още по-големи успехи в бойната и политическата подготовка и в спортното майсторство. Това ще бъде отплата за грижите, полагани от ръководството на ЦСКА „Септемврийско знаме“, МНО и нашата славна Българска комунистическа партия.

Със заповед на министъра на народната отбрана № 108/19. IX. 1978 г. в списъците на Армейската школа за високо спортно майсторство е записан за вечно времена капитан инженер Чавдар Добрев Джуров — заслужил майстор на спорта по парашутизъм.

Примерът за мъжество и патриотизъм на капитан Джуров възпитава спортните поколения в непримиримост и упоритост за постигане на по-високи резултати в спортното майсторство, за прослава на нашата социалистическа родина!

Роден на 31 май 1945 година в град София, член на Българската комунистическа партия, завършил техникум по механотехника през 1964 година, Чавдар Джуров следва във Военновъздушната академия „Жуковски“ в Москва, която завършва с отличен успех. Запимава се с парашутизъм от 1961 година. Носител е на два световни и два републикански рекорда. Награждаван с високи правителствени и военни отличия.

Загинал при изпълнение на служебния си дълг на 14 юни 1972 година.

Капитан инженер Чавдар Джуров започва своята състезателна дейност в Армейския клуб за високо спортно майсторство по парашутизъм през 1963 година. Влюбеният в небесните простори младеж с дръзка мисъл на откривател е грабнат от героизма на прославените парашутисти Калъпчев и Крумов. Неговата мечта да лети в небесните простори, управлявайки копринения купол, се събъда и той става член на парашутния клуб. Неспокойният дух търси все по-големи височини, от които волно да полети към земята. Тази дръзновеност го довежда три години по-късно до поставянето на абсолютния световен рекорд с незабавно отваряне на парашута от 15 413 м. Постигната е една от мечтите, но може ли да спре дотук сърцето, което се е отдало на небето? Постъпва в Академия „Жуковски“ — СССР, където овладява инженерните специалности. Успоредно с това завършива и Военно-новъздушното училище в Долна Митрополия.

Произведен в първо офицерско звание, той става инструктор летец във ВНВВУ „Г. Бенковски“. Неговият опит, неговата смелост са били пример на много подрастващи летци.

Като спортист капитан Джуров проявява изключителна воля в борбата с височините и след поставянето на световния рекорд участва в поставянето на редица световни и републикански рекорди.

Тези постижения му донасят и званието „заслужил майстор на спорта“ по парашутизъм.

Спортният път на капитан Джуров винаги е бил пример за подражание от армейските спортсти. От неговото трудолюбие в тренировките ще се учат и бъдещите майстори на спорта в Армейската школа за високо спортно майсторство „Чавдар“.

Традиция е младите школници да полагат военна клетва пред Братската могила в Парка на свободата. На това свещено за всеки българин място те се заклеват да бъдат верни на делото на партията, на делото на родината, да не жалят младежки сили и енергия за прослава на нашата родина.

*В АШВСМ „Чавдар“ до 01. 01. 1988 г.
са учили и са постигнали рекорди*

Заслужили майстори на спорта 31

Майстори на спорта (нови и препокрили майсторска норма) 884

Кандидат майстори на спорта (нови и препокрили нормата) 1149

Олимпийски шампиони 7

Световни шампиони 60

Европейски шампиони 66

Балкански шампиони 288

Републикански индивидуални шампиони 1604

Републикански шампиони в колективните спортове 806

Олимпийски рекорди 6

Световни рекорди 104

Европейски рекорди 106

Балкански рекорди 59

Републикански рекорди 486

Шампиони на СКДА 15

Вече двадесет и пет години успоредно с всекидневния учебно-тренировъчен процес школниците от Армейската школа за високо спортно майсторство „Чавдар“ активно участват и в комсомолския живот на организацията и дружествата.

Изключителната топлота, грижите и голямото доверие към младите воини спортсти от страна на БКП и МНО са важен фактор за постигнатите спортни успехи.

Глава осма

НАЙ-ДОБРИТЕ...

СПОРТИСТИ

НА ЮБИЛЕЙНИТЕ ГОДИНИ

По инициатива на Спортния отдел на редакцията на вестник „Народна армия“ — централен орган на Министерството на народната отбрана — и на ЦСКА „Септемврийско знаме“ чрез допитване до читателите на вестника бяха определени най-добрите спортисти на ЦСКА за 20-летието (1968 г.), за 25-летието (1973 г.), за 30-летието (1978 г.), за 35-летието (1983 г.) и за 40-летието (1988 г.).

Ето резултатите от допитването.

Най-добрите спортисти на ЦСКА

На 20-летието 1948—1968 г.

Ненчо Христов — колоездене, Петко Сираков — борба, Мария Гигова — художествена гимнастика, Стефан Божков — футбол, Иван Колев — футбол, Цвятко Барчовски — баскетбол, Кръстана Стоева — ски, Стефан Калъпчиев — парашутизъм, Георги Найденов — футбол, Велик Кацъзов — спортна гимнастика, Никола Станчев — борба, Димитър Пенев — футбол, Димитър Якимов — футбол, Енчо Петков — алпинизъм, Милко Бобоцов — шахмат, Тодор Симов — волейбол, Стоян Пиличев — бокс, Кирил Ракаров — футбол, Борис Георгиев — бокс, Манол Манолов — футбол.

На 25-летието 1948—1973 г.

Мария Гигова — художествена гимнастика, Ненчо Христов — колоездене, Йордан Биков — вдигане на тежести, Петко Сираков — борба, Андон Николов — вдигане на тежести, Димитър Златанов — волейбол, Георги Костадинов — бокс, Цвятко Барчовски — баскетбол, Иван Колев — футбол, Петър Крумов — борба, Димитър Каров — волейбол, Стефан Калъпчиев — па-

шутизъм, Стефан Божков — футбол, Георги Найденов — футбол, Димитър Пенев — футбол, Чавдар Джуров — парашутизъм, Нешка Робева — художествена гимнастика, Кръстана Стоева — ски, Енчо Петков — алпинизъм, Димитър Якимов — футбол, Велик Кацъзов — спортна гимнастика, Милко Бобоцов — шахмат, Стоян Пиличев — бокс, Петър Жеков — футбол, Манол Манолов — футбол.

На 30-летието 1948—1978 г.

Неделчо Колев — вдигане на тежести, Мария Гигова — художествена гимнастика, Ненчо Христов — колоездене, Стефан Божков — футбол, Светла Оцетова и Здравка Йорданова — академично гребане, Николина Щерева — лека атлетика, Петко Сираков — борба, Димитър Каров — волейбол, Нораир Нурикян — вдигане на тежести, Петър Жеков — футбол, Димитър Златанов — волейбол, Анка Пелова — спортна стрелба, Андон Николов — вдигане на тежести, Мария Каравашка — спортна гимнастика, Димитър Якимов — футбол, Стефан Ангелов — борба, Стефан Калъпчиев — парашутизъм, Цвятко Барчовски — баскетбол, Ангел Гаврилов — лека атлетика, Георги Найденов — футбол, Кръстана Стоева — ски, Чавдар Джуров — парашутизъм, Енчо Петков — алпинизъм, Божидар Пампулов — тенис, Валентин Христов — вдигане на тежести, Иван Лебанов — ски, Манол Манолов — футбол, Д. Янакиев, Т. Мрънков и Ст. Стойков — академично гребане, Михо Дуков — борба, Йачо Андрейковски — бокс.

На 35-летието 1948—1983 г.

Андон Николов — вдигане на тежести, Ангел Гаврилов — лека атлетика, Асен Златев — вдигане на тежести, Анка Пелова — спортна стрелба, Борис Георгиев (Моката) — бокс, Владимир Величков — биатлон, Верка Стоянова — волейбол, Велик Кацъзов — спортна гимнастика, Георги Найденов — футбол, Георги Райков — борба, Георги Костадинов — бокс, Димитър Каров — волейбол, Димитър Якимов — футбол, Димитър Златанов — волейбол, Здравка Йорданова — академично гребане, Иван Лебанов — ски, Йордан Биков — вдигане на тежести, Йордан Митков — вдигане на тежести, Любчо Дяков — спортна стрелба, Мария Гигова — художествена гимнастика, Манол Манолов — футбол, Неделчо Колев — вдигане на тежести, Николина Щерева — лека атлетика, Никола Станчев — борба, Нораир Нурикян — вдигане на тежести, Ненчо Христов — колоездене, Петър Лесов —

бокс, Петър Георгиев — скокове във вода, д-р Стефан Божков — футбол, Стефан Калъпчиев — парашутизъм, Светла Оцетова — академично гребане, Таня Богомилова — плуване, Цвятко Барчовски — баскетбол, Чавдар Джуров — парашутизъм.

На 40-летието 1948—1988 г.

(по азбучен ред)

Ангел Гаврилов — лека атлетика, Андон Николов — вдигане на тежести, Анка Пелова — спортна стрелба, Антонио Кръстев — вдигане на тежести, Асен Златев — вдигане на тежести, Борис Георгиев — бокс, Боряна Стоянова — спортна гимнастика, Братан Ценов — класическа борба, Валентин Йорданов — свободна борба, Велик Капъзов — спортна гимнастика, Верка Стоянова — волейбол, Весела Лечева — спортна стрелба, Владимир Брейчев — ски-скок, Владимир Величков — ски-биатлон, Георги Костадинов — бокс, Георги Райков — класическа борба, Димитър Златанов — волейбол, Димитър Каров — волейбол, Здравка Йорданова и Светла Оцетова — академично гребане, Иван Лебанов — ски, Йордан Биков — вдигане на тежести, Йордан Митков — вдигане на тежести, Константий Тотев — баскетбол, Кръстана Стоева — ски, Мануела Малеева — тенис, Мария Гигова — художествена гимнастика, Милко Бобоцов — шахмат, Неделчо Колев — вдигане на тежести, Ненчо Христов — колоездене, Никола Станчев — свободна борба, Николина Щерева — лека атлетика, Нораир Нурикян — вдигане на тежести, Петко Маринов — баскетбол, Петър Георгиев — скокове във вода, Петър Лесов — бокс, Румен Пейчев — баскетбол, Стефан Калъпчиев — парашутизъм, Таня Богомилова — плуване, Христо Марков — лека атлетика, и Чавдар Джуров — парашутизъм.

НА СВЕТОВНО И ОЛИМПИЙСКО РАВНИЦЕ

България има олимпийски шампиони!

Има световни и европейски първенци!

И колко много други все по върховете, плод на бурното развитие на физическата култура и спорта.

Девети септември 1944 г. От този ден започна летоброенето на 13- вековната българска държава в ерата на социализма.

Под непрестанните грижи на партията и правителството физкультурното движение отбележва стремително развитие. Българ-

ските спортсти достигат най-високи световни върхове. Десетките олимпийски, световни и европейски шампиони, стотиците медалисти разнасят славата на родния спорт.

Малката България, която преди 9. IX. 1944 г. не бе спечелила нито една точка на олимпийските игри, след победата на социалистическата революция се придвижи напред, за да заеме място сред 10-те най-силни спортни нации в света.

И в това извисяване на българския спорт се откроява високоблагородната 40-годишна дейност на ЦСКА „Септемврийско знаме“ — най-пълноводния извор на спортно майсторство в социалистическата ни родина. Време, изпълнено с неувяхваща спортна слава, с много труд и голямо напрежение на физическите и моралните сили, с майсторството на хилядите спортсти.

В неговото настъпление се родиха десетки герои, изгряха множество ярки звезди, създадоха се прекрасни условия, изгради се богата мрежа от съоръжения за масово спортуване и спортно усъвършенствуване.

Днес армейските представители по вдигане на тежести, борба, лека атлетика, стрелба, плуване, бокс, спортна и художествена гимнастика, гребане и волейбол с право се нареждат сред световния спортен елит. В богатата съкровищница на Музея на армейската спортна слава ярко блестят медалите, спечелени на най-големите международни спортни форуми.

Постигнатите успехи не успокояват тружениците на ЦСКА „Септемврийско знаме“. Пред тях са нови стартове и спортни битки, нови високи цели. Затова не ще си позволят нито за миг славата и лаврите да ги главозамаят, да им попречат на напрегнатия трудов ден. Защото така ги учи партията — с трудолюбие, талант и творчески подход да се множат успехите, да се повишават резултатите.

40 години оставят голям капитал.

И увереността, че се движим по правилния път.

И дълбоката синовна обич и благодарност към партията заради мъдрото ръководство и непрестанните грижи.

И амбицията да не се помиряваме с постигнатото, та през следващия комунистически век да постигнем нови небивали успехи.

Нашият народ навлиза в 45-годишнината от своята най-нова история. Армейските физкултурници и спортсти както досега, така и за бъдеще ще бъдат верни синове на партията и скъпата ни татковина — Народна република България.

ПРИЛОЖЕНИЯ

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

ГОРДОСТ ЗА ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“

За активна многогодишна дейност и личен принос в развитието на физическата култура и спорта в Народна република България от ЦСКА „Септемврийско знаме“ са удостоени със звание на ЦС на БСФС

„Заслужил деятел на физическата култура и спорта“

Атанас Наумов, Андрей Малчев, Ангел Гаврилов, Александър Цветков, Александър Дионисиев, Ангел Пенков, Александър Манов, Александър Николов, Андрей Кацаров, Атанас Видарски, Атанас Гинев, Атанас Атанасов, Александър Димитров – Герман, Антон Христов, Бранимир Орманов, Борис Стоядинов, Борис Тодоров, Борис Ташев, Борислав Футеков, Беро Йорчев, Владимир Стойчев, Васил Якимов, Веселин Попов, Георги Москов, Георги Митев, Гаврил Илиев, Георги Христов, Георги Колев, Господин Чолаков, Георги Момеков, Добри Джуров, Драган Върбанов, Димитър Пчелински, Димитър Тодоров, Димитър Димитров, Здравко Георгиев, Захари Захариев, Йордан Ненов, Йордан Гъльбов, Иван Добрев, Иван Калапишев, Иван Бонев, Иван Стоянов, Иван Михайлов, Иван Иванов, Йордан Гайдаров, Иван Пиянечки, Кръстан Кръстанов, Кирил Марков, Кирил Тодоров, Крум Милев, Костадин Бекяров, Костадин Динов, Кръстьо Николов, Крум Лекарски, Крум Драгнев, Любен Кралев, Лазар Даков, Любомир Милковски, Любен Моллов, Матей Матеев, Марко Братованов, Мирчо Асенов, Марин Джерманов, Мишо Микулаш, Мария Гигова, Марин Въжаров, Мария Георгиева, Мариан Стойков, Милко Георгиев, Никола Паскалев, Николай Чернев, Недялко Нешев, Никола Миланов, Никола Захариев, Никола Николов, Петър Христов, Петър Томов, Петър Петров, Петър Панов, Петко Дудов, Пенчо Георгиев, Пею

Карамунчев, Петър Михайлов, Райчо Шаханов, Стефан Бошнаков, Стефан Божков, Стоян Димов, Стою Стоев, Тенко Папазов, Тако Кръстев, Трайко Бебов, Тодор Симов, Тодор Летников, Фердинанд Пиперов, Фердинанд Хоринек, Филип Кривицалчев, Христо Саздов, Цветан Цветков, Цено Ценов, Янко Тодоров.

„Заслужил треньор“

Александър Лачев – спортна гимнастика, Александър Димитров – Герман – тенис, Александър Цветков – шахмат, Ангел Гаврилов – лека атлетика, Ангел Акрабов – вдигане на тежести, Борислава Кючукова – художествена гимнастика, Борис Трънков – футбол, Бойко Савов – гребане, Бончо Бонев – кану-каяк, Васил Тошев – спортна гимнастика, Васил Симов – волейбол, Васил Костов – бокс, Владимир Костадинов – спортна стрелба, Димитър Златанов – волейбол, Даниела Накова – акробатика, Добри Добрев – лека атлетика, Димитър Котев – колоездене, Дора Сиракова – спортна гимнастика, Драгомил Чобанов – кану-каяк, Жулиета Шишманова – художествена гимнастика, Георги Адамов – спортна гимнастика, Здравко Коев – вдигане на тежести, Иван Иванов – лека атлетика, Иван Цонев – вдигане на тежести, Иван Бурнин – кану-каяк, Иван Кондев – спортна гимнастика, Иван Григоров – спортна гимнастика, Кирил Вълчев – ски, Костадин Николов (Замората) – бокс, Красимира Жекова – гребане, Крум Милев – футбол, Людмила Катерински – баскетбол, Маргарит Кръстев – спортна гимнастика, Милка Митова – художествена гимнастика, Милко Карайанов – волейбол, Михаил Ангелов – борба – класически стил, Манол Манолов – футбол, Маргарита Томова – художествена гимнастика, Никола Божилов – футбол, Неделчо Колев – вдигане на тежести, Николай Михов – акробатика, Николай Джелатов – бокс, Николай Здравков – гребане, Николай Лечев – спортна стрелба, Никола Козарев – лека атлетика, Омуртаг Кузманов – баскетбол, Петър Колев – джудо, Пенко Павлов – гребане, Райчо Шаханов – волейбол, Руси Русев – борба – свободен стил, Райчо Цонев – лека атлетика, Станой Илиев – ски, Стефан Божков – футбол, Стефан Петков – лека атлетика, Стефан Митков – ски, Светла Колчевска – художествена гимнастика, Стефан Ангелов – борба – класически стил, Стефан Цонев – спортна стрелба, Стоян Пиличев – бокс, Стоянка Гиздова – художествена гимнастика, Серги Йоцов – футбол, Тодор Симов – волейбол, Тома Чакъров – волейбол, Фанка Шаханова – волейбол, Христо Червенков – плуване, Христо

Гергов — лека атлетика, Христо Мирянов — борба — класически стил, Христо Узунов — гребане, Цвятко Пащкулев — борба — класически стил, Цветанка Павлова — гребане, Юри Инджов — акробатика, Юлия Берберян — тенис, Янчо Патриков — борба — свободен стил, Чавдар Чендов — лека атлетика.

• • •

За постигнати резултати на големи международни състезания от ЦСКА „Септемврийско знаме“ са удостоени със звание

„Заслужил майстор на спорта“

По акробатика: Любов Чолакова, Людмила Кръстева, Соня Ангелова, Сильвия Минкова, Соня Гонева, Ангелина Маджарска, Елена Филипова.

По алтнизиъм: Енчо Петков, Иван Вълканов, Йордан Мачирски, Кънчо Долапчиев, Методи Савов.

По баскетбол: Константип Тотев, Цвятко Барчовски.

По борба: Атанас Комшев, Александър Нанев, Боян Радев, Братан Ценов, Валентин Йорданов, Георги Райков, Георги Янчев, Димитър Филипов, Емил Иванов, Емил Манолов, Красимир Стефанов, Камен Пенев, Методи Зарев, Марин Герчев, Никола Станчев, Недко Недев, Петко Сираков, Петър Крумов, Стойчо Малов, Стефан Ангелов, Янчо Патриков.

По бокс: Александър Николов, Борис Георгиев, Васил Костов, Георги Костадинов, Коста Николов, Михаил Таков, Петър Лесов, Стоян Пиличев, Свилен Русинов.

По вдигане на тежести: Андон Николов, Александър Върбанов, Асен Златев, Антонио Кръстев, Валентин Христов, Георги Тодоров, Женя Сарандалиев, Йордан Биков, Йордан Митков, Кръстю Семерджиев, Минчо Пацов, Нено Терзийски, Неделчо Колев, Стефан Топуров, Янко Русев.

По волейбол: Александър Тренев, Васил Симов, Верка Стоянова, Драго Стоянов, Димитър Захариев, Димитър Златанов, Димитър Каров, Здравко Симеонов, Иван Иванов, Коста Шопов, Мария Минева, Мая Стоева, Петко Петков, Румяна Каишева, Стойчо Крайчев, Стоян Гунчев, Тодор Симов, Цветана Божурина, Валентина Харалампиева, Мила Късева, Верка Николова.

По колоездене: Венелин Хубенов, Ненчо Христов.

По джудо: Атанас Герчев.

По кану-каяк: Борислав Ананиев, Борислав Борисов, Виктор

Бойчев, Сашко Илиев, Никола Бухалов, Тошо и Матей Калпакови.

По конен спорт: Владимир Стойчев, Генко Рашков, Крум Лекарски.

По академично гребане: Верка Алексиева, Валентин Стоев, Веселин Щерев, Георги Георгиев, Димитър Янакиев, Здравка Йорданова, Мария Модева, Петър Пацев, Светла Оцетова, Светла Гинчева, Стефан Стойков, Теодор Мрънков, Цветан Петков, Яни Благоев.

По лека атлетика: Ангел Гавrilov, Василена Амзина, Иван Peev, Ивайло Караньотов, Николина Щерева, Снежана Юрукова, Янко Братанов, Христо Марков.

По плуване: Таня Богомилова.

По водна топка: Васил Томов, Тома Томов.

По скокове във вода: Петър Георгиев.

По самбо: Димитър Димитров, Валентин Минев, Любомир Делчев, Олег Павликенов.

По ски: Владимир Дражев, Иван Лебанов, Кръстана Стоева, Роза Димрова, Стефан Митков, Владимир Брейчев, Валентин Божичков, Владимир Величков.

По спортна стрелба: Анка Пелова, Веселин Петков, Весела Лечева, Иван Мандов, Любчо Дяков.

По спортна гимнастика: Боряна Стоянова, Велик Капсъзов, Георги Адамов, Георги Христов, Дарinka Лазарова, Димитрина Филипова, Диана Дудева, Красимира Тонева, Мария Каракша, Никола Проданов, Пламен Петков, Румен Петков, Борислав Хутов, Здравко Стоянов, Стойчо Тонев.

По тенис на корт: Александър Димитров — Герман, Божидар Пампулов, Матей Пампулов, Юлия Берберян, Мануела и Катерина Малееви.

По тенис на маса: Анка Бояджиева, Александър Сладкаров, Петър Великов, Стефан Шивачев, Светослав Герджиков.

По футбол: Аспарух Никодимов, Борис Гаганелов, Божил Колев, Георги Найденов, Гаврил Стоянов, Георги Димитров, Георги Денев, Димитър Миланов, Димитър Пенев, Димитър Якимов, Иван Зафиров, Иван Колев, Крум Милев, Кирил Станков, Кирил Ракаров, Крум Янев, Манол Манолов, Никола Ковачев, Панайот Панайотов, Петър Жеков, Стефан Божков, Стоян Йорданов.

По хандбал: Гергана Бешкова.

По художествена гимнастика: Ася Кършева, Диана Табакова, Даниела Грънчарова, Кристина Гюрова, Мария Гигова, Неш-

ка Робева, Румяна Стефанова, Светла Колчевска, Адриана Дунавска, Камелия Дунавска, Таня Ставрева.

По хокей на лед: Илия Бъчваров.

По шахмат: Александър Цветков, Милко Бобоцов, Венцислав Инкьов, Кирил Георгиев.

По парашутизъм: Ангел Доински, Ангел Йончев, Богдан Кацаров, Георги Филипов, Георги Димитров, Георги Нинов, Иван Крумов, Йорданка Дакова, Найден Давидков, Петър Парапунов, Стефан Калъпчиев, Хинко Илиев, Филип Убликов, Чавдар Джуров.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

КЛУБОВЕ И СЪВЕТИ ЗА ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА И СПОРТ (КФС И СФС)

На територията на районите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ са изградени клубове и съвети за физическа култура и спорт в предприятията и учрежденията, в училищата и кварталите, в поделенията на Софийския гарнизон.

КФС и СФС са помощни органи на БПС, ДКМС и ЦСКА в предприятията и учрежденията, на ДКМС и ЦСКА в средните учебни заведения, на ОФ и ЦСКА в кварталите.

Основното съдържание на работата на КФС и СФС е развитието на масовата физкултура и масовия спорт. Отделни клубове и съвети в по-големите предприятия и училища дават съществен принос към високото спортно майсторство. Работят за изпълнение на Единния създен физкултурен план и за утвърждаване на Националния физкултурен комплекс „Родина“ като основна форма за масовизирането на физическата култура и спорта сред отделните слоеве от младежта и трудащите се.

Изграждането на клубовете и съветите за физическа култура и спорт става по предложение на местните ръководства на ДКМС, БПС и ОФ в съответните дружества за физическа култура и спорт, които след съгласуване с другите ръководни органи провеждат събрание (конференция) за учредяване на клуба съобразно с изискванията на правилника.

Към 1 януари 1988 година на територията на районите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ са изградени КФС и СФС, както следва:

Ленински район*

Клубове за физическа култура и спорт в предприятия и учреждения

КИИП „Главпроект“, ИПП „Транспроект“, ЦС на БСФС, завод „Електроника“, Научно-производствен комбинат за контролнозаваръчни работи, Комитет за телевизия и радио, завод „Лилияна Димитрова“, ПУ „Хигиена“, СКК „Старт“, „Геохимия“, СО „Монтажи“, ГС на БСФС.

Клубове за физическа култура и спорт в училища

7 ЕСПУ, 31 ЕСПУ, 133 ЕСПУ, Национална математическа гимназия, 35 ЕСПУ, Строителен техникум „Христо Ботев“, Техникум по електроника „В. И. Ленин“.

Съвети за физическа култура и спорт в предприятия и учреждения

Българска народна банка, Бюро за обслужване на дипломатическия корпус, ИПП „Водопроект“, Институт за изобретения и рационализации, Дирекция „Геологки проучвания“, Министерство на външните работи, Министерство на финансите, КНИПИСМ, „Заводпроект“, Държавен застрахователен институт, Ленински районен народен съвет, ЦК на БКП, МУ „Метални конструкции“, ПВТО „Рудметал“, СО „Промпроект“, ИСО „Химимпорт“, ИСО „Техноимпорт“, Градска стоматологична поликлиника, СО „ЕМГЕ“ (Електроматериали и градивни елементи), ПСО „Машпроект“, СО „Енергомонтаж“, Институт за медицинска техника, Комитет по качество, Републикански център по спортна медицина, „Стройкомплект“, Централен институт за научно-техническа информация, Полиграфически комбинат „Димитър Благоев“, Българска телеграфна агенция, Институт за пластмаси и каучук, завод „Спортпром“.

Съвети за физическа култура и спорт в училища и клубове „Млад спортсмен“

Техникум за комунално-битови услуги, Художествена гимназия, Национална гимназия за изучаване на древни езици и култури

* КФС и СФС са дадени, както са били до края на 1987 г.

6 основно училище, 7 основно училище, 11 основно училище, 12 основно училище, 31 основно училище, 38 основно училище, 93 основно училище, 105 основно училище, 107 основно училище, 119 основно училище, 133 основно училище, 138 основно училище.

Квартални клубове за физическа култура и спорт

„Червена звезда“ (квартал „Червена звезда“), „Диана“ (квартал „Диана“), „Пионер“ (гара „Пионер“), „Лозенец“ (квартал „Лозенец“), „Раковски“ (квартал „Лозенец“), „Орбита“ (квартал „Лозенец“), Гео Милев“ (квартал „Гео Милев“), „Хан Аспарух“ (квартал „Гео Милев“), „Плиска“ (квартал „Гео Милев“), „Катюша“ (квартал „Иван Асен“), „Юрий Гагарин“ (квартал „Гео Милев“), „Иван Асен II“ (комплекс „Ленин“) „Ропотамо“ (комплекс „Ленин“), „Шейново“ (квартал „Докторски паметник“), „Софийски орли“ (квартал „Изток“), „Ситняково“, „Родина“, „Странджата“, „Еверест“.

Спортен клуб на кооператорите „Старт“ при градския кооперативен съюз — София
Съвети за физическа култура и спорт
към спортния клуб „Старт“

Трудово-производителна кооперация „Атанас Романов“, Трудово-производителна кооперация „Българско везмо“, Трудово-производителна кооперация „Васил Коларов“, Художественоприложна трудово-производителна кооперация „Българско народно творчество“, Трудово-производителна кооперация „Димитър Благоев“, Трудово-производителна кооперация „Освобождение“, Трудово-производителна кооперация „Пострадали от войните и фашизма“, Трудово-производителна кооперация „Фина промишленост“, Трудово-производителна кооперация „Хемус“, Трудово-производителна кооперация „Художествен амбалаж“. Стопанско предприятие „Средец“, Народно-потребителна кооперация на слепите, Районна потребителна кооперация „Кремиковци“, Народно-земеделска кооперация „Щастие“, Българска есперантска кооперация, Районна потребителна кооперация „Наркооп“ — София, Районна потребителна кооперация „Наркооп“ — Баня, Районна потребителна кооперация „Искра“ — Нови Искър, Потребителна кооперация „Искра“ — Обеля, Потребителна кооперация „9 септември“ — Панчарево, Градски кооперативен

съюз, Потребителна кооперация „Напредък“ — Казичене, Потребителна кооперация „Мургаш“ — Бухово, Потребителна кооперация „Зора“ — Световрачане, ДСО „Художествена и сувенирна промишленост“, Стопанско предприятие „Кооптърговия“, Стопанско предприятие „Коопуслуги и строителство“, „Музикална кооперация „Георги Кирков“, СП „Бузлуджа“, РПК „Искра“ — Люлин, СО „Десислава“, ПК „Съзнание“ — Мрамор, ПК „Изгрев“ — Владая, и РПК „Младост“.

Димитровски район

Клубове за физическа култура и спорт в предприятия и учреждения

„Звезда“ — при Научно-производствен комбинат за далекосъобщителна техника „Климент Ворошилов“, ЗТТТ — при Завода за телефонна и телеграфна техника, „Металпроект“ — при Комбината за метални конструкции, „Електрон“ — при Института за специална електроника, ИМЗ — при Инструментално-механичния завод.

Съвети за физическа култура и спорт в предприятия и учреждения

ПУ „Фина механика“, ОЗ „9 септември“, МК „Сердика“, ЗЕСТ „Комуна“, III градска болница, Комитет за култура, ИППЧСС „Агролеспроект“, КНИПИОПУС, Институт по радиоелектроника, ГС на БПС, СО „Респромкомлекс“, Институт по съобщителна промишленост, завод „Сигнал“, РС на СБА, ЦС на СБА, ПП „Златарска промишленост“, База „Пирин“, Промишлено строителство, Пещостроене и изолация, РТП „Хранителни стоки“, СП „Авторемонт“, СП „Водоснабдяване“, СК „Лекпромкомплект“, Промишлено-монтажно управление, РТП „Обществено хранене“, Министерство на народното здраве, ИПП „Софпроект“, ДСО „Интерпрограма“, ДСО „Петрол“, „Хлебозавод“ № 1, ПК „Христо Ников“, ДСО „Риби и рибни консерви“, СО „Агромашинимпекс“, ПУ „Васил Райдовски“, ДСП „Булгарплод“, ВПО „Техноекспортстрой“, ДСО „Нипроруда“, ПУ „Комплексни услуги“, КНИПИТУГА, „Металургпроект“, Електромонтажи, БАТО, IV, X и XI поликлиника, АГБ „Тина Киркова“, I детска болница, Димитровски РНС.

Клубове за физическа култура и спорт в училища

„Устрем“ — при 3 ЕСПУ „Марин Дринов“, „Сигнал“ — при 18 ЕСПУ „Кирил и Методий“, „Алеко“ — при 28 ЕСПУ „Алеко Константинов“, „Импулс“ — при 32 ЕСПУ „Климент Охридски“, „Блиц“ — при 91 политехническа гимназия с изучаване на немски език „Карл Либкнехт“, „Олимпик“ — при Образцов техникум по механотехника, „Енергетик“ — при Образцов техникум по енергетика „Вилхелм Пик“, „Септември“ — при Образцов техникум по фина механика и оптика „М. В. Ломоносов“, „Вихър“ — при Техникум по слаботокова електротехника „А. С. Попов“, „Родопа“ — при Техникум по месна промишленост „Професор д-р Г. Павлов“, „Млад спортсмен“ — при Техникум по хлебопроизводство „Христо Ников“, „Младост“ — при СПТУ „Карол Сверчевски“, „София — Москва 80“ — при СПУ по строителна механизация, „Космос“ — при СПТУ „Цвятко Радойнов“, „Електротехник“ — при СПТУ „Климент Ворошилов“, „Пирин“ — при Техникум по кожени изделия „Димитър Данов“, „Млад строител“ — при Средно индустриално професионално училище по строителство „Никола Парапунов“.

Клубове „Млад спортсмен“

3 ЕСПУ „Марин Дринов“, 17 основно училище „Генерал-полковник Христо Михайлов“, 18 ЕСПУ „Кирил и Методий“, 92 основно училище „Димитър Талев“, 28 ЕСПУ „Алеко Константинов“, 32 ЕСПУ „Климент Охридски“, 43 основно училище „Христо Смирненски“, 46 основно училище „Константин Фотинов“, 57 основно училище „Наум Охридски“, 67 основно училище „Васил Друмев“, 75 основно училище „Тодор Каблешков“, 76 основно училище „Любчо Баръмов“, 110 основно училище „Стела Благоева“, 134 основно училище „Димчо Дебелянов“, 135 основно училище „Любен Каравелов“, 45 начално училище „Константин Величков“, 113 начално училище, 30 ЕСПУ, 123 ЕСПУ.

Квартални клубове за физическа култура и спорт

„Удар“ (квартал „Суходол“), „Победа“ (квартал „Красна поляна“), „Шипка“ (квартал „III градска болница“), „Ботев“ (квартал „Априлски“), „Устрем“ (квартал „Западен парк“), „Чавдар“ (квартал „III градска болница“), „Свилен Русев“ (квартал

„Баталова воденица“), „Атлас“, „Светкавица“, „Септемвриец“ „Възраждане“.

Район „Христо Ботев“

Клубове за физическа култура и спорт в предприятия и учреждения

Завод за електронни преобразователни елементи; „Изотервиз“, Държавна печатница „Г. Димитров“, Ремонтен завод „23 декември“, Завод за изчислителна техника

Клубове за физическа култура и спорт в училища

8 ЕСПУ, „В. Левски“, „Младост“ — при 118 ЕСПУ

Съвети за физическа култура и спорт в предприятия и учреждения

В. „Работническо дело“, ССУ „Механизация на автотранспорт“, СО „Междудаен автомобилен транспорт“, МНИПКИ „Мин-проект“, СО „Минстрой“, „Софийско пиво“, Централен институт за изчислителна техника, Завод за изчислителна техника, Институт по микроелектроника, Агенция „София прес“, Държавна печатница „Балкан“, Държавен библиотекарски институт, НИХФИ, СО „Сонди и инжекции“, ЕП 2-МАТ — Горубляне, ДП „Фондация „Л. Живкова“, СУ „Хидропроект“, СК на СКРИ, СЛАНП, ИПС „СИСТЕМИЗОТ“

Съвети за физкултура и спорт и клубове „Млад спортсмен“

8 основно училище, 10 основно училище, 55 основно училище, 39 ЕСПУ, 118 основно училище, 125 ЕСПУ, 128 ЕСПУ, 81 основно училище, 82 основно училище, 131 основно училище, 144 основно училище

Квартални клубове
за физическа култура и спорт*

„Антон Попов“, „Витоша“, „Дръзки“, „Заря“, „Червено знаме“, „Спортсист“, „Устрем“, „Здраве“, „Радецки“, „Рила“, „Георги Минчев“, „Младост“, „Вихър“

* Кварталните КФС са изградени към кварталните ОФ организации.

СЪДЪРЖАНИЕ

Предговор	7
От авторите	9
Приветствие от члена на ПБ на ЦК на БКП и министър на народната отбрана армейски генерал Добри Джуров	11
Глава първа. ЦСКА „СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ“ — ДЕСНО-ФЛАНГОВИ НА БЪЛГАРСКИЯ СПОРТ	15
ЦСКА „Септемврийско знаме“ — най-пълноводният извор на спортно майсторство в социалистическа България	15
Укази за награждаване на ЦСКА с ордени	18
Връстници на свободата	19
Рожба на народната власт	20
Началото	22
Задачи	23
Ръководни органи	25
Организационен строеж	27
Забележителни дати в развитието на ЦСКА „Септемврийско знаме“	31
Спортина база	34
Глава втора. МАСОВА ФИЗКУЛТУРА И МАСОВ СПОРТ	38
По най-верния път	38
Масовата физкултура и масовият спорт в духа на партийните изисквания	40
Внедряването на физическата култура и спорта сред трудеците се и младежта — основна задача	42
Денят на физкултурника — празник на масовия спорт	45
Под шефството на в. „Работническо дело“ масови лекоатлетически кросове	46
Строителният техникум „Хр. Ботев“ — неизчерпаем източник на строители и спортни кадри	47
Свониска закалка	49
Завод „Ворошилов“ — републикански работнически първенец по футбол за 1974 г.	51
Глава трета. ВИСОКО СПОРТНО МАЙСТОРСТВО	53
Под знамето на партията	53
ЦСКА „Септемврийско знаме“ — с най-голям принос в националния спорт	54
В благородната надпревара на олимпийските игри	56
Постижения на спортсти от ЦСКА „Септемврийско знаме“ на световните първенства	69

Представяне на спортистите на ЦСКА „Септемврийско знаме“ на европейските първенства	79
Спортистите от ЦСКА „Септемврийско знаме“ на турнирите „Дружба“ през 1984 г.	86
Отбори на ЦСКА „Септемврийско знаме“, носители на купите на европейските шампионати	93
Винаги деснофлангови	100
За прослава на Деветосептемврийската социалистическа революция	110
 Г л а в а ч е т в ъ р т а . Ф У Т Б О Л	116
Неувяхваща слава	116
Пръв между първите	119
Те играха с емблемите на ЦСКА	132
Символичните отбори на ЦСКА	140
Световният спортен печат за ЦСКА	141
 Г л а в а п е т а . Я Р К И КОМУНИСТИЧЕСКИ ДОБРОДЕТЕЛИ	149
Армейският клуб и неговият модел за комунистическо възпитание	149
Треньорът — основна фигура	151
Към нови, още по-високи върхове и спортна слава	154
Красотата и младостта	155
Спорт, етика, мъжество	157
 Г л а в а ш е с т а . ИНТЕРНАЦИОНАЛНО ЕДИНСТВО	161
Тържество на бойната дружба, нерушимото единство и интернационализма	161
В спартакиадите на СКДА	162
Дружба за дружба, вярност за вярност	168
 Г л а в а с е д м а . М Л А Д О С Т Т А — З Л А Т Н И Й Т Ф О Н Д	172
Детско-юношеският спорт — главен резерв за високо спортно майсторство	172
ЕСПУ „Чавдар“ — извор на таланти	173
АШВСМ „Чавдар“ — ковачница на патриоти и забележителни спортсти	175
 Г л а в а о с м а . Н А Й - Д О Б Р И Т Е	182
Спортсти на юбилейните години	182
На световно и олимпийско равнище	184
Приложения	186
Приложение 1. Гордост за ЦСКА „Септемврийско знаме“	186
Приложение 2. Клубове и съвети за физическа култура и спорт	190

Снимки — м. с. АЛЕКСАНДЪР СТЕФЧЕВ

prof. Н. ХАДЖИЕВ
Рецензенти полк. доп. М. ТОДОРОВ

Редактор полковник ДИМИТЪР АТАНАСОВ

Художник ЛЮДМИЛ МЕХАНДЖИЕВ
Художествен редактор ГИЧО ГИЧЕВ
Технически редактор СЛАВКА МИЛЕНОВА
Коректор ФАНИ ПИГОВА

Формат 60×84,16. ЛГ—I/9. Дадена за печат на 26. IV. 1988 г.
Подписана за печат на 30. IX. 1988 г. Печатни коли 12,50+3 к.
прил. Издателски коли 14,462. Издателска поръчка № 201. Тех-
ническа поръчка № 81094. Код. № 80111

Печатница на Военното издателство